

Mgea - 17 november 1881 - Gisterennacht is te Minnertsga brand ontstaan in de timmerwinkel, verbonden aan het woonhuis van R. van der Meulen, behoorende aan E.P. Havinga en mede-eigenaren. De bewoners waren in hun eerste nachtrust; de brand was terstond zoo hevig, dat de bewoners ter nauwernood tijd hadden, hun leven te redden, en dit voor al het andere onmogelijk was. Het geheele gebouw is dan ook met alles wat er zich in bevond vernield. De brandspuit van Sexbierum kon hoofdzakelijk slechts dienst doen om de belendende gebouwen te bewaren. Ook uit Sint Jacobi-Parochie werd eene brandspuit aangevoerd, doch 't was onnoodig haar in werking te brengen. Alles was geassueerd bij de Tielsche maatschappij. Een timmersknecht, die zich op den zolder van een der naastgelegen panden bevond, om van daar den brand te aanschouwen, had het ongeluk door het openstaand zolderluik te vallen en met het hoofd op een steenen vloer terecht te komen, waardoor hij zoodanig werd bezeerd, dat er weinig kans op het behoud van zijn leven bestaat.

Mgea – 25 december 1882 - Regtzaken – In de Donderdag j.l. gehouden criminele zitting was het Hof alhier, gepresideerd door den heer W. Terpstra, stond terecht P.K. d. B., 23 jaar wonende te Minnertsga, thans in hechtenis. Besch. wonende als kostganger bij S. Hamer te Minnertsga. Op een avond in September heeft besch., terwijl Hamer uit was en de huishoudster te bed lag, met den sleutel van zijn kleerkist de chiffonnière in de woonkamer geopend en daaruit een bankbiljet van f 100 en een van f 60 onttreemd ten nadeele van de huishoudster. De adv. Gen. Mr. G.A. Visscher, requireerde, dat besch. zou worden schuldig verklaard aan diefstal op een bewoonde plaats met behulp van een valschen sleutel, en veroordeeld tot 2 jaren celstraf. De verdediger, mr J.M. v. Hettinga Tromp, voerde eenige verzachtende omstandigheden aan. Het Hof veroordeelde besch. tot 1 jaar celstraf.

Mgea – 9 februari 1884 - Regtzaken – De Arr-Regtbank alhier heeft naar den Procureur-Generaal bij het Gerechtshof, mede alhier (Lwd), verwezen, de zaak geïnstrueerd tegen Sjoerd van der Wal, 30 jaren, arbeider, geboren en wonende te Minnertsga, thans alhier gedetineerd, beschuldigd dat hij in den avond van 18 November 1883, na zonsondergang te Minnertsga, in de woning van Lieuwe Sipma, slager aldaar, en ten nadeele van dezen, arglistig heeft weggenomen en zich toegeëigend onderscheidene gouden en zilveren voorwerpen, benevens eenig los geld, zulks na zich den toegang tot de woning te hebben verschaft door met behulp eener ladder zich door een openstaande zolderdeur in den buitengevel der woning, binnen die woning te begeven en daarna over den zolder, langs eene trap naar beneden en in de woonkamer te geraken, alwaar eene gesloten secretaire stond, waarin zich gezegde goederen bevonden, hebbende zich daartoe den toegang verschaft, door met een hakmes de sluiting der secretaire gewelddadig te verbreken. Eén en ander na reeds te voren tot eene criminele straf en tot de straf van den kruiwagen voor meer dan een jaar door den militairen regter veroordeeld te zijn geweest.

Mgea – 28 maart 1884 - Uitspraak Regtzaken – In de heden gehouden criminele zitting van het Hof alhier, gepresideerd door den heer mr. W. Terpstra, is Sjoerd v.d. Wal, 30 jaren, arbeider te Minnertsga, schuldig verklaard aan diefstal bij nacht in een bewoond huis met behulp van inklimming (de mede ten laste gelegde verbreking van het slot der secretaire achtte het Hof niet bewezen), omdat hij in den nacht van 18 Nov l.l. in het huis van Sipma te Minnertsga is geklommen en daaruit onderscheidene gouden en zilveren voorwerpen en eenig los geld heeft onttreemd en veroordeeld tot 8 jaren tuchthuisstraf.

Mgea –17 juli 1884 - Regtzaken – In de Maandag j.l. gehouden zitting stond terecht een 13-jarige knaap P.G. Sch. van Minnertsga omdat hij ten nadeele van den koopman Smidt te Tzummarum, die met zijn galanteriekraam op de kermis te Minnertsga stond, 3 messen en 1 pijp heeft onttreemd uit een kist, die stond in de gesloten kraam, zoodat beklagde het zeil heeft moeten losmaken door er een spijker uit te halen om er in te komen. De subst-off. van justitie requireerde, dat bekl. zal worden schuldig verklaard aan eenvoudige diefstal, gepleegd door iemand beneden de 16 jaar en

omdat hij zich later weder schuldig gemaakt heeft aan diefstal met braak, welke zaak echter niet vervolgd wordt om deze teregtstelling en met het oog op zijne gebrekkige opvoeding, veroordeeld zal worden tot 6 maanden gevangenisstraf. Uitspraak 23 Julij a.s. (Uitspraak zelfde als eis)

Mgea- 20 oktober 1884 - Op het kerkhof te Minnertsga is dezer dagen een zerk geplaatst, waarop de geheele uiterste wil der overledene is gehouwen, benevens een alles behalve vriendelijke beschouwing van den achtergebleven echtgenoot nopens het gedrag zijner kinderen.

Mgea – 27 oktober 1884 - Maakten wij in een vorig nummer melding van een zerk op het kerkhof te Minnertsga, waarop de geheele uiterste wil der overledene en een alles behalve vriendelijke beschouwing van de overgebleven echtgenoot nopens het gedrag zijner kinderen was geplaatst, thans vernemen wij, dat behalve hetgeen op het overlijden betrekking heeft, alles er weder is afgebeiteld. Men veronderstelt dat de overgebleven echtgenoot ernstige bezwaren zag in het laten staan van het bijschrift.

Mgea – 22 april 1890 - Rechtszaken – S.V., 15 jaren en A.S., 16 jaren, arbeiders te Minnertsga, hebben terecht gestaan ter zake dat zij te zamen den 6 Maart j.l. onder Minnertsga een stuk lood van J. Westra hebben weggenomen. Westra was 's avonds naar het dorp geweest en weer thuis komende vlogen beide jongens hem voorbij. Zij kwamen van zijn erf en de beklaagde liet iets op den weg vallen. Hij ging er heen en raapte het op. Dat bleek een stuk lood te zijn, hetwelk bij onderzoek van zijn dak te zijn gescheurd. De beklaagden beken; zij hadden den getuige naar de herberg zien gaan en hebben toen afgesproken om een stuk lood van zijn huis te halen. De 1^e beklaagde heeft zijn kameraad opgetild, die toen op het dak van het secrete klom en vervolgens het lood wegscheurde. Zij wilden van de opbrengst knikkers kopen. Eis wegens diefstal 1 maand gevangenisstraf. Vonnis: ieder 14 dagen gevangenisstraf.

Mgea – 7 juni 1890 - Rechtszaken – Behandeling hooger beroep ingesteld door J.H.M., 36 jaren en J.D.A., 33 jaren, arbeiders te Minnertsga, van een vonnis der Rechtbank alhier, waarbij de eerste wegens het opzettelijk en wederrechtelijk vernielen van eenig goed dat aan een ander toebehoort, de tweede wegens medeplichtigheid aan dat misdrijf, zijn veroordeeld: de eerste tot 2 maanden en de tweede tot 1 maand gevangenisstraf. De kastelein A.L. Stienstra te Minnertsga had buiten zijne herberg tegen de vensterbanken ijzeren roeden met opstaande punten laten maken, om te voorkomen, dat men daar altoos in zat, wat voor de bezoekers niet aangenaam was. In den nacht van 20 op 21 Oct. 1889 werd hij omstreeks 1 uur wakker door een hevig geklop bij de ramen der tapkamer. Hij stond op en zette een blind op een kier, waardoor hij zag dat er aan de roede gebroken werd en meende 1^e beklaagde aan zijne stem te herkennen. Hij hield zich stil en bleef kijken. Hij hoorde het losbreken met hamer en beitel. Toen streek 2^e beklaagde een lucifer aan, waarmede hij de eerst beklaagde bijlichtte en toen heeft hij beiden duidelijk herkend. Meermalen heeft hij aan 1^e beklaagde, die misbruik van sterken drank maakt, drank geweigerd en zoo is deze op een Zondagavond kwaad weggelopen, zeggende, dat hij hem wel zou krijgen. Dit schijnt z.i. de aanleiding te zijn. De beklaagden ontkennen. Vonnis zelfde dan de eis.

Mgea – 14 maart 1891 - Rechtszaken – J.D., 22 jaren, arbeider te Minnertsga heeft terecht gestaan ter zake dat hij den 20 December te Minnertsga Anne Dijkstra gewelddadig aangegrepen en een paar slagen toegebracht heeft. Anne Dijkstra verklaarde, dat hij beklaagde op de weg ontmoette met een kruiwagen met vlas, op een punt waar de weg schuins afloopt. Een ander duwde den kruiwagen aan, waardoor deze dreigde in het water te vallen, had hij hem niet vastgehouden. Daarop greep beklaagde hem aan en gaf hem eenige slagen. Hij had hem uitgescholden voor “Jelle Poep!”, de klompen uitgetrokken en naar het hoofd gegooit. Hij is wel naar huis gegaan en heeft zijne moeder om een mes gevraagd omdat hij benauwd was, daar beklaagde hem had bedreigd te slaan; maar hij heeft niet gezegd, toen hij zijne moeder om een mes vroeg: “dan zal ik het hem in zijn kop draaien”.

Beklaagde zegt, dat getuige met moedwil tegen den kruiwagen is gelopen, die toen dreigde in het water te vallen, waarop hij hem een paar klappen gegeven heeft. Anne vroeg zijne moeder om een mes, dat wilde deze hem in zijn kop omdraaien. G. Wierdsma had ook gezien dat Anne met opzet tegen den kruiwagen liep; deze getuige verklaarde in hoofdzaak evenals beklagde. Eis: f 10 boete of 3 dagen hechtenis. Vonnis: 50 cents boete of 1 dag hechtenis.

Mgea – 5 juni 1891 - Rechtszaken – Johs H.M., 36 jaren, arbeider te Minnertsga, heeft terecht gestaan ter zake van poging tot oplichting. De notaris D.G. Westra, van Dokkum, hield 13 Maart l.l. te Minnertsga eene verkooping van bouwgrond, bij welke gelegenheid de beklagde een perceel f 20 verhoogde. De heer Westra vroeg hem of hij voor zichzelf of voor een ander het land verhoogde. Toen zeide hij dat het voor D. Hannema was. Maar de notaris vertrouwde het niet, liet bij Hannema informeren en toen bleek dat deze geen last gegeven had aan beklagde. Beklaagde bekende dat hij zulks gedaan heeft om het verhooggeld te krijgen. De Off. van Justitie zal over den persoon niet uitweiden, die staat ongunstig bekend en is reeds enige keeren veroordeeld. Omtrent het ten laste gelegde feit merkt spreker op, dat het in Friesland eene gewoonte is, op publieke verkooppingen te bieden om verhooggeld te krijgen, en nu moge men zeggen, dat moest aan personen als beklagde verboden worden – als iemand biedt en de notaris vraagt er verder niet naar, dan kan men daarop geene aanmerkingen maken. De poging tot een misdrijf is eerst begonnen, toen de notaris hem vroeg voor wien hij bood en hij zeide voor Hannema, toen pleegde hij poging tot oplichting, welke poging echter door de houding van de notaris mislukte. Spreker requieerde zijne veroordeling tot 4 maanden gevangenisstraf. De Rechtbank veroordeelde beklagde tot 1 maand gevangenisstraf, met last tot aankondiging van het vonnis in de Leeuwarder Courant.

Mgea – 20 augustus 1891 - Rechtszaken – G. Sm., 19 jaren, arbeider te Minnertsga, heeft terecht gestaan ter zake dat hij getracht heeft met geweld een ambtenaar te dwingen een rechtmatige daad na te laten. In den avond van 7 Juni, omstreeks 11 uur, heeft de veldwachter Johs. Roele den persoon Arjen Sm. – die in kennelijken staat van dronkenschap op de openbare straat was en twist maakte – aangegrepen om hem naar huis te brengen. Daarop greep de beklagde de arm van Roele, waarin deze Arjen Sm. vasthield en daarna greep hij den veldwachter bij de borst, zoodat deze tot zelfverdediging met zijne rotting een paar slagen aan beklagde heeft gegeven, die hem toen den stok afnam. De Off. van Justitie zegt, dat beklagde zich hier nu wel zeer onschuldig voordoet, maar volgens de verklaring van den veldwachter is dat geheel anders. Zulke handelingen komen niet te pas als de politie iemand moet overbrengen. Spreker requieert, dat de Rechtbank den beklagde zal veroordeelen tot 14 dagen gevangenisstraf. Vonnis zelfde.

Mgea – 31 augustus 1891 - Rechtszaken – Behandeld een hooger beroep, ingesteld door J.H.M., 37 jaren, arbeider, wonende te Minnertsga, van een vonnis der Rechtbank alhier, waarbij hij is schuldig verklaard aan oplichting en veroordeeld tot 2 maanden gevangenisstraf, omdat hij op naam van zijn oom voor f 1 taai heeft gekocht bij den winkelier Brouwer te Minnertsga. Eis: bevestiging van het vonnis. Uitspraak op 2 September.

Mgea – 16 oktober 1891 - Rechtszaken – H. de Vr., 80 jaren, arbeider te Minnertsga, heeft terecht gestaan omdat hij den 8 Augustus l.l. te Minnertsga Jobs. H. Miedema bij de keel gegrepen, op den grond geworpen en gedreigd heeft in het water te werpen. Overeenkomstig de vordering van het O.M. werd hij veroordeeld tot 3 weken gevangenisstraf.

Mgea – 23 augustus 1893 - Rechtszaken – Joh. H. M., 39 jaren, arbeider te Minnertsga, heeft terecht gestaan ter zake van mishandeling van een ambtenaar gedurende de uitoefening van zijne bediening. Den 8 Juli waren 's avonds de brigadier-marechaussee Zeevat en de marechaussee Teijer op surveillance te Minnertsga. De veldwachter sloot de herbergen en toen kwamen verschillende personen buiten, waaronder beklagde, die kennelijk te veel gebruikt had en allerlei praatjes maakte. Zeevat wilde liefst afwachten dat de man naar huis ging, maar toen dit met goede woorden niet

gelukke, hebben Teijer en hij hem aangevat om hem naar huis te brengen. Hiertegen verzette hij zich zoodanig, dat Teijer eenmaal viel en op de straat zijne vingers schaafde, en toen beklagde thuis was, liep hij opnieuw op hen los en gaf Teijer een stomp in de maagstreek. Beklaagde wilde het met omhaal van woorden laten voorkomen, dat Teijer hem niet goed behandeld had. Het O.M. herinnerde, dat beklagde reeds vijf malen is veroordeeld, telkens zin schuld ontkende en veel praatjes maakte en requieerde zijne veroordeeling tot 3 weken gevangenisstraf.

Mgea – 21 juni 1894 - Rechtszaken - In de Zaterdag j.l. gehouden zitting is de volgende zaak behandeld. J.N., 32 jaren, arbeider te St. Jac.-Parochie heeft den 28 April l.l. terecht gestaan ter zake dat hij op of omstreeks 14 Februari j.l. te Minnertsga ten nadele van den kastelein K. Rozeboom 2 kistjes sigaren heeft weggenomen. Na het hooren van de toen verschenen getuigen werd de verdere behandeling der zaak verdaagd omdat Rozeboom en vrouw destijds door ziekte verhinderd waren te verschijnen en er aanleiding bestond om nog een nieuwe getuige te hooren. Deze getuigen zijn nu gehoord. Uit hunne verklaringen bleek, dat er den 14 Febr. l.l. te Minnertsga bij Rozeboom een kegel-biljartpartij is geweest en dat toen beklagde met vier anderen met een wagen in den doorreed kwamen en in de gelagkamer gingen. Eén hunner, Dijkstra, ging mede aan het biljartspelen; beklagde, zijn broeder en De Wind plaatsten zich om de kachel. Op een zeker oogenblik vermiste er van het onderste plankje van het boekenrekje een kistje sigaren, wat de meid aan de vrouw zeide, die haren man riep. Deze vond dat kistje onder één der kussens in den wagen van de beklagde en zijn gezelschap. Nu vermiste er nog een kistje van een ander plankje en ook dat werd in dien wagen teruggevonden onder een ander kussen. Nu was de beklagde tweemaal uit de gelagkamer gegaan naar den doorreed en men had hooren zeggen: "Nu kunnen we eens lekker roken". Eén en ander gaf aanleiding tot de vervolging van de beklagde, die beweerde dat niet hij maar zijn broeder dat gezegd had. Vrouw Rozeboom, die dat gehoord had, wist niet wie van beide dat gezegd had. Voorts beweerde hij een sigaar van De Wind gekregen te hebben. Een zekere Steensma verklaarde gezien te hebben dat De Wind sigaren had gekocht en aan beklagde gegeven had. Verder gaf hij den 26 April op, een sigaar gekregen te hebben van den bakker R. Weerstra te St. Jac.-Parochie, die nu als getuige gehoord, verklaarde dat hij dien avond in de herberg van Rozeboom was, plaats genomen had tusschen beklagde en zijn broeder, en dat gezelschap een sigaar gepresenteerd had omdat zij hem beloofd hadden dat hij verder met hen mocht rijden. Beklaagde bleef volhouden dat hij niet wist hoe die kistjes in zijn wagen zijn gekomen. De Off. van Justitie acht bewezen, dat de 2 kistjes sigaren van Rozeboom vermist zijn van het boekenrekje en teruggevonden werden in den wagen van beklagde, terwijl mede gebleken is dat deze tweemaal uit de gelagkamer naar de doorreed is gegaan; reden te over hem te verdenken, die kistjes in den wagen gebracht te hebben. Na de verklaring echter van Steensma, dat De Wind sigaren gekocht en daarvan meegedeeld heeft en na de verklaring van Weerstra, dat ook hij sigaren gepresenteerd heeft, wordt opgelost hoe die lieden aan sigaren kwamen en een hunner zeide: "nu kunnen we eens lekker rooken". Dit heeft sprekers overtuiging, dat beklagde schuldig is, aan het wankelen gebracht. Hij meent dat diens schuld niet wettig en overtuigend bewezen is en requieert de vrijspraak van de beklagde.

Mgea – 10 oktober 1894 - Rechtszaken – A.P., 62 jaren, geboren te Hallum, arbeider te Franeker, heeft terecht gestaan ter zake van valsheid in geschrifte, het desbewust gebruik maken daarvan en diefstal. Den 9 Mei l.l. kwam beklagde bij den koopman L.Y. Brouwer te Berlikum vragen of deze ook zaaiers voor hem had, 25 a 30 korf. Dit was niet het geval maar hij had in Minnertsga aardappelland liggen, dat de arbeider A. Joostema van hem in gebruik had op voorwaarde dat zij elk de helft van de opbrengst kregen. Van die aardappelen lag een partij op hopen. 't Was hem niet de moeite waard voor die kleine hoeveelheid naar Minnertsga te gaan, maar hij zou er Joostema over schrijven en dan kon beklagde zo dezen kopen. Beklaagde ging echter nog diezelfde avond naar Joostema, bij wien hij 9 uur aankwam en zeide dat hij aardappelen van Brouwers gekocht had. Joostema lag echter reeds te bed en zeide dat hij de volgende morgen maar op het land moest komen en vroeg of beklagde ook een briefje van Brouwers had, waarop hij bevestigend antwoordde. Deze volgende morgen kwam beklagde met een briefje van Brouwers, volgens het welk hij de aardappels voor 50

cts. gekocht had. Joostema zag wel dat het een andere hand was maar wantrouwde het niet en de aardappels werden in zakken gedaan en naar de wal gebracht om in een praam geladen te worden. Maar toen kwam een zoon van K. de Lang, arbeider van Brouwer, dat hij de aardappelen voor 55 cts per korf verkocht had en geld bij de waar. Hierop zeide Joostema tegen beklaagde, dat niet klopte en hij vroeg hem of hij geld had. Toen hij dit niet had werden de zakken bij Wenselaar in de schuur gezet en Joostema ging weer naar zijn land aan het werk. Om koffie te drinken terugkomende waren de aardappelen en beklaagde verdwenen. Joostema zendt hem zijn zoon achterna, die hem inhaalt en toen heeft de beklaagde de aardappelen teruggebracht. Den 4 Juni kwam beklaagde bij den koemelker W. Visser vragen of deze ook werk voor hem had. Visser had dit niet, maar ging zelf naar het land. Beklaagde gaat naar zijn huis en vraagt aan de dochter Gesina iets, die hem wat eten geeft. Later bleek de beklaagde spullen te hebben meegenomen. De Off. van Justitie heeft geen gunstig bericht omtrent beklaagde ontvangen. Hij zwerft zoowat rond en spreker vreest dat hij door allerlei oneerlijkheden in zijn onderhoud voor ziet. Hij wijst o.a. op zijn gedrag tegenover Lautenbach te Berlikum en Van Dijk te Bolsward en gelooft te kunnen zeggen, dat de man rondzwerft met een praam en niet kiesch is in de keuze der wegen, waarlangs hij aan den kost komt. Hij requieert zijne veroordeling tot 9 maanden gevangenisstraf.

Mgea – 5 december 1894 - Volgende zaak behandeld: B.H., 28 jaren, barbier te Minnertsga, heeft terecht gestaan ter zake dat hij den 12 October l.l. te Minnertsga aan palen gespijkerde planken dienende tot afsluiting van een voor het verkeer onveiligen weg, heeft weggenomen. De vaart te Minnertsga werd geslat en toen heeft de burgemeester van Barradeel in de LC bekend gemaakt dat de passage voor rij- en voertuigen Zaterdag 13 October zou afgesloten zijn. Den 11 October te voren begonnen er echter reeds scheurtjes in den weg langs de vaart door het dorp te komen, waarom de opzichter Visser hiervan kennis gaf aan de burgemeester, die toen last gaf de volgende morgen den weg aan beide einden te sluiten. Des avonds van dien dag waren die afsluitingen weggenomen en aan den kant van den weg neergelegd. Beklaagde, die terecht stondzulks gedaan te hebben, zeide dat de jongens de planken aan het eene eind losgescheurd hadden, hij heeft den boel niet losgemaakt, maar V.d. Wal zeide tegen hem even een handje te helpen den boel aan kant te leggen. Den Off.v. Justitie is niet gebleken, dat de jongens het gedaan hebben noch dat V.d. Wal medegedaan heeft, maar gelooft wel dat beklaagde niet de gevolgen van zijn daadoverzien heeft. Hij is iemand, die zich met zaken bemoeit waarmede hij niet te maken heeft. Op last van het openbaar gezag was de weg afgesloten en nu meende beklaagde het in zijne hooge wijsheid beter te weten. Hij moet echter afleeren zich te bemoeien met maatregelen door het openbaar gezag genomen veiligheidsmaatregel en zal worden veroordeeld tot 3 dagen gevangenisstraf.

13 januari 1899 - Onze Franeker correspondent schrijft ons: Na de opening der trambaan Leeuwarden – Mooie Paal, dit laatste als voorlopig eindpunt, aangezien het plan bestaat de lijn tot St. Jac.-Parochie door te trekken, is eenige aanwijzing omtrent “de Mooie Paal” misschien niet ongepast. De trambaan loopt bij Beetgum, langs Berlikum en Wier over den ouden zeedijk tot bijna “de Mooie Paal.” Van hier tot St. Jac.-Parochie is de gewone landweg te smal en moet de Ned. Tramweg-Maatschappij eigen baan aanleggen, waarvoor natuurlijk tijd noodig is. “De Mooie Paal” is op moment niets anders dan een zeer gewone houten handwijzer op het kruispunt van een paar wegen geplaatst. De bovengenoemde oude zeedijk, die tot de Mooie Paal verhard is en verder door Barradeel loopt als gewonen kleiweg onder den naam Oudedijk, sluit even ten noorden van Harlingen aan den tegenwoordigen zeedijk. Die oude zeedijk wordt een weinig boven Minnertsga gesneden door den weg van Minnertsga naar St. Jacobi-Parochie. Het laatste stukje van dien weg en wel van “de Mooie Paal” naar St. Jacobi-Parochie is van jongeren datum dan het oudere naar M., dat de hoofdweg door Barradeel is en geheel verhard is. Op bovengenoemd snijpunt nu vindt men de Mooie Paal eenvoudig als handwijzer. Volgens de geschiedenis van Friesland hadden de Friesche stadhouders op de landerijen ten noorden van den zeedijk gelegen en ingepolderd het aanzijn gegeven aan de gemeente Het Bildt, het jachtrecht en plaatsten ze hier en daar palen, toen van steen en van Friesland’s wapen voorzien. In den volksmond heetten die palen “Mooie Palen”, boven

omschreven. Nog vertelt de overlevering van dien houten paal of een zijner voorgangers, dat koning Lodewijk Napoleon bij zijn bezoek aan Friesland ook dien weg passeerde en de omwonende landlieden den eenvoudigen paal mooi hadden gemaakt, d.i. versierd met groen, vlaggen, enz. De jubelende menigte trok naar den mooi gemaakten paal om Hollands koning te zien passeeren. Hoe dit ook moge geweest zijn, het is feit, dat de Mooie Paal in Friesland's Noordwesthoek maar behoeft te worden genoemd of ieder kent zijn standplaats. Nu de trambaan tot op p.m. 100 M. van dien paal is genaderd kan elk, die lust heeft met gemak de plaats betreden waar de Mooie Paal als handwijzer dienst verricht en zich verder op de open ruimte vrijelijk en ongehinderd overgeven aan eigen phantasie omtrent den oorsprong van den naam "de Mooie Paal".

M'gea – 9 augustus 1899 - Rechtzaak – Den 5 Juli l.l. beteekende de rijksveldwachter V.d. Veen, van Franeker, eene dagvaarding van den ambtenaar van het O.M. bij het Kantongerecht te Harlingen aan den rietdekker en kastelein Bauke T. te Minnertsga, waarop deze hem en den gemeente-veldwachter van Eizinga toevoegde: "Je bent alleen geen baas in Barradeel, dat zal je ondervinden; je hebt mijn vrouw overrompeld terwijl die drankwet hier niet hing, daar hangt nu die smerige drankwet, waarvoor jullie mij nu ook een gulden willen afzetten; het is een gemeene manier van behandeling van je, gemeene kerels binne jimme. Beklaagde ontkent die laatste woorden gebezigd te hebben en hij heeft ook niet gezegd 'afzetten'. De rijksveldwachter v.d. Veen bevestigde evenwel onder eede het procesverbaal. Het O.M. requieerde, dat beklagde wegens belediging van een ambtenaar zal veroordeeld worden tot f 10 boete, subsidiair 7 dagen hechtenis. Uitspraak over 14 dagen.

M'gea – 5 januari 1901 - Rechtzaak – vonnis: Tegen Alardus N., een 27-jarige werkman te Minnertsga 14 dagen gevangenisstraf. Deze had zijn zuur verdiend weekloon, f 2,75, verteerd in verschillende kroegen. Hij durfde zijn vrouw toen niet onder de oogen te komen en haar eerlijk zeggen, waar het geld gebleven was. Hij verzoon een list. Aan den brigadier der rijksveldwacht Westra deelde hij mee, dat hij, komende uit Minnertsga, tusschen Marssum en Halfweg door twee mannen, die zich onkenbaar hadden gemaakt, was aangerand en beroofd. Westra onderzocht de zaak en ontdekte spoedig het bedrog. De vrouw van beklagde hielp de politie daarbij een handje. Alardus zou gaarne een geldboete – niet te hoog natuurlijk – hebben; maar de houding van den ambtenaar van het OM bij deze vraag, zal hem wel niet veel hoop hebben gegeven, dat deze wensch zal worden vervuld.

M'gea – 18 juni 1902 - Rechtzaak – De 13-jarige Jan H. en de 16-jarige Foppe de V., beide te Minnertsga, die op 1 Mei het kopstuk van den wegwijzer van den ANWB bij "de Mooie Paal" vernielden, zijn daarvoor gestraft met 3 dagen gevangenisstraf.

M'gea – 29 oktober 1902 - Rechtzaak – Een vergadering te Minnertsga. Vooraf aangekondigd per advertentie. Klaas zou spreken. Want Klaas heeft een vijand en die zal er aan. Op den 16 September kwamen op de aangekondigde vergadering ongeveer 50 personen op om te hooren, wat Klaas had te zeggen. De vergadering was op de bovenzaal bij Meinsma. Wat Klaas zei weten we niet – wat we wel weten, is dat hij zijn vijand in 't zonnetje heeft trachten te zetten. Die vijand is S.v.d. Vegt, meestersmid in bovengenoemd dorp. Klaas heeft een hekel aan den man. Misschien wel met recht. Maar om daarvoor een publieke bijeenkomst te houden – nou – Klaas heeft trouwens er geen zijde bij gesponnen. Dien avond heeft hij gezegd: "Zeg gerust uit mijn naam dat hij, Sijtse v.d. Vegt, mr smid te Minnertsga, een laag individu, een groote schurk is." Heb je dat gezegd vraagt de voorzitter. "'t Is best mogelijk". Ja, maar vroeger heb je het erkend". Zoo, nu dan zal 't wel zoo zijn." "Maar geef dan een kort afdoend antwoord: heb je het gezegd?" "'t Is best mogelijk hoor, maar het is al zoo lang geleden". "Hoe is het nu, heb je 't gezegd of niet?" "Als ik het vroeger heb bekend dan is 't zoo. Maar dat mocht je niet doen! Klaas: Mag hij mij dan wel beledigen? Voorzitter: Neen, maar dan mag je hem aanklagen. Je moogt je eigen rechter niet zijn. 't Blijkt, dat beklagde het land heeft aan den smid, dat de verhouding tusschen Klaas en diens vrouw niet bijzonder innig is en dat de smid daar een eigenaardige rol in speelt. Het slot is, dat tegen beklagde f 10 boete wordt gevraagd, terwijl daarbij de vermaning wordt gevraagd zich in 't vervolg in acht te nemen.

M'gea – 24 juni 1903 - Rechtzaak - Wie is begonnen? Toen in den avond van 21 mei, omstreeks 8 uur de gardenier R. Post te Minnertsga twee paarden naar zijn land bracht, werd hij in het dorp lastig gevallen door den 24-jarige koopman Lieuwe M. Er moet tusschen diens familie en P. een veete bestaan, waaraan broodnijd niet vreemd schijnt te zijn. De gardenier maakte zich van 't jongmensch af en vervolgde zijn weg naar 't land, waar zijn vrouw en dochter hem tegenkwamen. Terwijl ze samen op weg waren naar huis, naderde Lieuwe, die er nog niet genoeg van scheen te hebben. Volgens Post en familie was hij woedend – verschrikkelijk, zegt de vrouw. En nu komt de aanleiding tot de vraag aan het begin van ons verslag geplaatst. Terwijl Post en zijn huisgenooten verklaren, dat de koopman aanviel, beweert Lieuwe, dat hij werd aangevallen. Hoe dan ook, de twee raakten over den grond, Post boven. Hoewel deze alles deed om zijn vijand in bedwang te houden, schijnt het den laatste toch gelukt te zijn Post in het gezicht te krabben. Vrouw en dochter trachtten als scheidsrechters op te treden. Maar niet voordat de jonge man beloofd had, zich verder van handtastelijkheden te onthouden, werd hem vergund op te staan. Hij hield slecht woord. Nauwelijks was hij op de been, of vrouw Post kreeg een maling tegen haar hoofd, waardoor het gouden oorijzer verbogen werd. Toen was Lieuwe tevreden en ging heen. De familie Post, die herhaling vreesde in het dorp, spoedde zich langs een omweg naar huis. Tegen Lieuwe wordt 1 maand gevangenisstraf geeischt, een vordering die den verdediger mr. De Jong Posthumus, voor dezen 'storm in een glas water' sterk overdreven voorkomt. Deze meent, vooral met het oog op beklagdes verleden, dat een kleine geldboete meer dan voldoende zal zijn.

M'gea – 25 november 1903 - Rechtzaak – *Een uur van onbedachtzaamheid.* Is de jeugd in 't algemeen weinig bedachtzaam, overweegt ze maar al te weinig de gevolgen van haar daden – met den 14-jarigen Jouke te Minnertsga liep het op 18 October over de hoge schoenen. Een even oude dorpsgenoot, een kleermakersknecht, D. Schotanus, liep op dien dag te half 8 's avonds met Tiete Travaille en Dirk de Leeuw langs de straat, toen ze door eenige andere jongens, onder wie ook Jouke, werden gevolgd en gesard. Deze daagde Schotanus uit om te vechten, wat niet werd aangenomen, doch de uitgedaagde gaf zijn ontevredenheid over het lastige volgen te kennen. Laten we hem naar het kerkhof brengen en een gat voor hem maken, klonk het toen. En onmiddelijk daarop kreeg Schotanus met een hard voorwerp eerst een slag op den rug, daarop een met hetzelfde voorwerp tegen het hoofd, de laatste slag veroorzaakte een bloedende wonde; zij werd toegebracht door Jouke, die van zijn neef een mes in een zakdoek overnam en daarmee het misdrijf pleegde. Eisch voor dit ongemotiveerde brutale optreden 14 dagen gevangenisstraf. Vonnis: 7 dagen gevang.

M'gea – 28 november 1906 - Rechtzaak – De 43-jarige verversknecht Jan G. te Minnertsga heeft voor het Kantongerecht te Harlingen terecht gestaan voor: 1. Het in de gemeente Barradeel zich als bezoeker bevinden in een voor het publiek toegankelijke localiteit tusschen Zaterdagmiddag 9 uur en den volgende Maandagmorgen 6 uur en 2. Het wederrechtelijk op den openbare weg met meer anderen een ander tegen diens wil op hinderlijke wijze willen volgen. Hij werd voor het eerste feit veroordeeld tot f 5 boete of 3 dagen hechtenis en voor het tweede tot 7 dagen hechtenis. De veroordeelde appeleerde. Zijn beroep werd heden behandeld. Daarbij bleek, dat toen de gemeenteveldwachter S. Gras in den avond van 28 Juli te 9 uur als naar gewoonte last gaf tot het sluiten van de herbergen, beklagde, die met een twintigtal anderen zich bevond in de herberg van Stienstra, nadat deze hadden verlaten, den veldwachter opzettelijk is gevolgd onder het uitroepen van voor den veldwachter minder aangename woorden als: Kakadorus, Casper Robles enzovoort. Bovendien trapte hij nu en dan op de wandelstok van Gras. Dit verklaarde althans deze. Er waren door den verdediger mr. M.E. Hepkema een drietal getuigen a décharge gedagvaard, die op genoemden avond bij het feit tegenwoordig waren. 't Schijnt een heel opstootje te zijn geweest – er werd gesproken van 400 aanwezigen - en die noch van de beleedigde woorden, noch van het trappen op den wandelstok iets hebben vernomen. Het verhoor bracht tevens aan het licht, dat de verhouding tusschen beklagde en den veldwachter niet geheel zuiver is. Beklaagde zelf erkende Gras te hebben gevolgd om deze te "pesten". Na deze verklaring achtte de officier zijn requisitoir al zeer gemakkelijk. Wat de veroordeling voor het eerste feit betreft, spreker zal daarover zich niet

uitlaten, daar die zaak niet appellabel is. Het tweede feit acht spreker bewezen: de opgelegde straf is niet te zwaar. De verdediger achtte dit feit niet overtuigend bewezen. Als dit wel het geval is dan geen opleggen van hechtenis maar hem veroordeelen tot een geldboete.

M'gea – 20 maart 1911 - Rechtszaak – Tuffe! Tuffe! Tuffe! Zoo hijgde in de gemeente Barradeel in den namiddag van 13 October een motor langs den weg. IJpe de V., 32 jaar, reiziger te Sneek, zat er op. In de kom van het dorp Minnertsga bevond zich een voerman met een wagen en twee paarden op den weg. De dieren hadden den schrik al in den leden en waren zeer onrustig. Desniettegenstaande reed de V., zonder zijn vaart merkbaar te verminderen, voorbij, tengevolge waarvan de paarden op hol sloegen en de voerman op de grond werd geslingerd. Zoo is er vroeger voor den kantonrechter te Harlingen verklaard, die den beklaagde heeft schuldig gerekend aan het rijden met zoodanige vaart, dat de veiligheid van het verkeer daardoor in gevaar wordt gebracht (overtreding der Motor- en Rijwielwet) en hem tot f 50 boete of 20 dagen hechtenis heeft veroordeeld. Van deze uitspraak is de V. in hooger beroep gegaan en heden komt de verdediger, mr. M.E. Hepkema te Leeuwarden met vier getuigen a décharge. De eerste is Th. Boersma, gemeenteveldwachter van Barradeel te Minnertsga, die vertelt hoe hij den toestand na het passeeren van de motor heeft aangetroffen. Hij heeft later de zaak volledig onderzocht en dat onderzoek heeft hem geen aanleiding gegeven proces-verbaal op te maken. Volgens den tweeden getuige, veehouder Cornelis de Vries te Minnertsga, heeft beklaagde luide getoeterd en reed hij niet hard. Het ongeval gebeurde dicht bij een punt, waar de straat een hoek maakt. Getuige zou wel zeggen, dat de paarden te voren al schichtig waren. De derde getuige, S. Marra, heeft het toeteren ook gehoord en toen hij de V. zag, reed deze niet te hard. Zoodra het ongeluk gebeurd was, ging de man van de motor. Getuige heeft het wel ondervonden, dat men hem sneller voorbij snorde en als hij er dan de politie op attent maakte, was er niets aan te doen. Z.i. had in dit geval de voerman de paarden wel van den wagen kunnen afhaken. De laatste getuige is Geertje de Groot, vrouw van den voorgaande. Haars inziens schrikten de paarden van de stoomfiets nog voor deze gepasseerd was. De V. toeterde; hij reed niet hard. De paarden gingen ook niet snel. Beklaagde acht het heel wel mogelijk, dat hij de oorzaak is van het ongeluk, maar schuld heeft hij er niet aan. De subst.-officier stelt de Rechtbank voor de zaak te schorsen, opdat ook nog de getuigen a charge en Braaksma zullen worden gehoord. Spreker heeft niet voorzien, dat de getuigen a décharge zoo geheel in strijd zouden verklaren met wat in eersten aanleg is gedeponneerd. De verdediger meent, dat er geen schorsing noodig is, want zelfs met getuigen, die te Harlingen gehoord zijn, kan beklaagde niet op deze dagvaarding worden veroordeeld. In die dagvaarding staat niets anders dan dat beklaagde zijn vaart niet heeft verminderd. Van de grootte van de snelheid wordt niet gesproken. Daarom moet pleiters cliënt onmiddellijk worden vrijgesproken. Hij is de dupe geworden van den al te grooten dienstijver van veldwachter Eisinga, die met zijn collega geen overleg heeft gepleegd. De subst.-officier geeft toe, dat de dagvaarding niet heel nauwkeurig is gesteld, maar de uitdrukking “op zoodanige onvoorzichtige wijze” wordt toch nader omschreven en nu kan de rechter de qualificatie toepassen, die daar op past. Thans kan in geen geval een beslissing worden genomen. Het is hoog noodig, dat er meer licht komt. Spreker persisteert bij zijn voorstel tot aanhouding. De Rechtbank gaat in raadkamer en de president deelt na terugkomst mee, dat de zaak wordt geschorst, om een nader getuigenverhoor mogelijk te maken. Dat zal aanstaanden Woensdag, om 11 uur, plaats hebben.

M'gea – 25 september 1912 - Rechtszaak – “'k Wil niet graag naar Veenhuizen, ik kan nu werk krijgen”, aldus de 39-jarige Willem L, los werkman, geboren te Minnertsga, die op den 31 Augustus op het Gouverneursplein te Leeuwarden in zwerverstoestand is gearresteerd en ook al twee nachten op het bureau van politie ten goede had genoten. Hij is driemaal eerder veroordeeld. De president heeft met hem evenmin moed als met zijn voorganger. Eisch 3 dagen hechtenis en 6 maanden rijkswerkinrichting. Daarmee is Willem tevreden, het voorjaar zal hem nieuwen moed en nieuwen werklust geven.

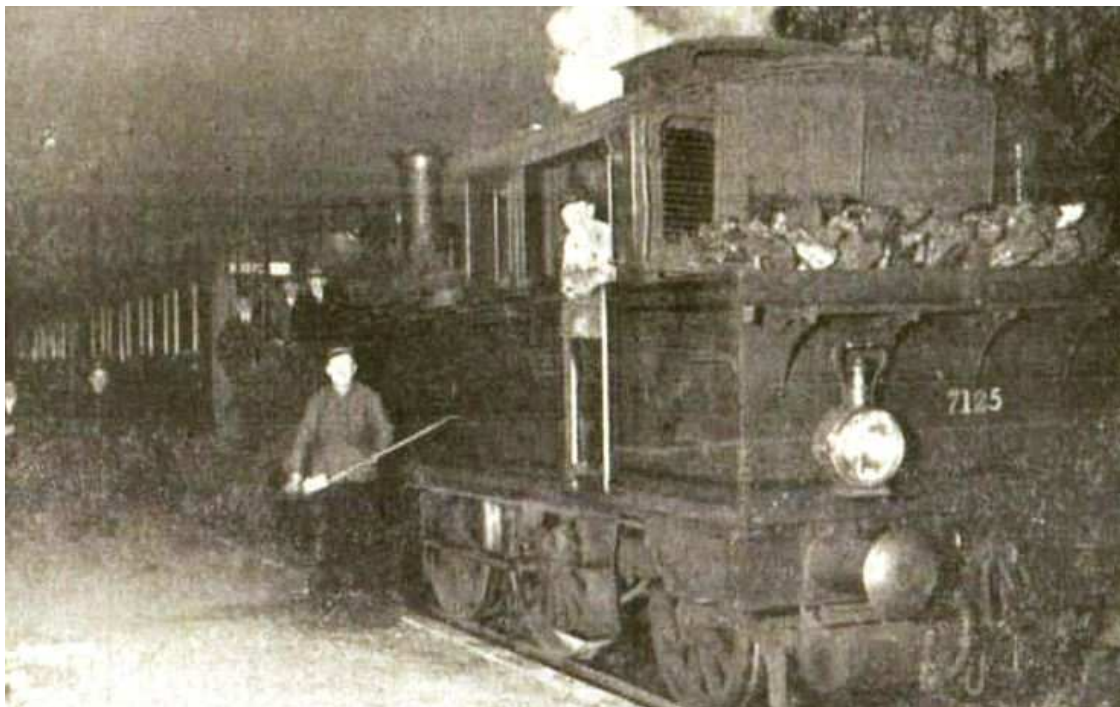
M'gea – 15 juni 1917 - De brand te Minnertsga. Omstreeks kwart voor 6 gisteravond werden de ingezetenen van Minnertsga opgeschrikt door het kleppen van de brandklok. De oude boerenhuizinge midden in het dorp, bewoond door 5 gezinnen, stond in brand. Spelende kinderen hadden in de schuur een vuurtje ontstoken, dat zich meedeelde aan eenige duizenden (men spreekt van 4000) bundels bewerkt vlas, zoodat binnen weinige minuten het geheele gebouw in lichtelaaie stond. Terstond was er veel volk op de been en met vereende krachten ging men de have in veiligheid brengen. Het huisraad van L. Meijer werd grootendeels buiten het bereik der vlammen gebracht. Eén varkentje kwam om het leven. Ook het voornaamste van den inboedel van D. Meijer werd gered. Minder gelukkig was het gezin van W. Braaksma, waarvan de vrouw met een paar kinderen buiten zat. Zoo goed als niets van hun have vermocht men te behouden en tot overmaat van ramp was deze inboedel niet verzekerd. Een ander gedeelte van het huis was bewoond door den stokouden M. Grond, die met moeite uit zijn kamertje werd geholpen. Van zijn goed kon ook maar het voornaamste buiten gebracht worden. De zitting van den vijfden bewoner T. Vogel is weer grotendeels uitgedragen. Toen het gebouw binnen een half uur één vuurberg was, stoven zware rookwolken, vermengd met asch en vonken, door de lucht en bedreigenden ernstig het kurkdroke rieten dak van het aan de overzijde van de vaart gelegen perceel, terwijl de vlammen reeds het belendende pand van IJ de Boer lekten. Een oogenblik dreigde de ramp een grooten omvang te zullen aannemen, en betreurden velen het, dat Minnertsga geen brandspuit rijk was, want al wierp men ook geregeld tientallen emmers water op de bedreigde plaatsen, men kon niet verhoeden, dat hier en daar een begin van een brand ontstond. Gelukkig kwam op het juiste oogenblik de brandspuit uit Tzummarum aan, die met bewonderenswaardige vaardigheid in werking werd gesteld en het gevaar afwendde. Eenige oogenblikken later arriveerde ook een spuit uit Sint Jacobiparochie en toen was men weldra het vuur de baas. Daarna verscheen ook nog een spuit uit Sexbierum en zette een extra tram uit Leeuwarden een reddingsbrigade met vier spuiten, om half 8 uit de hoofdstad vertrokken, aan de Mooie Paal af. Van de van verre aangevoerde hulpmiddelen behoefde geen gebruik meer te worden gemaakt, want de beide in werking zijnde spuiten konden de smeulende puinhoopen voldoende nat houden. Een groote partij bewerkt vlas, volgens sommigen ter waarde van f 30.000, staat nog te smeulen en heeft natuurlijk heel wat geleden. Van andere zijde vernemen we nog, dat de verbrande goederen een totale waarde hadden van ongeveer f 26.000 en bij Maatschappij "Achlum" verzekerd waren.

M'gea – 2 november 1927 - Rechtzaak – F.S., 20 jaar, gardenier te Minnertsga, was des Zondags door den koster G. Dijkstra onder den dienst uit de Gereformeerde kerk gezet, omdat hij op een plaats zat, waarop hij geen recht had. In den loop van de volgende week was de koster ergens in het veld aan het rietsnijden, toen S en zijn vader met een praam daarlangs voeren. Zoodra zij Dijkstra in het oog kregen sprongen ze op den wal en liepen beiden op den koster toe. De jonge S greep Dijkstra bij de keel. Als een derde er niet tusschen was gekomen, waren er misschien nog erger dingen gebeurd. Vader S toch had een mes in de hand. Verdachte zegt dat hij zich niet meer precies herinnert of hij Dijkstra bij de keel gegrepen heeft. Het gesprek was echter zeer heftig. Eisch: f 20 boete of 20 dagen hechtenis. Vonnis f 15 of 15 dagen.

M'gea – 5 maart 1930 - Rechtzaak – Aan J.D.W., 27 jaar, autohandelaar te Franeker is ten laste gelegd, dat hij een op den weg staanden lantaarnpaal, zijnde een gasleiding ten algemeenen nutte, heeft beschadigd. 't Feit heeft zich Zondag 27 October te Minnertsga afgespeeld. Verdachte moest een predikant uit Franeker, die te Minnertsga had gepreekt, ophalen. De auto was in de schuur van den heer W. Jelgerhuis gestald geweest. Bij het vertrek is verdachte van het erf met groote snelheid den weg opgereden en toen tegen de lantaarn terechtgekomen. Verdachte legt een schriftelijke verklaring van ds. Wielinga over, waarin deze verklaart, dat 't uitzicht door den vallenden regen belemmerd werd en dat verdachte niet te snel gereden heeft. Een tweetal getuigen, W. de Jager en M. Tuinhof verklaren evenwel anders. De directeur der gasfabriek, de heer Blauw, heeft een civiele vordering ingediend van f 49,50. De officier van justitie was van oordeel, dat verdachte metterdaad

te snel gereden heeft. Dat is voor een autoverhuurder allerminst te tolereeren. Eisch f 60 boete of 30 dagen hechtenis en toewijzing van de civiele vordering.

M'gea – 15 mei 1936 - Maandag den 1en December van het jaar 1902 was het feest in tal van dorpen in de gemeenten Het Bildt en Barradeel. Het was de dag waarop het baanvak Stiens-Tzummarum van de Noord-Friesche Locaal Spoorweg Maatschappij N.V. in gebruik werd genomen. De genoodigden, onder leiding van den president-commisaris der Maatschappij, den heer R. Bloembergen Ezn., kwamen des middags om 12 uur op het station te Stiens bijeen om met een extra trein de lijn in te wijden. Het was vreugde overal. De locomotief was op keurige wijze versierd, o.a. met wapens van de gemeente Het Bildt en Barradeel. Voor het vertrek hield de president-commissaris nog een gloedvolle toespraak, waarin hij op het groote belang dat de streek bij deze lijn had, wees. De streek was nu, zoo getuigde hij, in het wereldverkeer opgenomen. Te Vrouwenparochie werden deze woorden onderstreept door den toenmaligen burgemeester van Het Bildt, den heer Hesselink, en te Minnertsga het eerste station in de gemeente Barradeel, door burgemeester L.W. de Vries. Hier was het ook, dat de bevolking hulde bracht aan de initiatief-nemers van deze spoorlijn. Een firma had op het stationsemplacement een tentoonstelling van haar producten ingericht, producten welke door het nieuwe spoor op vlugge wijze zouden kunnen worden vervoerd. Overal waren de gebouwen versierd met vlaggen en groen en waren eerepoorten opgericht. In Tzummarum bereikte het feest na aankomst van dezen eerste trein zijn hoogtepunt tijdens een daar gegeven diner, waar tal van toespraken werden gehouden o.a. door den heer W. Koning sr., den voorzitter van de feestcommissie, die zooveel had gedaan om ook zijn dorp aangesloten te krijgen. In een welkomstlied, dat de genoodigden werd toegezongen, was het een en al verheerlijking van den nieuwen toestand.

Het treintje even voor het vertrek voor den laatsten rit

Het met zooveel gejuich en goed woorden binnengehaalde spoor heeft het thans voor een deel tegen het autoverkeer moeten afleggen. De laatste jaren sloot de exploitatie steeds weer met een tekort, dat van jaar tot jaar grooter werd. Besloten werd dan ook het reizigersvervoer op deze lijn stop te zetten, hetgeen reeds was geschied op het traject Tzummarum-Franeker en dat waarschijnlijk met ingang van 1 Juli staat te gebeuren op het traject Leeuwarden-Dokkum. Voor het goederenvervoer evenwel blijft de lijn voor deze streek nog haar waarde behouden. Hierin zal worden voorzien met een z.g. Locomotor, welke door 1 man te bedienen is. Op alle stations zijn

brievenbussen aangebracht, waarin zij, die per spoor goederen wenschen te vervoeren, hun aanvraag om aantallen wagens kunnen deponeeren, terwijl voorts een telefoontoestel is aangebracht, waarmee de bestuurder van den goederentrein zich in verbinding kan stellen met het hoofdstation Stiens. Men ziet het, de zaak wordt zoo efficiënt mogelijk georganiseerd. In iedere aan de lijn gelegen plaats is voorts een agent aangesteld, die alle eventueel gevraagde inlichtingen kan verstrekken. De chefs en het andere stationspersoneel zal worden overgeplaatst, nadat zij nog gedurende 14 dagen gelegenheid hebben orde op zaken te stellen. Voor de leegkomende stationsgebouwen bestond van particuliere zijde voldoende animo. Deze zijn reeds alle verhuurd. In Tzummarum evenals elders met ingang van 12 Mei, hetgeen een aldaar gevestigden arbeider-telegrafist in moeilijkheden bracht omdat hij nog 14 dagen moest blijven. De nieuwe huurder evenwel bleek niet ongenegen te helpen en zoo zal het nu gebeuren dat de spoorwegbeambte gedurende den hem te Tzummarum nog resterenden diensttijd in de wachtkamer woont.

De tegenstelling tusschen den eersten en laatsten rit van Tzummarum naar Stiens en terug, welke wij gisteravond hebben meegemaakt, was wel heel groot. Nu geen juichende massa (uitgezonderd te Minnertsga, waarover straks) en met bloemen en groen versierde stationsgebouwen en locomotief. Een doodsche boel, welke naar men ons verklaarde een duidelijke afspiegeling was van den toestand van den laatsten tijd. Op de heenreis twee passagiers, de beide journalisten, fotograaf en twee inspecteurs van de spoorwegen, de heeren Hiebendaal, inspecteur van de weg en van Berlekom, inspecteur van het vervoer, uitgezonderd. Op de terugreis steeg het aantal tot vier. Bij het vertrek ging alles zijn gewonen gang. Machinist D.S. de Boer en stoker J. Heeringa, die ons heen en terugbrachten, deden nauwgezet hun plicht. De chef hief zijn schild en voort rolde het schommelende lokaaltreintje. Nergens een extra belangstelling op de stations. Alleen in Minnertsga een troepje juichende jongens en meisjes; een voorproefje van wat ons op de terugreis te wachten stond. In Stiens al evenmin veel drukte. Een afscheid van de inspecteurs, een handdruk van den chef, die nog aanblijft tot ook de lijn Leeuwarden-Dokkum volgt en toen ging het terug naar Tzummarum. Een zelfde beeld als op de heenreis. Alleen met dit verschil dat nu ook de familieleden van de chefs op het perron verschenen om den laatsten passagierstrein een afscheid voor altijd na te wuiven.

Donkere nacht over het Friesche landschap; slechts hier en daar een twinkelend lichtje in stal of schuur, waar de zaak nog voor het naar bed gaan werd gecontroleerd. De koplampen van een enkele auto priemden haar lichtstralen voor zich uit. Dat was alles wat er te zien viel. Het treintje schommelde voort als in een eindelooze cadans, die slaperig maakte. Maar tot slapen kwam het toch niet. Want was aan het station Stiens niet voorspelt dat men er het in Minnertsga niet bij zou laten? Een voorspelling welke is uitgekomen. Reeds van verre toonde een helroode gloed aan dat er iets bizonders gebeuren zou. Het was het licht van een pot bengalsch vuur, dat op een der boomen van den voor het station gelegen overgang te branden stond. Nog dichterbij gekomen woeien reeds de klanken van vaderlandsche liederen tot de enkele passagiers over. Op het perron n.l. had zich rondom de muziekvereniging "Oranje" een groote massa mensen verzameld om den laatsten passagierstrein uit te luiden. Het personeel werd na het stoppen op sigaren getracteerd. Lichtkogels schoten door de lucht en met luider stemmen werden de door het fanfarecorps gespeelde liederen meegezongen. Ook nog, toen de trein zich al weer langzaam in beweging zette om het laatste eindje naar Tzummarum te rijden. Het was een fantastisch gezicht van het balcon van den laatsten wagon af het station Minnertsga, waar laaiende fakkels branden, te zien verdwijnen. In Tzummarum was het stiller als ooit te voren. Een enkele lantaarn verlichtte het station, waar de chef en zijn laatste treintje te wachten stond, dat door een zuchtende – alsof zij bedroefd was – locomotief werd binnengebracht. Later vertrok weer de leege trein naar Leeuwarden en ook toen nog speelde het muziek op het perron te Minnertsga, geen treurmarsch van Chopin, o lezer, maar een opgewekt Sarie Marais. In de wachtkamer van dit station gebeurde nog een korte plechtigheid. De chef van het station, de heer van der Wey, en zijn assistent, de heer Jager, werden daar gehuldigd voor hun werk, zoo lange jaren verricht. Namens de burgerij en handelaren sprak de heer Johs Hannema en namens de Veilingsvereniging de heer P.K. Hamer. Beide ambtenaren ontvingen als dank voor de wijze, waarop zij steeds de bevolking hadden gediend, een cadeau. Het slot van deze plechtigheid was een kort woord van de burgemeester der gemeente Barradeel, den heer B. Anema, die ook de beide

beambten dankte voor hun werk. Zoo ging dus toch de opheffing van het passagiersvervoer op de lijn Stiens-Tzummarum niet helemaal onopgemerkt voorbij.

M'gea – 22 mei 1936 - De Begraffenisvereeniging Minnertsga bestaat 50 jaar. Zittend van links naar rechts: R.C. Jelgerhuis, secretaris; S.J. Zoodsma, voorzitter; W. de Roos, penningmeester; Kl. Terpstra, bode; Joh. Douma, bestuurslid; J. Brouwer, bestuurslid.

M'gea – 26 mei 1937 - *Honderdjarig bestaan van een waterschap* (25 mei) – In de keurig versierde zaal van Van der Leij hield het waterschap “De Minnertsgaaster Zuidermiedpolder” haar jaarvergadering, waarin tevens herdacht werd het feit, dat voor 100 jaar deze bepopoling onder de dorpen Minnertsga werd gesticht. Tot leden van de controle-commissie werden benoemd de heeren B. Jukema en E. Elzinga en R. de Haan. De heer J.L. Westra werd herkozen als bestuurslid. Door den boekhouder, den heer K.v.d. Weide, werd een overzicht gegeven vanaf de oprichting van den polder. In den waterschapsmolen staat het jaartal 1837. Boeken en bescheiden waren niet meer aanwezig. Het oud bestuurslid, de heer R. Okkinga had nog een oud reglement vanaf de oprichting. De boeren waren in dien tijd aangewezen op de waterwegen, de landerijen waren voor het grootste deel onbegaanbaar. Van elke boerderij liep een opvaart naar 't Wijd of de Oude Meer. Voor de cultuurverbetering was het noodzakelijk dat de boeren het overtollige water kwijt raakten. De heer Isaak Telting, notaris te Franeker, nam het initiatief in 1836, om een verzoek te richten aan den Grietman van Barradeel, om als eigenaars van gronden bijeen te komen, om te komen tot inpoldering van landen. Deze vergadering had plaats op 22 November 1836, in 't Wapen van Friesland te Minnertsga. Deze herberg heeft gestaan waar nu het kleedingmagazijn van Chr. Schotanus en Zonen is gevestigd. De leiding van deze vergadering had de secretaris van Barradeel, de heer M.S. Donia-Alta. Verder werd als gebruikelijk door klokklippen den volke van deze vergadering kennis gedaan. Op deze vergadering werd tot stichting van de inpoldering overgegaan. Hoofdelijk werd door den heer Donia gevraagd wie zich tegen de oprichting verklaarden. Een 4-tal aanwezigen verklaarden zich tegen. Het request opgemaakt door notaris Telting werd mede ondertekend door C.J. Tjessinga, C. Wetterauw, douairiere Collot d'Escury en F. Pieters-wed. Cats. Een fundamenteel reglement werd vastgesteld. 't Bevatte onder meer de bepaling om te komen tot het stichten van een molen, het graven van tochtsloten, het maken van dammen en 't leggen van pompen. Ieder bracht zooveel stemmen uit naar gelang hij bunders land in de polder had. Het maalgeld werd gesteld op f 2,20 per bunder land. Eenige kleine oude molens werden overgenomen. De polder had 525 perceelen land en bracht f 742,13 per jaar op. Deze som moest zoolang worden opgebracht tot dat de schuld was opgelost. Het eerste bestuur bestond uit de heeren C.J. Tjessinga, koopman; Klaas Sipma, Steven Feenstra en Paulus Anema, landbouwers. In 1837 werden de werken in den polder

uitgevoerd. In 1839 benoemde het bestuur een vasten boekhouder, den heer C.K. Wetterauw, hoofd der school, organist en kostenrevisor te Minnertsga. 't Bestuur ontving voor zijn bemoeiingen f 10 per jaar. Na 100 jaar is deze belooning nog gelijk gebleven. Bij de oprichting waren er 36 ingelanden. Door het afbreken van vele boerderijen en de opkoming van de gardeniers zijn er nu 98 ingelanden. In 1916 werd het waterschap opgericht. Belangrijke verbeteringen werden nu verricht. Wegen werden verhard, molendijken opgehoopt. Het tegenwoordige bestuur bestaat uit de heeren K. Tilstra, voorzitter; Joh. de Wit, S. Miedema, W. Wassenaar, J.I. Westra en boekhouder de heer K. v.d. Weide. De molenaar Floris Visser had vandaag de vlag op den molen geplaatst. De oud-bestuursleden, de heeren H. Visser en R. Okkinga, complimenteerden het bestuur nog met dit 100-jarig bestaan.

M'gea – 3 juli 1937 - Minnertsga, 1 juli – Hedenavond had de opening van de kerkzaal van de Vrije Evangelische gemeente plaats. Ds. Verboom heette welkom ds. Veldkamp van Leeuwarden, ds. de Jonge van Oudebildtzijl en den afgevaardigde van Franeker. De gemeente hier blijft voorloopig een onderdeel van Franeker. De heer Hibma sprak namens den kring Minnertsga, ds. Veldkamp namens de gemeente Leeuwarden, ds. de Jonge namens de gemeente van Oudebildtzijl. Ds. Veldkamp sloot deze bijeenkomst met dankgebed.

Sexbierum – 4 augustus 1937 - *Trambus in een sloot gereden. Drie ernstig gewonden.* Hedenmorgen, omstreeks 9 uur, reed de trambus, welke een dienst St. Jacobiparochie – Minnertsga – Sexbierum – Franeker onderhoudt, in de bocht bij de boerderij van den heer A. Siderius onder Sexbierum door tot nu toe onbekende oorzaak in een langs den weg loopende sloot, waarin zij gekanteld terecht kwam. De bus, welke alleen 's Woensdag in deze dienst rijdt, was mede ten gevolge van het bezoek aan den kaatswedstrijd der P.C. te Franeker, geheel met passagiers bezet. De gevolgen van dit ongeval lieten zich aanvankelijk ernstig aanzien. De heer V.d. Meij uit Sexbierum, die toevallig onmiddellijk achter de bus reed, wist eenige passagiers onder wie de bekende kaatser Kuiken uit St. Jacobiparochie en diens vrouw en kind, uit de bus te helpen, terwijl toegeschoten omwonenden de overigen uit hun netelige positie redden. Direct daarna werden de plaatselijke geneesheeren H. Kuperus en W.C. Ph. Moulijn gewaarschuwd, die spoedig op de plaats des onheils arriveerden. De meeste der passagiers hadden lichte ontvellingen opgelopen of waren licht gewond door de vele glasscherven. Zij werden door de geneesheeren verbonden. Enkele anderen, onder wie een vrouw, hadden verwondingen van ernstige aard gekregen. De vrouw werd dadelijk met een ziekenauto naar Leeuwarden vervoerd, terwijl een tweetal bejaarde mannen onder behandeling der doctoren werden gesteld. De overige passagiers, onder wie enkele kinderen, konden na verbonden te zijn, hun reis vervolgen.

Nadere bijzonderheden:

Nader kan worden gemeld, dat de bus bestuurd werd door den chauffeur J. de Jager. Hij bereed nog slechts enkele dagen dit traject en men veronderstelt, dat de bocht ter plaatse iets te ruim werd genomen, wat den chauffeur noopte het stuur plotseling om te gooien met als gevolg, dat de bus aan de rechterzijde van den weg in de sloot reed. In de bus waren 26 personen gezeten, van wie 10 a 12 meerendeels lichte verwondingen bekwamen. Van een drietal ernstig gewonden werd de 55-jarige echtgenoot van J. Pols te Sexbierum zoodanig aan het hoofd gewond, dat de behandelende geneesheeren overbrenging naar het Diakonessenhuis te Leeuwarden noodzakelijk achtten. Het tweetal bejaarde mannen, G. Jensma uit Minnertsga en een zekere Groeneveld uit Minnertsga, werden na verloopig verbonden te zijn, per auto naar hun woning vervoerd, waar de huisarts de verdere behandeling overnam. Naar het zich laat aanzien, is de toestand der gewonden redelijk wel te noemen. De bus, die in beslag werd genomen door de gemeentepolitie en deskundig onderzocht door de verkeersinspectie van de Koninklijke marechaussee van Leeuwarden, werd na onderzoek vrijgegeven. De kraanwagen van de firma Boomsma van Franeker lichtte de bus.

5 augustus 1937 - *Het autobusongeval te Sexbierum* – Een der ernstig gewonden bij het ongeluk, gisteren te Sexbierum gebeurd met een autobus van de Nederlandsche Tramweg-Maatschappij, de 73-jarige D. Groeneveld van Minnertsga, die eerst naar zijn woning was vervoerd en, aangezien de

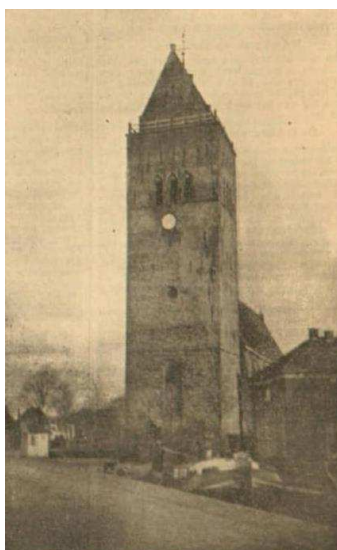
behandelende geneesheer het noodzakelijk achtte, naar het Diakonessenhuis te Leeuwarden werd overgebracht, is gisteren in de loop van de dag overleden aan de opgelopen verwondingen en inwendige kneuzingen. Omtrent de beide andere ernstig gewonden kan worden gemeld, dat de toestand van de echtgenoot van J. Pols te Sexbierum gunstig is te noemen, terwijl de heer G. Jensma van Minnertsga met een heupfractuur te bed ligt.

16 augustus 1937 - Een tweede gewonde overleden – De 83-jarige heer Goffe Jensma van Minnertsga, die bij het eenigen tijd geleden te Sexbierum gebeurde ongeluk met een autobus ernstig gewond en in het Bonifatius-Hospitaal te Leeuwarden verpleegd werd, is hedenmorgen aldaar overleden. Zooals men weet, is ook de 73-jarige heer D. Groeneveld uit Minnertsga ten gevolge van dit ongeval overleden.

M'gea - 22 september 1937 - Minnertsga 21 september – Het tweejarig zoontje van den heer A. J. alhier geraakte aan den Tildijk in de diepe vaart. De vrouw van Jac. W. zag het ventje drijven en sprong na. Het gelukte haar het te grijpen en op den wal te brengen.

M'gea – 11 december 1937 - De toren van het kerkgebouw der Ned. Herv. Gemeente te Minnertsga verkeert in zoodanigen toestand, dat restauratie dringend noodig is. Na overleg met de Rijkscommissie voor de Monumentenzorg is door den architect Baart een plan voor deze herstelling opgemaakt, waarvan de kosten op f 15.000 zijn geraamd.

M'gea – 14 december 1937 - Restauratie toren te Minnertsga – Toen in 1934 de instorting van een gedeelte muurwerk van den toren der NH-kerk te Minnertsga, gemeente Barradeel, de aandacht vestigde op den bouwvalligen toestand van genoemden toren, hebben heeren kerkvoogden een onderzoek laten instellen. De uitslag van dit onderzoek heeft aangetoond, dat een dringend herstel noodzakelijk is. Na zich in verbinding te hebben gesteld met het Rijksbureau voor Monumentenzorg werd advies ingewonnen van den architect A. Baart te Leeuwarden, waarna de kerkvoogden zich met onderscheidene adressen hebben gewend tot de daarvoor in aanmerking komende overheidsinstellingen om subsidie in de restauratie te bekomen. Alhoewel nog niet alle gewenschte toezeggingen zijn binnengekomen, hopen de kerkvoogden binnenkort in staat te zijn, met de verbetering een aanvang te kunnen maken. Daar de kerkvoogdij ook zelf voor een gedeelte in de te maken kosten moet bijdragen, hoopt zij door belangstellende particulieren daartoe in staat te worden gesteld.

De oude dorpstoren is opgetrokken van afwisselende lagen roode en gele reuzenmoppen of zg. oude Friezen. In de derde geleding van den toren aan elken kant drie korfbogige galmgaten en

spitsboognissen, waarboven een houten balustrade om een versmald bovengedeelte met zadeldak; in den westelijken topgevel vindt men jaartalankers 1818 (vernieuwing zadeldak dz). Het ligt in de bedoeling den Zuid- en Westgevel geheel te vernieuwen, de topgevelbekroningen in baksteen iets te verzwaren. De bovenbouw, dateerende uit het jaar 1818, zooals dakconstructie en dakbedekking, verkeerden in vrij goeden staat en deze blijven, zooveel mogelijk is, bestaan.

(Hierna volgen gegevens over de gedenkplaat in de westmuur en de opschriften in klokken maar die staan wel in andere boeken over het dorp, dz)

M'gea – 8 januari 1938 - M'ga 6 Januari – Heden hield de Christelijke muziekvereniging “Oranje” haar jaarvergadering. Uit het financieel verslag bleek, dat de stand der kas bevredigend was. De heer Jan J. Miedema werd benoemd tot eidelid. Vanaf de oprichting was Miedema lid van Oranje, dus bijna een halve eeuw. Hij ontving een zilveren eeremedaille.

23 april 1938 - Op Zaterdag 7 Mei des voormiddags 10 uur, zullen B en W te Barradeel ten gemeentehuize trachten aan te besteden: Het opruimen van de bestaande en het maken van een brug in gewapend beton, zgn “Bostille” te Minnertsgea en het in verband daarmee verbeteren van een gedeelte van den zg “Bosdijk” ter lengte van plm 300 Meter.

M'gea – 23 juni 1938 - 21 Juni – De gardenier A.P. alhier was hedenmiddag bezig bermhooi op een wagen te laden. Doordat het paard aanzette, viel hij achterover van den wagen op den betonweg. Bloedend uit een hoofdwonde en met een fractuur aan de wervels, werd hij opgenomen en op advies van dr. Wassenaar per ziekenauto naar het Diaconessenhuis te Leeuwarden vervoerd.

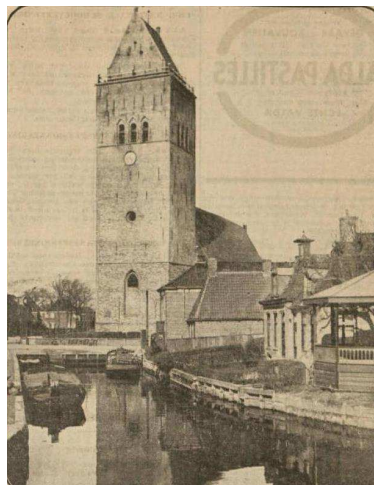
M'gea – 17 november 1938 - *Inwijding kerkorgel Gereformeerde kerk te Minnertsgea* – Een nieuw kerkorgel. En wat nog meer zegt: een electrisch pneumatisch kerkorgel. Geheel onbekend is dit systeem in Friesland niet. Er zijn in ons gewest meer kerkorgels van dit systeem. Toch is het nieuwe kerkorgel te Minnertsgea het eenige instrument, dat over een op vrij grooten afstand geplaatste speeltafel beschikt. (De verbindingskabels zijn plm 45 meter lang). Te dien opzichte begint dus vanaf Minnertsgea de victorie. Een speeltafel op eenigen afstand heeft het voordeel, dat de organist niet geïsoleerd behoeft te zitten en daardoor er meer contact is tusschen het gesproken woord aan den eenen en het orgelspel aan den anderen kant. Hij maakt nu meer deel uit van de “gemeente” en dit zal, wanneer de organist voldoende geschoold is en religieus voelt, de geheele godsdienstoefening allicht ten goede komen. Ook zal hij op deze manier het gemeentegelied meer leiding kunnen geven. Dit laatste is inderdaad van betekenis. Een voordeel is verder dat de organist meer dan vroeger zijn eigen spel kan hooren, het effect van zijn registreeren nauwkeurig beluisteren kan, een en ander zoo noodig kan corrigeren en zonder de minst mogelijke inspanning – het instrument is van alle gemakken voorzien en in elk opzicht “van zessen klaar” – zijn taak kan volbrengen. Onze eerste indruk van het door H. Spanjaard gebouwde kerkorgel is zeer gunstig. De bespeling was deze keer in handen van George Stam. Met veel talent heeft hij zich van deze taak gekweten. Des te jammer was het dat onder zijn spel de stilte in de kerk nogal te wenschen liet. De jeugd was niet bepaald rustig. De ouders hadden beter gedaan de kinderen of naar bed te sturen of zelf voor geleide te zorgen. Intusschen moesten wij constateeren, dat ook de “groote” menschen lang niet altijd een voorbeeld gaven. In plaats van aandachtig te luisteren werd er nogal druk geconverseerd. En dat in Gods bedehuis! Mevrouw Elly Anema bracht enkele oud-Nederlandsche liederen en een tweetal Aria's. Bepaald gelukkig was haar optreden niet. Stem, voordracht en uitspraak lieten heel wat te wenschen. Stam's muzikale, zeer verzorgde orgelbegeleiding was heel wat meer bij machte het oor te boeien. Eerlijk gezegd hebben wij daarnaar ook het meest geluisterd. Ds. G. Brouwer heeft in zijn toespraak de hooge waarde van de muziek in treffende bewoordingen uiteengezet. Vooral heeft hij daarbij gewezen op de hooge betekenis van de muziek voor het Godsdienstig leven. De heer Sij. de Groot heeft op dikwijls geestige wijze een en ander verteld over de ervaringen met de vorige kerkorgels. Prettige ervaringen waren dat als regel niet. Vooral met het laatste, nu pas afgedankte kerkorgel zijn deze ervaringen droevig. Het was een ware lijdensgeschiedenis. Met den wensch, dat

het veelbelovende nieuwe kerkorgel door de gemeente op den waren prijs wordt gesteld en met dank aan organist en zangeres voor hun medewerking besloot ds. Brouwer de kerkorgelinwijding met het laten zingen van Gezang 29.

M'gea – 14 december 1938 - Rechtzaak – *Nog goed afgeloopen* – Op Maandag 19 September was J.v.d.Z., 37 jaar, orgeldraaier te Leeuwarden, te Minnertsga met zijn orgel. Toevallig ontmoette hij daar S. de Vries uit Leeuwarden, van wien hij een paar banden had gekocht, die naar zijn zin niet van goede kwaliteit waren. De begroeting was dan ook niet bepaald hartelijk. Van der Zee sprong van zijn orgel, ging op De Vries af en verweet deze, dat hij hem slechte banden had geleverd. “Ik hew prima betaald en dan verwacht ik ook, dat ik prima spul krijg”. De Vries was zich van geen kwaad bewust en ging dan ook niet op van der Z's verwijten in. Deze wond zich zoo op, dat hij De Vries te lijf wilde gaan, die echter de beenen nam. Rechter: “Was het daar nu maar mee opgehouden, doch je hebt je mes getrokken en hem met doodslag bedreigd. Dat maakt de zaak er voor jou niet beter op.” Verdachte: “Ik bin anders gien vechter, mar as ut om je broad gaat, dan doen je welles wat. De Vries liep naar een smid en ik docht: Voor da'stou een stuk iezel pakste, bin ik oek klaar.” Rechter: “Zo zelfs, dat wanneer eenige menschen je niet vastgepakt hadden, De Vries een steek zou hebben gekregen. Je riep tenminste, dat als je hem te pakken kreeg, hij niet gelukkig zou zijn.” Verdachte spijt het gebeurde; hij was op dat oogenblik erg driftig. De Off. v. justitie vordert, mede met het oog op het feit, dat Van der Z. Eerder wegens zware mishandeling is veroordeeld, drie weken gevangenisstraf. Vonnis: 5 dagen gevangenisstraf.

M'gea – 25 januari 1939 - Te St. Annaparochie werd overgegaan tot arrestatie van P.B., 33 jaar, landarbeider aldaar, die verdacht werd van diefstallen uit kiosken en auto's. Reeds in Maart van het vorige jaar hadden ongewenschte bezoekers zich toegang verschaft tot de sigarenkiosk van den heer J. Miedema te Minnertsga. Toen deze den 15en Maart bij zijn kiosk kwam, bleek dat in den nacht iemand de deur had geforceerd en binnen was gedrongen. De dief had zich niet met enkele doosjes sigaren en sigaretten tevreden gesteld. De eigenaar deelde ter zitting n.l. mede, dat de inbreker haast een jaar vrij rooken moest hebben gehad, daar voor niet minder dan f 60 aan rookartikelen was ontvreemd. De dief had slechts enkele pakjes achtergelaten. De politie kon aanvankelijk geen spoor van den dader vinden. Toen men in St. Annaparochie den dader B van de diefstallen aldaar arresteerde, bekende deze ook de inbraak in de kiosk te Minnertsga; het bleek, dat hij den buit nog bijna geheel in huis had. Een half jaar lang na den diefstal te Minnertsga had verdachte geen misdaad gepleegd. (Hierna volgen de latere diefstallen in St. Anne gepleegd; eis 1 jaar gevangenisstraf met aftrek van 10 weken voorarrest).

Mgea – 7 maart 1939

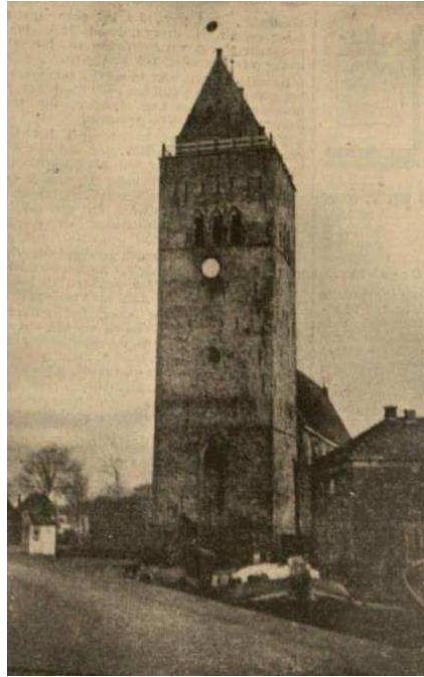

De monumentale kerk en toren te Minnertsga is, als zoovele oude kerkgebouwen in Friesland, aan restauratie toe. De restauratiewerkzaamheden zullen binnenkort worden aanbesteed.

M'gea – jaren dertig - Failliet in de jaren dertig: Johannes Vogel, caféhouder, 11 maart 1937; J. Stapert, gardenier, 15 september 1933; S. de Haan, schilder, 31 januari 1935; S. Harmanni, handelaar in rijwielen en motoren, 24 december 1936; A. Zuidema, koopman 22 april 1937. Allen te Minnertsga.

Verdere bijzonderheden: veiling café De Vriendschap van Johannes F. Vogel, aanvaarding 1 juli 1937; overname YW van Dijk winkel van wed. J. Tuinhof, 15 maart 1938; Nieuwe 'vaste' brug Ferniawei, 20 maart 1936; vestiging per 1 februari 1935 te M'ga A.L. Gransbergen, arts; veilen café 't Centrum, exploitatie H.J. Pettinga, 7 juli 1938.

M'gea – 24 juni 1939 - *Restauratie van den toren der NH-kerk – ingrijpende voorzieningen noodzakelijk gebleken* – In 1936 werd reeds geconstateerd, dat het bovendeel van den toren zeer slecht was. Brokstukken der muren vielen naar beneden en voor het gevaar werden hekken om de torenvoet gezet. Einde 1936 werd de toren door architect A. Baart te Leeuwarden opgemeten en een restauratietekening met begroting ingediend. In begin 1939 werden de gelden door Rijk, Provincie en Gemeente toegezegd en kon de aanbesteding der restauratiewerken worden gehouden. In Mei 1939 werden deze werken opgedragen aan de Fa. Holstein en Westra te Harlingen voor plm f 16.000. Thans staat de steiger, geheel van bezaagd hout, goed vast ineens met ijzeren beugels en bouten, om den toren en is de geheele bovenbouw van de torenschacht afgenomen (voor hen, die den toren kennen, een vreemde aanblik). Door de bestaande verkeerde en primitieve constructies is de toren van boven af zeer ingewaterd en zijn alle einden van de zware eiken balken, muurstijlen, enz., geheel vergaan. Het is onbegrijpelijk, dat na zware stormen niet meer naar beneden is gekomen, vooral daar het metselwerk van de torenmuren geheel verteerd is. Op 32 meter hoogte boven den grond zijn de muren nog 150 cm dik. De muren bestaan uit roode en gele oude kloostermoppen in maat van 30x14x8,5 cm. De binnen- en buitenoppervlakten zijn gevormd door heele en halve steenen en daartusschen is de ruimte gevuld met halve steenen en kleinere stukken op zeer onvolledige wijze gemetseld in kalkspecie, die thans verteerd is. Met de hand kan men alle steenene van den torenmuur oprapen en het eenige gereedschap, dat men nodig heeft is de schop en de kruiwagen. Boven op dezen dikke torenmuur is het zelfs gevaarlijk te loopen, te meer daar de dunne binnen- en buitenbemetseling op vele plaatsen is uitgezakt en losgevroren. De vele ijzeren ankers, die op zichzelf aan den toren door roestvorming veel kwaad hebben gedaan, houden de dikke muren nog wat bijeen. Ook hier is weer een voorbeeld, dat veelal te lang met een goede verbetering of herstel wordt gewacht. In de praktijk blijkt dat men te weinig aandacht besteedt aan goed onderhoud van onze monumenten. Zoo hoog in de lucht hebben de monumenten door stormen, regen en vorst veel te verduren. Waar nodig zou een jaarlijksche bijdrage van het Rijk voor een goed en degelijk onderhoud van onze monumenten van geschiedenis en kunst gewenscht zijn, die zeer kostbare restauraties voorkomen. Zonder tegenslag hoopt men dat aan het einde van dit jaar de toren te Minnertsga in zijn ouden vorm het dorp en het landschap weer sieren.

De toren voor den aanvang der restauratiewerkzaamheden

19 april 1941 - Dodelijk verkeersongeval te Berlikum – Gisternamiddag tegen vijfen gebeurde te Berlikum bij de zuivelfabriek een verkeersongeval, dat den dood van een 26-jarige wielrijdster ten gevolge had. Een 3-assige veeauto, bestuurd door D. Telenga te Sexbierum, reed van Beetgum in de richting Berlikum. Toen hij een wielrijdster, Foekje Groeneveld uit Minnertsga, inhaalde en zou voorbij rijden, kwam van den anderen kant een paard en wagen aangereden, bestuurd door den bouwvakker W. van Dokkumburg te Berlikum. Rechts van den weg met het front naar Beetgum stond een tweewielige handkar, zoodat op dit punt de doorgang minder werd dan 5 meter. Doordat het gespan doorreed in plaats van achter de handkar te blijven, kwam de wielrijdster in 't gedrang met het gevolg, dat zij viel en door een der achterwielen van de veeauto werd overreden. In zorgwekkende toestand werd zij bij den heer D. Wassenaar in huis gebracht, waar zij des avonds is overleden. De marechaussee ter plaatse en de verkeersbrigade van dit corps stelden een onderzoek in. Hedenmiddag werd in het Diakonessenhuis te Leeuwarden sectie op het stoffelijk overschot verricht.

M'gea – 14 juli 1941 - Dokter Stevens, waarnemend arts voor dr. Gramsbergen, kwam gisteren in de onmiddellijke nabijheid van het dorp met zijn auto in den wegberm terecht. Een der voorwielen raakte een boom, waardoor de wagen zeer ernstig beschadigd werd. Een kleine onoplettendheid tijdens het besturen was de oorzaak van de botsing. De dokter was aan het hoofd gewond en heeft zich onder geneeskundige behandeling gesteld. Zijn verwondingen zijn echter niet van ernstigen aard, zoodat hij de werkzaamheden kan blijven waarnemen.

M'gea – 11 augustus 1941 - 8 aug – Hedenavond reed het 6-jarig zoontje van P. Muller alhier op den melkwagen van den heer L. Bekius. Reeds eenige malen had het knaapje met goed gevolg geprobeerd onder het rijden van den wagen te springen. Toen hij de proefneming nog eens herhaalde, had dit tot gevolg dat hij onder den wagen terecht kwam, waardoor een der achterwielen over hem heen ging. Het geneeskundig onderzoek wees uit, dat het dijbeen gebroken was. Opneming in het Diakonessenhuis te Leeuwarden werd noodzakelijk geoordeeld.

M'gea – 1941 - Rechtbank – zitting 24 oktober – *Rijwielbanden zonder bon.*
Wieger Deinum, 27 jaar, koopman te Minnertsga, gedetineerd, heeft artikel 3 der Rijwielbandenbeschikking overtreden. Verdachte had van onderscheidene personen o.a. A. Hofstra

en J. Hiemstra, rijwielbanden gekocht zonder hiervoor distributiebescheiden af te geven. Verdachte kocht de banden bij paren. Legde ze om zijn fiets, waarna hij deze later verkocht. De officier van Justitie, mr. Van Oosten, wees er op, dat verdachte dezen ongeoorloofden handel langen tijd heeft gedreven en vorderde vier maanden gevangenisstraf. Verdachtes raadsman, mr. Bijlsma uit Franeker pleitte clementie en verzocht het voor arrest in mindering te brengen. Vonnis: twee maanden gevangenisstraf met aftrek.

M'gea – 8 januari 1942 - Bij inschrijving te koop **34 ieperen boomen** op stam, in perceelen. Inlevering van briefjes voor 30 Januari, 's middags 3 uur, off. tijd, bij den Koster, alwaar de condities ter inzage liggen. Kerkvoogdij Ned. Herv. Kerk, Minnertsga

M'gea – 16 september 1942 - P.A.P., 29 jaar, bakker te Minnertsga had op 4 mei van dit jaar geen arbeidslijst in zijn bakkerij hangen, toen de marechaussee kwam controleeren. Hij kreeg 24 uur tijd, om het zoek geraakte geschrift op te zoeken. Toen de marechaussee weer verscheen, hing er een lijst. Maar deze bleek eenigermate te zijn "bijgewerkt". De datum was veranderd: van 4 Mei 1942 was gemaakt 24 Mei 1940, en bovendien was de splinternieuwe lijst behoorlijk vuil gemaakt om haar oud te doen schijnen. De wachtmeester, daarop aanmerking makende, kreeg ten antwoord: "Had me dan gisteren dadelijk op den bon gezet". Een en ander leidt thans tot een vonnis van f 25 of 25 d.h.. De eisch luidde f 40 of 40 dagen hechtenis.

M-gea – 3 juni 1947 - Juist voor het ter perse gaan van dit nummer bereikt ons het bericht, dat de N.H. kerk te Minnertsga in lichter laaie staat. Ongeveer twintig minuten voor twee werd de brand ontdekt: men vermoedt dat de brand in de goten langs het leidak is ontstaan. Het vuur greep in een minimum van tijd om zich heen en heeft reeds de toren aangetast. Het schip van de kerk is een vlammenzee. Dikke zwarte rookwolken hangen boven het dorp en zijn in wijde omtrek zichtbaar. Brandspuiten laten nog steeds op zich wachten, zoodat de prachtige pas gerestaureerde kerk wel geheel verloren zal gaan.

Hierna volgen enige artikelen over de brand, die ook wel in andere boeken staan.

M'gea – 23 oktober 1947 - De kerkbrand in Minnertsga en het "burgerrecht" van een benzinebout. Er ging een schok door Friesland toen op de middag van de 3^e Juni van dit jaar bekend werd, dat de prachtige historische te Minnertsga met toren en al geheel uitgebrand was. De oorzaak van deze "natuurramp", zoals de officier van Justitie het gister op de zitting van de Leeuwarder rechtbank noemde, was een complex van factoren, waarin het gebruik van een benzinebout door de Leeuwarder loodgieter N.J.R. de verbindende schakel zou vormen. Het gebruik van een dergelijke bout was in 1923 bij de wet verboden. Die wet was tot stand gekomen na de grote kerkbrand in Delft, toen een kerk onder soortgelijke omstandigheden in vlammen op ging, als in Minnertsga het geval is geweest. In Mei van dit jaar, tijdens de eerste hittegolf, verrichtte R. in dienst van het Leeuwarder loodgietersbedrijf Bekker leidekkerswerkzaamheden aan de kerk te Minnertsga, daarbij zag hij, dat er een scheur in de goot aan de Noordzijde van de kerk was. Hij stelde de heer Helder, die belast was met herstelwerkzaamheden aan de kerk, daarvan op de hoogte en deze vroeg op zijn beurt aan de kerkvoogd Koopmans, wat er gedaan moest worden. De kerkvoogd gaf toen opdracht tot reparatie en voegde er aan toe, dat de loodgieter er immers toch al was. R. voerde de opdracht uit met een benzinebrander op 3 Juni. Toen hij met zijn werkzaamheden gereed was en nog eens naar boven zag, ontdekte hij op de plaats, waar hij werkzaam geweest was, dat er vlammetjes langs de dakgoot liepen. Bluspogingen mislukten en met de kerk en de toren brandden nog twee boerderijen af.

De president van de rechtbank, mr. H.J. van Maanen, verwonderde er zich buitengewoon over, dat het werk bij een dergelijke hitte, als er toen heerste, werd uitgevoerd. Het hout was toen immers kurkdroog. R. antwoordde daarop, dat wanneer hij op mooie dagen niet mocht werken, hij zijn beroep wel kon neerleggen. Het gebruik van de benzinebout had volgens hem burgerrecht verkregen

en bovendien zag de politie er nooit op toe, hoewel hij wist dat het gebruik van de bout verboden was. Hij zei echter dat de vlam van de bout geen moment in aanraking met het hout was geweest, daar dit of met lei of met lood was bedekt. Hij veronderstelde, dat het gesmolten lood het vergane hout onder de goot in vlam gezet had. Het gebruik van een andere soldeerbout zou de brand dus niet hebben kunnen voorkomen, temeer omdat een bout, die in een vuur wordt verwarmd, aanvankelijk nog veel heter is dan de benzinebout met zijn constante temperatuur. Met deze laatste gedachtengang vulde getuige-deskundige Bekker de zienswijze van R. aan. De president stelde voorts nog enkele overtredingen van voorschriften vast en zei in de loop van de behandeling: "Er heersen met het oog op het algemeen welzijn zeer ernstige toestanden in het loodgietersbedrijf". Mr. P.P.H. Nooren sprak in zijn requisitoir over de natuurramp, die heel Nederland getroffen heeft, toen de kerk afbrandde. Een man met 32 jaar routine heeft gedaan, wat hij elke dag deed zonder rekening te houden met de bijzondere factoren, die er door het warme weer heerschten. "Er zijn echter ook mensen, die de brand moreel op hun geweten hebben", en daarbij richtte de officier van Justitie zich tot de getuigen. Bij het bepalen van de te eisen straf achtte de officier een gevangenisstraf niet op zijn plaats en toen hij daarom een boete van f 200 of 2 maanden hechtenis vroeg, liet hij duidelijk blijken van wie hij de betaling verwachtte. Uitspraak over veertien dagen.

M'gea - 5 november 1947 - Rechtzaak – De rechtbank deed vanmorgen uitspraak in de zaak tegen Nicolaas Joh. R, 53 jaar, loodgieter te Leeuwarden, die er van werd beschuldigd brand door schuld te hebben veroorzaakt in de kerk te Minnertsga. De rechtbank achtte de schuld bewezen en veroordeelde verdachte tot 2 maanden hechtenis voorwaardelijk met een proeftijd van 2 jaar en een geldboete van f 200, subs. 2 maanden hechtenis. De rechtbank gaf daarbij uitdrukkelijk te kennen, dat de voorwaardelijke hechtenisstraf bedoeld was als een waarschuwing aan alle loodgieters omdat in het loodgietersbedrijf nog zeer laakbare opvattingen voorkomen. De rechtbank kwalificeerde de handelingen van verdachte in grote mate roekeloos, onvoorzichtig en nalatig. Nadat het vonnis was uitgesproken, zei verdachte, dat een dergelijk voorval als in Minnertsga zich nog iedere dag zou kunnen herhalen.

M'gea – 25 januari 1949 - Het Chr. muziekcorps "Oranje" te Minnertsga kwam in jaarvergadering bijeen. De drie aftredende bestuursleden werden herkozen. Na het officiële gedeelte sprak de voorzitter het oudste lid, de heer S. Hibma, namens "Oranje" toe en decoreerde hem, daar hij 50 jaar muzikant was geweest. Het gedeelte na de pauze werd op gezellige wijze doorgebracht.

Mgea – 16 juni 1949 - Rechtzaak – De opperwachtmeester der Rijkspolitie J.K. te Minnertsga was gedetacheerd bij de advocaat-fiscaal bij het Bijzonder Gerechtshof te Leeuwarden. Hij was belast met het afnemen van verhoren van verdachten en getuigen en hiervoor moest hij het hele land doorreizen. De kosten kon hij natuurlijk declareren. Maar K. declareerde ook kosten van reizen, die hij alleen in zijn verbeelding had gemaakt of van de snoepreisjes met de vrouw van een ander. De kruik ging ook hier zo lang te water tot zij brak. Gisteren stond K. voor de Leeuwarder Rechtbank terecht. De Officier van Justitie, Mr. Hollander, vroeg een gevangenisstraf gelijk aan de tijd, die reeds in voorarrest is doorgebracht t.w. veertien weken. In veler ogen zal dit een lichte straf zijn, aldus mr. Hollander, maar deze verdachte is reeds zeer zwaar gestraft. Na een diensttijd van twintig jaar is hij oneervol ontslagen, waardoor hij ook zijn pensioenrechten verloren heeft.

M'gea – 17 mei 1950 - *Opening Sportterrein Minnertsga* – zaterdag 20 Mei a.s., 3 uur 's namiddags: Officiële opening en gymnastiekdemonstratie; 7 uur 's namiddags: Voetbalwedstrijd Friesland-Rood Geel. Het geheel opgeluisterd door muziekvereniging "Oranje". Entree voetbalwedstrijd f 0,60, bel. inbegr.

M'gea – 1 maart 1950 - De woning van de oud-burgemeester te Minnertsga, die onlangs is overleden, is onderhands verkocht aan de Vereniging voor Chr. Kleuteronderwijs. Men is van plan dit huis tot school in te richten.

M'gea – 16 mei 1950 - In de komende week zal een aanvang gemaakt worden met het onderzoek van de kerkruïne te Minnertsga, alsmede van enkele andere plaatsen in Barradeel. De leiding berust bij drs. H. Halbertsma.

24 juli 1950 - Op de Wijde Ee bij Grouw is Zaterdagmiddag omstreeks halfzes bij een uitwijkmanoeuvre de opbouw van de motorboot "Toer-sweal", waarop twee jongelui lagen, bezweken. De jongeman, de 21-jarige Dirk Kuiken uit St. Jacobiparochie en de 18-jarige mej. Froukje van der Schaar uit Minnertsga, zijn aanstaande verloofde, raakten te water en verdronken jammerlijk. De stoffelijke overschotten zijn pas Zondagmiddag gevonden.

9 augustus 1950 - Zevenhonderd jaar geleden rezen onder Sijbrandahuis de zware muren van het klooster Claerkamp uit het vlakke land omhoog. Alleen de naam Clooster Claerkamp op een boerderij herinnert nog aan de machtige kerkelijke veste. Zijn overweldige grootheid is verdwenen en de zware Friese stenen, die de ongewenste bezoekers hooghartig buiten sloten, vonden een roemloos einde in de fundamenteën van boerderijen en in overtollige sloten. Het gedeelte van het fundament, dat ongeveer een half jaar geleden werd ontdekt, zal de dood van de rest evenwel niet sterven. Een dezer dagen werden de opgegraven stenen aangekocht voor de restauratie van de kerk te Minnertsga.

M'gea – 9 september 1950

Opgravingen in Minnertsga's kerk – geheimen van de bouwgeschiedenis

Het is alweer drie jaar geleden, dat een noodlottige brand de forse en ruime kerk van Minnertsga verwoestte en aan de stoere toren een grote schade toebracht. Hoewel de plannen tot restauratie meer en meer vaste vormen aannemen, is het kerkgebouw nog steeds een uitgebrande ruïne, waar regen en wind vrij spel hebben. Sedert kort is men echter bezig de top van de toren te herstellen, teneinde het inwateren tegen te gaan. Voor de rest is het wachten op geld. Toch zijn de laatste weken in de kerk door een aantal arbeiders werkzaamheden verricht; deze hielden echter geen verband met een restauratie doch werden verricht door de Rijksdienst voor het Oudheidkundig bodemonderzoek en wel wat het wetenschappelijk deel betreft onder leiding van drs. H. Halbertsma en wat het technische gedeelte betreft onder leiding van de heer De Boer.

Deze week zijn wij in de gelegenheid geweest, de resultaten in ogenschouw te nemen alvorens de sleuven en gaten weer worden dichtgegooid, doch niet nadat foto's zijn gemaakt en tekeningen vervaardigd. Drs. Halbertsma, die in gezelschap was van prof. Bakker uit Amsterdam en de heer Winsemius, een kenner van de plaatselijke historie, vestigde onze aandacht er op, dat dit onderzoek, evenals het graven in enkele terpen dat binnenkort zal plaatsvinden op een samenwerking tussen tal van instanties berust, die uniek is in Nederland. Het onderzoek is namelijk geschied op verzoek van

het Lânskip-Genetysk Wurkverbân fan de Fryske Akademy, dat zoals bekend de wordingsgeschiedenis van Barradeel bestudeert. Medewerking verlenen behalve de Rijksdienst van dr. Glazema, de Provinciale Waterstaat, de gemeente Barradeel, de geografen van de Gem Universiteit te Amsterdam onder leiding van prof. Bakker en het Biologisch Laboratorium der R.U. te Utrecht. Het doel van de opgravingen in de kerk was tweedelig: kennis te verkrijgen van de bodem, waarop de kerk is gebouwd en na te gaan hoe de bouwgeschiedenis van het godshuis zich heeft voltrokken.

Er is komen vast te staan dat de oudste kerk van Minnertsga, waarvan de fundamenteën binnen en gedeeltelijk onder de tegenwoordige muren werden gevonden, niet op een terp is gebouwd maar op een onbebouwd vrij liggend stuk land, dat op zijn hoogst als de flauwe glooiing van de veel Noordelijker liggende dorpsterp kan worden beschouwd. Het kerkhof was door een gracht omgeven. Stelt men de tijd waarin de kerk werd opgetrokken op het einde der 12de eeuw, dan blijkt althans in Minnertsga het hoogste punt van de terp als bouwplaats te zijn verlaten, wat er op zou kunnen wijzen dat men zich toen blijkbaar ook buiten de terp veilig voelde. Wijst dit feit op de aanwezigheid van dijken? Prof. Bakker herinnerde aan een passage uit de kroniek van het naburig klooster Lidlum, waarin bericht wordt dat in 1219 een grote vloed de dijken wegvaagde. Hoe dit zij, de eigenaardige bouw van Minnertsga – niet meer een zuiver terpdorp zoals Jelsum of Brantgum – wordt door de uitmiddelpuntigheid van het kerkgebouw voldoende verklaard.

De tegenwoordige, van reuzenmoppen opgetrokken, kerk, gewijd aan St. Maarten, is omstreeks 1500 gebouwd. Het was te voorzien, dat in de kerk sporen zouden worden aangetroffen van de voorgangers. Dit bleek ook het geval te zijn. De oudste kerk, waarvan de fundamenteën gedeeltelijk werden blootgelegd, was aanmerkelijk korter en ook smaller. De fundering van de Zuidmuur lag binnen de tegenwoordige kerk op kleine afstand van de thans bestaande Zuidmuur. Deze binnenwaarts gelegen muur was ook bij de uitbreiding van het oudste kerkgebouw gebruikt en pas omstreeks 1500 buiten gebruik gekomen, mag men aannemen. Bezit de tegenwoordige kerk een 5/10-gesloten koor, de oudste had een rond koor, bestaande uit tufsteen, welke in lagen schelpen was gelegd. Ook bij Wons schijnt men schelpen in de fundering te hebben gevonden, evenals bij een oude boerderij in de buurt van Firdgum. De nabijheid van de zee kon niet duidelijker worden gedemonstreerd. Het ronde koor is omstreeks 1200 de gebruikelijke vorm. Later komt er onder invloed van Cisterciënsers (Skierde mountsen) een reactie op de rijke kerkbouw en sluit men de kerken met een eenvoudig recht koor af, totdat men later weer overgaat op de veelhoekige koren, waarvan de tegenwoordige kerk van Minnertsga een voorbeeld oplevert. De eerste uitbreiding van het oude gebouw liet zich meer raden dan vaststellen, daar door de aanwezigheid van een aantal grafkelders de fundamenteën waren verstoord. Ook de 15de eeuwse uitbreiding, al of niet tegelijk met de bouw van de toren, liet zich niet zonder meer vaststellen, daar enkele naden wezen op een bouw in gedeelten.

Wat de bodemvondsten betreft, behalve scherven van 12de-eeuwse kogel- en bolpotten, werden tegelfragmenten gevonden, waarvan een met Romaanse letters (afkomstig van een tekstband aan de muur) door drs. Halbertsma voor Friesland een unicum werd genoemd. Ook die met de afbeelding van een pelikaan zijn interessant. Voorts kwam een fragment van een altaarsteen aan het licht, terwijl het vrijkomen van tal van 16de en 17de eeuwse zerken, waaronder zeer fraaie (Vincent Lucas!) door het Genealogisk Wurkforbân van de Fryske Akademy is aangegrepen om de aantekeningen van wijlen dr. Heerma van Voss te verifiëren. Prof. Bakker zal in het gebouw nog enkele grondboringen doen, waarna hij en drs. Halbertsma hun aandacht zullen wijden aan de hoogte bij Haitsma-state aan de weg naar Tjummarum, waarvan vastgesteld moet worden of het hier een terp dan wel een woonheuvel uit de late Middeleeuwen betreft.

7 maart 1951 - *Noordwesthoek streeft naar betere kleuterscholen* – Allerlei initiatieven, waaronder Minnertsga. In Minnertsga is vorig jaar een Vereniging voor Christelijk Kleuteronderwijs opgericht en het bestuur hiervan heeft onder leiding van de heer O. Terpstra een grote activiteit aan de dag gelegd. Men heeft, zoals wij dezer dagen meldden, de voormalige woning van wijlen burgemeester B. Anema aangekocht en tot kleuterschool ingericht. Schilders zijn nu bezig er de laatste hand aan te

leggen en ook Minnertsga krijgt hiermee een pracht van een kleuterschool. Er zijn ongeveer 80 leerlingen aangegeven en die zullen over enkele weken worden ondergebracht in twee frisse lokalen. Achter de school komt een mooie beschutte speelplaats en wanneer de twee lokalen te klein worden, kan een men op vrij gemakkelijke wijze een derde lokaal inrichten. Als daarvoor ter zijner tijd financiën beschikbaar zijn, zal waarschijnlijk de grote zolder tot speelzaal worden ingericht. Maar dat is nog toekomstmuziek.

M'gea – 21 juni 1951 - Minnertsga's kerk krijgt een kap – Gisteren was het voor Minnertsga een grote dag, al hingen de vlaggen niet uit. De Ned. Herv. Kerk, die nu al vier jaren als een uitgebrande ruïne een sprekende waarschuwing vormt voor alle onvoorzichtige loodgieters, zal binnenkort een nieuwe kap krijgen en dit werk is Woensdag aanbesteed, waarbij evenzovele aannemers buiten als uit Friesland waren uitgenodigd. Voor de oorlog waren er al plannen om na de restauratie van de toren, die in 1941 gereed kwam, de kerk onder handen te nemen, doch de tijdsomstandigheden verhinderden dat. Na de brand is uiteraard door het vrije spel van weer en wind het muurwerk nog slechter geworden. Daarom zal de eerste stap van de wederopbouw (onder leiding van architect A. Baart jr.) moeten zijn het maken van een kap, waardoor het inwendige beveiligd wordt. Hiertoe worden de kerkmuren van boven een meter afgebroken en wordt op het metselwerk een zware gewapende betonbalk gelegd, als een ring om de hele kerk. Dan is het geheel stevig genoeg om de kap erop te zetten. De toren heeft vorig jaar reeds een nieuwe kap gekregen. Na het aanbrengen van de kap zal de restauratie geleidelijk voortgang vinden en na vier, misschien al na drie jaar zal de grote laat-middeleeuwse kerk van Minnertsga – overal in het Noordwesten van Friesland te zien – mooier dan voorheen uit zijn as herrezen zijn. De krachtige actie voor de herbouw heeft aan giften in het dorp en daarbuiten al een aanzienlijk bedrag opgeleverd. Maar dit geld zal ook wel nodig zijn, want er is geen preekstoel, geen bank, geen verlichting, geen orgel, geen verwarming. Er bestaat kans, dat de preekstoel van de afgebroken Eilanderkerk te Amsterdam naar Minnertsga gaat.

M'gea – 28 september 1951 - Bij de Minnertsgaaster kerk wordt gedisseld – Het wordt menens met de afgebrande kerk in Minnertsga. Op het kerkhof zijn een grote werkplaats en een directiekeet verzezen en onderwijl wordt er hard gewerkt aan het herstel van de eenmaal zo trotse kerk. Intussen: het duurt nog wel drie jaar voordat het werk gereed is, want de subsidies voor de restauratie vloeien niet al te snel binnen. Toch is het muurwerk al weer zover hersteld, dat er straks een betonnen ring opgelegd kan worden, die de kap moet ondersteunen en de muren bij elkaar houden. Ook liggen alle zware Franse eikenbalken, die mede de kap moeten dragen, al op hun plaats. Het is geen makkelijk werkje om zo'n tweeduizend kg. zware reus op het hoge muurwerk te plaatsen, maar de heer Zoortsma van Ezumazijl, die overal in Friesland zulke baantjes opknapt, wist wel raad. Met een ingenieus stel schijven en takels en een vrachtauto, kreeg hij de balken waar ze moesten liggen. Iedere honderd meter, die hij de dorpsstraat inreed, ging de balk zes tot zeven meter omhoog! Zelfs de 1800 kilo zware torenklok van Jacob Noteman uit 1648 leverde voor hem geen moeilijkheid op. Hij zette het gevaarte keurig aan de weg, waarna een auto de klok weghaalde opdat de diepe scheur, die er bij de val in kwam, hersteld kan worden, waarschijnlijk door de klok opnieuw te gieten.

“Tsjokselje” noemen de ouderwetse timmerlieden de behandeling van het zware eikenhout, die in Minnertsga nu wordt toegepast. Met een speciale bijl worden telkens schijfjes afgeslagen.

Minder spectaculair, maar wel interessant is het werk, dat in de werkplaats wordt verricht door de arbeiders W. Gjaltema van Eestrum en R. Tichelaar van Franeker. Zij hebben zich namelijk onder leiding van een werkman van de Apeldoornse firma, die het hout leverde, bekwaamd in het “tsjokseljen”, welk werk in het Nederlands disselen heet. Bij de scheepsbouw is dit disselen nog veel in gebruik en Giesendam bijvoorbeeld is een waar centrum van disselaars. Maar in Friesland wordt het vrijwel niet meer gedaan omdat het werk niet meer voorkomt. Architect Baart Jr. wilde echter de kapbalken en de sleutelstukken niet dor en machinaal gezaagd in de kerk hebben en dus wordt het harde hout met de typische disselbijl bewerkt. Een man kan per dag maar twee balken behandelen. Maar het resultaat is die arbeid waard: dit hout lééft.

M’gea – 12 november 1951 - Opgravingen in Haitsma-terp beginnen vandaag – Onlangs is reeds gemeld, dat de bekende archeoloog prof. A.E. van Giffen te Groningen een onderzoek zou instellen in de zg. Haitsma-terp, aan de weg Naar Tjummarum, even buiten Minnertsga. Dit onderzoek nu, dat uitgaat van het Biologisch-archeologisch instituut van de Rijksuniversiteit te Groningen, en dat naar men hoopt belangrijke gegevens omtrent de cultuur van oud-Barradeel zal opleveren, zal vandaag een aanvang nemen.

1 december 1951 - Friese emigranten vertelden hun ervaringen – De talrijke bezoekers van de gisteravond in het Oranje-Hotel door het Soasjael en Ekonomysk Wurkferbân fan de Fryske Akademy gehouden bijeenkomst, waar het woord werd gevoerd door prof. Dr. Henry S. Lukas, hoogleraar aan de Staatsuniversiteit van Washington, wonende te Scattle, hebben een unieke ervaring beleefd: zij kregen een deel te horen van een levensverhaal, geschreven door een in 1847 uit Minnertsgavertrokken emigrant, de afgescheiden schoenmaker Tede (Teade) Ulberg, zoals hij zich in 1882 noemde, toen hij voor een kerkelijk jaarboekje in Amerika in het Nederlands zijn ervaringen te boek stelde. Hij woonde toen in Holland (Michigan).

Dit verhaal, dat uiteraard te onzent volkomen onbekend was, tekent de schrijver als een eenvoudig, maar uiterst godvruchtig man, die de zekerheid had, dat de Heer bijzondere bedoelingen met hem had en die niet direct uit economische, maar eerder uit religieuze overwegingen het voorbeeld volgde van de eerder overgestoken plaatselijke predikant Anne Martens Ypma, die met anderen in de staat Michigan de nog bestaande afgescheiden kolonie Vriesland (ouderwetse spelling dus) stichtte, waar heden nog mensen wonen, die Haitsema en Yntema heten. “Baas”, zoals de Minnertsgaasters hem noemden, vertelt van zijn zware innerlijke strijd voor hij met een zeilschip de grote overtocht waagde en blijkt in de vreemde zijn Fries verleden allerm minst te hebben vergeten.

Het grote nieuws, dat hij alles wilde verkopen en emigreren, was door de “bolloopsters” (zoals hij het noemde) al verklapt. Het is een boeiend, maar ook ontzag inboezemend verhaal van ontzaglijke moeilijkheden, van diepe vroomheid, van twijfel ook, van tegenspoeden en armoede, van desillusie, als de gemeente van ds. Ypma daar in de wildernis (men hoort van blokhutten, ongebaande wegen, strijd met beren en wolven) door tweedracht wordt verscheurd, het geld opdraakt en levensmiddelen uiterst schaars worden. Terecht sprak dan ook de voorzitter, drs. Bierma, de hoop uit, dat dit buitengewoon belangrijke en nu weer actuele levensbericht nog eens in Friesland zou kunnen worden herdrukt. Trouwens de inleider heeft nog een 150-tal “memoires” in zijn bezit, die in 1897 ter gelegenheid van een groot feest te Holland door de oudste “settlers” waren opgeschreven en waaronder zich veel Fries en Nederlands materiaal bevindt. Wellicht zal een deel worden gepubliceerd in een binnenkort van de hand van prof. Lucas te verschijnen werk over de Nederlandse emigratie der vorige eeuw.

6 februari 1952 - Prof. A. Anema tachtig jaar –Met zijn scherpe trekken, zijn schandere lichte ogen, zijn martiale snor en zijn nog altijd fiere houding is prof. Mr. A. Anema een markante figuur in ons parlementaire leven. Het bevolkingsregister van Barradeel (prof. Anema werd geboren in Minnertsga) liegt niet. Daar staat als zijn geboortedatum aangegeven 10 Februari 1872. Zondag a.s. bereikt hij dus de tachtigjarige leeftijd. Men zou hem deze eerbiedwaardige ouderdom echter nog niet geven. Aan zijn hoge leeftijd paart hij een opvallende frisheid van geest en een niet tanende belangstelling in vele nationale en internationale, vooral politieke vraagstukken. Het is altijd weer een genot deze stoere Calvinist, lid van de anti-revolutionaire fractie in de Eerste Kamer, waar hij bij ontstentenis van de voorzitter menigmaal het presidium heeft bekleed, te horen spreken. Hij getuigde steeds weer van een hecht geloof in de beginselen van zijn partij. Doch nimmer heeft hij zich daardoor tot een eng standpunt laten drijven. Met brede blik en scherp inzicht behartigde hij altijd de belangen van het land.

Prof. Anema bezocht het gymnasium in Leeuwarden, studeerde korte tijd in de klassieke letteren aan de gemeentelijke universiteit en aan de Vrije Universiteit in Amsterdam en vervolgens in de rechten aan de Rijksuniversiteit in Leiden, waar hij in 1894 tot doctor in de rechtswetenschap promoveerde. Hij vestigde zich in deze plaats als advocaat en procureur en is later raadsheer-plaatsvervanger in het Gerechtshof in Amsterdam geweest. Van 1904 tot 1945 was prof. Anema hoogleraar in de juridische faculteit der Vrije Universiteit in Amsterdam. Met dankbaarheid denken velen terug aan de lessen, die zij daar van hem ontvangen hebben. Talrijke geschriften van zijn hand zagen het licht, terwijl hij ook op journalistiek gebied zijn sporen verdiend heeft. Hij is rustend lid van de Koninklijke Academie van Wetenschappen en lid van het Permanente Hof van Arbitrage.

Op 20 September 1921, dus dertig jaar geleden, werd hij tot het lidmaatschap van de Eerste Kamer geroepen. In deze functie heeft hij veel nuttig werk verricht. Woensdag zal hij in het gebouw dier Kamer gehuldigd worden. Het initiatief daartoe is genomen door de president van de Eerste Kamer, mr. Jonkman, een comité van oud-leerlingen en een ere-comité. Het zal stellig een hartelijke huldiging met een grote belangstelling worden.

20 februari 1952 - Op het ogenblik is men bezig een aantal grafstenen van de voormalige Galileërkerk in Leeuwarden, op welk terrein eens een moderne provinciale bibliotheek zal verrijzen, over te brengen naar Minnertsga. Plm. 45 stenen zullen bij elkaar in het koor van de kerk van Minnertsga worden geplaatst. Op een gedenksteen in de muur zal men kunnen lezen dat de stenen van de Galileërkerk afkomstig zijn. Eén steen, die aan de bekende houer Vincent Lucas wordt toegeschreven, krijgt een plaats in de nieuwe bibliotheek.

18 maart 1952 - Onder leiding van architect Baart en opzichter Schaap is men bezig bij de toren van Firdgum oude Friezen uit de grond te halen voor de restauratie van de kerk in Minnertsga. De stenen zijn afkomstig van de oude Firdgumer kerk.

M'gea - 29 maart 1952 - De restauratie van de Ned. Hervormde Kerk te Minnertsga gaat vlot. De muren en beren worden hersteld, de kleine gele steen wordt uitgehold en vervangen door oude Friezen. Op het erf van Groot Hermans, bij de hieminge van de heer Zoodsma, worden de oude fundamenten van het oude slot, dat daar eens stond, uitgegraven en de oude Friezen worden nu in de kerk verwerkt. Het hoge spantwerk staat weer op de muren en men is begonnen met het dakhout aan te brengen. Als het werk in dit tempo kan doorgaan zal de kerk spoedig weer een sieraad voor het dorp zijn.

Mgea – 26 augustus 1952 -

Reuzen in het haverveld – Maaidorsers: van het land in de zak

Reizigers in stofzuigers plachten hun waar vroeger aan te prijzen met aanbevelingen als: hij veegt, hij klopt, hij zuigt. Dit is echter niets vergeleken bij de prestaties van twee reusachtige Zweedse machines, die luisterend naar de naam maaidorser, gistermiddag hun energie botvierden op de haverzee van 28 pondemaat, behorende bij de boerderij van de heer W. Kalma onder Minnertsga. Deze mammoets der landbouwtechniek maaien het graan, dorsen en gooien het in zakken en wel in een tempo van officieel honderd zak per uur, dat betekent bij de tegenwoordige oogst een oppervlakte van één morgen lands.

28 augustus 1952 - Bauke de Jong dirigeert "Aurora" van St. Jacob 25 jaar – De heer de Jong uit Huizum, die nu 67 is, heeft in zijn lange loopbaan al menige jubileumklip omzeild, maar nu hij 25 jaar dirigent van "Aurora" in St. Jacobi Parochie is geweest, zal hij aan een huldiging toch niet kunnen ontkomen. Zaterdagavond dirigeert hij in Sint Jacob een concert en de mannen van het corps hebben het plan opgevat om nu eens in het openbaar te laten blijken dat men zijn rustige en bekwame leiding op prijs stelt en zich bewust is van de belangrijke plaats, die hij in het dorpsleven inneemt. Omdat het hek nu toch een keer van de dam is was de heer De Jong gistermiddag wel bereid een paar herinneringen op te halen aan de lange tijd, dat hij de dirigeerstok heeft gehanteerd. In 1927 ging hij uit dienst zodat hij zich toen helemaal aan de corpsen kon wijden. Overdag gaf hij les, corrigeerde en 's avonds reed hij op zijn fiets, weer of geen weer, de provincie in om in kleuterscholen, kerken, aardappelbewaarplaatsen, bovenzaaltjes van café's (al dan niet verwarmd) zijn dirigeerstok te zwaaien. Vooral de fietstochten in de bezettingstijd, toen hij tegen de spertijd moest trappen, staan De Jong nog zeer levendig voor de geest. Overigens had hij eer van zijn werk. Het aantal eerste, ere- en andere prijzen, dat hij in de wacht sleepte, is niet te tellen. Vijf corpsen dirigeert De Jong op het ogenblik nog: Aurora van Sint Jacob, De Harmonie te Akkrum, Apollo van Grouw en de Chr. corpsen **Oranje te Minnertsga** (dat hij 24 jaar heeft gedirigeerd) en De Eendracht te Marrum. Op onze vraag of er in de veertig jaar, dat hij dirigeert in de corpsen veel veranderd is, antwoordde De Jong ontkennend. Veel verschil is er niet. Wel is het moeilijker een corps omhoog te krijgen. De leden hebben veel meer afleiding dan vroeger.

Duizenden hebben Bauke de Jong zo gezien.

M'gea – 4 februari 1953 - Minnertsga's kerk is bijna "dicht" en krijgt doornhaag – Zo uit de verte vertonen Minnertsga's kerk en toren alweer het oude vertrouwde silhouet, dat vier eeuwen lang bij het dorp behoorde, voordat de rampzalige brand zijn verwoestingen aanrichtte. En inderdaad schiet het bouwwerk uiterlijk mooi op. Ja, ook het tonggewelf is al grotendeels aangebracht, er zitten in de noordgevel weer glas-in-lood-ramen en deze week verwacht men de ruiten voor de zuidgevel. Dan zit de kerk practisch "dicht" en kan er aan het interieur gewerkt worden. Reeds liggen op het kerkhof vele zware en grote grafzerken, afkomstig uit de voormalige "Gleister" kerk te Leeuwarden, die straks als vloerstenen zullen worden gebruikt. Natuurlijk wordt voldoende aangegeven, dat deze zerken naar Minnertsga verhuisd zijn (dit met het oog op wetenschappelijke mystificatie in de toekomst!), terwijl één (gotische) zerk in de Friese hoofdstad is gebleven om op den duur een plaats te krijgen in het toekomstige gebouw van de Provinciale Bibliotheek. Met een orgel wil het nog niet vlotten. Kerkvoogden hadden gehoopt het orgel uit de Galileeër kerk te kunnen kopen, maar dit blijkt voorgoed buiten Friesland en onbereikbaar te zijn. Het was eerst naar Doetichem gegaan, maar daar

kon men 't niet gebruiken, zodat het werd doorgezonden naar Vianen. Daar bleek het ook te groot en is nu door Tholen gekocht. Het had overigens prachtig in Minnertsga gepast Maar misschien, dat de gerestaureerde kerk straks in Zierikzee of zo een passend instrument weet te vinden!

Er is intussen meer nieuws over de kerk te melden. Er wordt op het ogenblik een "hagedoarnen hage" ter lengte van 170 meter om het kerkhof geplant, die op den duur het weinig fraaie ijzeren hek zal vervangen. De heg moet dan eerst voldoende dicht en hoog (anderhalve meter) zijn en daarom zal het hek voorlopig nog wel blijven. Het schijnt van weinig betekenis, deze nieuwe heg, maar wie de lelijke ijzeren hekken met het Memento Mori kent, die vele kerkhoven ontsieren – om maar niet te spreken van het kostbare onderhoud – moet toejuichen, dat Minnertsga zijn dodenakker een rustige, natuurlijke begrenzing heeft. Ook historisch is deze gelukkige keuze te verdedigen. Dr. Glazema, die in zijn proefschrift Gewijde plaatsen in Friesland, ook het kerkhof uitvoerig behandelt, citeert onder meer een antieke schrijver, bij wie men leest, dat de Engelsen en in de zuidelijke Nederlanden wonende Nerviërs, alsook hun burenen, de Friezen, bekend stonden als bekwame kwekers van heggen. De Iephof van Bergum, die voor de heggeplanten in Minnertsga heeft gezorgd, houdt dus een oude traditie levend!

"Haechknippe" hoort voortaan ook bij het onderhoud van het kerkhof te Minnertsga, nu dit voor het eerst een doornhaag krijgt.

Zo wordt er hard gewerkt om Minnertsga zijn dorpscentrum van toren, kerk en hof terug te geven, een omvangrijke arbeid, die – naar de architect hoopt – over een jaar wel gereed zal zijn.

M'gea 13 juli 1953 - Twee ongelukken op één rit – De aardappelkoopman Jac B. Van Sint Anna Parochie reed Zaterdagmiddag met zijn auto te Minnertsga de heer P. Braaksma aan, die daar overigens geen al te nadelige gevolgen van ondervond. De heer B. reed verder en had in St. Jac. Parochie nog eens pech. Bij het voormalige tramstation nam hij de bocht niet goed, waardoor zijn auto in het struikgewas schoot en verder niet te gebruiken was. De politie van St. Jacobi Parochie, gewaarschuwd door de politie uit Minnertsga, heeft de heer B. aangehouden.

M'gea – 15 augustus 1953 - Wapens op zerk overleefden de tijd van "gelijkheid" – Een dezer dagen werd tijdens de restauratie-werkzaamheden in de Nederlands Hervormde kerk te Minnertsga een vrijwel onbeschadigde grafzerk uit het midden der zeventiende eeuw opgegraven, waarvan de plaats reeds was genoteerd. Op zichzelf beschouwd is het vinden van een dergelijke steen geen bijzonderheid. De vondst te Minnertsga valt echter een beetje uit de toon. De wapens en opschriften waren namelijk op geen enkele manier verminkt, wat inhoudt, dat de zerk de rumoerige tijd van

“Vrijheid, gelijkheid en broederschap” letterlijk en figuurlijk over zich heen heeft laten gaan. Het is immers bekend, dat in die periode bijna alle grafmonumenten en – stenen werden ontdaan van tekenen, die op een bepaalde stand zouden kunnen wijzen. Zelfs de doden moesten medelen in de algehele gelijkheid. Dat deze steen – in alle eerbied gesproken – de dans is ontsprongen, is te danken aan het feit, dat ze weggescholen lag onder de vloer van de consistoriekamer. Waarschijnlijk heeft men ze niet kunnen vinden. Gelukkig, want nu zijn de ingebeitelde wapens van een oud-Minnertsgaaster geslacht bewaard gebleven.

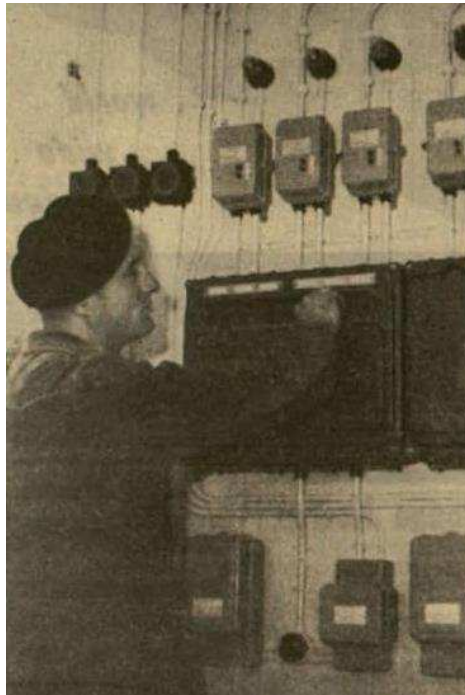
Een gedeelte van de te Minnertsga gevonden grafzerk.

Hoe deze wapens eruit zien blijkt uit bijgaande foto. Even belangrijk zijn echter de mensen, die onder de zerk een laatste rustplaats vonden. De voornaamsten zijn Jan Jans Hilverda, die 27 April 1665 overleed, z'n vrouw – tien jaar later gestorven – en z'n broer, die na het overlijden van Jan Hilverda met de weduwe trouwde. Deze mensen voerden prachtige wapens, maar waren niettegenstaande dat – naar de heer C. Muller, een man die met veel interesse de vroegere gang van zaken in Minnertsga bestudeert, ons meedeelde – maar eenvoudige boeren met wat “tunkerij”, hoewel men hierover ook weer niet te gering moet denken. Het schijnt zo te zijn geweest. Hiltje Haarda bewoonde als “frij faem” de boerderij “Haarda”, vlakbij het slot van baron Sixma van Andla. Zij huwde later – aldus de heer Mulder – met Jan Jans Hilverda, die in 1665 overleed. Daarna trouwde een broer van Hilverda met haar. Twaalf Februari 1675 overleed ook Hiltje Haarda. Haar naam werd in de zerk gebeiteld, evenals die van haar tweede man. Aan de Tilledijk, op de plaats waar nu de boerderij van de heer Wietse Boersma staat, is nog waar te nemen dat daar vroeger de boerderij “Haarda” stond. Het valt op, dat het maar een kleine bedoening is geweest, vooral wanneer men een vergelijking gaat maken met het slot van de Sixma van Andla's. Sporen van grachten zijn nog aanwezig. In later tijden is Haarda met het daarbij behorende grondgebied bij het slot getrokken. Bepaald sensationeel is de vondst in de kerk niet geweest. Toch is het aardig, dat op deze manier een klein stukje van het vroegere dorpsleven weer even in het licht wordt gezet. Bovendien wordt binnenkort het “ontbloten” verwacht van de oudste zerk in de kerk. Het is een 16-eeuwse steen van het oude geslacht Fernia, die destijds werd ontdekt door de heer P.B. Winsemius te Leeuwarden, de schrijver van een dorpsgeschiedenis van Minnertsga, in welk boekje ook reeds de zerk der Hilverda's wordt genoemd.

M'gea – 22 augustus 1953 - Bij het binnenhalen van de oogst geraakte de heer C. Vrieswijk te Minnertsga onder een landbouwwagen. Met een gebroken sleutelbeen en enkele gebroken ribben moest hij naar een ziekenhuis worden gebracht.

24 augustus 1953 - Voor de heer U. Fortuin uit Minnertsga had de oriëntatierit, die ter gelegenheid van de feesten in zijn woonplaats was uitgeschreven, een ongelukkig einde. Op de Schraadijk onder Cornjum, waar de weg een flauwe bocht maakt, raakte zijn auto in de bermsloot. In de boerderij van de veehouder Deelstra werden de vijf inzittenden (bestuurder en vier kinderen) van droge kleren voorzien. Een kraanauto bracht het gehavende voertuig later weer op de weg.

M'gea – 14 oktober 1953 - *Aanwinst voor gardeniers in Minnertsga en omgeving* – Aan de spoorlijn te Minnertsga, dicht bij het station, is een zeer moderne bewaarplaats voor land- en tuinbouwproducten gereed gekomen, waarin gardeniers en kwekers van Minnertsga, Tzummarum en Firdgum hun producten – vooral rode bewaarkool, aardappelen en uien – zodanig op temperatuur kunnen houden, dat deze op elk gewenst tijdstip afgeleverd kunnen worden. Juist in dit deel van de provincie, waar de aardappelmoeheid veel slachtoffers gemaakt heeft en tal van kwekers het nu moeten hebben van tuinbouwproducten, is dit van groot belang. Door spreiding in de aflevering heeft men de kans meer voor z'n producten te maken dan wanneer alles ineens moet worden geveild met het oog op het gevaar voor bederf.

Bedrijfschef P. de Roos bij de talloze meters, knopjes, leidingen en lampjes, die samen de “hersenen” van het ventilatiesysteem vormen.

De bewaarplaats behoort aan de veiling en is vooral dank zij het doorzetten van voorzitter P.K. Hamer tot stand gekomen. Deze vernam in 1951 bij geruchte, dat de regering voor het bouwen van bewaarplaatsen als deze wel subsidie wilde verlenen. Na tal van vergaderingen met landbouwinstanties in Leeuwarden en reizen, o.a. naar Noord-Holland, waar men met koolschuren veel ervaring had en alle mogelijke medewerking wilde verlenen, wisten de heer Hamer en zijn medewerkers hun doel, een flinke moderne bewaarplaats, te bereiken. Met de voorbereidingen is het hele jaar 1952 gemoeid geweest. Met de bouw is in April 1953 begonnen. De tekeningen zijn gemaakt door het Instituut voor Bewaring van Tuinbouwproducten te Wageningen en de heer A. Wiersma te Huizum was de architect. Aannemer was de heer A.J. Stienstra van Sint Annaparochie, terwijl de firma I. Lodema van Huizum de ingewikkelde elektrische installatie aanbracht. Het hele

gebouw is gekomen op f 120.000, waarvan het Rijk f 50.000 heeft betaald, terwijl de Provincie en de gemeenten Barradeel, Franekeradeel, Menaldumadeel en Het Bildt, eveneens een aanzienlijk bedrag beschikbaar hebben gesteld. De bewaarplaats is 37 meter lang en 16 meter breed en bevat, verdeeld over drie afgescheiden afdelingen 36 boxen. In elke box is ruimte voor 450 baal of 22.000 kg aardappelen. Aan rode kool kan drie vierde deel van dit kwantum worden opgeslagen. Aardappelen en kool worden het beste bewaard tussen 2 en 4 graden Celsius. Om deze temperatuur te bereiken en te handhaven zijn in elke afdeling drie ventilatoren aangebracht. Elke ventilator wordt aangedreven door een motor van anderhalf pk. Stijgt de temperatuur binnen teveel – uiterst gevoelige elektrische thermometers wijzen dit uit – dan treden ze automatisch in werking (vooropgesteld, dat de lucht buiten koeler is, wat vooral 's nachts het geval zal zijn) om weer af te slaan zodra de gewenste temperatuur bereikt is. Niemand hoeft er een hand voor uit te steken. De motoren kunnen wel met de hand worden bediend. De nieuwe bewaarplaats, die volgend jaar aan de achterkant nog met een sorteerruimte wordt uitgebreid, zal over enkele weken worden geopend. Hij is trouwens al in gebruik. Bedrijfschef P. de Roos, niet weinig "greatsk" op zijn moderne bewaarinrichting, vertelde dat 28 boxen al vol zijn. Er zijn o.a. aardappelen opgeslagen, die gardeniers van Minnertsgea en omgeving in de Noordoostpolder hebben verbouwd. In November komt de tijd voor de kool aan.

M'gea – 23 oktober 1953 - In Minnertsgea is Woensdag een nieuw gedeelte van de Chr. Nationale school officieel in gebruik genomen. 's Middags kwamen bestuur en genodigden in een feestelijke vergadering bijeen. De voorzitter memoreerde hier de gestadige groei; in 1930 was het nodig er een vijfde lokaal bij te bouwen. Nu men in de na-oorlogse jaren steeds naar nieuwe wegen op het onderwijsgebied heeft gezocht, in het bijzonder om het zevende en achtste leerjaar productiever te maken, was uitbreiding hoogst noodzakelijk. In zijn dankwoord voor de medewerking betrok de voorzitter ook het oud-hoofd, meester Meijer. De burgemeester van Barradeel, de heer J. Duker, was de volgende spreker. Hij zei, dat na lang beraad was gebleken, dat alleen in Minnertsgea de mogelijkheid lag voor het VGLO-onderwijs. De burgemeester sprak de hoop uit dat er te zijner tijd ook nog eens een Chr. Landbouwhuishoudschool mag verrijzen. Verder spraken de heer Van Tuinen, inspecteur van het Chr. Nationaal Schoolonderwijs, ds. Van Brussel, architect Baarda, meester Meijer en het hoofd van de school, de heer Steensma. 's Avonds maakten velen van de gelegenheid gebruik de nieuwe school te bezichtigen.

M'gea – 24 november 1953 - *Zo worden de Friese straannamen in de dorpen van Barradeel – Minnertsgea: Ferniawei, Meinardswei, Hermanawei, Tilledyk, Sixma van Andlawei, De Tsjillen, Koarnebeurs, Havenstrjitte, Lytse buorren, Tsjerkestrjitte, Skoallestrjitte, Fjildleane, Nôtreed, Finneleane, Miedeleane, Boskdykje, Stationstrjitte, de Rispinge, Moledyk, Langedyk, Hegebuorren, Scheltingawei, Wikkerij, Beintenwei, Tjessingawei, Hearewei, Bredeleane, Smelle Leane, Hoarnestreek, Grienedyk.* Naar wij vernemen is het de bedoeling deze namen met een toelichting op te nemen in een boekje, dat aan de scholieren zal worden verstrekt ten gebruike bij het onderwijs.

M'gea – 13 februari 1954 - *Plotselinge dood* – De ongeveer 80-jarige heer P.Sj. Hamer te Minnertsgea is Vrijdagmiddag toen hij met zijn fiets door het dorp liep, plotseling in elkaar gezakt en overleden. De heer Hamer was een zeer bekende figuur in Minnertsgea; hij was gerner en visser en kwam juist terug van een inspectie-tocht langs de fuiken, die in de bijten stonden.

M'gea – 27 april 1954 - *Age Knol was vijftig jaar bode van "Het Groene Kruis"* – Vrijwel iedere dag kan men in het kleine werkplaatsje van de "Tuin- en Landbouwvereniging Minnertsgea en Omstreken" een oude man en een hond vinden. De man timmert kisten en de hond poetst aan de broekspijpen van zijn baas de gitzwarte vacht of ligt stilletjes in een hoekje tegen de door de ramen schijnende zonnestralen te knippen. Het is een vredig toneeltje. De rust, die pas na vele jaren over een mensenleven komt en de trouw van een hond maken dit stille, afgezonderde werken tot iets buitengewoon bekoorlijks. Men stapt een ander wereldje binnen. Een wereldje zonder

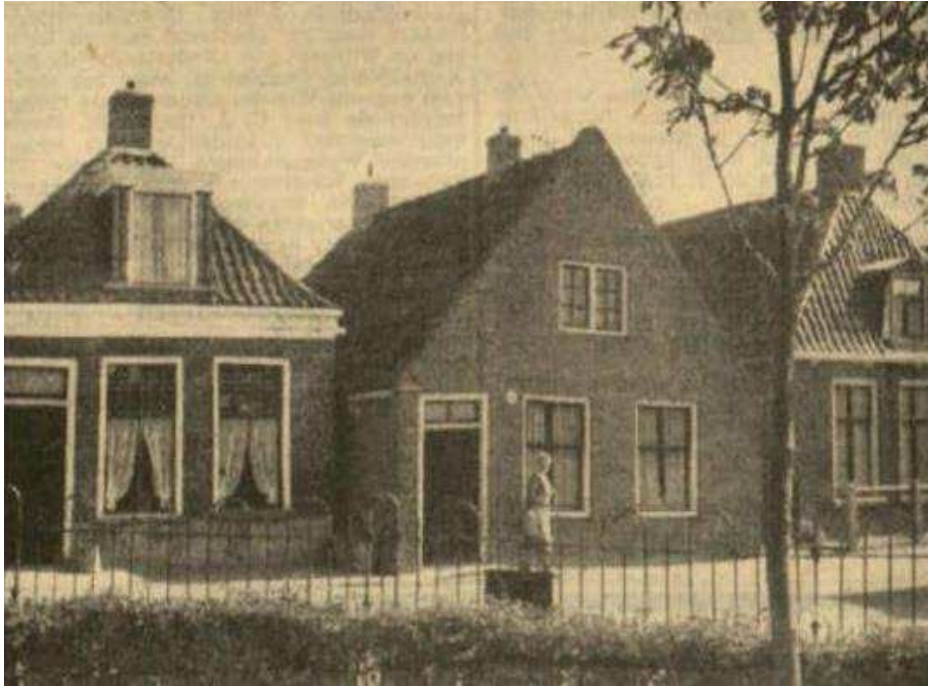
atoombommen en vliegtuigen, zonder roddelen en vetes. Werken tussen kisten, knollen en planken, onder het toezicht van een tevreden hond.....

Ondanks zijn 78 jaren zorgt de heer Knol nog altijd voor het onderhoud van het materiaal en de gebouwen van de veiling.

De 78-jarige heer Knol, die hier zijn arbeid verricht, houdt niet van opgeschroefde verhalen. Hij praat rustig en verstandig over het leven, dat achter hem ligt. Zonder ophef, hoewel daar wel enige reden voor zou zijn. De heer Knol heeft namelijk, nadat hij als twaalfjarige jongen voor twee-en-een halve cent per uur bij de cichorei-fabriek in dienst trad, heel wat werk gedaan. Niet alleen als fabrieksarbeider, postbode en marktmeester, maar ook in het verenigingsleven. Vooral "Het Groene Kruis" had zijn volledige sympathie en bij het vijftigjarig jubileum van de vereniging, dat vrijdag aanstaande op een enigszins feestelijke wijze in het gebouw van de Ned. Hervormde gemeente zal worden gevierd, herdenkt ook de heer Knol de dag, waarop hij een halve eeuw geleden als bode bij de vereniging in dienst trad. In de eerste jaren was z'n taak niet zo zwaar. Bij ongeveer vijftientig leden moest hij éénmaal per jaar een contributie van één of twee kwartjes innen. De vereniging groeide echter ieder jaar, zodat de werkzaamheden langzamerhand drukker werden. Aan dit groeiproces werkte de heer Knol zelf trouwens hard mee. Wanneer zich iemand in Minnertsga vestigde, was hij er als de kippen bij, om een nieuwe lid voor het "Groene Kruis" te winnen. Eén dezer dagen kon hij "it tal", dat hij zich had gesteld (500), volmaken. De kroon op het werk, want met dit succes heeft de heer Knol het welletjes gevonden. Hij legde, na een halve eeuw trouwe dienst, zijn functie neer. Jongere krachten zullen het werk moeten voortzetten. Of ze het met evenveel zorg en evenveel liefde zullen doen, is iets, dat de tijd zal moeten leren. Het valt niet mee de opvolger van de heer Knol te zijn.

M'gea – 12 juli 1954 - Huis moet plaats maken voor straat – Regeren is vooruitzien. Deze oude wijsheid vergeet ook het gemeentebestuur van Barradeel niet en daarom heeft het in Minnertsga het middelste huisje op de foto aangekocht. Dit zal mettertijd worden afgebroken om plaats te maken voor een nieuwe straat tussen de Lytse Buorren en de Havenstrjitte. Overigens zullen de bewoners voorlopig nog niet behoeven te verhuizen, want de uitvoering van het uitbreidingsplan in Minnertsga zal in verband met het kleine bouwvolume nog wel even op zich laten wachten.

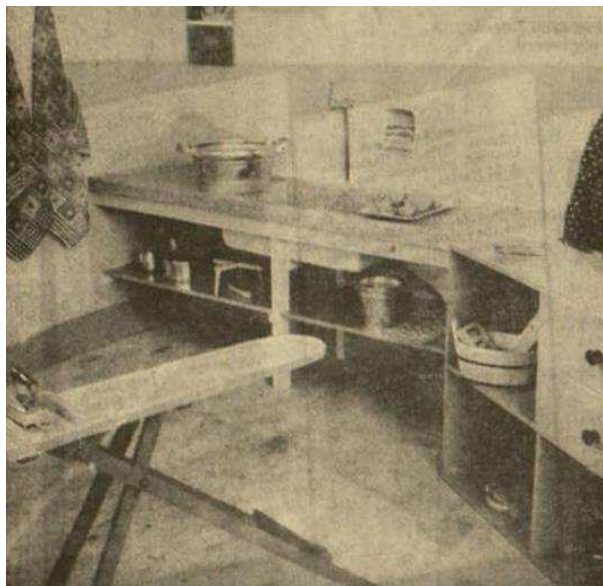
M'gea – 19 november 1954 - De heer Joh. Posthumus uit Minnertsga, die voor enige dagen een ongeluk had met twee paarden bespannen wagen, is vanochtend in het Diakonessenhuis aan de gevolgen overleden. Bij zijn werkzaamheden gleed de heer Posthumus uit, viel tegen de paarden en kwam onder de zwaar beladen wagen terecht. Hij kreeg daarbij zeer zware verwondingen, die alle hoop op herstel vrijwel direct uitsloten. De overledene is 58 jaar geworden. (*Zijn werkgever boer W. Kalma plaatste een advertentie*).

M'gea - 19 januari 1955 - *Bildtse brandstichter (1947) aangehouden?* –De rijkspolitie heeft – na ruim zeven jaren –de hand weten te leggen op de man, die er van verdacht wordt, de aanstichter te zijn van de geruchtmakende boerderijbranden in Het Bildt in de zomer van 1947. Het is de 59-jarige landarbeider H. de J., afkomstig van Oudebildtdijk en nu verblijvende in de Noordoostpolder. De J. is voor de Officier van Justitie geleid.

In de zomer van 1947 zijn in een korte spanne tijds vier boerderijen in vlammen opgegaan en reeds toen rees het vermoeden, dat men met brandstichting te doen had. In de nacht van 24 op 25 Juli, precies om 12 uur, brandde de boerderij van de heer S. van der Ploeg te Sint Jacobiparochie; twee nachten later, op 26 en 27 Juli, weer om twaalf uur, ging de boerderij van de heer Klaas van der Schaar aan de Hornestreek onder Minnertsga in vlammen op. Weer twee nachten later om twaalf uur kraaide de rode haan in de boerderij van de heer Arjen Zondervan te Sint Jacobiparochie. Toen bleef het een kleine maand rustig, tot in de nacht van 24 op 25 Augustus, ditmaal om half twaalf, de boerderij van de heer G. de Vries aan de Oudebildtdijk onder Sint Jacobiparochie in de as werd gelegd.

M'gea – 5 februari 1955 - *Kampioenschap Fries dammen* - De kampioenschappen 1955 zijn weer gestreden en de uitslag hiervan heeft voor de zoveelste maal weer een nieuwe figuur op de voorgrond geplaatst. De jongste deelnemer, de heer D.H. de Vries van Minnertsga, die dit jaar voor het eerst in de kampioensklasse meespeelde, ging met de fraaie score van zes punten uit zeven partijen met de hoogste eer strijken. Enkele jaren geleden hebben wij deze jonge dammer hier al eens voor het voetlicht gehaald, waarbij wij toen voorspelden dat deze jonge speler koers zette naar de titel kampioen Fries dammen. Deze sympatieke speler, wiens rust en evenwichtigheid het kenmerk zijn van zijn persoonlijkheid, heeft ongetwijfeld hierdoor zijn stempel gedrukt op zijn prestaties. De enigste partij, die De Vries verloor was die tegen Sj. Tigchelaar, die de titel moest verdedigen.

M'gea – 9 februari 1955 - *Minnertsga kreeg een nieuwe openbare kleuterschool* - Nieuwe kleuterscholen schieten in Friesland als paddestoelen uit de grond. Elke plaats van enige betekenis heeft of al gezorgd, dat het een behoorlijk onderkomen voor zijn “beukers” heeft, of is nog met de oprichting van een school bezig. Dat gebeurt allemaal in afwachting van de nieuwe wet op het kleuteronderwijs, dus zonder rijkssubsidie. Daarom is een nieuwe kleuterschool ook steeds weer een bewijs van de samenwerking en de offervaardigheid, die een bepaalde dorpsgemeenschap kan opbrengen. Zo ook in Minnertsga, dat gister een nieuwe openbare kleuterschool heeft geopend. De nieuwe “beukersskoalle” ligt weggedoken achter de grote kerk in de openbare school. Het is een eenvoudig gebouwtje geworden met één ruim lokaal met grote ramen en een flinke gang met garderobe. Verleden jaar is men met de bouw begonnen. Iedereen, jong en oud, heeft er aan meegewerkt, dat de school zo vlug mogelijk en zo goedkoop mogelijk kon worden afgebouwd. De aansluiting op het elektrisch net werd gratis aangelegd, enkele ingezetenen zetten het gebouw in de verf, de timmerman zorgde voor wat nieuwe meubeltjes, de schoolkinderen sjouwden met tegels en planken. Door deze spontane samenwerking kon het kleuterlokaal aardig worden ingericht. In de hoek is een zandbak geplaatst. Er komen nog nieuwe meubeltjes in. De nieuwe kleuterschool is een openbare school. Men is er niet in geslaagd in Minnertsga ook één kleuterschool voor 't hele dorp te stichten. Voor de oprichting van deze openbare kleuterschool is nl. in Minnertsga ook een kleuterschool opgericht, die een christelijk karakter draagt. De nieuwe openbare kleuterschool kan voorlopig op ruim twintig leerlingen rekenen. Gistermiddag is de nieuwe “beukerskoalle” geopend. Het bestuur hield 's middags een korte receptie. 's Avonds was er 'n feestavond voor de ouders en allen die aan de totstandkoming van de school hadden meegewerkt.

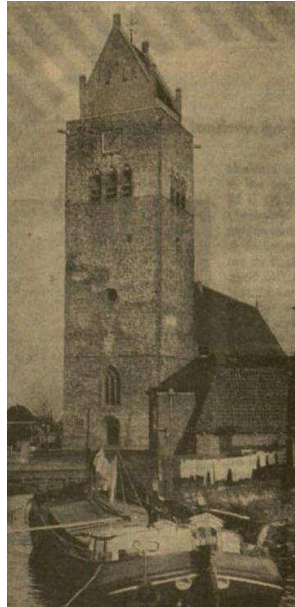
Het keukentje in de nieuwe kleuterschool te Minnertsga

M'gea – 22 maart 1955

Minnertsga's kerk en toren uit het puin herrezen – Minnertsga beleeft vandaag een historische dag en een vreugdevolle dag. Vandaag wordt n.l. de monumentale hervormde kerk, die op 3 Juni 1947 door een rampzalige brand veranderde in een troosteloze ruïne en daarna werd hersteld, weer in gebruik genomen. In een middagbijeenkomst zal de officiële overdracht van het kerkgebouw aan de kerkeraad plaatsvinden, terwijl de kerk vanavond in gebruik wordt genomen in een plechtige inwijdingsdienst. Niemand, die het heeft meegemaakt, die verschrikkelijke derde Juni van het jaar 1947, zal de catastrofe van die middag vergeten. De kerk en toren, die de trots waren van Minnertsga en een sieraad voor de Noordwesthoek van Friesland, werden in enkele uren tijds verwoest door het vuur. Twee boerderijen gingen eveneens in vlammen op. Talrijke huizen liepen brand- en waterschade op. Van alle kanten kwamen de brandweerauto's naar Minnertsga maar niets

mocht meer baten. De vlammen sloegen van de kerk over in de toren. Het vuur lekte uit de galmgaten. En tenslotte stortte de zware klok met donderend geraas naar beneden. Vrouwen stonden te huilen aan de voet van de toren. De mannen keken verslagen en verbeterden voor zich uit. Zo gingen kerk en toren van Minnertsga in 1947 ten onder. De preekstoel uit 1668 was weg, het doophek was vernield, de fraai gebeeldhouwde familiebanken waren zwartgeblakerde stukken hout geworden. Het prachtige orgel, dat uit 1777 dateerde, was verwoest. De oude klok lag gescheurd op de vloer van het gewelf. Minnertsga was even verslagen maar men bleef niet bij de pakken neerzitten. De kerk en toren zouden worden herbouwd. De kerkvoogdij begon onder leiding van de president-kerkvoogd, de heer J. Meijer, energiek te werken voor het herstel van kerk en toren. Rijk, provincie en gemeente zegden subsidie toe. Op architect A. Baart Jr. kwam de zware taak te rusten, de kerk en toren weer zoveel mogelijk in de oude stijl te herstellen. De kerk van Minnertsga dateerde uit 1505 en was in laat-Gotische tijd gebouwd. Zij was gebouwd op de plaats van een oude kerk, die korter en smaller moet zijn geweest. Deze oude kerk, die gewijd was aan Sint Maarten, dateerde uit de twaalfde eeuw. Om het kerkhof liep een gracht. De kerk van 1505 was opgetrokken uit rode en gele reuzenmoppen. De zware, vierkante toren droeg een zadeldak, ter vervanging van een in 1552 omgewaaide spits. In de jaren 1939-1941 werd deze toren met steun van rijk, provincie en gemeente gerestaureerd. In Juli 1951 kon men met de herbouw van de kerk beginnen. De aannemers Gebr. De Vries uit Eestrum hadden het werk aangenomen, dat onder leiding stond van architect A. Baart Jr. uit Leeuwarden. In het tongewelf en het kapwerk werd niet minder dan 130 kubieke meter eikenhout verwerkt. Al dit houtwerk werd op de oude manier bewerkt: gedisseld en geschaafd met de hand. Het bintwerk van de kap werd met eiken pennen in elkaar gezet. In het eikenhouten tongewelf werden ornamenten aangebracht. Deze ornamenten, die vervaardigd zijn door de beeldhouwer A. Bergman uit Den Haag, stellen achtereenvolgens voor: een adelaar, een leeuw, een profeet, de Bijbel, een jongeman, het Lam, een duif, een stier, een wapenuitrusting en een pelikaan. De gescheurde klok werd in Midwolda bij de Gebr. Van der Berg overgegoten en weer van de oude opschriften en versiersels voorzien. Op 3 Juni 1952, vijf jaar na de brand, werd de klok weer in de toren gebracht.

De preekstoel uit de Doopsgezinde kerk te Blija heeft een plaats gekregen in de kerk van Minnertsga. "Omke Theunis", de bekende tippelaar op klompen had deze preekstoel gekocht bij de verkoop van de Doopsgezinde kerk in Blija. Architect Baart kon de kansel overnemen voor f 150,- ! Voor f 4000 kon men een orgel, afkomstig uit de kerk van Welsrijp, kopen. Dit orgel is in 1785 in Franeker gebouwd. In 1874 kocht de kerkvoogdij van de Ned. Herv. Kerk te Welsrijp het uit de R.K.-kerk in Oirschot. Het is nu geheel gerestaureerd en heeft een plaats gekregen op de grote galerij. In de kerk zijn eikenhouten banken geplaatst. Voor de banken staan eikenhouten knopstoelen. Het koor, dat vroeger door een houten schot van de kerk was afgesloten en enige tijd als kolenbergplaats dienst deed, is nu weer bij de kerkruimte gevoegd. Er zijn een avondmaalstafel en een knielbankje, dat gebruikt kan worden bij huwelijksinzegeningen, in geplaatst. In het koor komt nog een kalkstenen doopvont te staan. In het middenpad en het koor liggen oude grafzerken. Deze zijn afkomstig uit de Galileërkerk in Leeuwarden. Onder de orgelgalerij zijn verschillende vertrekken, o.a. een consistoriekamer, een stijlvol vertrek. In de gang tussen kerk en toren hangen nog enkele stukken houtsnijwerk, die uit de afgebrande kerk zijn gered.

Kerk en toren zijn thans weer in volle luister hersteld. De toren staat daar weer, trots en hoog en stoer als weleer. Het interieur van de kerk ademt een sfeer van eenvoudige schoonheid. Het is een kerk geworden, waar het dorp en de bouwmeester met recht trots op kunnen zijn. In de rij van de gerestaureerde monumentale kerken van Workum, Bozum, Franeker en straks Bolsward, kan nu die van Minnertsga geplaatst worden: een sieraad voor Friesland.

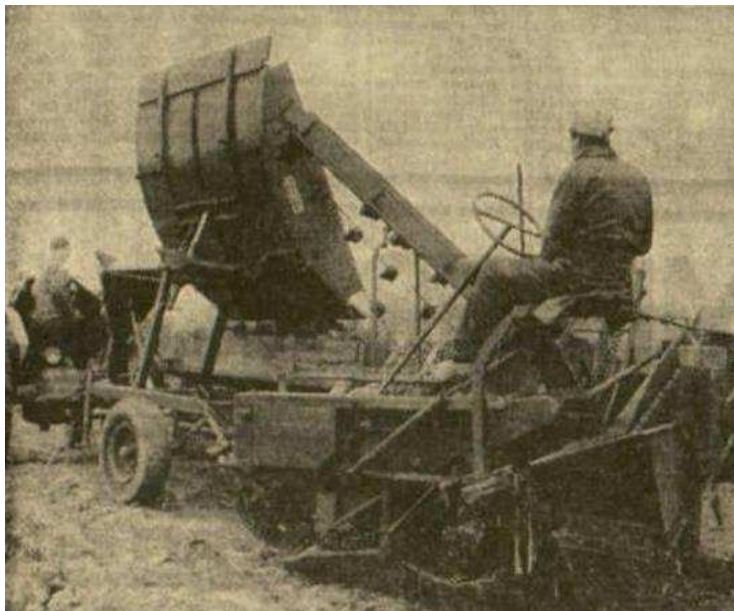
M'gea – 29 maart 1955 - “Alles is van het beste”, zei burgemeester J. Duker van Barradeel gistermiddag tijdens de officiële opening van het geheel gemoderniseerde gymnastieklokaal van Minnertsga en daarmee bewees hij, dat de gemeente aan de ene kant vasthoudt aan ene oeroudprincipe, maar daarnaast een open oog heeft voor de eisen van deze tijd. Degelijkheid heeft ze hand in hand laten gaan met de meest moderne materialen en leermiddelen, een combinatie, die het – hoe kan het anders – uitstekend doet. Alles ziet er keurig uit: de vloeren, de zaal, de werktuigen, de garderobe, de wasgelegenheid, de toiletten enz. Wanneer men binnen staat is er niets, dat aan ‘verbouw’ – een woord, dat zich zo en de schooljeugd kunnen er buitengewoon tevreden mee zijn.

Ze zijn het ook. De speeches van de hoofden der scholen en de vertegenwoordigers van de oudere sportbeoefenaren lieten op dat punt niets te gissen over. Een klok was het tastbare teken van de dankbaarheid van de laatsten. Verder zei iemand die het kan weten, dat het geheel een voorbeeld is voor andere plaatsen. Een pluim te meer op de hoed van het gemeentebestuur want bij de opening van het gymnastiekgebouw te Sexbierum werd precies hetzelfde beweerd.

De “nieuwe” zaal beslaat de ruimte van de vroegere plus die van een afgebroken huis. Ze vormt één geheel met de openbare school. Het hoofd, meester P. Bloembergen, vond dit aanvankelijk wel een bezwaar. Gymnastiek geeft immers dikwijls aanleiding tot luidruchtigheid. Toen hij echter zag hoe gemeentewerken de zaak aanpakte, verdwenen de donkere gedachten als sneeuw voor de zon. Niets werd onbenut gelaten om de hinder te beperken. Het hoofd van de bijzondere school, de heer J. Stienstra, vond dat eveneens een aangenaam idee. Hij houdt de goede verstandhouding liefst intact. Iemand overlast aandoen is nooit prettig. Verder was hij blij, dat de gedachte, dat de Geest het Stof te boven gaat, in de onderwijswereld terrein verliest. De jongelui weten met hun houding immers vaak geen raad. De heren K. Schotanus en M. van der Sluis brachten de dank over van de verenigingen, terwijl de gymnastiekwerktuigenfabriek een volleybal aanbood. Na het openen van de deur door burgemeester J. Duker kreeg het gezelschap gelegenheid het gebouw te bezichtigen. Een groepje leden van de verschillende verenigingen toonde daarna de mogelijkheden van de nieuwe inrichting.

M'gea – 10 juni 1955 - Enige tijd geleden werden uit het Zuiden van het land enkele gevallen gemeld, waarbij de voorruit van auto's plotseling zonder enige aanwijsbare oorzaak versplinterden. De heer Kl. Schotanus uit Minnertsga is hetzelfde overkomen. Terwijl hij op de weg Mooie Paal – St. Jacobiparochie reed sprong de voorruit van zijn auto.

M'gea – 12 oktober 1955 - Het oogsten van bieten is altijd een bezigheid geweest, die veel arbeid vergt. En nu het aanbod van arbeidskrachten in de landbouw nog steeds achteruitgaat, is het niet te verwonderen, dat men doorgaat met het zoeken naar verbeteringen in de manieren waarop de bieten worden geoogst. Omdat de bietenoogst meer en meer machinaal geschiedt, liggen deze verbeteringen ook op mechanisch terrein. De bietenrooimachine is al lang bekend en heeft zijn bruikbaarheid reeds bewezen. Een van de problemen, waar men nog steeds mee zat, was het probleem van het vervoer van de bieten en de bietenkoppen met het bietenloof. Ook de heer W.J. Kalma, landbouwer te Minnertsga, zat met dit probleem, totdat hij op de Jaarbeurs in Utrecht en bij enkele demonstraties een machine zag, die naar zijn mening dit probleem zou kunnen oplossen. Hij stelde zich toen in verbinding met het loonbedrijf van de heer J. Nagel te Minnertsga en deze besloot zo'n machine, een combinatie van een z.g. "Stollrooier" en een "Bosse hoogkipper", aan te schaffen.

De kipper, die gekoppeld is tussen de trekker en de rooier, leegt de lading pas gerooide bieten. Nu de bietencampagne is begonnen kan men de machine in Minnertsga in werking zien. Het bijzondere aan deze machine is, dat zij de bieten in een kipper werpt, die anderhalve ton kan bevatten. Wanneer de kipper vol is kunnen de bieten op een wagen of hoop worden gekipt. De rooier wordt achter de Bosse hoogkipper gekoppeld, waarna het geheel door een 25 pk trekker kan worden getrokken. Deze kipper is voorzien van een hydraulische installatie, zodat het mogelijk is, eerst de laadbak 1.80 meter omhoog te brengen en om daarna de bieten op een auto, wagen of een hoop te storten. Men heeft dus het voordeel, dat er maar één keer met de trekker over het land behoeft te worden gereden, omdat men de bieten direct meeneemt. De koppen met het loof kunnen later met een oplader opgehaald worden.

M'gea – 3 februari 1956 - In Minnertsga ontstond brand in de woning van de heer A. Terpstra. Deze waarschuwde onmiddellijk de burens, die er in slaagden, het vuur met schuimblussers en emmers water te blussen. De brandweer, die al was gealarmeerd, behoefde geen dienst meer te doen.

M'gea – 9 maart 1957 - Gernier yn Minnertsgea set tradysje fande Rienksen en de Roelofsen fuort –

Wy doele op Bauke Miedema, dy't yn Minnertsgea oan'e Miedleane wennet. In man mei legere skoalle en tûnbouskoalle, dy't net foar ús universiteiten mar al foar skoallen en partikulieren, alfolle om utens, sûnt de oarloch sa'n 17 ta 18 refraktors (linzekikers) en twa teleskopen makke hat. "Ik wit net ienris krekt foefolle, hwant ik bin de tel hwat kwytrekke, sa stikumwei", seit Miedema, as er ús yn it broeihok to reden stiet. Tsjin in eftergroun fan jirappelkistjes steane dêr twa greate kikers, allebeide op in poat fan sa'n ien meter tachtich, twa draeibanken en in boarmasine. Dat syn greate kiker tige byhellet (150 oant 200 keer) en tagelyk ek in klear byld jowt, koene wy sels sjen. Miedema tûge de greate bûtendoar – hy koe mar amper troch de broeihoksdoar – en sette him efter op it hiem del. Doe rjochte hy de lins op Moaije Peal. Wy seagen der troch en alhoewol it diznich waer wie en wy mei it bleate each fan de hânwizer op 'e hoeke suver neat sjen koene (yn it earstoan alhiel neat) liezen wy mei de kiker tige dudlik: Leeuwarden 15 km. Fansels op'e kop, hwant dat is sa mei sa'n kiker. Hwat moat sa'n kunstwurk in kostlik bisit wêze foar ien, dy't op'e romte wennet en fan in heech punt ôf de kiker draeije kin.

Miedema wie wilens wer yn syn atelier gien. Hy stie oan'e draeibank en der glide in bliere glâns oer syn wêzen doe't er sei: Ik haw it measte nocht oan'e draeibank as it krekt komt. Dat doch ik leaver as neiitlân. En doch moat it fan it lân komme, hwant ynstrumintmeitsjen op dizze manear leannet net genôch. Dat Miedema seit by it ôfskied: der sil to'n earsten wol net folle mear fan myn leafhabberij komme. Myn bedriuw wurdt greater, dat dan witte jo it wol. Dat soe spitich wêze, hwant al mei in buorman it hwat ûngelokkich sein hawwe, doe't er ús tabitroude: Bauke is to goed om nei it lân. Der't er op doelde, dat kloppet wol. Mar nei it fabryk? As precisiewerker? It griist my oan, sei Miedema, jier yn jier út itselde krewel!

M'gea – 24 april 1957

Vanmorgen om ongeveer zeven uur is de vijftigjarige landarbeider Jelle Kuiken bij werkzaamheden op het land van de landbouwer W. Kalma te Minnertsga onder een tractor geraakt en gedood. De arbeiders waren bezig een vlot uit de sloot te halen, waarvoor ze de tractor gebruikten. Deze stond met de achterkant naar de sloot, terwijl de heer Kuiken bezig was het vlot aan een ketting te bevestigen, waarmee het zou worden omhoog getrokken. De tractor, waarvan de motor liep, maar die niet op de rem stond, reed door tot nu toe onopgehelderde oorzaak achteruit, waardoor Kuiken tegen de andere walkant onder de tractor werd gedrukt en vrijwel onmiddellijk moet zijn overleden. Men heeft een half uur werk gehad om het lichaam van de heer Kuiken te bevrijden. De overledene was gehuwd en had vier kinderen, waarvan twee nog thuis zijn.

2 juli 1957 - Minnertsga nieuwe bezitter wisselbeker jongens - Aan de jaarlijkse bondspartij van jongens van de Chr. Friese Kaatsbond, die ditmaal te Lollum werd gehouden, is door veertien afdelingsparturen deelgenomen, van elke afdeling een partuur. De wisselbeker moest worden verdedigd door de ontvangende afdeling Lollum. Dit partuur sneuvelde na een spannende partij direkt al in de eerste omloop tegen Achlum, met een eindstand van 5-4, 6-6. Overwinnaar werd het afdelingspartuur van Minnertsga, die voor de eerste maal voor een jaar in het bezit kwam van de fraaie wisselbeker.

Om prijs en premie: De sterke parturen van Berlikum en Minnertsga kwamen op 3-2, maar Minnertsga was sterker. Zowel S. Haarsma als opslager, en S. Spoelstra als voorinse waren goed op dreef, terwijl G. Quarré weer te onwis aan de opslag was (dertien poedels). De overwinning kwam voor Minnertsga op 5-3, 6-4, toen Smit de kaats niet voorbij sloeg. Uitslag: 1. Minnertsga (S. Spoelstra, Syds Haarsma en Albert Stapert), 2. Berlikum, 3. Arum, 4. Achlum.

Mgea - 14 januari 1958 - Dokter L. Morsink heeft afscheid van Minnertsga genomen. Het Groene Kruis belegde een afscheidsavond in het lokaal van de Hervormde gemeente, dat de vele belangstellenden bijna niet kon bergen. Van zijn dorpsgenoten kreeg dokter Morsink een projectie-apparaat. Mevrouw Morsink kreeg bloemen.

Mgea – 8 februari 1958 - Te Minnertsga stak mevrouw Hamer de stekker van de elektrische waterkoker in het stopcontact en kreeg toen de stroom door haar lichaam. Door de schok viel zij, waardoor gelukkig het contact met de elektrische leiding werd verbroken. Door de val liep mevrouw Hamer evenwel een gebroken arm en hoofdwonde op. Nadat een arts haar had verbonden, werd zij naar een ziekenhuis gebracht.

30 juni 1958 - Franeker – *Minnertsga wint de "Bond" van de Christelijke kaatsbond* – Onder ideale omstandigheden is zaterdag op het terrein "De Bleek" te Franeker de Bondswedstrijd voor senioren van de Christelijke Friesche kaatsbond gehouden. Het vrij talrijke publiek heeft de gehele dag een uiterst boeiende en sportieven strijd kunnen aanschouwen, die (de organisatie zij geprezen!) tegen zessen zijn beslag kreeg. Minnertsga met de kaatsers J. Hibma, G. Zuidema en S. Haarsma nam de wandelbal over van "Fier Boppe" te Huizum.

De ontmoeting tussen Minnertsga en Anjum in de halve finale was vooral in het begin interessant. Een sterk kaatsende Jan Visser vergaarde als achterinse veel punten, maar zijn voorbest-opslag was niet zo imponerend als in voorafgaande partijen, waardoor evenzovele kostbare punten verspeeld werden. Daarentegen was de opslag van de tegenpartij constant, Haarsma maakte weinig fouten, terwijl de emotionele voorinse van Minnertsga, Zuidema, op loffelijke manier zijn plaats verdedigde. Op 5-3, 6-0 stond dokter Hibma voor de kaats om de bal van Holwerda te keren.

De finale tussen Harlingen en Minnertsga vormde een waardige afsluiting van deze Bondswedstrijd. Er werd spannend en met een wonderlijke frisheid gespeeld. Aanvankelijk nam Minnertsga een voorsprong van een spel, maar het taaie Harlingen liep de achterstand ras in en nam zelfs een voorsprong (4-3). Haarsma, aan de opslag zeer stevig, leidde zijn partuur praktisch naar de zege, toen hij op 4-4, 6-6, een tusseninse plaatste. Harlingen had hierop geen antwoord en verloor op 5-4, 6-2, toen Tjisse Dijkstra de bal buiten de "Krite" deponeerde.

Uitslag: 1. Minnertsga (Jan Hibma, Gerrit Zuidema en Syds Haarsma), 2. Harlingen (W. Vlietstra, P. Meinsma en B. Venema), 3 Anjum.

Mgea – 29 november 1958 - Te Minnertsga geraakte de met bieten geladen vrachtauto met aanhangwagen, bestuurd door de heer H. Haarsma in de bocht bij de landbouwer K.v.d. Schaar door de gladheid in de sloot. De aanhangwagen kwam op de kop in de sloot terecht. Gelukkig bleef de truck op de weg staan, zodat de chauffeur geen letsel kreeg. Een kraanwagen heeft de aanhangwagen weer op het droge gehaald. Een dag tevoren was op dezelfde plaats een dorsmachine half in de sloot geraakt.

19 februari 1959 - Leeuwarden – *D.H. de Vries van Minnertsga opnieuw Fries kampioen* – Op 4,7 en 14 februari zijn in hotel T. v. Dellen (voorheen P. de Jong) te Leeuwarden de wedstrijden gespeeld om het damkampioenschap Fries spel. Deze wedstrijd wordt gespeeld door achter dammers. Dat de kampioen van 1958, de heer D.H. de Vries van Minnertsga, in een goede vorm steekt, bleek reeds de eerste dag, toen hij alle drie partijen won. In de resterende partijen speelde hij remise met T. Reidsma en verloor van A. W. de Haan. Hij behaalde zodoende 5,5 punt en werd daarmee kampioen 1959. (Verder deden van Minnertsga mee: Feike Vogel en Willem Hein de Vries, dz).

Mgea – 23 mei 1959 - In de kleibouwstreek van Friesland staan huizen leeg. Meest oude huizen, eenkamerwoningen, die midden in het veld staan, verstoken van alle moderne comfort, zoals waterleiding en elektrisch licht. Er zijn dan ook praktisch geen gegadigden te vinden, ook al is de huur bijzonder laag. De huizen – of liever huisjes – , degelijk gebouwd, maar vaak te klein en te ver afgelegen voor de moderne mens, staan daar maar leeg, vaak te goed om afgebroken te worden. Toch wordt er op deze manier aan de afbraak van de huizen gewerkt, want ze kunnen nog zo ver weg staan, de jeugd weet ze te vinden en maakt grif een begin met de sloop. Ruiten worden kapot geslagen, het behang wordt met linnen en al van de muur getrokken, planken worden uit de bedstee gesloopt, kortom de vernielzucht viert hoogtij in deze afgelegen, leegstaande huizen.

Een kamer in een van de huizen, die aan de vernielzucht van de jeugd blootstaan. Behang, planken en scherven liggen over de vloer.

“Er moet wat aan te doen zijn”, aldus de eigenaar van een paar van zulke huizen aan de Krommeleane en in Dirkjesbuurt, de heer Johannes Hannema te Minnertsga, een dikke zeventiger, “de jeugd van tegenwoordig is toch niet waardeloos? Ergens hebben de jongeren toch wel een greintje respect voor het eigendom van anderen!” Misschien ligt het er aan, dat in Minnertsga, zoals in zovele plaatsen, niet genoeg ruimte is voor de jeugd om zijn energie uit te leven. Toch ook in Minnertsga zijn er sportverenigingen, waarin de jongens en meisjes hun levenslust kunnen uitten. Wat zou er aan te doen zijn? De heer Hannema is van mening, dat de jeugd bezig gehouden moet worden. Er moet iets voor hen gedaan worden, bijvoorbeeld het geven van filmavonden, het houden van excursies naar tentoonstellingen, of alleen maar het veld in. Op die manier zouden de jongeren misschien iets van waardering voor de natuur, voor de kunst of voor het eigendom van anderen bijgebracht kunnen worden.

Wie dit moet doen is een moeilijke vraag, want evenals in vele anderen plaatsen kent Minnertsga de verscheidenheid van levensbeschouwingen, die een goede samenwerking vaak in de weg staat. Misschien is het iets voor de onderwijzers in Minnertsga en in andere plaatsen om er gezamenlijk iets aan te doen”.

4 juni 1959 - Vanmorgen is in Noordbergum een ongeluk gebeurd, waarbij de 29-jarige mevrouw Ruurdje Faber-Steringa uit Minnertsga, die op de bromfiets op weg was naar haar ouders in Twijzel, zo ernstig werd gewond, dat zij enkele uren later in het Diaknessenhuis te Leeuwarden is overleden.

Mgea -18 november 1959 - De 67-jarige gepensioneerde machinist van de zuivelfabriek te Berlikum, de heer W. Adema, die pas ongeveer een maand in Sint Jacobiparochie woonde, was aan het snoekvissen gegaan. Toen hij des avonds zes uur nog steeds niet huis was, riep zijn vrouw de hulp van familieleden en de politie in, waarna men op onderzoek uittoog. Des avonds omstreeks tien uur vond men het lichaam van de heer Adema, drijvende in de Oude Meer onder Minnertsga. Hij bleek verdronken te zijn.

20 november 1959 - *Dodelijk ongeluk bij Firdgum* – Op de Firdgumerhoek tussen Minnertsga en Tzummarum is gisteravond kwart over zes de 72-jarige heer J. Bekius uit Minnertsga door een LABO-

bus aangereden en vrijwel op slag gedood. De heer Bekius kwam op de fiets uit Firdgum. Op de Firdgumerhoek zou hij de weg Tzummarum-Minnertsge oversteken om de richting van Minnertsge in te slaan. Hij heeft daarbij niet voldoende op het verkeer gelet. De LABO-bus, die uit de richting Leeuwarden kwam en bestuurd werd door de heer K. Vis uit Minnertsge, kon een aanrijding onmogelijk voorkomen. De heer Bekius werd in een bermsloot geslingerd. Zijn fiets werd totaal vernield.

14 april 1960 - Nijkerk – Gisteravond is in Nijkerk een merkwaardig ongeluk gebeurd, waarbij de 17-jarige Foppe Drijfhout uit Minnertsge levensgevaarlijk gewond werd. Een groep leerlingen van de LTS te Leeuwarden, die de Jaarbeurs in Utrecht had bezocht, keerde per bus huiswaarts. Toen de bus over de Zuiderzeestraatweg te Nijkerkerveen reed, brak plotseling de arm van een paal, waaraan de bovenleiding van het electriciteitsnet was bevestigd. Deze arm raakte de 17-jarige jongen. Het stuk ijzer veroorzaakte een gevaarlijke hoofdwonde en sneed tevens de haslslagader door. In zorgwekkende toestand werd de jongen naar het St. Elisabethziekenhuis te Amersfoort overgebracht.

16 april 1960 - In het St. Elisabethziekenhuis te Amersfoort is gisteren de zeventienjarige Foppe Drijfhout uit Minnertsge overleden aan de gevolgen van het ongeluk, waarvan hij woensdag het slachtoffer werd. De directeur van de LTS te Leeuwarden heeft belangstellenden meegedeeld, dat zij de begrafenis, die bepaald is op twee uur dinsdagmiddag te Tzummarum, kunnen bijwonen. Om 1 uur zullen daartoe autobussen vertrekken van de hoofdingang van de LTS, Menno van Coehoornstraat 34.

28 juli 1960 - Op de rijksweg in Beetgum is gistermiddag de, in de richting van Berlikum rijdende, 35-jarige bromfietser F. Stellingwerf uit Minnertsge in botsing gekomen met een hem tegemoetkomende bromfietser, de 57-jarige heer H. Bijland uit Hantum. Daarbij werden beide bestuurders tegen het wegdek gesmakt, waarbij de heer Stellingwerf een zware hersenschudding opliep en de heer Bijland licht gewond werd aan een been. Het ongeluk ontstond, toen de heer Stellingwerf op de torenklok keek hoelaat het was. Hij raakte daarbij op de linkerwegheft en botste tegen de zijkant van de andere brommer. De heer Stellingwerf werd per ambulance overgebracht naar het Diaconessenhuis te Leeuwarden. De brommers werden licht beschadigd.

30 juli 1960 - Prof. Anema neemt op 3 augustus afscheid van de Eerste Kamer na een lidmaatschap van 39 jaar. Senaat zal deze sympathieke en geleerde afgevaardigde missen. Voor het eerst in een lange reeks van jaren zal de nestor van het Nederlandse parlement bij een Eerste Kamerverkiezing verstek laten gaan. Niet omdat hij voor het parlementaire werk niet meer zou voelen. Ook niet, omdat zijn partij – de ARP – en de kiezers hem niet in de Kamer zouden willen, maar omdat zijn leeftijd langzamerhand rechtvaardigt, dat hij de rust neemt, die hij na een actief leven verdiend en nodig heeft.

We zeggen “langzamerhand”. Bij andere staatslieden zouden we dit langzamerhand al veel eerder uitgesproken hebben. Bijvoorbeeld op hun zeventigste of hun vijfenzeventigste jaar. Prof. Anema, die op 10 februari 1872 geboren is – het bevolkingsregister in Barradeel, de gemeente waarin zijn geboorteplaats Minnertsga ligt, liegt er niet om – en die dus de zeer eerbiedwaardige leeftijd van 88 jaar bereikt heeft, was op zijn zeventigste jaar nog een parlementariër vol elan en vol ambities. Hij was dat ook op zijn vijfenzeventigste en op zijn tachtigste. Hij scheen, zoals dat in de volksmond heet, het eeuwige leven te hebben. Met grote belangstelling voor het maatschappelijk leven en voor de politieke gebeurtenissen in binnen- en buitenland is hij tot nu toe aan het werk van de Eerste Kamer blijven deelnemen. Hij was zelfs voorzitter van de AR-fractie. De redevoeringen, die hij in deze kwaliteit hield, bijvoorbeeld bij de behandeling van de begroting, getuigden nog altijd van een scherp en helder inzicht. Het waren juweeltjes, waarnaar graag geluisterd werd.

4 november 1960 - Tijdens het hevige onweer, dat woensdagmiddag boven Barradeel heeft gewoed, is de bliksem ingeslagen op de toren van Minnertsga. Omwonenden meenden eerst, dat er een begin van brand was ontstaan, omdat er een rookwolkje te zien was. Het bleek echter dat de bliksemafledier door een plas met water op de omloop van de toren liep en dat het water door de enorme hitte was verdampt. Men neemt aan dat de bliksem ook de toren van Sexbierum heeft getroffen. Bij onderzoek heeft men echter niets kunnen vinden, zodat de bliksemafleider erger heeft voorkomen.

Mgea - 17 november 1960 - In Minnertsga is de 58-jarige slachter-veehouder E. van der Wal gistermiddag van de hooizolder gevallen. Hij werd ernstig gewond naar het Diaconessenhuis in Leeuwarden vervoerd, waar hij in de loop van de middag is overleden. De heer Van der Wal was bezig hooi van de zolder naar beneden te gooien. Daarbij moet hij zijn gevallen. Hij werd gevonden door zijn broer, met wie hij samenwoont.

Mgea - 3 juli 1961 - Ds. E. Haverkamp heeft zondagmiddag 2 juli j.l. afscheid genomen van de Gereformeerde kerk van Minnertsga. Hij zal zondag 16 juli intree doen als predikant van de Gereformeerde kerk van Leiden. Ds. Haverkamp werd op 22 januari 1928 te Poortugal bij Rotterdam geboren. Hij bezocht eerst een hbs, was daarna ongeveer vier jaar bij het dagblad “Trouw” te Rotterdam werkzaam als journalist, deed naderhand staatsexamen gymnasium A en studeerde vervolgens verder nog aan de theologische hogeschool te Kampen, waar hij eind 1956 zijn kandidaatsexamen aflegde. In 1957 werd hij predikant te Minnertsga.

Mgea – 23 oktober 1961 - *Tragisch ongeval te Minnertsga* – Bij een ongeval, dat vanmiddag omstreeks kwart voor 1 is gebeurd in het bietenland van de heer H. Reitsma te Minnertsga, is de 31-jarige heer S. Sijbesma om het leven gekomen. De heer S. Sijbesma, die als trekkerbestuurder in dienst was bij het voermansbedrijf Joostema, wilde met zijn trekker een met bieten geladen wagen uit het land trekken. De wagen zat echter zo vast in het, door de regen drassig geworden land, dat de trekker achterover sloeg. De heer Sijbesma raakte daarbij beklemd tussen trekker en wagen en overleed vrijwel meteen, hoewel enige andere mensen, die in de buurt aan het werk waren, onmiddellijk hulp boden. De heer Sijbesma laat een vrouw en twee kinderen na.

Mgea – 12 december 1961 - *Pastor en schout deelden geld uit* - In Minnertsga hebben een geestelijke en een politieman gisteren moeten werken op grond van een bepaling van iemand, die al meer dan vierhonderd jaar geleden is gestorven. De plaatselijke hervormde predikant, ds. W. Oost, en de postcommandant van de rijkspolitie, de wachtmeester eerste klas M. v.d. Sluis, hebben gistermiddag weer geld uitgereikt aan inwoners van Minnertsga, die meenden dat ze daarvoor in aanmerking kwamen en evenals vorige jaren deden ze dit op grond van het testament, dat een zekere Gerrijt Sjoerds op 26 november 1545 liet opmaken. Daarom hielden ds. Oost en wachtmeester Van der Sluis van 3 tot 4 uur zitting in de consistorie van de Hervormde kerk, waar zij aan 44 Minnertsgaasters, meest weduwen, elk een zakje met drie guldens hebben uitgereikt.

Dit konden zij doen, omdat Gerrijt Sjoerds in zijn laatste wil had bepaald, dat vier pondematen land en de rente daarvan voor de arme inwoners van het dorp gereserveerd moesten blijven. In het afschrift naar de derde copie van het originele testament, dat ds. Oost nog bewaart in een kistje, waarop het woord “Niemandslân” staat, wordt dit in de volgende bewoordingen gezegd: “..... Ik Gerrijt bespreke die arme Luiden vier pondematen lands, hetende de Ronnestaten mei die Lytse Venne met rente”. Nog altijd bestaat het stukje land in de buurt van de Hearewei en nog altijd zorgt de stichting “Gerrit en Tzam” ervoor, dat er elk jaar tussen de kerstdagen en Nieuwjaar het zogenaamde gebruik van “Niemandslân” kan worden gehandhaafd.

De stichting heet “Gerrit en Tzam”, want de oude erflater was al goed op de hoogte van het feit, dat het hemd nog altijd nader was dan de rok. Daarom bepaalde hij ook in zijn testament: “Voorsz. landen zal Tjam hebben en genieten tot haar leven lang, daarom zij een miserabel oud persoon is, en die kost niet kan winnen kan of mag”. Zo was zijn “miserabele”, oude vrouw Tzam ervan verzekerd dat zij thans niet tekort zou komen en zo is ook de naam van de stichting ontstaan. Het merkwaardige van dit legaat is echter, dat de geestelijke en de wereldlijke overheid voor de uitvoering moeten zorgen. In 1545, toen Gerrijt Sjoerds misschien alleen bij geruchte iets had gehoord van een zekere Maarten Luther, bepaalde hij namelijk dat “pastoor na pastoor” en de dorpsschout ten eeuwigdage de “executores” zouden moeten zijn.

9 maart 1961 - Zeist – Op 85-jarige leeftijd is gisteren in Zeist overleden de schrijver Seerp Anema. De heer Anema verwierf zich vooral grote faam door zijn studie van het bijbelboek “Het Hooglied” van Salomo. Over dit onderwerp publiceerde hij een vierdelig standaardwerk. Seerp Anema werd op 31 oktober 1875 in Minnertsga geboren. Hij volgde een onderwijzersopleiding en behaalde daarna de acte Nederlands M.O. . Aanvankelijk was hij werkzaam als onderwijzer, later als leraar aan een hbs. In 1924 werd hij benoemd tot schoolopziener in de inspektie Amsterdam. Dit ambt legde hij op 65-jarige leeftijd neer.

17 mei 1961 -

Leeuwarden – In huize “Francina” aan de mr. P.J. Troelstraweg is het vandaag feest: Ide Westra (89 jaar) en Aeltsje Miedema (87 jaar) zijn 65 jaar getrouwd. Vanmorgen vroeg werd er al een bloemstuk van het gemeentebestuur bezorgd en spoedig zat het echtpaar midden in de bloemetjes. Daar de heer Westra vroeger in Minnertsga een boerderij had – nu wonen ze al 25 jaar in Leeuwarden – is hij zeer gesteld op het stukje grond achter huis, waar hij naar hartelust kan tuinieren. Alles ziet er dan ook netjes uit. Mevrouw Westra heeft haar hart aan handwerken verpaid en de keurig gehaakte gordijntjes tonen dat zij de kunst verstaat. Mejuffrouw Aukje Westra, die onderwijzeres is en bij haar ouders woont, merkte op dat haar vader en moeder de huishouding nog best aankunnen. “Ik heb

nog nooit meegemaakt dat er 's middags geen eten op tafel stond", zei ze. Beide oudjes kijken geregeld naar de televisie, vooral journaal en het agrarisch nieuws stellen zij op prijs. Voor hen is de hoge leeftijd – zij zijn allebei op 4 maart jarig geweest – dan ook geen belemmering om van het leven te genieten. Vijf kinderen heeft het echtpaar en wanneer men dan alle andere familieleden en kennissen hierbij optelt, staat het vast, dat het vandaag zeer druk zal worden op de mr. P.J. Troelstraweg.

17 mei 1961 - Vannacht om kwart over twee is de 25-jarige bromfietser C. de R. uit Minnertsga bij de Acht Plagen tussen St. Annaparochie en St. Jacobiparochie door nog niet opgehelderde oorzaak tegen een boom gereden. Daarbij werd zijn duopassagier, de eveneens 25-jarige Riens Miedema uit Minnertsga, zo ernstig gewond, dat hij korte tijd later, tijdens het vervoer naar een ziekenhuis te Leeuwarden, is overleden. De beide mannen hadden de kermis te St. Annaparochie bezocht en waren op weg naar huis. Het slachtoffer was ongehuwd. De bestuurder van de bromfiets kwam er met vrij lichte verwondingen af aan een knie en het hoofd. Hij werd naar een ziekenhuis overgebracht.

3 december 1962 - *Student uit Minnertsga bespeelt orgel op 't Loo* – Een van de drie organisten, die zaterdag het orgel van de kapel op paleis Het Loo hebben bespeeld tijdens het defilé langs de baar van prinses Wilhelmina en die dat ook vandaag zullen doen, is de twintigjarige student in de musicologie Gerard Oost, zoon van de Hervormde predikant te Minnertsga. Gerard, derdejaars student aan de Rijksuniversiteit in Utrecht en orgel- en pianostudent aan het Utrechtse conservatorium (bij dr. Anton van der Horst), bespeelt het orgel tijdens de wekelijkse oecumenische kapeldiensten van de Utrechtse studenten. Samen met een groep van deze studenten nam Gerard op 19 en 20 mei van dit jaar deel aan een jongeren conferentie op Het Loo, waarin gesproken werd over deze diensten. Bij deze gelegenheid moest Gerard Oost 's zaterdags tijdens een dienst in de kapel op het orgel spelen. Tijdens deze dienst was ook prinses Wilhelmina aanwezig. De volgende dag moest hij opnieuw spelen, toen de vaste organist van Het Loo door ziekte verhinderd werd. Ds. Oost, die ons een en ander desgevraagd meedeelde, vertelde dat zijn zoon toe nzo was opgegaan in zijn muziek, dat hij vergeten had, dat ook de predikant nog aan de beurt moest komen en toen door een belletje gewaarschuwd had moeten worden. Prinses Wilhelmina volgde deze dienst op haar kamer.

Later kreeg Gerard het verzoek een brief te schrijven, waarin hij zijn mening moest geven over de kwaliteit van het orgel in de kapel. In zijn antwoord schreef Gerard enthousiast te zijn over het instrument. Naar ds. Oost meende, moet er op het ogenblik van overlijden van prinses Wilhelmina nog een brief voor zijn zoon hebben klaargelegd, waarin onder meer een verzoek aan hem zou staan om bij haar uitvaart te spelen. Naar aanleiding van deze brief hadden funktionarissen van Het Loo contact gezocht met de jonge student. Pas na vrij veel moeite was hij gevonden. In een telefoongesprek, dat ds. Oost vrijdagavond met zijn zoon had gevoerd, had Gerard hem verteld, dat hij een tas vol met paas- en opstandingsliederen had gekregen, de enige liederen, die de prinses gespeeld had willen hebben.

Gisteren moest Gerard voor het eerst spelen in de Pieterskerk in Utrecht, vandaag is hij teruggekeerd naar Apeldoorn. Ds. Oost vertelde nog, dat zijn zoon, die in 1960 het eindexamen B aan het Gereformeerd Gymnasium te Leeuwarden behaalde, door de kapeldiensten ook in contact was gekomen met prinses Irene, terwijl hij verder ook mevrouw Booij, echtgenote van de partikulier sekretaris van prinses Wilhelmina, persoonlijk kende. Gerard had zijn eerste orgellessen gekregen van zijn moeder, daarna had hij gestudeerd bij Binnert Posthuma en Piet Post. Op twaalfjarige leeftijd had hij al in de diensten van de Hervormde Evangelisatie in Sint Jacobiparochie gespeeld. Vier jaar later ook in de kerkdiensten in Sint Annaparochie en Minnertsga.

9 mei 1963 - Op de weg van Minnertsga naar het Gereformeerd gymnasium te Leeuwarden is vanochtend de veertienjarige scholier Harry Oost, een zoon uit het gezin van ds. W. Oost, Hervormd predikant te Minnertsga, nabij Berlikum in botsing gekomen met een personenauto en zeer ernstig

gewond. De jongen is in het Diaconessenhuis te Leeuwarden opgenomen, waar hij is geopereerd. Zijn toestand is nog steeds zorgwekkend. Harry Oost fietste mee in een groepje scholieren en is in aanraking gekomen met de fiets van zijn voorrijder, die moest uitwijken voor een, de jongens tegemoet komende, auto. Harry viel en kwam tegen een auto terecht, waarbij hij inwendige kwetsuren opliep.

27 mei 1963 - *Friese coaster gezonken op Oostzee* - Gistermorgen om ongeveer half 9 is in de Oostzee bij het vuurschip van Gedser de driehonderd ton metende Friese kustvaarder "Kattegat" van de rederij firma F. en S. de Jong te Sneek in een dichte mist door de Finse vrachtvaarder Wilke (14.000 ton) overvaren en binnen vijf minuten gezonken. De vijf opvarenden (waaronder matroos J. Wiersma uit Minnertsga) konden door de reddingsloep van de Wilke worden opgepikt uit het rubbervlot.

De Kattegat in november 1959 aan de Willemskade in Leeuwarden

4 oktober 1963 - Gistermiddag zijn bij Brouwers Accordeonschool te Giekerk 24 nieuwe accordeons uit Italië gearriveerd en des avonds nog "geprobeerd". Het bijzondere van deze instrumenten is niet, dat zij duur zijn – zij moeten f 3500 per stuk kosten – maar wel, dat zij op een geheel nieuwe vinding berusten, waarvan men zich niet alleen in Giekerk veel voorstelt. Deze vinding is het resultaat van een samenwerking tussen de heren nu wijlen Marten Brouwer, zijn zoon Sale Brouwer, hoofdleraar Boonstra en de tegenwoordige dirigent van het schoolorkest, de heer J. de With, uit Minnertsga, student in de fysica te Groningen. De heer De With, die onder meer de trillingsberekeningen voor zijn rekening nam, heeft ons de kenmerkende eigenschappen van het nieuwe instrument beschreven.

De heer J. de With, van Brouwers Accordeonschool, toont een van de accordeons van het nieuwe revolutionaire type, dat mede door hem is ontworpen.

M'gea – 5 oktober 1963 - In Minnertsgea is gisteren de heer J. Dijkstra op de hoek Havenstraat-Kerkstraat, waar het uitzicht voor het verkeer slecht is, in botsing gekomen met een personenauto, bestuurd door de heer J. Boersma. De heer Dijkstra moest met een gebroken been naar het ziekenhuis worden overgebracht. Zijn bromfiets werd zwaar beschadigd. De autobestuurder bleef ongedeerd.

M'gea – 11 november 1963 - Zaterdagmiddag omstreeks vier uur raakte de zesjarige Baukje Sijbesma te water in de haven te Minnertsgea. Haar vader, die bezig was wagens bieten te lossen, merkte niets van het ongeluk, doch zijn collega, de heer Pabe Tuinhof, hoorde gehuil en spoedde zich naar de plaats, waar het geluid vandaan kwam. Hij slaagde er in het meisje te grijpen en behouden op de wal te brengen.

M'gea – 27 december 1963 - In Minnertsgea is op eerste kerstdag de woning van de familie E. Meerstra uitgebrand. De brand ontstond, toen de heer Meerstra een kachel wilde aanzetten en door een steekvlam het boven de kachel hangende wasgoed in brand vloog. Hoewel de brandweer van Minnertsgea-Sexbierum het vuur bestreed, kon niet worden voorkomen, dat de woning, die eigendom was van de gemeente Barradeel, volledig uitbrandde.

31 december 1963 - Vandaag wordt in Berlikum voor de zestigste maal in successie gratis brood en boter uitgereikt aan behoeftige weduwen. Dit naar de laatste wilsbeschikking van Lammert Y. Brouwers, die op 28 november te Berlikum overleed. Deze koopman had in zijn testament bepaald, dat de diaconieën van de hervormde gemeenten te Berlikum en Minnertsgea elke tweeduizend gulden, vrij van successie, zouden ontvangen. Er was verder bepaald, dat onder de behoeftige weduwen op de laatste dag van elk jaar brood en boter zouden worden uitgedeeld "zoals door den erflater was gedaan". Het kwantum was vastgesteld op twee wittebroden en een kwart kilo boerenboter en moest worden betaald van de renten van de tweeduizend gulden, die zelf niet aangesproken mochten worden. Goed doen zat de familie Brouwers blijkbaar in het bloed. De koopman schijnt min of meer een zonderling te zijn geweest, maar naar men zegt deelden zijn voorvaders al gedurende minstens twee eeuwen brood aan armen uit. Brouwer zelf gaf in zijn testament te kennen, dat de uitdeling zou plaats vinden op de wijze, zoals hij en zijn vrouw dat sedert 1880 hadden gedaan. Eind 1903 was er natuurlijk nog niet veel om uit te delen. Het kapitaal stond toen nog maar een paar weken uit en had zo goed als nog geen rente opgeleverd. De erven van Brouwers was dit een doorn in het oog. Zij droegen een bedrag van f 44 bij. Daarvan konden 120 bollen en tachtig kwarten boter gekocht worden. Er bleef daarna nog f 0,02 over in de kas.

22 februari 1964 -

Steeds verder taant de glorie van het oude "lokaaltje"

.....Tussen Tzummarum en Minnertsgea wordt de lijn nu opgebroken – In de zomer van 1936 reed door noordelijk Friesland de laatste personentrein. Ook het goederenvervoer werd op sommige

gedeelten van de lijnen kennelijk minder lonend, zodat er al spoedig banen werden opgebroken: waarschijnlijk 1933 Sexbierum-Harlingen; 1934 Tzummarum – Franeker; 1942 Dokkum – Aalsum naar Anjum; 1944 Tzummarum naar Sexbierum – Pietersbierum; 1964 Tzummarum naar Minnertsga: men is bezig de lijn op te breken.

25 maart 1964 - Omstreeks half zes vanmorgen is op de Groningerstraatweg in Noordbergum een aanhangwagen met kratten vol koffiemelk gekanteld. De rijksweg was volkomen versperd en het verkeer moest worden omgelegd via de Zomerdijk. De chauffeur van de vrachtauto, de 25-jarige J. Groeneveld van Tzummarum en de 18-jarige bijrijder C. Wijngaarden uit Minnertsga, bleven ongedeerd.

M'gea – 11 mei 1964 - Zaterdagmiddag is in een houten hok van de gardenier B. Terpstra te Minnertsga door onbekende oorzaak brand uitgebroken. Het hok werd geheel vernield. Een aantal gereedschappen en werktuigen ging verloren. De heer Terpstra en omwonenden haalden nog juist op tijd drie bliken petroleum uit het brandende hok. De heer Terpstra was verzekerd.

22 juni 1964 - Puzzelrit voor leden van PCB (Prot. Chr. Beroepsgoederenvervoerders) leidde zaterdag door de noordwesthoek van de provincie. Bewoners van De Vlaswiek te St. Anna Parochie werd verrassing bereid, doordat alle 76 deelnemers opdracht hadden pakjes met fruit, lekkers of rokerij mee te nemen en af te leveren op bij de start meegegeven vervoersadres. Heerlijkheden stapelden zich op. Start en finish van de rit waren in Leeuwarden. Eerste prijs in route 1 was O. Leistra (fa. Postma) Tietjerk; eerste prijs in route II voor A. Noordstra (fa. Vrieswijk), Minnertsga. Laatste verwierf ook een wisselbeker.

M'gea – 13 juli 1964 - In de nacht van zaterdag op zondag reed de heer H.B. uit Minnertsga ter hoogte van de Nieuweweg tussen Sint Jacobiparochie en De Hoven te Minnertsga in de Hovenstervaart. De bestuurder had een lange rit achter de rug en is misschien door slaap overmand. De auto kwam op de kop in de sloot terecht, maar de bestuurder wist zijn voertuig te verlaten. Toen men later de auto vond, maar niet de chauffeur, vreesde men aanvankelijk, dat deze verdronken zou zijn. Die was inmiddels naar huis gelopen.

M'gea – 18 juli 1964 - *Eeuw jeugdwerk in Minnertsga* – Op 31 juli 1864 werd in Minnertsga – op initiatief van een aantal (Hervormde) “Waarheidsvrienden” opgericht de Christelijke jongemannenvereniging “Fraternitas” met een vijftien leden. In de loop der jaren is het ledental niet veel hoger dan 30 geweest (in 1904 was het 35). Eerste bestuursleden waren onder anderen de heren L.M. Dijkstra en Roelof R. Lelia (overleden 1869). In provinciaal verband sloot “Fraternitas” zich aan bij het - in 1865 opgerichte – Friesch Jongelingsverbond en deze aansluiting werd eerst in 1910 –

bij opheffing van het Verbond – ongedaan gemaakt. In 1911 trad de vereniging toe tot het “Nederlandsch Jongelingsverbond”. Van “Fraternitas” gingen uit een knapenvereniging “De jonge Samuel” (1904) en een afdeling Letterkunde (1910). Naast deze vereniging – die in nauw verband stond tot de hervormde gemeente – werd later te Minnertsga nog opgericht een jongelingsvereniging op Gereformeerde grondslag “Spreuken 1 vers 7a”.

3 augustus 1964 - Vanmorgen om ongeveer kwart voor zeven is de 58-jarige motorrijder D. Beekhuis (Bekius? dz) uit Minnertsga bij een ongeluk in Sint Jacobiparochie ernstig gewond. Met een zware hersenschudding moest hij worden overgebracht naar een ziekenhuis te Leeuwarden. De heer Beekhuis was op zijn motor onderweg van huis naar zijn werk bij het loonbedrijf van de firma Van der Zee te Oudebildtdijk. Op de hoek van de Tramweg en de Kadalsterweg te Sint Jacobiparochie moet de motorrijder gearzeld hebben of hij binnendoor of om de vluchtheuvel heen zou. Hij kwam met zijn motor tegen de vluchtheuvel terecht en sloeg drie maal over de kop.

8 augustus 1964 - Tot gewoon hoogleraar in de wijsbegeerte aan de rijksuniversiteit te Groningen is benoemd dr. R. Bakker, thans wetenschappelijk hoofdamtenaar aan deze universiteit. Dr. Reinout Bakker werd op 2 november 1920 te Minnertsga geboren. Hij studeerde aan de universiteiten van Amsterdam, Leiden en Utrecht. Hij zal naast prof. dr. B.M.I. Delfgaauw een tweede leerstoel in de wijsbegeerte bezetten in Groningen.

22 februari 1965 - Zaterdag zijn de laatste twee ronden gespeeld om het persoonlijk kampioenschap. D.H. de Vries uit Minnertsga, die de leiding had, heeft deze niet weer uit handen gegeven door te winnen van W.F. Bakker en F.H. Fokkema. Eerstgenoemde raakte in tijdnood, terwijl Fokkema, die een goede stand had, zich verrekende en daardoor verloor. De Vries werd hierdoor voor de vierde maal kampioen met 5,5 punt uit 7.

M’gea – 25 februari 1965 - *Dirk de Vries is succesvol speler dambond Fries Spel* – De 33-jarige gardenier Dirk de Vries uit Minnertsga is al tien jaar lang één van de meest succesvolle spelers van de dambond Fries Spel. Afgelopen zaterdag bleek dat weer eens tijdens de kampioenswedstrijden van de bond bij Van Dellen, Langemarktstraat te Leeuwarden. Voor de vierde maal ging De Vries, lid van de veertigjarige en vijftien leden tellende damclub “Lyts Bigjin” te Minnertsga, n.l. met de titel strijken, want ook in de jaren 1955, 1958 en 1959 had hij zich de sterkste getoond. Dirk de Vries doet al vanaf zijn elfde jaar aan Fries dammen. Deze sport zit de familie De Vries n.l. in het bloed. Zijn vader bracht hen de eerste beginselen bij, terwijl zijn broers Willem en Meinte in deze denksport geen onbekenden zijn. Op zijn elfde jaar won hij ook zijn eerste prijs, een derde op een toernooi in Berlikum. Hij werd toen winnaar in zijn groep en moest met de twee andere groepswinnaars spelen om de eerste prijs. Door zijn verrichtingen in zijn groep was hij echter zo vermoeid geraakt, dat hij niet in staat was verder te spelen. Automatisch kreeg hij toen de derde prijs toebedeeld. In zijn 22-jarige damcarrière is de speler uit Minnertsga al tot een respectabel aantal successen gekomen. Zo is hij liefst zeven maal clubkampioen geworden van “Lyts Bigjin” (van 1958 tot en met 1964). Ook dit seizoen zal hij het wel weer worden, want uit de zeven gespeelde partijen heeft hij het maximum aantal punten van veertien weten te behalen. Dit speelseizoen heeft hij aan alle toernooien deelgenomen en de eerste prijs weten te veroveren. Dat was op toernooien te Winsum (Miedema-toernooi), Leeuwarden (damclub Frysk Spul Ljouwert), Gaastmeer, Baard en Lollum. Dit seizoen staan er nog toernooien te Wirdum, Franeker en Minnertsga (jubileum-toernooi) op het programma. Veel heeft Dirk de Vries geleerd van de nu ruim tachtigjarige Jurjen Tolsma uit Sint Jacobiparochie, die het eens gepresteerd heeft kampioen te worden van onze provincie bij het schaken, Hollands en Fries dammen. Tolsma is n.l. familie van de kampioen uit Minnertsga. “Hij heeft mij theorieën bijgebracht, die anderen niet weten. Bij kampioenswedstrijden heb ik hier vaak veel steun aan”, aldus Dirk de Vries.

In totaal heeft De Vries meer dan honderd prijzen gewonnen. De gewonnen trofeeën hebben allemaal lang niet een plaatsje kunnen vinden in de medaillekast. Behalve als speler maakt de gardenier uit Minnertsga zich ook verdienstelijk als bestuurslid – hij maakt n.l. deel uit van het bestuur van de dambond Fries Spel. Bijzonder trots is hij op de medaille, die hij gekregen heeft voor zijn hoogste aantal punten, behaald op toernooien in het seizoen 1962-1963. Ook dit speelseizoen is hij een ernstig gegadigde voor deze felbegeerde ereprijs.

Over de toekomst behoeft Dirk de Vries zich geen zorgen te maken want zijn beide zoontjes zijn al even verliefd op het spel als hun succesvolle vader. Natuurlijk speelt de kampioen wekelijks veel partijtjes. Het dambord komt practisch dan ook elke avond op tafel in huize De Vries.

Dirk de Vries uit Minnertsga, de kampioen Fries Spel, met een deel van zijn gewonnen prijzen. In zijn handen houdt hij de wisselbeker van het toernooi te Wirdum, die hij in totaal vijfmaal heeft gewonnen en zodoende definitief bezit is geworden.

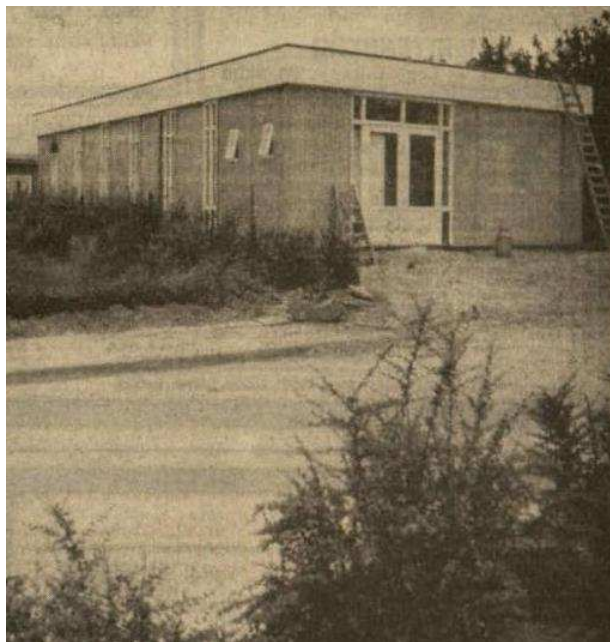
17 juni 1965 - Achter een stilstaande bus vandaan liep de negenjarige scholier Roel Bloembergen uit Minnertsga gistermiddag de rijbaan van de Zuidersingel op. Hij werd gegrepen door een LAB-bus, die bestuurd werd door de 36-jarige R.A. uit Witmarsum. A. kon de jongen niet meer ontwijken. Met een hoofdwond en vermoedelijk met een linkerpolsfractuur werd het kind per ambulance naar het Diaconessenziekenhuis vervoerd. Hij moest worden opgenomen.

18 juni 1965 - Op woensdag 30 juni, kwart over twee, zal voor het eerst een huwelijk in de Schierstins te Veenwouden worden voltrokken. De jongelui, die in de Schierstins hun huwelijksbootje van start zullen laten gaan zijn Neno Plat uit Minnertsga en zijn bruid Minke Visser, die in Wouterswoude woont, doch eveneens afkomstig is uit Barradeel.

1 juli 1965 - De monniken, die in de vijftiende eeuw de Schierstins van Veenwouden in bezit kregen, zouden vast nooit hebben kunnen geloven, dat in dit gebouw nog eens huwelijken zouden worden voltrokken. Dat is daar namelijk gistermiddag voor de eerste maal gebeurd. Toen werden daar in de echt verbonden Neno Plat, oud 22 jaar, bakker, wonende te Minnertsga en Minke Visser, oud 24 jaar, hulp in de huishouding, wonende te Wouterswoude. Het huwelijk tussen Neno Plat en Minke Visser werd gesloten door de heer A. Holvast, gemeentesecretaris van Dantumadeel. Hij wees de aanstaande man en vrouw op hun plichten, herinnerde aan de geschiedenis van de oude Schierstins, maar wilde de bijna-gehuwden gistermiddag uiteraard niet lastig vallen met te veel geschiedkundige bijzonderheden van het gebouw. "Het is voor de bakker", zo besloot hij zijn geestig speechje na de huwelijksvoltrekking.

M'gea – 17 juli 1965 - In Minnertsga wordt morgenavond een nieuw kerkje ingewijd van de zelfstandige Vrije Evangelische Gemeente. Deze gemeente is in maart j.l. ontstaan uit een scheuring met de Vrij Evangelische Gemeente van Franeker-Minnertsga. Een deel van de vrije evangelischen in Minnertsga bleven in de, bij de Bond van Vrije Evangelische Gemeenten aangesloten, gemeente van Franeker-Minnertsga. Een ander deel, ongeveer veertig leden, vormden een zelfstandige gemeente, die niet is aangesloten bij de Bond. De afgescheiden groep heeft indertijd een eigen kerkeraad gekozen en een eigen voorganger beroepen, de heer H. Veenendaal, adjunkt-direkteur van het "Nederlands Evangelisatie Team", dat zijn basis heeft in Emmeloord. Tot dusver heeft de afgescheiden groepering haar diensten gehouden in de woning van kerkeraadslid J. Nagel in Minnertsga. Intussen heeft men in de Kerkstraat in Minnertsga een iegen kerkje gebouwd. Het gebouw kan een 150 mensen bevatten. De inwijdingsdienst is zondagavond zeven uur onder leiding van ds. H. Veenendaal.

25 oktober 1965 - *Voorganger (25) uit Minnertsga gearresteerd* – De Amsterdamse politie heeft de heer Hans V., voorganger van de (afgescheiden) Vrije Evangelische Gemeente te Minnertsga, aangehouden. De man wordt verdacht van flessentrekkerij en oplichterij. Hij zou de gemeente van

Minnertsga voor f 30.000 in de schulden hebben gebracht. Collectes en de opbrengsten van acties zou hij ten eigen bate hebben aangewend. De justitie heeft beslag gelegd op het kerkgebouw en zou dat vandaag laten verzegelen. De voorganger is aangehouden op verzoek van de rijkspolitie in Barradeel. Hij is zaterdag naar Franeker overgebracht, waar hij werd ingesloten. De voorganger-evangelist is enige maanden in de kost geweest bij mevrouw A. Douma aan de Hermanawei 57, wier huis hij "de pastorie" noemde. Aanvankelijk was zij zonder enig wantrouwen, evenals haar 28-jarige inwonende zoon Ruurd. Het was een vlotte en innemende jongeman. Hij had iets overrompelends. Ongeveer drie maanden heeft hij bij mevrouw Douma gewoond. In augustus kwam aan het licht, dat de voorganger wel overal aankopen deed, maar niet betaalde. De heer V. kwam in juni van dit jaar naar Minnertsga. Hij trad op als voorganger van de afgescheiden gemeente, ondanks het feit dat hem door de Bond van Evangelische Gemeenten een spreekverbod was opgelegd. De veertig leden van de afgescheiden gemeente in Minnertsga hadden echter alle vertrouwen in de man. Niemand had enig vermoeden met een zwendelaar van doen te hebben en de man kon goed preken. De diensten werden aanvankelijk gehouden ten huize van een van de leden van het voorlopig kerkbestuur, de heer J. Nagel. De voorganger wekte des te meer vertrouwen, omdat hij plannen ontwikkelde om te komen tot een eigen kerkgebouwtje. De heer V. had in het verleden al heel wat keren voor de Vrij Evangelische Gemeente te Minnertsga gepreekt. De Bond van de VEG was echter niet ingenomen met de activiteit van V. en legde de man een spreekverbod op. Naar aanleiding van dit verbod ontstond er tweedracht onder de gemeentelieden van Minnertsga, die geen eigen predikant hebben, maar van wie de geestelijke verzorging in handen is van ds. C. Zijlstra uit Franeker. Oorzaak van de houding van de Bond was de levenswandel van de voorganger. Die was reeds eerder met de justitie in aanraking geweest. In de gevangenis had hij kennis gemaakt met ds. A.H. van Gent uit Emmeloord, die zich het lot van de jongeman aantrok en hem tot zijn pleegzoon maakte. Zowel ds. Van Gent als de gearresteerde V. ondervonden moeilijkheden in verband met hun homofiele instelling. De gang van zaken is achteraf tot in alle bijzonderheden moeilijk te reconstrueren. Zeker is, dat het vertrouwen in de heer V. groot was, toen hij naar Minnertsga kwam. Er werd grond gekocht, waar op het kerkje zou worden gebouwd. Die grond kostte f 1200. Het houten kerkje zelf kwam op f 15000. Dat het niet duurder werd is te danken aan de hulp van de gemeentenaren, die in hun vrije tijd onder leiding van timmerman J.B. van Merode uit Tzummarum, aangesloten bij de afgescheiden gemeente, 't gebouwtje lieten verrijzen. Van binnen werd het keurig ingericht, een mooie preekstoel en dure kleden. Maar niemand beurde iets. De electriciën niet (f 1500), de schilder niet (f 1200) en de anderen evenmin. Een groot deel van de leveranciers zijn bekende Leeuwarder zaken. Maar ook garagehouder S. Kerlien uit Minnertsga, die nog 600 gulden voor de geleverde benzine moet beuren. Men begon pas goed argwaan te krijgen, toen het automobielbedrijf Duco Wiersma uit Leeuwarden de geleverde Citroën kwam terghalen. Dat was op 27 augustus van dit jaar, maar ook daarna heeft de heer V. zijn praktijken nog kunnen voortzetten. De man, die niet in bezit was van een rijbewijs, snelde graag met een flinke vaart door het dorp en was door de politie al eens op de vingers getikt. Mevrouw Douma, die zelf tot de afgescheiden groep behoort, waarschuwde de andere gemeentelieden. Maar men nam het haar haast kwalijk, dat ze zulke veronderstellingen durfde te opperen. Vandaag de dag gelooft ze nog, dat de man meende wat hij zei als hij preekte. Van zijn preken genoot iedereen. We lwas het iemand eens opgevallen, dat ze opvallend leken op die van ds. G. Toornvliet uit Bloemendaal. Het wordt inmiddels niet voor onmogelijk gehouden, dat de man zelf nooit een prrek heeft gemaakt, maar de preken van deze bekende predikant gewoon heeft voorgelezen. V. durfde overigens nog heel andere staaltjes aan. Er werden collectes gehouden "voor de honderende kinderen" en andere doeleinden. De voorganger stak het geld in eigen zaak en maakte er goede sier van. Voor het nieuwe kerkgebouw werd ook gecollecteerd. De gemeentelieden brachten met een paar mensen enkele honderden guldens bij elkaar en een ouderling nam het bedrag mee naar huis. V. ging het gewoon halen, toen de man niet thuis was. Twee deur-aan-deur collectes, die beide ongeveer 50 gulden opbrachten, verdwenen ook in zijn zak. Officieel was hij drie dagen per week in Minnertsga van donderdagavond tot zondagmiddag na de dienst van vijf uur. Het gebeurde echter wel, dat hij op zondagmorgen pas in Minnertsga arriveerde. Men nam het; het vertrouwen was nog onvoorstelbaar groot.

De evangelist kwam veel in de homofielbar “Eldorado” in Amsterdam. Mevrouw Douma kreeg vaak telefoontjes uit Amsterdam met het verzoek aan de heer V. mee te delen, dat er zo en zo laat een “bijeenkomst” was. Een bloemenzaak uit de hoofdstad belde geregeld om te vragen of er ook nog wat te beuren viel. De heer V. had echter steeds een smoesje. Hij dreigde zijn hospes ermee, dat hij haar bij de politie zou aanklagen, als zij over zijn doen en laten zou doorvertellen. Van officieel beroepen van de predikant is nooit iets gekomen. Hij was steeds voor 99 procent klaar, maar met die laatste procent lukte het nooit. De nota’s stapelden zich op ten huize van mevrouw Douma. Zij overlegde met het kerkbestuur. V. was beroepen, toen de nieuwe gemeente organisatorisch nog niet definitief in elkaar zat. De grootte van de schulden, inclusief de kerk, worden inmiddels geschat op f 35000 tot f 36000. De man is later met de norderzon vertrokken. In september is hij voor het laatst in Minnertsga gezien. Hij kwam toen zijn toga terughalen. Daarmee was voor Minnertsga het contact verbroken. De kerk staat er ongebruikt en zondags is er dus geen dienst.

M’gea – 28 oktober 1965 - *Gemeente heeft nog vertrouwen in V.* – Toen de gemeenteleden zondagavond bij elkaar waren ten huize van de familie J. Nagel te Minnertsga werd besloten de polite in Franeker te bellen met het verzoek de groeten over te brengen aan de 25-jarige jongeman. De evangelist, die zich de vorige maand het laatst in Minnertsga heeft laten zien, heeft dus nog altijd het vertrouwen van zijn gemeentelieden. Het kerkje is een week of vijf geleden voor het laatst gebruikt en later door de politie verzegeld. Sindsdien zijn er op zondagavonden bijeenkomsten gehouden ten huize van de familie Nagel. De bijeenkomsten dragen het karakter van bijbelbesprekingen en de leiding is daarbij in handen van de 21-jarige Dirk Wobbes (Wolbers?). Het is bekend dat V. geregeld in de homofielebar “Eldorado” in Amsterdam vertoefde. Hi heeft dat tegenover zijn eigen gemeenteleden uit vrije wil toegegeven. En hij heeft voortdurend, soms onder huilbuien, gesuggereerd, dat er veel meer was dan hij durfde en kon vertellen. Daaruit heeft men de conclusie getrokken, dat de jongeman misschien werd gechanteerd en dat hij in verband hiermee financieel volledig aan de grond is gelopen. In Minnertsga is men betrekkelijk blij dat de man is aangehouden. De justitie zal er achter moeten komen, wat de voorganger er toe heeft geleid, zich zo te misdragen. En zijn gemeenteleden in Minnertsga hopen niet alleen op een rehabilitatie van hun voorganger, maar rekenen er zelfs op.

M’gea – 13 november 1965 - *Pastorie in Minnertsga gezinsvervangend tehuis* – Gistermiddag heeft de St. Chr. Tehuizen voor Geestelijke Gehandicapten in Friesland opening van zaken gedaan betreffende de aankoop van de hervormde pastorie in Minnertsga. Hier zal een gezinsvervangend tehuis voor een groep jongens of meisjes van achttien jaar en ouder worden gevestigd. De pastorie zal worden verbouwd, aan de achterzijde zal een vleugel worden gebouwd, waar de jongelui – in totaal tussen de twaalf en de zestien – zich in hun eigen kamertjes kunnen terugtrekken. Het tehuis is bestemd voor kinderen, die niet in een inrichting horen en die bijvoorbeeld in een beschutte werkplaats hun dagtaak hebben. Men hoopt in het najaar van 1966 het tehuis te kunnen openen.

M’gea – 31 december 1965 - Gistermorgen omstreeks negen uur is een landbouwtrekker van loonbedrijf J. Nagel te Minnertsga door een achteropkomende vrachtauto met aanhangwagen, die moest uitwijken voor een tegenligger, in de berm gedrukt. De trekker kantelde en kwam in de bermsloot terecht. De bestuurder, de twintigjarige Geert Nagel, raakte beklemd tussen het voertuig en het talud. De elektriciën Pl. Hengst, die met zijn service-auto voorbij kwam, heeft met zaag en hamer de beknelde jongeman weten te bevrijden. Hij moest in het ziekenhuis worden opgenomen. De vrachtauto is niet gestopt. De polite in Sexbierum wil graag inlichtingen, telefoon 05179-313.

M’gea – 2 februari 1966 - Gistermiddag om vijf uur is de vijfjarige Folkert Jan Stallinga in Minnertsga in de haven geraakt en verdrongen. Enkele vriendjes waarschuwden de heer J. Vogel, die met een dreghaak het jongetje op het droge haalde. Ongeveer twee uur is men met kunstmatige ademhaling en mond-op-mond beademing bezig geweest, maar de levensgeesten waren geweken. Folkert Jan was de jongste uit het gezin van vier kinderen van melkboer J. Stallinga.

14 maart 1966 - De partijen om het kampioenschap dammen Fries spel zijn zaterdag in Leeuwarden voortgezet. De Leeuwarder damclub organiseerde tegelijk een wedstrijd. Het is echter nog niet tot een eindbeslissing gekomen, omdat Fokkema (Menaldum) was verhinderd. Wel kunnen we vaststellen dat in deze klasse A. van Dokkumburg uit Minnertsga de grote winnaar is. Hij behaalde in de hoofdklasse AA zes punten uit zeven partijen en heeft hiermee bewezen een uitstekende wedstrijddammer te zijn.

29 april 1966 - De laatste partijen om het kampioenschap dammen Fries spel zijn eindelijk gespeeld. De wedstrijd om de kampioenstitel 1966 heeft met veel pech te kampen gehad: onberijdbare wegen en ziekte. De vastgestelde partijen moesten zodoende worden uitgesteld. Het vinden van nieuwe datum leverde bovendien grote moeilijkheden op. Het resultaat was tenslotte: 1. en kampioen: D.H. de Vries uit Minnertsga met 5,5, punten uit 7 partijen. De Vries veroverde hiermee voor de vijfde maal de kampioenstitel. In 1955 behaalde hij voor het eerst het kampioenschap, vervolgens in de jaren 1958, 1959 en 1959 (?) en 1965.

16 juli 1966 - *Bromfietser bij Franeker dodelijk verongelukt* –Gistermiddag heeft een verkeersongeluk bij Franeker het leven gekost aan de 54-jarige fabrieksarbeider Hielke van Dijk uit Minnertsga. De heer Van Dijk kwam om ongeveer zes uur met zijn bromfiets uit het Dreeslaantje en reed zonder voldoende uit te kijken de Sexbierumerweg op. Hij werd gegrepen door een personenauto, bestuurd door de heer B. Bloksma uit Sexbierum, die uit de richting Franeker naderde. Het slachtoffer werd een tiental meters weggeslingerd en is ter plaatse overleden. De heer Van Dijk was gehuwd en vader van twee volwassen kinderen.

M'gea – 22 juli 1966 - *In Minnertsga mobiele zuivel-zelfbediening* –In Noordholland rijdt er al een aantal, maar voor Friesland heeft Minnertsga de primeur: een rijdende zuivel-zelfbedieningswinkel. Melkhandelaar J. Stallinga heeft het risico aangedurfd en burgemeester drs. W.K. de Roos van Barradeel heeft met plezier de officiële opening van de rijdende winkel – zij het dan symbolisch in verband met de neerplenzende regen – verricht. Nu rijdt er dus door Minnertsga een zelfbedieningswinkel, beschilderd met de kleuren en opschriften van de bekende electrisch voortbewogen wagentjes van de melkboer. Sprekers waren burgemeester De Roos, de heer C. Boonstra, voorzitter van de Friese Bond van Zelstandige Melkhandelaren, de heer B. Bloksma namens de Middenstandvereniging Barradeel en de heer Klaas Schotanus, die namens de middenstand in Minnertsga het woord voerde. Schotanus wilde in de gelukwens de gebroeders Hein en Oene Stellingwerf betrekken. De heer Hein Stellingwerf begon in 1904 zijn melkhandel in Minnertsga met behulp van een handkar. Later werd dat een wagen met een kedde ervoor en nog later een T-Ford. De zaak werd in 1957 overgedragen aan zijn schoonzoon, de heer Stallinga. Oom Oene had de heer Hein Stellingwerf veel in diens zaak geholpen. De heer A. de Goede, medefirmant van het Amsterdamse bedrijf, dat de rijdende winkels vervaardigt, had de leiding van de bijeenkomst in het hervormd verenigingsgebouw.

M'gea – 1 augustus 1966 - Tijdens een onweersbui sloeg zaterdagmorgen de bliksem op het torentje van de gereformeerde kerk te Minnertsga. Aan de zuidzijde werd een groot aantal leien afgerukt. In enkele woningen in de omgeving van de kerk sloegen stoppen van de electrische leiding stuk.

M'gea – 20 augustus 1966 - *Feestelijke opening van kleuterschool Minnertsga* – Omgeven door tachtig in Fries costuum gestoken kleuters schoof mejuffrouw S. Wolters, inspectrice van het kleuteronderwijs te Minnertsga aan de westzijde van de nieuwe in hout uitgevoerde christelijke kleuterschool een gordijn opzij, waardoor de naam van de school werd onthuld: “De Earste Trym”. De feitelijke opening door de burgemeester van Barradeel, drs. W.K. de Roos, kon pas geschieden, nadat de burgervader, gezeten op een karretje dat voortgetrokken werd door twee kleintjes, met een stok de sleutel uit een voor hem opgestelde houten hand had gestoken, als bij een ringrijderij. In

het mooie zomerweer “dansten” de kleuters bij het accordeonspel van een der leidsters. Zelfs de Skotse Trije kwam aan bod. Hierna gingen de genodigden naar binnen en terwijl de jeugd zich overgaf aan het drinken van limonade, legde de voorzitter van de kleuterschoolvereniging, de heer O. Terpstra, uit dat reeds in 1866 in de statuten voor de toen gestichte christelijke school de plannen tot oprichting van een kleuterschool vermeld waren. In 1950 kwam echter pas de eerste kleuterschool in Minnertsga. Die bleek evenwel gauw te klein, vandaar dat een nieuw onderkomen moest komen. De capaciteit van de nieuwe school is echter ook al weer beperkt: twintig leerlingen moeten worden ondergebracht in een dependance. Het wachten is nu op een derde lokaal, waarmee bij de bouw rekening is gehouden. Burgemeester De Roos noemde de school een eerste goede trede voor de verdere ontplooiing van het kind en zegde toe zijn best te doen om de bouw van het derde lokaal te bespoedigen. Mejuffrouw Wolters was minder optimistisch wat de uitbreiding aanging. Om alle illusies weg te nemen, zei zij, dat die nog lang zou kunnen duren: er is geen urgentieverklaring en geen geld. De hoofdleidster mevrouw A. Bosga-Glas, alsmede de andere leidsters kregen ter gelegenheid van de opening van de nieuwe school van het bestuur een bordje van Makkumer aardewerk aangeboden. Ook zij waren vanwege de feestelijke opening gekleed in Fries costuum.

M’gea – 20 augustus 1966 - Tijdens de feestelijke, ongedwongen opening van de christelijke kleuterschool te Minnertsga bleef de voorzitter van de kleuterschool, de heer O. Terpstra, plotseling in zijn rede steken. Geritsel van papier weerklonk: er bleek een deel van de redevoering niet aanwezig te zijn. Om toch alles te kunnen zeggen wat hij op zijn hart had snelde de voorzitter onder verontschuldiging even naar huis. Een tijdje later kwam hij met een gelukkig gezicht terug in het bezit van het velletje papier, waarna de redevoering zonder onderbrekingen afgemaakt kon worden.

M’gea – 26 augustus 1966 - *“Oranje” en Minnertsga gaan stevig gearmd* – Het gesprek over verleden, heden en toekomst van het Christelijke Fanfarecorps Oranje uit Minnertsga werd begeleid door de krachtige uitingen van groeiend vakmanschap generzijds een dunne wand in het gebouw van de hervormde kerk. Terwijl het bestuur ons van Oranje vertelde, blies daar immers het jeugdcorps maar voor een rechtgeaarde liefhebber-muzikant is dat geluid geenszins een storing, veeleer de hoopgevende stem van de toekomst.

Oranje, opgericht in februari 1894, zit stevig in het zadel. Terwijl helaas hier en daar nog wel eens corpsen het moede hoofd neer moeten leggen wegens gebrek aan belangstelling gaat het die van Minnertsga muzikaal en organisatorisch naar den vleze. Er zijn 40 werkende leden, er is een jeugdcorps met zestien leerlingen en een drumband met 24 trommelaars en trompetters. Velen hebben in de loop der jaren meegewerkt om Oranje op poten te zetten. De lijst directeuren is indrukwekkend. De eerste was de heer S. Tamminga, de tweede meester De Bruin (waaruit weer eens blijkt hoe belangrijk onderwijzers in het dorpsleven kunnen zijn. Daarna stonden voor Oranje S.O. Marra, K.L. Roorda, die een kortstondigheidsrecord vestigde, na 2 maanden was hij weg; Th. Postma, die zijn mensen voor het eerst naar een concours voerde. J.M. Spitter, muzikant bij de toen nog bestaande Koninklijke Stafmuziek, onder wiens leiding het corps naar de afdeling Uitmuntendheid klom; B. de Jong, directeur van 1928 en 1962 en gids op de weg naar de superieure ere-afdeling van de Oude Christelijke Bond met in 1935 de beker voor het vijf maal in totaal behalen van het hoogst aantal punten op een concours. Op 1 oktober 1962 nam de huidige dirigent, de heer H. Bakker uit Koudum het werk van de heer De Jong over. Van de corpsdirigenten, die wij in het kader van de huidige Prinsentuinconcerten in actie zagen is hij tot nu toe de meest beweeglijke, bezwerend de linkerhand heffend wanneer het piano aan moet, fel uitschietend met de stok als alle registers plots open gaan, voorzingend en bedroefd mopperend als het niet wil zoals het moet. Maar in elk geval, gelijk velen zijner collega’s rusteloos werkend op de repetities, kort om de hoek en to the point. Voorzitter G. Faber, gepensioneerd PTT-ambtenaar en een man, die herhaaldelijk hartelijk kan lachen, wijst er niet zonder geamuseerde trots op, dat hij van 1938 af in totaal 22 jaar het bestuur heeft aangevoerd. Bovendien was hij ook nog 20 jaar secretaris. Als voorzitter is hij wel eens een poosje van het toneel verdwenen maar kennelijk deed hij het toch te goed om hem functieloos te laten. “Toen hebben ze me weer gekozen”, zegt hij simpeltjes.

Corps en dorp gaan stevig gearmd. Natuurlijk wordt elk jaar een concert voor de donateurs gegeven, voorts speelt men niet alleen op eigen erf voor de bejaarden maar brengt Oranje ook de senioren van Wijnaldum graag eens wat muzikale ontspanning; een geste, die in dit corpsloze dorp zeer wordt gewaardeerd. Van de concoursen komt Oranje doorgaans met een eerste prijs terug. Vandaar, dat elk lid van het bestuur ook haarscherp weet wanneer men het niet verder dan een tweede prijs bracht: in Rijs anno 1963. “Maar vorig jaar in Wommels b.v. was het een eerste met lof”, stelt secretaris S.J. Zoodsma eventjes vast, want de naam Oranje duldt niet, dat zwarte plekken niet worden weggewist. De drumband is van hetzelfde kaliber. Er spelen 22 jongelui in, die sinds de oprichting van hun groep, in de herfst van 1954, reeds aan 21 concoursen hebben deelgenomen. Ze brachten 19 eerste en twee tweede prijzen mee terug, verwierven acht maal het hoogste aantal punten op een concours en plaatsten zich eerste op internationale wedstrijden in Siddeburen (Gr.) en Arnhem. Zij treden dus morgenochtend ook aan, zoals u in het programma ziet en als de dump decibels uit Bessons en trommels net zo enorm is als op de repetities dan zou het misschien nuttig zijn even een voorhanden staande boom beet te pakken. Want ook Oranje zal ongetwijfeld zijn beste geüniformeerde beentje in de Leeuwarder Prinsentuin voorzetten.

6 september 1966 - De zaak tegen de voormalige voorganger van de afgescheiden Evangelische Gemeente in Minnertsga, Hans V., die morgen voor de rechtbank te Leeuwarden dient, wordt in zijn geheel met gesloten deuren behandeld. Hem wordt oplichting en flessentrekkerij ten laste gelegd. Hoewel de verdachte geen bezwaren had om zich in het openbaar te uiten over bepaalde trekken op seksueel gebied in zijn karakter, oordeelde de president het beter bij de behandeling van de zaak geen publiek toe te laten.

8 september 1966 - *Evangelist beticht van flessentrekkerij, eis 1,5 jaar met aftrek* –De officier van justitie bij de rechtbank te Leeuwarden eiste gistermiddag een gevangenisstraf van een jaar en zes maanden, met aftrek van voorarrest, benevens een voorwaardelijke terbeschikkingstelling van de regering met een proeftijd van drie jaar tegen de 26-jarige evangelist Hans V., voormalig voorganger van een Vrije Evangelische Gemeente in Minnertsga. De dagvaarding omvatte zeventien gevallen van flessentrekkerij. Het ging om niet betaalde aankopen van eet- en drinkwaren, bloemen, boeken en een bril. Ook grotere aanschaffingen kwamen op deze lijst voor, zoals een auto, een bromfiets en drie kostuums. Verder was de evangelist een aantal gevallen van verduistering ten nadele van zijn gemeente en van sommige gemeenteleden ten laste gelegd. Blijkens de in de dagvaarding genoemde bedragen was hier op zijn minst f 3000,- mee gemoeid. In verband met bepaalde zedelijke aspecten, welke in de kwestie een rol spelen, werd de zaak met gesloten deuren behandeld. De rechtbank zal over veertien dagen uitspraak doen.

13 oktober 1966 - *Ds. C. Zijlstra, vroeger te Franeker en Minnertsga, in Enschede overleden* –Op 52-jarige leeftijd is zeer plotseling in Enschede overleden ds. Cornelis Zijlstra, predikant van de Vrije Evangelische Gemeente te Enschede. Ds. Zijlstra werd op 19 april 1914 in Oudebildtzijl geboren. Na zijn studie in Apeldoorn werd hij op 26 september 1937 door ds. G.H. de Jonge, destijds predikant te Oudebildtzijl en nu emeritus-predikant te Leeuwarden, in Enschede in het ambt bevestigd. Hij diende de gemeente in Enschede tot eind 1954. Daarna was hij tot 26 juli 1966 predikant van de gemeente Franeker-Minnertsga, waarna hij weer naar zijn eerste gemeente terugkeerde. Hij heeft hier dus maar kort opnieuw voorganger kunnen zijn. Om kwart voor tien zaterdag wordt een rouwdienst gehouden in de Vrije Evangelische kerk te Enschede. De begrafenis is om twaalf uur op de Westerbegraafplaats te Enschede.

5 november 1966 - *In Drachten vrijer dan in Minnertsga, mevrouw Miedema sinds 1957 Drachtster* – Enkele van de velen, die de laatste tien jaar Drachten als woon- en werkplaats hebben gekozen is de heer J. Miedema met zijn gezin, afkomstig uit Minnertsga (*Jan Miedema en vrouw Minke Runia, dz.*). In zijn vroegere woonplaats was de heer Miedema los bij de boer. Het werken buiten lag hem goed, dat dit was voor hem geen reden om naar de industrie en Drachten te trekken. Anders lag dat bij de

kinderen, zo vertelde zijn echtgenote. Voor hen zag zij in Minnertsga weinig toekomst en toen zij op een leeftijd waren, dat er voortgezet onderwijs moest worden gevolgd kwamen de moeilijkheden. “Ien fan ús jonges moast sawntjen kilometer fytse nei skoalle ta en dat fyn ik in hiel ein”. In 1957 werd daarom besloten de stap naar Drachten te wagen. De heer Miedema ging bij Phillips werken en de kinderen konden in eigen woonplaats de school bezoeken. De familie Miedema heeft van deze stap geen spijt gehad. Natuurlijk mist men Minnertsga nog wel eens en dan vooral het dorpsleven, maar aan de andere kant zijn daar veel dingen voor in de plaats gekomen, die men tot dan toe moest ontberen, of waar zij in elk geval minder vaak gebruik van konden maken.

De heer Miedema moest eerst wel even aan de ommekeer wennen, en geen wonder als je het werken op het wijde land prijsgeeft om achter de machine “tusken fjouwer muorren” te gaan staan. Als compensatie huurde hij een volkstuintje bij de “Wrottersploech” (een volkstuintersvereniging in Drachten). Na verloop van tijd raakte hij gewend aan begrippen als vaste werktijden, ploegendienst en vijfdaagse werkweek en nu is hij ingeburgerd. Mevrouw Miedema vindt het wonen in Drachten vrijer dan in het dorp op de klei. “Op it doarp koe ik eltsenien en men koe ús. Hjir leit dat oars. Wy ha hjir ek ús kunde, mar binne frijer yn ús dwaen en litten”. Een ander voordeel vormen de winkels in Drachten. Mevrouw Miedema is van mening dat je in Drachten voor alles terecht kan en geen reizen naar Leeuwarden, Heerenveen of Groningen behoeft te ondernemen, ook als de koopwaar uit bijvoorbeeld kleding en meubelen bestaat. Meer dan over Drachten is zij te spreken over de omgeving, die in de beginjaren, dat zij in Drachten woonden, vaak op de fiets is verkend. “Drachten sels fyn ik net sa moai om to sjen”, voegt zij er aan toe. In Minnertsga nam de familie Miedema aktief deel aan het verenigingsleven. Haar man was lid van het muziekkorps en zij zelf bezocht de vrouwenvereniging. Dat is er nu af. “Ik wit net, miskien komt it troch de televysje, mar wy binnen hjir net mear lid fan sokke forienings. By de bern leit dat hwat oars”.

En wat over het verschil tussen “Waldzjer” en “Klaeiker”. “Och ik leau dat dat noch wol tafolt. Tominsten wy ha der nea folle fan murken. Nou moat ik ek wol sizze, dat ús kunde ek hast allegear klaeikers binne”.

M’gea - 9 februari 1967 - *Evangelische Gemeente Minnertsga failliet, kerkgebouwtje zal worden verkocht* – De afgescheiden Vrije Evangelische Gemeente e Minnertsga, die intussen al niet meer bestaat en die niet was aangesloten bij de Nederlandse Bond van Vrije Evangelische Gemeenten, is failliet verklaard. De oorzaak is geweest een affaire, waarin de voorganger van de afgescheiden gemeente, de evangelist H.V. een rol speelde. De man werd in oktober verleden jaar gearresteerd en tot anderhalf jaar gevangenisstra veroordeeld; ondermeer wegens fraude.

Toen de evangelist werd gearresteerd stond het kerkgebouwtje er al. Er was een orgel gekocht en ook avondmaalszilver. Niets ervan is betaald. Ook de schilder en de electriciën en anderen hebben nog vorderingen. In totaal is er voor ongeveer f 35.000 schuld. De leden van de gemeente, die inmiddels onderdak hebben gevonden bij verschillende kleinere en grotere groeperingen en kerkgenootschappen, zijn niet aansprakelijk voor dit bedrag, zo heeft mr. J.H. Beek uit Leeuwarden, die tot curator is aangesteld, kunnen opmaken uit een arrest van de Hoge Raad. Maar omdat de zaak toch eenmaal moet worden afgewikkeld is op verzoek van de schuleisers een faillissement uitgesproken. Het kerkje met inventaris zal over enkele weken worden verkocht en de schuldeisers zullen alsnog een deel van hun vorderingen kunnen innen.

5 mei 1967 - *Laatste dagen van oude tramlijn zijn geteld, Berlikum-Wier-Mooie Paal* – Sedert vorig jaar is het baanvak Mooie Paal-Berlikum al gesloten. Voor het laatst rijden er nu spoorwagens, getrokken door een locomotor voor de afvoer van de vrijkomende bielsen, rails en andere materialen. Het verdwijnen van deze oude baan zal de gelegenheid geven de wegen en straten, waar hij langs liep te verbeteren of te verbreden of er fietspaden aan te leggen, zoals dat het geval is geweest. Door Beetgummolen en naar Beetgum, vanwaar nu ook een fietspad, pas aangelegd, loopt tot Berlikum. Daarbij is het wegverkeer ten zeerste gebaat. De baan werd hier al eerder gesloopt. Dat is ook gebeurd met het gedeelte van Minnertsga naar Tzummarum. In Minnertsga eindigt nu, bij wat in vroeger jaren het tramstation van de NTM was, de Noordfriese, die van St.

Jacobiparochie komt. Verder, in de richting van Firdgum en Tzummarum loopt nu een “dode” baan. In Minnertsga al verworden tot een plaats, waar menigeen zijn afgedankte fietsen, halve kinderwagens, lege vaten en allerlei ander oud roest, matrassen en andere rommel heeft neergesmeten. Verder ziet de baan er beter uit. Hier en daar lopen er koeien op. Er zal geen stoommonster meer voorbij rammelen.

In Berlikum staan nu nog spoorwagens, straks nodig bij de afvoer van het bij het opbreken van de oude trambaan vrijgekomen materiaal. Nu nog vermaakt de jeugd er zich op de wagens. Voor later wordt ook dat een herinnering aan de oude tramlijn.

11 augustus 1967 - Ter zitting van de politierechter te Leeuwarden werd gisteren de volgende verdachte veroordeeld: de 25-jarige grondwerker Edward S. uit Minnertsga wegens negeren van een stopteken door een politieman, onverzekerd met een motorvoertuig rijden en ook zonder kentekenbewijs tot resp. f 100, f 100 plus vier maanden ontzegging en f 50 boete.

M'gea – 21 september 1967 - *Kerkje Minnertsga nog niet verkocht, gebouw moet afgebroken* – De finale verkoop van het Vrij Evangelisch kerkje in Minnertsga, dat daar twee jaar geleden werd gebouwd door de 27-jarige “voorganger” Hans V. is gisteravond niet doorgegaan. Veertien dagen geleden werd het gebouw en de grond provisioneel verkocht. Achteraf bleek, dat er voor het kerkje een bouwvergunning was afgegeven voor slechts één jaar. In 1966 had het gebouwtje al afgebroken moeten zijn. Hans V., die het kerkje zelf liet bouwen, beschikte niet over de middelen om de schulden van bouw en inrichting te betalen. Hij werd wegens oplichting en flessentrekkerij veroordeeld tot anderhalf jaar gevangenisstraf met aftrek van voorarest, die hij inmiddels heeft uitgezeten. Talrijke schuldeisers hebben hun geld nog steeds niet gezien. De grond werd veertien dagen geleden beschreven door de heer A. Kortrijk te Franeker voor f 1452 en het gebouw door de heer Ph. Oosterbaan te Leeuwarden voor f 1319, die inmiddels in verband met de gewijzigde voorwaarden van zijn koopplicht is ontslagen. De grond werd gisteren wel verkocht. De heer S. Holwerda, die voor de gemeente Barradeel zou hebben gehandeld, verhoogde het bod met een gulden tot 1353. Het kerkje zelf bleef onverkocht. Eén van de aspirant kopers was een man, die er een koffiebar in had willen vestigen. Maar nu het kerkje afgebroken moet worden zag hij zijn plannen in rook opgaan. Overigens heeft de bouwer van het kerkje al gezegd volgende week, als het weer geveild wordt, f 7600 te zullen bieden voor het gebouw. Dan wordt ook het inventaris van het kerkje verkocht.

M'gea - 27 september 1967 - Het houten kerkje in Minnertsga moet voor 31 oktober aanstaande zijn afgebroken. Dit is de bepaling waaronder het gebouwtje gistermiddag finaal werd geveild door

notaris R. de Groot uit Sexbierum. De koper, de aannemer J.J.A. Hodes uit delden kocht het door hem gebouwde kerkje voor f 7600, de prijs waarop hij ook had ingezet.

De veiling van de inventaris gaf een triest slot aan het kortstondige bestaan van de afgescheiden Vrije Evangelische Gemeente in Minnertsga, waar de 26-jarige evangelist Hans V. goede sier maakte van gemeentegelden en de kleine kring gelovigen diep in de schulden stak. De preekstoel ging voor f 440 weg, het doopvont voor f 66, de stoelen voor f 50 per vier stuks, gordijnen voor f 20, en de gezangenbundels voor f 2 per vier stuks. De notaris schatte de totale opbrengst van de inventaris op f 5500, het kostbare elektronisch orgel inbegrepen (opbrengst f 1670). De aannemer zal het gebouwtje hoogstwaarschijnlijk weer optrekken in Aalst-Waalre (Noord-Brabant), waar het als school zal worden ingericht.

M'gea – 24 november 1967 - *Minnertsga trad de geestelijk gehandicapten prettig tegemoet* – Hoewel “Hermanhiem” in Minnertsga maar kort in gebruik is voor geestelijk gehandicapten – sinds 14 augustus – blijkt het nu al een gelukkige greep te zijn geweest om dit tehuis daar, op het platteland, te vestigen. De inwoners van het dorp zijn de bewoonsters (want Hermanhiem is bestemd voor meisjes en vrouwen van achttien tot veertig jaar) op prettige wijze tegemoet getreden. Niet met medelijden, doch met medelevendheid en belangstelling. Het aantal huisgenoten, dat nu elf bedraagt, zal worden opgevoerd tot maximaal zestien, plus de directrice, mejuffrouw J. de Vries, en drie assistentes. Het gaat daarbij om pupillen, die niet in inrichtingen van andere aard kunnen worden opgenomen. Hermanhiem zal op 30 november officieel worden geopend, door gedeputeerde H. de Wilde.

M'gea – 20 december 1967 - *Janna van Dijk “flucht wer troch de buorren”* – “Mensenkennis is het belangrijkste voor een welfarewerkster. En liefde voor het vak natuurlijk. Ik zag er eerst wel wat tegenaan maar nu kan ik het werk niet meer missen. Doel van het werk is de patiënten afleiding te geven hen losmaken van de zorgen over hun ziekte. Maar het fijne is ook, dat het omgaan met die patiënten jezelf rustiger maakt, je leert jezelf en anderen beter kennen. Maar je raakt op een gegeven moment zo verstrikt in het werk dat je moet oppassen niet de grond onder je voeten te verliezen”.

Mej. Janna van Dijk uit de Tsjillen in Minnertsga weet waar ze over spreekt: van 1962 af gaat ze bij ernstige patiënten in het dorp langs om het ziek-zijn zo onbezorgd mogelijk te laten verlopen. Reumapatiënten, chronisch zieken, verlamden, kortom iedereen in Minnertsga, die voor langere tijd aan het bed gekluisterd is of de woning niet kan verlaten, kan een beroep doen op haar. Ook bejaarden, die het grootste deel van de dag achter de ramen van hun woning slijten om de bakker en de melkboer, vier keer daags de schoolkinderen en de trekkerrijdende landbouwers langs zien te komen, kunnen bij haar aankloppen. Gewapend met pitriet, houtsnijwerk, touw of borduurwerk

komt ze dan een bezoek brengen om de smaak en de capaciteit van de kandidaat af te tasten. Janna van Dijk doet alles pro deo. Het enige wat zij ervoor terugkrijgt is de dankbaarheid van de patiënten. Janna van Dijk “flucht wer troch de buorren” zeggen de bejaarden achter de horretjes, de schoolkinderen die haar tegenkomen. De patiënten wachten op haar om het pitrietmandje af te maken, het Smyrnakleedje af te hechten of gewoon om moed ingesproken te krijgen. “Je hebt er eigenlijk veel te weinig tijd voor”, zegt mejuffrouw Van Dijk. En las we weggaan: “Let u eens op de ramen in Minnertsga. Tien tegen één dat u een pitriet-bloemenmandje van onze zieken ziet hangen. Mozaiekspiegels gaan ook goed en ook de tafeltjes van touwwerk”.

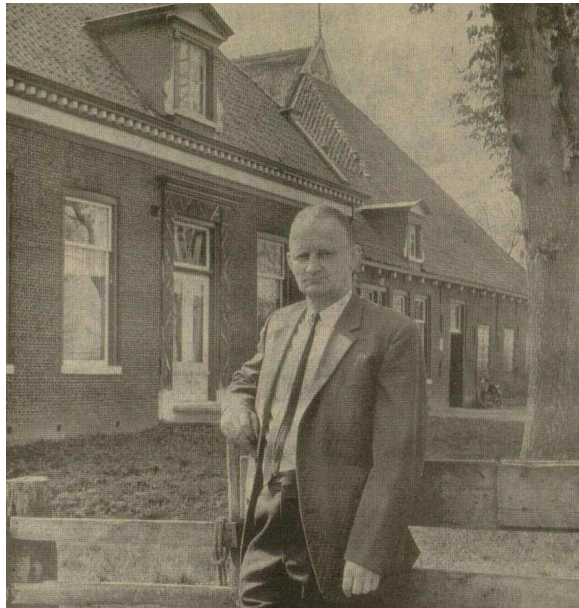
9 april 1968 - De Leeuwarder politie hield gisteren de zeventienjarige W. van der M. uit Minnertsga aan. De jongen stal op 22 maart van het Ruiterskwartier te Leeuwarden een brommer, merk Typhoon. Van der M. dacht het karretje onherkenbaar te hebben gemaakt door een ander kleurtje en een andere nummerbordje, maar de rechtmatige eigenaar herkende zijn brommer toch, gisteren in de fietsenstalling achter de waag. Hij waarschuwde de politie, die de bromfietsdief enige tijd later in de rijwielstalling aanhield. De knaap is na verhoor en bekentenis naar de officier van justitie gebracht.

27 april 1968 - Mooie Paal – “Zetten en Setters” beheersen het leven van Kornelis Dirk Mulder van Leens Dijkstra, de vijftigjarige boer-schaker, zoals hij in de Friese encyclopedie wordt aangeduid. Zijn lange naam is in talloze landen bekend door een voortdurende correspondentie met tientallen personen over de hele wereld. Of dat nu een electrotechnicus is uit Bulgarije of een kolonel van de lijfwacht van de Sjah in Teheran zijn naam verschijnt overal in druk in schaaktijdschriften, maar ook in een Roemeens tuinbouwtijdschrift, waarin hij schreef over de pootaardappelteelt in Friesland. Kortgeleden liepen er twee correspondentie-schaaktoernooien af, waaraan hij heeft meegedaan, de voorronden van het candidatentoernooi voor de wereldtitel en de correspondentie-schaakolympiade, waarin hij voor Nederland aan het eerste bord speelde. In beide toernooien, die bijna drie jaar duurden, behaalde hij de zogenaamde halve titel voor “internationaal meester correspondentieschaak”, tezamen maakt dat de hele titel. Hij is de eerste Nederlandse schaker, die deze titel behaalt en in de wereld is hij de eerste boer. Als bouwboer met nog 30 melkkoeien heeft hij ook een hobby: het kweken van nieuwe aardappellassen. Enkele van zijn rassen maken een goede kans op de Duitse rassenlijst te komen. De heer Mulder van Leens Dijkstra heeft een boerderij bij Mooie Paal onder Wier, het kruispunt van wegen tussen Berlikum, Minnertsga en Sint Jacobiparochie. Hij voert dat bedrijf in een maatschap met zijn zoon. Het is een groteonderneming voor Nederlandse begrippen want in totaal is er 70 hectare land bij. Op het bedrijf zijn slechts 2 arbeiders. De mensen in de omliggende dorpen zitten wat met hem in de maag: “It is in aparten-ien”, zeggen ze. Ze vinden dat zijn land “smoarch” is, dat wil zeggen, dat er veel onkruid in voorkomt. Een boer met schoon land weet immers uiterlijk te bewijzen, dat hij zijn vak kent, maar dorpsgenoten zitten dan weer met het feit, dat hij een vooraanstaand aardappelkweker is en de gegevens daarvan wijzen uit, dat hij bepaald een vakman is op zijn bouwland. Sedert een jaar of tien komt hij niet veel meer van zijn boerderij af. Sommige Wiersters kennen hem niet eens. De postbode laat hen wel eens een stapel briefkaarten zien, waarop de schaker zijn zetten naar alle werelddelen stuurt.

..... Mulder van Leens Dijkstra is in Wier op de mooie boerderij geboren. De lange achternaam is ontstaan toen met zijn overgrootmoeder de naam Mulder van Leens dreigde uit te sterven. Onder voorwaarde dat ook de achternaam Dijkstra er aan toegevoegd werd, mocht die in de familie Dijkstra blijven bestaan. Twee families dragen op het ogenblik de naam, behalve de boer in Wier ook nog zijn broer in Tilburg. Het schaken leerde hij van zijn moeder, een Rienks van Het Bildt. Reeds in zijn hbs-tijd in Haarlem was hij een meester. Zolang hij er op school ging, was hij schoolkampioen. In de oorlogsjaren werd hij boer in Wier en uiteraard lid van Philidor in Leeuwarden. Na de oorlog veroverde hij tweemaal het schaakkampioenschap van Friesland en al eerder was hij enkele jaren correspondentieschaakkampioen van Nederland. Mulder van Leens Dijkstra komt na zijn ziekte van

tien jaar geleden niet meer op de club, waarvan hij jaren lang een van de steunpilaren is geweest.

.....

26 oktober 1968 - Ds. L.A.F. Godschalk te Ermelo, emeritus-predikant van de Gereformeerde Kerken (vrijgemaakt), is na een langdurige ziekte op ruim 77-jarige leeftijd overleden. In 1951 werd hij door prof. H.J. Schilder bevestigd als predikant van de kerken van Minnertsga en Oude- en Nieuwe Bildtzijs. Hij diende deze kerken tot 1 januari 1960, toen hem op 69-jarige leeftijd emeritaat werd verleend.

13 november 1968 - De heer A. Sijbesma uit Minnertsga, die gisterochtend vijf uur op de Afsluitdijk in de richting Holland reed met een vrachtauto met een lading koolrapen, zag ter hoogte van Breezanddijk in een van zijn achteruitkijkspiegels, dat een rechter achterband in brand stond. Hij stopte direct en constateerde dat een van de banden van een dubbele montage leeg was gelopen en door de wrijving tegen de andere band vlam had gevat. Samen met een mede-inzittende, de LAB-chauffeur J. Kuiken, die een dagje mee zou, trachtte de heer Sijbesma, eigenaar van de wagen, de vlammen te doven. Dat gelukte pas toen een vrachtwagen met een lading brandblusapparaten passeerde en stopte. Van deze blussers werd een dankbaar gebruik gemaakt. De brandweer van Witmarsum, die inmiddels was gewaarschuwd en was toegesnel, hielp bij het nablussen. De laadbak van de wagen van de heer Sijbesma was op enkele plaatsen doorgebrand, maar nadat een reserveband was omgelegd kon de reis naar Holland worden vervolgd. Gelukkig was het Friese gezegde "Nou binne de rapen gear" in dit geval niet opgegaan. De hulpvaardige chauffeur met de vrachtwagen brandblusapparaten (hij reed eveneens richting Holland) is onbekend gebleven.

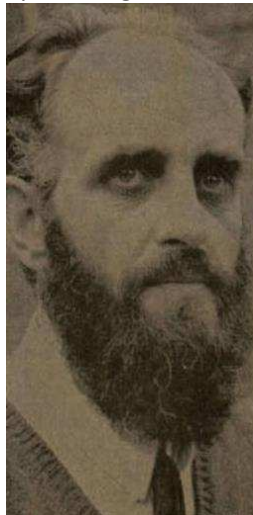
5 december 1968 - *Sportaccomodaties voor Minnertsga en Sexbierum* – De raad van Sexbierum krijgt komende maandag voorstellen te behandelen over sportaccomodaties. Het was de bedoeling het sportveld te Minnertsga te vergroten, doch dit bleek niet mogelijk te zijn. B. en W. hebben daarom contact opgenomen met de Grondverbetering- en ontginningsmaatschappij NV om een plan met kostenbegroting voor te bereiden voor de aanleg van een sportveldencomplex ter plaatse. De kosten van voorbereiding worden begroot op f 4050,-. Ruim een jaar geleden besloot de raad in principe tot de bouw van sportaccomodaties in de dorpen Sexbierum, Oosterbierum, Tzummarum en Minnertsga. Nu voor het laatste genoemde dorp plannen worden gemaakt willen B. en W. thans in elk geval voor een der andere genoemde dorpen eenzelfde besluit nemen. De keus is hierbij op Sexbierum gevallen, omdat het sportterrein daar aan de eisen voldoet wat de afmetingen betreft.

14 december 1968 - Deze week op dinsdagmiddag werden in het Oranje Hotel te Leeuwarden insignes en diploma's uitgereikt aan beroepschauffeurs, die minimaal 5 jaar en maximaal 21 jaar

zonder verwijtbare brokken hebben gereden. LABO-chauffeur Th. Rienks is 52 jaar, woont in Minnertsga en heeft vanaf zijn achttiende jaar het rijbewijs. "Ik heb in al die jaren nooit een ernstig ongeluk gehad", zegt hij. "Ja ik rij ook privé. Hoe ik het al die tijd zo veilig heb kunnen doen, dat weet ik ook niet". Van de term geluk wil hij niets weten. "Je hebt pas geluk als je ongeluk hebt gehad. Als je bijvoorbeeld van de weg afraakt, maar je blijft net op het randje van de sloot hangen. Dat noem ik dan geluk". Th. Rienks, nu 23 jaar buschauffeur zegt ook: "Je moet voorzichtig rijden maar niet met angst. Geen bravoure en niet te bang".

2 januari 1969 - Een inwoner van Utrecht, de in Duitsland twee keer tot levenslang veroordeelde Jan Verkerk, is van plan in Minnertsga aan de Miedweg een groot huis te kopen om daar een kolonie te stichten voor jongens, wie vaders langdurige gevangenisstraffen hebben opgelopen. De heer Verkerk is wegens ernstige tbc uit de Duitse gevangenis ontslagen. Hij kwam terug naar Nederland, waar hij zich na een godsdienstige bijeenkomst te hebben bijgewoond zou hebben bekeerd. Nu wil hij zelf het evangelie gaan uitdragen. De heer Verkerk is in 1949 berucht geworden door zijn roofovervallen op de Duitse autobahnen.

3 januari 1969 - *Ex-gevangene had geen middelen; geen "tehuis" aan de Miedleane Minnertsga* – Burgemeester drs. W.K. de Roos van Barradeel is slechts bij geruchte op de hoogte van de pannen, die de heer Jan Verkerk uit Utrecht – we berichtten daar gisteren over – zou hebben om in Minnertsga een tehuis te stichten. Ten gemeentehuis vroeg men zich ook af welk huis de heer Verkerk aan de Miedweg in Minnertsga op het oog heeft om het tot "tehuis" te verbouwen.

De heer Verkerk, die nu timmerman van beroep is, zegt dat de gezamenlijke kerken in Breda geld voor hem proberen bijeen te brengen, aldus het Alg. Dagblad. Bovendien zouden er enkele zakenlieden zijn die bereid bleken financieel bij te springen. De initiatiefnemer, die 36 jaar is, is de zoon van een predikant n Scherpenzeel. Hij werd veroordeeld wegens doodslag, andere geweldsmisdrijven en talloze bankovervallen en was de leider bij tal van roofovervallen op Duitse Autobahnen. "Ik heb in 22 landen een spoor van misdaden achter mij gelaten", zo verklaarde hij tegenover een verslaggever van genoemd blad. Nadat hij om gezondheidsredenen uit de gevangenis was ontslagen, werd hij vijf dagen voor er weer een nieuwe bankoverval zou worden gepleegd op een bijeenkomst in Rotterdam bekeerd, zo verklaart de heer Verkerk. Maar hij evangeliseert nu in gevangenschappen, aldus het Algemeen Dagblad. Inmiddels blijkt het betrokken pand het perceel de Miedleane 8 te Minnertsga te zijn. Het werd ten overstaan van notaris S. Brakke te Franeker verkocht aan de 64-jarige heer J. Buyse, zakenman in ruste te Den Haag, die niets met de plannen van de heer Verkerk te maken schijnt te hebben. Het huis werd verleden week vrijdag door de heer en mevrouw Buyse met hun vijf kinderen van vier tot twaalf jaar betrokken. In Minnertsga ging toen het gerucht, dat het kinderen waren van "Revolver Johnny", die zou proberen een andere woning aan de Miedleane van Minnertsga te kopen....

Volgens notaris Brakke is het huis nu verkocht aan een “gewone particulier”, die zijn handel in huisdieren in Den Haag aan de kant heeft gedaan om rustig in Minnertsga te gaan wonen. De notaris had indertijd wel contact met de heer Verkerk gehad en er waren ook zakenlieden, die hem bij zijn plannen steunden. Maar er schijnt enige verwijdering te zijn gekomen tussen de heer Verkerk en zijn financiers, waardoor het plan op losse schroeven kwam te staan. Ook bij de Raiffeisenbank in Minnertsga ving de heer Verkerk bot. Toen hij daar geld wilde lenen verwees men hem naar de Centrale bank in Utrecht. Later liet de heer Verkerk niets meer van zich horen en verkocht de eigenaar het pand aan de Miedleane dus aan de heer Buyse.

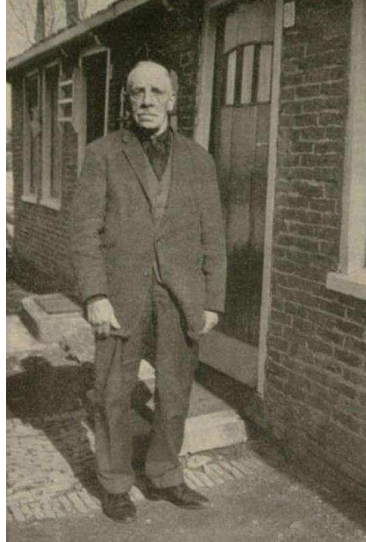
M’gea – 4 januari 1969 - Jan Verkerk – zonder huis in Minnertsga – kwaad – “Jimme helje hwat oan”, zo heeft de heer S. Holwerda uit Minnertsga, raadslid en voorzitter van de woningcommissie in Barradeel, verscheidene malen moeten horen, toen de mensen kennis kregen van de plannen van de heer Jan Verkerk uit Utrecht om in een woning aan de Miedleane bij Minnertsga een tehuis te stichten voor jongelui, van wie de vaders gevangenisstraffen uitzitten. De heer Holwerda, die overigens niet aan de “beking” van de heer Verkerk, over wie wij gisteren nog berichtten, wil twijfelen en er rekening mee houdt, dat de man geheel met zijn opzienbarend verleden heeft gebroken, is er, het zekere voor het onzekere nemend, toch maar blij om dat de 36-jarige Utrechenaar niet naar Minnertsga komt. De heer Verkerk, die inmiddels in de krant las, dat het betrokken huis aan de heer J. Buysse uit Den Haag was verkocht, belde gisteravond boos de heer L. Boomsma in Drachten op, die tot voor een week nog de eigenaar was.

De heer Buysse evenwel is buitengewoon ingenomen met de woning, die hij kon kopen, omdat de heer Verkerk in geen maanden meer van zich had laten horen. De heer Boomsma had met de Utrechenaarvoor 1 oktober zaken zullen doen, maar toen daar niets van kwam en er zich telkens wel andere serieuze gegadigden meldden, besloot hij tot verkoop over te gaan. De heer Buysse heeft zich geen ogenblik bedacht. Hij heeft f 24.000 voor het huis betaald. Voor zijn begrippen geen geld. “Bij Den Haag zou dit huis anderhalve ton hebben gekost”, zo zegt hij. Hij kon het huis bijna betalen van de winst op een pand in Den Haag, dat hij verleden jaar kocht voor f 18.000 en verkocht voor f 40.000, wat hem binnen enkele maanden dus een winst opleverde van f 22.000, bijna evenveel als de prijs van het huis aan de Miedleane in Minnertsga. Het staat hem geweldig aan, dat er bij de woning een enorme lap grond ligt. Hij is van plan voor het afwennen – in Den Haag dreef hij een handel in dieren – er een kennel op na te houden met een stuk of tien hondjes en voor zijn vijf kinderen van vier tot twaalf jaar nog wat kippen, geiten en konijnen. Niet alleen de heer Buysse, die volgend jaar 65 wordt, en zijn jeugdige vrouw zijn welkom in Minnertsga, de kinderen zijn het niet minder. Zowel de openbare kleuterschool en de openbare lagere school in het dorp zitten te springen om leerlingen. De familie Buysse levert er zo eventjes vijf stuks, twee voor de kleuterschool en drie voor de lagere. In Minnertsga is men dus gelukkig met de gang van zaken. “Wy wolle hjir graech minsken ha”, zegt de heer Holwerda. “Hwer wei kin ús neat skele. Mar it komt der wol op oan hwat foar lju oft it binne. Wy moatte hjir mei elkoar libje en witte hwat we oan elkoar ha. Derom bin ik bliid, dat krekt dizze minsken hjir kommen binne”.

M’gea – 6 januari 1969 - Jan Verkerk, de Utrechenaar, die in Duitsland twee keer tot levenslang is veroordeeld en die nu in Minnertsga een theuis voor kinderen van gedetineerden wilde bouwen, zal zijn actie voortzetten. Toen hij hoorde, dat het huis in Minnertsga, dat hij van plan was te kopen al was verkocht, was zijn eerste reactie: Dat kan niet, want het voorlopig koopcontract is getekend. Maar ik zal geen actie ondernemen. Ik zoek gewoon een ander huis. In Minnertsga kan ik nog wel wat anders krijgen.

M’gea – 9 april 1969 - J. Wassenaar uit Minnertsga zestig jaar kleermaker – Jacob Ulbes Wassenaar te Minnertsga heeft een zeldzaam jubileum gevierd: eerste paasdag, de zesde april was hij zestig jaar kleermaker. “Dat is in minskelibben lang, nou”, aldus de krasse zeventiger (“Oare moanne wurd ik 72”), die er echter nog niet aan denkt naald en draad voorgoed neer te leggen. Het “pjukken”, zoals hij het zelf noemt, beschouwt hij als een aangenaam tijdverdrijf. Hij woont namelijk moederziel

alleen en “as ik neat mear to dwaen hie, soe ik hjir mar hiele dagen omrinne to prakkesearen en der wurdt in minske sljocht fan, tinkt my”. De heer Wassenaar werd twee keer weduwnaar en twee kinderen overleden. “Ik haw nou noch ien soan en dy wennet hjit gelokkich. Der gean ik dan ris hinne to tédrinken. In húshâldster haw ik net, ik yt by myn suster, dy is widdow”. Om niet te vereenzamen besloot de heer Wassenaar toen hij 65 en dus aow-er werd het snidersfak net zo lang te blijven uitoefenen als maar enigszins mogelijk was. En hij doet dat nog steeds met groot plezier. Al die zestig kleermakersjaren is Wassenaar in dienst geweest bij de firma Chr. Schotanus in Minnertsga. “Ik haw trije geslachten Schotanus meimakke; earst de âlde Chris, letter Durk en nou Klaas.

J.U. Wassenaar: “.....as ik in prûmke haw, dan sit ik dêr sa noflik.....”

Direct na de lagere school belandde hij in de kleermakerij. Hij was met een handicap geboren (een niet helemaal goed functionerend been) en kon daardoor niet zoals de meeste jongens van zijn leeftijd werk bij een boer zoeken. “Ik bigoun foar in kwartsje wyks en in pear segaren”. Zijn specialiteit was het maken van broeken. Maar de laatste jaren komt daar weinig meer van. “It maetwurk giet der nou út en it is nou meer formeitsjen hwat ik doch”. Hij werkt nu trouwens ook maar meer alleen in de kleermakerij. “Froeger wiene wy der soms mei seis, sawn man”. Waar hij de meeste hekel aan had? “Festjes meitsje. Dy búskeboel nou, dat wie in hiel nivelwurk. De broeken, dêr wie ik handiger yn”. Natuurlijk heeft hij ook complete costuums gemaakt, maar de pantalons bleven zijn speciale hobby.

M’gea – 12 april 1969 - Burgerhuizinge, waarin voormalig PTT-kantoor en woning te koop, laatst in eigen gebruik bij mej. J. Vis.

25 juni 1969 - De Spoorwegen hebben de staatssecretaris toestemming gevraagd de Noordfriese goederenlijnen van Leeuwarden via Stiens naar Minnertsga en naar Dokkum te mogen opbreken. Het vervoersverbod is nog maar 34 procent van dat in 1955. NS zouden het wagonladingvervoer hier voor 1 juli 1970 willen staken. De burgemeesters van de gemeenten, die met de “Noordfriese” hebben te maken, zijn ook aangeschreven.

25 juni 1969 - *Bredere brievenbussen accoord, maar plaatsing dicht langs de weg* – Wat bezorger T. Dijkstra van de Leeuwarder Courant in Minnertsga betreft, morgen de brievenbussen best eens onder de loep worden genomen. De plaatsing bij de weg is hem zeer welkom. Dan hoeft hij tenminste de, vooral in herfst en winter, bijkans onbegaanbare reden in de Mieden niet meer af te fietsen (als er van fietsen sprake is). Hij vindt het ook best dat de brievenbussen een ruimere gleuf krijgen, want in Minnertsga zijn volgens zijn schatting maar een twintigtal bussen, waar jij zonder vouwen een krant kan doordrukken. De grote rest is daarvoor te klein. Ook al knijpt hij het exemplaar nog zo goed ineen, de kans dat “het nieuws” gehavend op de vloer valt is groot, vooral bij dikke

kranten. Om nog maar niet te spreken van kranten, die bij regenachtig weer wat nat worden en daardoor gemakkelijk scheuren. “Bredere bussen, dat soe in hiele forbettering wêze”.

24 januari 1970 - *Zestiende eeuw leeft in archief van Leeuwarder notaris Petrus Wierdsma (1729-1811)* - Wie de moeite neemt de regesten door te lezen, zal tal van min of meer interessante zaken aantreffen, niet zelden van belang ook voor de lokale geschiedenis. Wij denken aan het huurcontract van 4 september 1554, waarin sprake is van 22 pondemaat land, dat bestaat uit de singel met het daaraan gelegen grasland “gaende om wijlen Sicke van Graetnys Hoff” te Minnertsga, “het tichelwerk met het verdolven landt” en de “lutke fenna”, alsmede het huis en de huisstede bij het genoemde tichelwerk. Wie weet in Minnertsga nu nog van deze “industrie” en van de ontgronding die zij meebracht?

16 februari 1970 - De heer D.H. de Vries uit Minnertsga is zaterdag in hotel Van Dellen te Leeuwarden voor de zesde maal kampioen dammen Fries spel geworden. Hij behaalde de titel ook in 1955, 1958, 1959, 1965 en 1966.

11 maart 1970 - Op et Reigersplein is zondagnacht, naar nu bekend is geworden, de 27-jarige trekkerchauffeur T.S. van der W. uit Minnertsga vrij ernstig gewond geraakt door een messteek, die hem in de zij werd toegediend door de 47-jarige Leeuwarder schipper B.H. . De mannen kregen onenigheid in het café 't Schuilhoekje. De ruzie werd voortgezet en beslecht op het nabijgelegen Riegersplein. Van der W. werd naar het Diaconessenhuis overgebracht.

31 maart 1970 - *Ds. J. Stienstra van Minnertsga overleden* – In het Bonifatius-hospitaal te Leeuwarden is op 68-jarige leeftijd overleden ds. J. Stienstra, gereformeerd predikant te Minnertsga. De rouwdienst, waarin voor zal gaan ds. J.C. Everaars te Sint Jacobi Parochie, wordt morgenmiddag om één uur gehouden te Minnertsga. Ds. Stienstra werd op 5 juni 1901 te Beetgumermolen geboren. Hij werkte negen jaar op het boerenbedrijf van zijn vader en studeerde daarna op de Gereformeerde kweekschool te Leeuwarden. Als onderwijzer werkte hij te Kornhorn, De Tike en Nijverdal. Op 2 maart 1949 werd hij op grond van artikel acht van de kerkorde (nu artikel zes), beroepbaar verklaard als predikant in de Gereformeerde kerken. Hij diende achtereenvolgens de kerken te Rottevalle (1949-1955), 't Zand (1955-1962), Langeslag (1962-1967) en Minnertsga (van 17 september 1967 af). Ds. Stienstra had zitting in tal van besturen en commissies. Tijdens zijn ambtsbediening in Langeslag was hij bovendien leraar aan de christelijke Ulo te Zwolle.

1 mei 1970 - *Dokkumer Lokaeltsje nog een maal het noorden in* – Op een klein stationnetje, 's morgens in de vroege, stonden drie wagonnetjes, netjes op een rijtje. Aldus de eerste strofes van een dierbaar kinderversje, dat min of meer toepasselijk was op een situatie gisteren in Leeuwarden. Want al is het daar een redelijk groot station en was het reeds tegen elven, die drie wagonnetjes stonden er. Achter dieselloc van de serie 2450. En in die rijtuigjes zo'n tachtig leden van de Nederlandse Vereniging van Belangstellenden in het Spoor- en Tramwegwezen, die nog eenmaal de resterende lijnen van de vroegere Noord Friese Lokaal Spoorweg gingen berijden. Dat gebeurde in samenwerking met de Tramweg-Stichting en het was voor het overgrote deel van de reizigers, komende uit alle delen van het land, een unieke kennismaking met Noord-Friesland, waar zij tegen half twaalf op af gingen, een dertig minuten te laat omdat de trein uit Zwolle met ook nog enkele enthousiasten voor de rit door de stroomstoring over tijd was en men deze getrouwen niet wilde teleurstellen. Drie wagonnetjes, twee van Nederlandse stam en met een historie van tientallen jaren en evenzovele ervaringen en afwisselingen plus eentje, die in de tijden van Olim Kassel als remiseplaats had. Ze kwamen uit Hoorn, waar een ploeg trein- en tramliedhebbers immers een toeristisch lijntje naar medenblik op de been houdt en daar uitstekend propagandistisch werk mee uitvoert. De belangstelling van het publiek was overal groot. Men volgde het treintje in auto's, hing eensgezind op alle claxons, wanneer de stoet een overweg passeerde en er werd gewuifd of de

hele koninklijke familie meereed. In Dokkum werden de clubgenoten onder overweldigende belangstelling der burgerij met muziek van het station naar het stadshuis gevoerd en ontvangen. In de middag ging het retour naar Stiens en vandaar nog even naar Minnertsga, waar ook al een verfrissende pauze was en wel in het voormalige tramstation, waar het een en ander werd gebruikt terwijl buiten de corpsmuziek schetterde en de mensen zich verdrongen om die antieke vier- en zeswielaars eens goed te bekijken. Nog voor zessen arriveerden de reizigers op het station Leeuwarden, iedereen erg voldaan, iedereen ook verrast door de gastvrijheid en door de impressies der Friese landauers. Rest nog een opmerking, dat je op een dergelijke rit maar over een ding en dan zeer vakkundig en interessant hoort spreken: over treinen.

De excursietrein vol spoorwegliefhebbers bij het passeren van de brug over de Harlingertrekvaart te Leeuwarden op weg naar Dokkum.

12 mei 1970 - Na een ziekte van bijna veertien dagen is gisteren in het Sint Antoniusziekenhuis te Sneek overleden de heer A. Kornelis, hoofd van de Skoalle mei de Bibel te Oosterend (Henn.). De heer Kornelis, die bijna 63 jaar is geworden, was afkomstig van Westermeer bij Joure. Hij stond als onderwijzer te Minnertsga en als hoofd van de school te Hitzum. Sinds 1936 was hij hoofd van de chr. school te Oosterend. De heer Kornelis was in onderwijskringen een bijzonder gewaardeerde figuur. Zijn school in Oosterend was een van de tien proefscholen op het gebied van tweetalig onderwijs en had een uitstekende naam. Eén van de liefhebberijen van de heer Kornelis was de muziek en zang. Hij dirigeerde verscheidene koren, ondermeer dat in zijn woonplaats en verder koren in Heeg, Sexbierum, Tzum, Gauw, Welsrijp en nog andere plaatsen.

19 mei 1970 - Aan de Hearewei nummer 8 onder Minnertsga zou best een klein kunstnijverheidsmuseumpje kunnen worden ingericht. Tjeerd de Swart (71) en zijn vrouw zouden het kunnen inrichten met allerlei voorwerpen, die zij in de loop der jaren hebben vervaardigd. Het zal echter wel nooit tot stand komen, dat museum, want de familie De Swart voelt er weinig voor ruchtbaarheid te geven aan hun vrijetijdsbesteding. Hun produkten zullen dan ook wel voor een deel in de huiskamer blijven. Wat daar niet geplaatst kan worden, vindt wel een plekje in een niet meer gebruikte bedstede.

Het echtpaar De Swart temidden van een collectie werkstukken.

Tjeerd de Swart houdt zich uitsluitend bezig met hout, met afvalhout om precies te zijn. “Ik ha noch nooit in stikje hout fan’e timmerman helle”, zegt hij. Hij vertelt er meteen bij, dat hij één keer naar de timmerman is geweest, maar dat was in een uitzonderingsgeval, want toen maakte hij – wat niet vaak gebeurt – iets in opdracht van een kennis.

13 juni 1970 - De 47-jarige schipper Beert H. uit Leeuwarden, een man die even vlot van bedgenotes als van baantjes wisselde, zoals de officier het zei, stond gisteren voor de Leeuwarder rechtbank terecht wegens een poging tot doodslag. Tijdens een avondlijke ruzie op 10 maart bracht hij de 27-jarige T.S. van der Wal uit Minnertsgea een aantal messteken toe. “Er was een hele voorgeschiedenis aan verbonden, he?”, zei de president mr. B. Dorhout, het dossier doorbladerend. “U kende Van der Wal al een poosje, nietwaar?” “Een paar weken”, antwoordde de verdachte en daar zat hem de kneep want nadat hij eenmaal met het echtpaar Van der Wal in contact was gekomen werd de relatie kennelijk zo mooi, dat toen Van der Wal in het ziekenhuis moest worden opgenomen hij Beert vroeg zijn vrouw Pietje wat tot steun te zijn. Dat deed de verdachte overvloedig. Pietje en de kinderen trokken zelfs bij hem in en samen met Pietje ging Beert naar Amsterdam, waar hij voor f 300 kleren voor haar kocht en het tweetal logeerde bij haar tante. Maar niet heus. Toen de man van Pietje terug was werd die Amsterdamse uitstap een voorname kink in de kabel der vriendschap. Bij Van der Wal zat het geloof aan tante’s gastvrijheid niet erg diep, terwijl de verdachte zich door allerlei telefoontjes en toespelingen bedreigd voelde. Vandaar dat hij een mes op zak stak voor het geval dat. “Die bedreigingen”, merkte de president op. “Hadden die niet te maken met de drie Sneker dames? We hebben laatst hier ook een zaak gehad met drie Sneker dames”. “Nee, ik dacht van niet”, zei H. “Ze zijn toch wel bij u thuis geweest”, vervolgde mr. Dorhout. “Ja, dat wel”, zei Beert, die het kennelijk niet aan vrouwelijk gezelschap pleegt te ontbreken.

Op de tiende maart zocht de man uit Minnertsgea H. op . Ze togen naar café Het Schuilhoekje aan het Reigersplein, waar ze zich al hakketakkend en ruziënd volgoten met bier. De tweespalt liep zo hoog, dat ze het nodig vonden om Pietje uit Minnertsgea te laten overkomen als een soort kroongetuige. Na haar aankomst kwamen ook de kleren van f 300 aan de orde en eiste Beert, bij wie de liefde duidelijk bekoeld was, de centen terug. Toen Theo van der Wal en Pietje tenslotte besloten weg te gaan volgde Beert hen woedend het pleintje op en pakte Theo meteen aan. Terwijl de verdachte zijn mes zwaaide en Theo keer op keer trof glipte Pietje het café weer in, ten onrechte het allerergste vrezend want haar man werd weliswaar flink geraakt zodat hij zwaar bloedend naar een ziekenhuis moest

worden gebracht doch raakte gelukkig niet in levensgevaar. Na een dag was hij weer mobiel. Een der steken, zo bleek later, was afgeschampt op het trouwboekje, dat hij bij zich droeg – overigens een vrij opmerkelijk incident omdat Pietje inmiddels haar man in de steek heeft gelaten.

“Aan de rechter-commissaris heeft u verklaard: ik was door alles heen en ik dacht ik steek hem hartstikke dood”, las de president. “En ook: u moet niet denken, dat ik zo moorddadig ben maar om die bedreigingen had ik het mes bij me”. Beert bevestigd dat. “Het ging niet om Pietje, die ruzie. Het was om die bedreigingen.” Mr. Dorhout geloofde dat niet allemaal. “Zij dreigden helemaal niet. Die bedreigingen kwamen uit de Sneker hoek.”

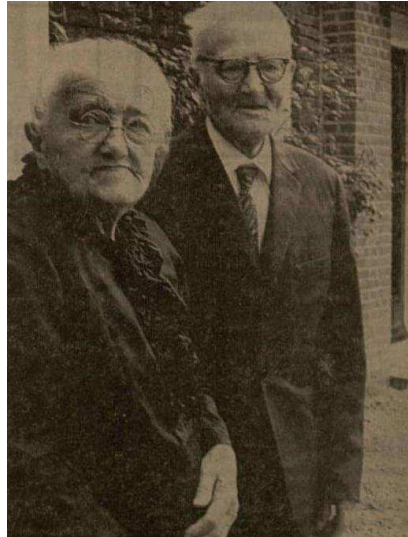
De officier, mr. G.R. Nubé ging in zijn requisitoir uit van het primair tenlaste gelegde ondanks verdachtes bewering, dat alles niet zo erg bedoeld was. “Hij heeft ook verklaard: “Ik was door het dolle heen en hield helemaal geen rekening met de eventuele gevolgen”. Van der Wal is door het oog van de naald gekropen”, aldus de magistraat, die enerzijds lette op verdachtes straflijst, die niet blanco meer is, anderzijds op H.’s goede levenswandel gedurende de laatste jaren. De eis luidde twaalf maanden, waarvan vier voorwaardelijk, proeftijd drie jaar, met aftrek van het voorarrest en toezicht door het Consultatie Bureau voor Alcoholisme.

Vonnis: 10 maanden gevangenisstraf, waarvan vier voorwaardelijk.

M’gea – 20 juni 1970 - *Kerkeraden Minnertsga weten hoe leden denken* – De Hervormden, Gereformeerden en Vrije Evangelischen van Minnertsga willen best bij elkaar in de kerk zitten, zij het dan nog niet elke zondag. De meerderheid van de Hervormden denkt aan eens per maand houden van een gemeenschappelijke kerkdienst, de Gereformeerden zijn iets terughoudener (hoewel altijd nog een 45 procent van de Gerefomeerden voor eens per maand voelt) en de Vrije Evangelischen mikken meer op eenmaal per maand. Niettemin is de wil om vaker samen te kerken duidelijk aanwezig. Men mag dit, dunkt ons, een positieve uitkomst achten van de enquête, die de Hervormde, Gereformeerde en Vrij Evangelische kerkeraden hielden on der leden (belijdende, doop- en geboortelieden) van achttien jaar en oude. Sommigen vinden deze enquête een “moedige daad”. In Minnertsga wordt zij echter niet als zodanig gepresenteerd. De hervormde predikant, ds. D. Lekkerkerker, met wie wij spraken, noemt eigenlijk uitsluitend praktische overwegingen, die tot de opzet leidden. Eén daarvan is de onzekerheid, die praktisch elke kerkeraad bevangt, wanneer de interkerkelijke samenwerking toeneemt. Dan ontstaat namelijk de vrees: wij zijn zover, maar kan de gemeente het allemaal wel bijbenen?

15 september 1970 - *Vonnis in zaken Leeuwarder politierechter* – de 21-jarige stoffeerder Martinus S. uit Minnertsga wegens het doorrijden na met zijn auto een melkbus omver te hebben gereden veroordeeld tot f 75 boete.

19 september 1970 - *Op weg naar platina bruiloft, Echtpaar Westra, Leeuwarden, samen 194 jaar* “En och, die neakende froulju mei ik noch wol graech ris nei sjen. Safolle kom ik der ek net mear út”. De heer J.J. Westra kijkt dus nog graag naar de televisie. Vaak staat het toestel ’s avonds aan en dan zitten de heer Westra en zijn echtgenote, mevrouw A. Westra-Miedema, genoeglijk te kijken naar “al die nieuwerwetse dingen”. De bedtijd hebben ze vastgesteld op tien uur, maar “meestal wordt het wel half elf hoor”. Het echtpaar Westra, dat aan de Mr. P.J. Troelstraweg te Leeuwarden woont, behoort tot de oudste echtparen van Friesland. Hij is 98, zij 96 jaar oud. Beide zijn ze op 4 maart geboren. Het volgend jaar hopen ze op 17 mei de 75-jarige bruiloft te vieren. Mevrouw Westra werd in Hijum geboren. Haar man is Franeker van afkomst, terwijl er familie in Minnertsga woont. Hij spreekt Fries en Hollands door elkaar, net zo het het beste uitkomt. Zij spreekt Fries. In een gezellige, ouderwets-druk volgestopte kamer vertellen ze over hun langdurige echtelijke verbintenis.

De verhalen van de kwaaltjes, die meestal met de ouderdom komen, blijven vrijwel achterwege. Want het echtpaar is op iets minder werkend gehoor na kerngezond. Goed, mevrouw Westra loopt niet zo hard meer als vroeger, “mar dat hoecht foar my nou ek net mear. Ikfyn it wolmoai, lit my mar rêstichhwattroch mynhûsskarrelje. Ik formeitsje my stadich rinnend ek wol”. Dat de heer Westra wat stram in de benen wordt, zit hem niet zo lekker. Een beetje verontschuldigend zegt hij: “Zie, ’t wordt allemaal zo stumperig, he? It avesearety allegear net mear”. Vroger mocht hij graag op vrijdag de stad in, de markt op en wat naar de drukte kijken. Dat gebeurt nu niet meer. “’t Giet my hwat to hurd, yn’t forkear en sa. De drokte is no to drok, hear”, zo vertelt hij. Na acht jaar bakker te zijn geweest stapte de heer Westra over naar een heel ander beroep. Hij werd boer. “Een gezond vak, altijd buiten op het land”. De heer en mevrouw Westra spreken liever niet te veel over hun kinderen. Van de zeven telgen, die uit het huwelijk voortkwamen is nu nog een zoon in leven. Twee kinderen overleden op zeer jeugdige leeftijd, maar de grootste klap kwam, aldus mevrouw Westra, toen twee jaar geleden de dochter overleed, die in Leeuwarden lerares was, bij haar ouders inwoonde en hen verzorgde. “Wy hawwe sahwat al ús bern nei it grêf tabrocht en dat is slim”. Mevrouw Westra gaat blijer kijken als ze over de pake- en beppesizzers praat. Hoeveel het er precies zijn, weet ze zo direct niet uit te rekenen. Ze heeft er zoveel plezier van, vertelt ze, “der komt noch al gauris ien hjir op bisite, en dat fyn ik sa moai. ’t Is hjir altiten drok genôch”. Ook worden de bejaarde mensen met de auto mee uit rijden genomen en dan is het helemaal feest. Want lopend op straat komen ze niet meer, het verkeer is nu wel wat anders dan toen de heer Westra in 1884 tien jaar was. De dagindeling ziet er vrijwel dagelijks hetzelfde uit: om zes uur, soms half zeven staat de mannelijke helft van het echtpaar naast het bed. Een half uurtje later volgt zijn eega. De buurvrouw komt elke morgen om het haar van mevrouw Westra op te maken. De ochtend wordt door haar gebruikt om het (beneden) huis schoon te houden en de rest van het huishouden te doen. Het eten komt van “Tafeltje-dek-je”, hetgeen mevrouw “in útkomst” noemt. ’s Middags lezen beide bejaarden een uurtje, en dan wordt door mevrouw Westra het breiwerk opgepakt tot de krant komt. Met trots laat ze het werkstuk zien dat ze nu onder handen heeft, vooroorlogs degelijk ondergoed. “De winter komt, netwier?” Tot twee jaar terug werkte de heer Westra graag in zijn enorme tuin achter het huis, maar liefst drie are groot. Dat werd hem achter teveel, reden waarom hij hem maar aan iemand anders heeft ‘overgedaan’. Het echtpaar leeft nog steeds ‘zelfstandig’, met dien verstande dat er zaterdags een werkster komt die het zwaardere werk doet en de was mee naar huis neemt. Toen de genoemde dochter twee jaar geleden overleed, bestond het plan om de ouders onder te brengen in Sonnenborgh, maar, zo vertelt mevrouw Westra, “der hie myn man gjin nocht oan. Tsja, hwat wenje wy hjir dochs moai, net? Hwerom soene jo dan forhúze? Trije-en-tritich jier sitte wy nou yn Ljouwert, dat is net neat, tocht ik”. Ze vindt het zelf ook niet erg, dat haar man er geen zin in had nog eens van huis te veranderen. Het vrije uitzicht – in de verte liggen de ateliers van Santega – is de mensen wel wat waard. Door het verminderde gehoor hebben ze gelukkig weinig last van het langs-

daverende verkeer. Lachend vertelt de heer Westra nog, dat zijn vrouw elke week bij de melkboer voor 25 gulden aan kwartjes en dubbeltjes krijgt, die dan in een oud melkkannetje gaan. Mevrouw Westra: “Ja, dat fynt hy sa prachtich. Nou, ik fyn it mar hwat noflik, hear, hwat lytsjild yn é hûs. De greate dingen docht de bank wol foar ús”. En zo leeft het waarschijnlijk oudste echtpaar van Leeuwarden, wellicht van heel Friesland, rustig door aan de Troelstraweg. In afwachting van hun 75-jarig huwelijksfeest. Want dat komt, daar twijfelen ze niet aan.

M’gea – 30 oktober 1970 - *Aanblik van vrouw werd dronken knapen te veel* - Een dronken bui en de aanblik van een vrouw waren op 31 juli jl voor electriciën Wytse B. (30) uit Tzummarum en los werkman Albert S. (30) uit Minnertsga, aanleiding geweest om haar man te mishandelden. Het slachtoffer, P. Bergsma, had daarvan aangifte gedaan. En zo werd W.B. – A.S. was niet verschenen – gistermiddag door de Leeuwarder politierechter veroordeeld tot f 150,- boete en een week voorwaardelijk met een proeftijd van drie jaar. A.S. werd bij verstek tot een week gevangenisstraf veroordeeld. De feiten hadden zich afgespeeld in een café in Minnertsga. Bergsma was er nietsvermoedend met zijn vrouw binnen gekomen, hetgeen voor S. reden was geweest hem te vertellen, dat hij er maar niet meer moest komen, omdat S. niet van de vrouw kon afblijven. Bergsma zei hem prompt dat hij niet met zijn vingers aan haar moest komen. En dat had hij beter kunnen laten. Want S. en B. werden nu zo boos, dat ze de man op een tafel duwden en hem begonnen te schoppen en te slaan. “Mishandeling dus”, zei politierechter mr. J.K.D. Schönfeld. B. vond het niet eerlijk. Volgens hem had Bergsma wel fatsoenlijk antwoord kunnen geven. “U was onfatsoenlijk, aldus echter mr. Schönfeld, met die onhebbelijke praatjes over zijn vrouw”. “Ik ga in hoger beroep”, verklaarde verdachte. “En ik heb u nog niet eens veroordeeld”, merkte de rechter op, waarna hij vonnis wees.

19 december 1970 - *Bij botsing onder Engelum vader van groot gezin gedood* – Bij een autobotsing tussen Marssum en Beetgumermolen ter hoogte van Engelum is gistermiddag de 64-jarige Sikke Groeneveld, vader van tien kinderen en wonende te Minnertsga, om het leven gekomen, toen de Opel, waarin hij – zittend naast de bestuurder – meereed, niet meer kon uitwijken voor een plotseling in de mist opdoemende tegenligger, een Mercedes. Deze wagen werd bestuurd door de 51-jarige mevrouw K. Keizer-De Koe uit Sint Annaparochie. Zij zat alleen in de wagen en haalde volgens ooggetuigen een voor haar rijdende kleine personenwagen in. Zij zelf verklaarde later, dat de voorligger had geremd en dat zij daarom naar links had moeten uitwijken. Dit gebeurde in een flauwe bocht, die voor mevrouw Keizer als buitenbocht verliep, zodat haar zicht op de weg mede hierdoor moet zijn belemmerd. Zij kwam op de voor haar linker weghelft, waar de auto’s frontaal botsten. De Mercedes sloeg opzij en kwam scheef in de berm tot stilstand. In de Opel zaten vijf werknemers van de afdeling veevoeders van Koopmans Meelfabrieken te Leeuwarden. Zij waren allen op weg naar huis in Minnertsga. De heer Groeneveld was er het ernstigst aan toe. Toen dokter G.C.M. Kolff uit Marssum, die te hulp geroepen was, ter plaatse kwam, leefde de heer Groeneveld nog wel, doch hij overleed korte tijd later in de auto. De bestuurder, de 38-jarige heer C. Klooststra, kreeg het stuur in de borst. Hij kneusde en brak enkele ribben, kreeg een longbeschadiging en een hersenschudding. Zijn toestand werd echter niet levensgevaarlijk geacht. De anderen, de heren J. Zuidema (58), F. Stellingwerf (46) en K. v.d. Kuur (bijna 60 jaar) liepen kwetsuren van lichtere aard op. De heer Van der Kuur klaagde over pijn in zijn ribben. Hij had tevens verwondingen aan zijn mond. Hij werd met de heer Stellingwerf voor observatie naar het Diaconessenhuis in Leeuwarden gebracht, evenals mevrouw Keizer. De heer Zuidema kon per taxi van de plaats van het ongeval direct naar huis gaan. Na onderzoek en verbonden te zijn in het Diaconessenhuis konden mevrouw Keizer en de beide licht gewonde mannen met ambulanceauto’s naar huis terugkeren. Vijf ambulanceauto’s van de firma De Vrij uit Leeuwarden waren met al het vervoer van dit ongeval en van het ongeluk onder Menaldum belast. De zes overleden slachtoffers van de botsingen werden naar het mortuarium van het Diaconessenhuis vervoerd. Het ongeluk tussen Marssum en Beetgumermolen gebeurde vlak voor de boerderij “Sirtema-state” van de veehouder W. Koopal, Sirtemawei 2, waar vlaggen op de nokken van de schuur waren gezet,

omdat een zoon, de heer Jan Koopal (26), zou trouwen met Jacoba de Groot (24) uit Bontebok. Het gezin Koopal en familieleden zouden juist met een vijftal auto's voor de huwelijksplechtigheid naar Heerenveen vertrekken, toen het ongeluk gebeurde. De klap van de botsing was tot ver in de omtrek hoorbaar. Iedereen snelde toe om hulp te verlenen. De gewonden werden naar de boerderij gebracht, waar een dramatische toestand ontstond. Het leek er op, dat de trouwerij zou overgaan, omdat er mensen overstuur raakten, doch de familie Koopal kreeg van iemand de raad te vertrekken en alles zo normaal mogelijk te laten verlopen, aangezien er inmiddels hulp genoeg was gekomen, onder anderen van de wijkzuster, de arts, rijkspolitie en anderen. De huwelijksvoltrekking ging dus wel door, doch de betrokkenen gingen gebukt onder het vreselijk gebeuren, dat zij hadden meegemaakt. Er zijn goede getuigen, die de politie informatie konden verschaffen. De rijkspolitie zou echter nog graag de onbekend gebleven automobilist willen horen, die door mevrouw Keizer is ingehaald. Die getuige kan zich verstaan met de wachtmeester eerste klasse O.J. de Jong te Beetgum, telefoon 05108-260, of met het groepsbureau te Menaldum, telefoon 05185-269. Hij kan zich ook tot de politie in eigen woonplaats wenden. Mevrouw Keizer kon zich aanvankelijk totaal niets van het ongeval herinneren, klaarblijkelijk door de hersenschudding, die zij had opgelopen. Voorts had zij blessures aan een knie. Na het op de Engelumeweg werd de familie van de overleden heer Sikke Groeneveld in Minnertsga op de hoogte gebracht. In dezelfde straat in Minnertsga woont evenwel een naamgenoot van hem en degene, die de onheilstijding aan de weduwe en kinderen moest overbrengen, had het verkeerde huisnummer opgekregen. Het bericht van het ongeluk kwam dus op het onjuiste adres, waar de familieleden en kinderen werden samengeroepen en groot verdriet heerschte. Tot iemand tot zijn stomme verbazing de vermeende dode in het dorp zag lopen. Hierdoor kwam de vergissing aan het licht en moest de boodschapper zijn droeve plicht nogmaals vervullen. De achtergeblevenen zijn mevrouw M. Groeneveld-Jensma en vier dochters van 28,23,15 en 9 jaar en zes zoons van 26,22,21,19,18 en 13 jaar. Het gezin heeft vroeger al eens een kind verloren.

M'gea – 2 januari 1971 - *Volgens twee oude testamenten, uitdeling in Minnertsga van geld, boter en brood* – “Is it noch wol nedich yn dizze tiid? Dat freegje wy ús wolris ôf. Doe wie it needsaeklik, it wie in rare tiid en doe wiene se wiis mei de bôlle. Wy hawwe it der wolris oer hawn om der mei op te hâlden, mar sa’n testamint kin men ek net samar forneatigje.” De heren J. Post en C. Regnerus, diakenen van de hervormde kerk te Minnertsga, waren op oudejaarsdag tussen vier en vijf uur present in de consistoriekamer om krachtens een testament van de in 1903 overleden koopman in vlas en lijnzaad Lammert Brouwers een klein wittebrood, een suikerbrood, twee pakjes “boerebûter” en één gulden uit te delen aan de weduwen van Minnertsga. Met genoegen kwijten zij zich van hun taak, maar toch rijst er zo nu en dan twijfel aan de noodzakelijkheid, vooral omdat in het testament sprak is van “behoefteige weduwen” en daarvan kun je in deze tijd eigenlijk niet meer spreken. En bovendien was het gegevene vroeger echt een leniging in de nood, terwijl het nu meer een sympathieke gift is. Ook ds. D. Lekkerkerker is niet meer overtuigd van de noodzakelijkheid. Hij moet ook, samen met de heer T. Meinema, wachtmeester van de rijkspolitie in Minnertsga, een uitkering doen aan de weduwen van het dorp. Maar dan één uur eerder dan de heren Post en Regnerus en naar aanleiding van een heel ander testament, dat eeuwen ouder is: het stamt uit 1545. De uitkering bedraagt ieder jaar zo’n vijf gulden. Ds. Lekkerkerker en de heer Meinema vinden dat het eigenlijk slechts vasthouden aan folklore is en willen volgend jaar de uitkering op een andere manier regelen. De beide uitdelingen kunnen plaatshebben door de pachtopbrengst van twee stukken land. Ds. Lekkerkerker en de heer Meinema hebben het beheer over het zogeheten Niemandslân. Het stuk grond is vier pondemaat groot en is volgens het testament in 1545 door een zekere Gerrit Sjoerds en zijn vrouw Tjam aan de arme weduwen van Minnertsga vermaakt. Het beheer was destijds opgedragen aan de pastoor en de dorpsrechter. Voor de pastoor kwam na de Reformatie de predikant in de plaats en voor de dorpsrechter later de schout en in deze tijd de politiemann in het dorp. Het land is niet hun eigendom – het is van niemand, zoals de naam al zegt. Het andere stuk land wordt “It Bôllelân” genoemd. Lammert Brouwers had namelijk volgens zijn in 1886 opgemaakt testament aan de diakenen te Minnertsga (en te Berlikum) ieder tweeduizend

gulden geschonken. In Minnertsga heeft men voor het geld het “Bôllelân” gekocht. De heer Brouwers – enkele zeer bejaarde ingezetenen hebben hem nog wel gekend – deelde overigens zelf tot zijn dood mede het brood en de boter uit. Hij was een beetje een ruwe kerel met een goed hart: sommige weduwen, die het wel ruim hadden, maar toch om een uitkering kwamen, placht hij toe te voegen: “Hwat dochtstou hjir?” Ook in Berlikum, waar hij overleed, wordt nog steeds uitdeling gehouden. Ieder jaar komen zo’n 25 vrouwen voor de beide uitkeringen in aanmerking. Meestal komen ze zelf, maar vaak ook komen familieleden of buurkinderen als iemand slecht ter been is of, zoals op oudejaarsdag, de kou niet indurft. Ds. Lekkerkerker en de heer Meinema willen echter een andere weg inslaan. De pachtopbrengst is f 318,- per jaar en zij vinden dat zij beter enkele giften van zo’n honderd gulden kunnen verstrekken aan weduwen, die werkelijk wat in nood zitten. “We willen een beetje van de folklore af”, aldus ds. Lekkerkerker, “want zo is het net in de geest van het testament. Daarin wordt van armen gesproken. Daarom hebben de heren bij de uitdeling ook gezegd dat het de laatste keer in deze vorm was. Ds. Lekkerkerker vertelt dat in het testament geen nadere voorschriften staan, zodat zij enige speling hebben en aldus konden besluiten. “We zijn aan niemand rekenschap verschuldigd trouwens”, zegt hij. De diakenen zullen echter wel moeten doorgaan met het uitdelen van brood en boter, omdat dat precies zo is omschreven. Maar, ondanks enige twijfel, doen ze het met plezier.

M’gea – 9 januari 1971 - Wethouder Sijtse Bierma van Barradeel heeft in Minnertsga de naam onthuld van het clubhuis voor de jeugd “Ho hjir is’t”. Het jeugdhuis is tot stand gekomen met behulp van de Hervormde, Gereformeerde en Vrije Evangelische gemeente. De jeugd heeft zelf, bijgestaan door de drie jeugdleiders, het oude pakhuis fraai ingericht. Er is ondermeer een bar in ondergebracht. Een dansvloer en zestig zitplaatsen. Bij de opening schonken verscheidene verenigingen enveloppen met inhoud aan de jeugd.

13 februari 1971 - De Leeuwarder rechtbank behandelde gisteren de zaak over de autobotsing tussen Beetgum en Marssum op 18 december j.l., waarbij een dode viel – een ongeval dat plaats vond kort nadat tussen Marssum en Dronrijp een tweede botsing vijf doden eiste. In het eerste geval haalde een Mercedes, die richting Leeuwarden reed ter hoogte van Engelum een vrij langzaam rijdende wagen in juist terwijl men in een flauwe rechterbocht zat. De bestuurster van de Mercedes, de 51-jarige huisvrouw Klaaske K.-de K. uit St. Annaparochie, meende – zo vertelde zij gisteren aan de rechtbank – dat zij op een recht stuk weg reed. Plotseling doemde voor haar een Opel op. Teneinde een frontale botsing te vermijden stuurde zij nog naar links maar raakte de Opel toch. Door deze klap werd de 64-jarige heer S. Groeneveld uit Minnertsga, die naast de chauffeur zat, vrijwel op slag gedood. De bestuurder, de heer C. Kloostra, liep ernstige verwondingen op en is daarvoor inmiddels al weer in een ziekenhuis ter behandeling opgenomen. Ook de drie andere inzittenden van de getroffen wagen werden gekwetst, evenals Klaaske K., die alleen in de auto zat. Zij vertelde, dat de auto voor haar, bestuurd door een dame, vrij traag en met herhaaldelijk afremmen had gereden, hoogstwaarschijnlijk wegens de mist, die het zicht tot plm. 200 m. had beperkt. “Ik meende, dat de bestuurster zocht naar het punt waarop zij moest afslaan en ik dacht, dat het beter was er dan maar voorbij te gaan. Ik was erg geconcentreerd op die auto voor mij en meende beslist, dat ik op een recht stuk van de weg zat”, aldus de verdachte, die desgevraagd ook vertelde, dat zij vier jaar haar rijbewijs heeft en het bewuste traject niet vaak placht te volgen. De verdachte, die de gevolgen van de botsing nog steeds niet te boven is en zich sterk geëmotioneerd toonde bij de herinnering aan het gebeurde, heeft – zoals zij op een vraag zei – dezer dagen nog een bezoek aan het ziekenhuis gebracht om de heer Kloostra op te zoeken. Ook het voor haar zeer zware contact met de weduwe van de heer Groeneveld is zij niet uit de weg gegaan. De officier van justitie, mr. H. Niemeijer, kon geen goed woord over de handelwijze van de verdachte zeggen – zo begon hij zijn korte requisitoir, waarin hij haar laakte omdat zij volstrekt verzuimd had zich te vergewissen of het inhalen wel veilig had kunnen geschieden. De eis luidde twee weken detentie voorwaardelijk, proeftijd twee jaar, f 500 boete en anderhalf jaar ontzegging van de rijbevoegdheid. De raadsman, mr. B.D. van Raay, wilde de fatale manoeuvre van zijn cliënte

niet goed praten maar wees er wel op, dat zij nu eenmaal had gedacht, dat het wel kon – een opvatting, waarmee men vaak in verkeerszaken wordt geconfronteerd. Hij ontkende niet dat hier gestraft moet worden maar achtte de eis in dit geval te zwaar. “Zij is geen wildebras, die er maar op los rijdt”, aldus mr. Van Raay, die er tevens op wees, dat de verdachte aan een school in Berlikum en in een bejaardencentrum in haar dorp gymnastieklessen geeft en haar rijbewijs node kan missen weshalve hij een kortere ontzegging bepleitte dan gevorderd was. Het laatste woord van de verdachte werd onderbroken door ingehouden snikken: Ik vind zelf ook het ergste, wat ik die mensen heb aangedaan. Ik heb er verschrikkelijk spijt van.” De rechtbank zal over veertien dagen uitspraak doen.

M’gea – 13 maart 1971 - Opening van nieuw wijkgebouw van Groene Kruis Minnertsga – De negenjarige Waltje Post, dochtertje van de penningmeester van het Groene Kruis van de afdeling Minnertsga, viel gisteren de eer te beurt een bijdrage te leveren tot de opening van het nieuwe wijkgebouw. Zij was in oud-Friescostuum met gouden oorijzer gestoken, toen zij de directeur van het Provinciale Friese Groene Kruis, drs. C. Vals, de op een kussen (met kruisembleem) liggende sleutel mocht aanbieden. Daarna kregen de genodigden de gelegenheid het nieuwe gebouw te bezichtigen. Even tevoren had de heer Vals het gebruikelijke geschenk, een Groene-Kruisvlag, aan een mast gehesen. Het in gele steen opgetrokken gebouw omvat onder meer een hal, reinigingsafdeling, magazijn, dokterskamer en een grote zaal, die door schuifwanden in tweeën kan worden gedeeld. Aan de wand van de zaal vielen een paar grote “collages” op, gemaakt door de kinderen van de kleuterschool in Minnertsga. Over de zuigelingenverzorging. In de dokterskamer stond het geschenk van het gemeentebestuur van Barradeel: een onderzoektafel; en in de grote zaal het cadeau van de burgerij, het meubilair. Na de daad-opening buiten, kwam de praat-opening binnen in café Dijkstra, waar voorzitter A. de Groot het college van burgemeester en wethouders en de gemeentesecretaris, de heer M. Apperloo, secretaris van de provinciale plancommissie en vertegenwoordigers van het architectenbureau, aannemers, zusterverenigingen, tal van vrouwenverenigingen en –organisaties van kerken en oud-bestuursleden. Welkom kon heten. De heer De Groot, die beheerder wordt van het wijkgebouw en in het bijbehorende pand woont (hij treedt binnenkort als voorzitter af) herinnerde er aan, dat de plannenmakerij in april 1964 was begonnen. De bevolking van Minnertsga had zich zeer royaal getoond om geld bijeen te brengen. Voorwaarde voor het verkrijgen van subsidies was, dat er tien procent uit eigen middelen beschikbaar moest zijn. Het was dik 25 procent geworden. Burgemeester drs. Willem K. de Roos noemde Minnertsga een dorp van allure. Van de drie grote dorpen in de gemeente heeft het nog groei van de bevolking. Dokter Morsink vertelde, dat er in 1950 ook al was gesproken over een nieuw wijkgebouw of over vernieuwing. Hij hoopte, dat men in de aanwinst niet alleen curatief, maar ook vooral preventief zou mogen werken. Hij bood een beeldje aan van een jongetje met een voetbal, als symbool van sportiviteit en jeugdig elan, die het Groene Kruis moeten kenmerken. Ds. D. Lekkerkerker, de hervormde predikant zag bij Kruis en kerk raakpunten op het psychisch-sociaal vlak. Eén van de overige sprekers was de heer T.A. de Jong, die een lijstcollecte had georganiseerd. Mevrouw G. Groeneveld had door ziekte van een andere dame, geheel alleen alle 450 gezinnen van het dorp bezocht. Het resultaat f 1142 in een enveloppe. Voorts bood de heer De Jong dokter Hibma een stoel aan, in de hoop “dat Jo jierren ús dokter bliuwe.”

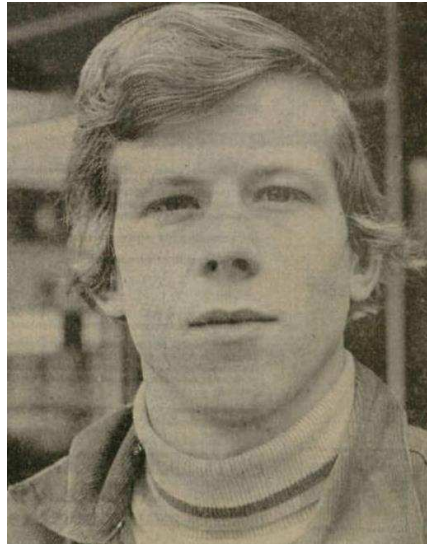
M’gea – 15 maart 1971 - Tehuis is helemaal opgenomen in dorpsgemeenschap van Minnertsga – “Wy kinne faek in foarbyld oan har nimme”, zegt directrice J. de Vries (32) van de vijftien bewoners van “Hermanahiem”, het Chr. tehuis voor geestelijk gehandicapte meisjes te Minnertsga. En alle andere dorpen in Friesland ouden ene voorbeeld aan Minnertsga kunnen nemen. De meisjes van “Hermanahiem” in de leeftijd van achttien tot 45 jaar, zijn volledig in de dorpsgemeenschap geïntegreerd. Sinds “Hermanahiem” ongeveer drie en een half jaar geleden tot zijn tegenwoordige bestemming werd verbouwd, is er nooit een wanklank gehoord. Het maakt het voor de meisjes plezierig wonen bij het dorp. Ze doen overal aan mee. Verscheidene van de dames zijn lid van de vrouwenverenigingen, ze gaan naar de feesten van de jongelings- en meisjesverenigingen en op zaterdagmiddag in groepjes van twee en drie het dorp in om dan hier en dan daar koffie te drinken.

En als iemand eens een tijdje geen gasten van “Hermanahiem” heeft gehad, dan is het al gauw: “Waar bliuwe myn famkes fan Hermanahiem?” De inwoners van Minnertsga hebben zich trouwens al voor het tehuis zijn eerste bewoners kreeg van hun beste kant laten zien. Toen de verbouwing achter de rug was maakten de vrouwen uit het dorp het gebouw schoon en naaiden ze de gordijnen. De sympathie voor “Hermanahiem” is gebleven. Wanneer er iemand trouwt dan schiet er al gauw wat lekkers over voor de meisjes van het tehuis. Die doen van hun kant als zich daar de gelegenheid toe voordoet ook vast wat terug. Met Pasen bijvoorbeeld brengen ze mandjes naar de zieken. Op hun beurt doen de meisjes dan weer mee aan de feestelijkheden in het dorp. Zo wonnen ze eens de eerste prijs in de optocht. En het muziekkorps bracht een serenade in de tuin van het tehuis. De meisjes zich nog op een zeer speciale manier verdienstelijk. Elk jaar worden er wel lammetjes bij de boeren onder Minnertsga geboren, die door de moeder worden verstoten. Deze “wouterkes” worden dan door de bewoonsters van “Hermanahiem” grootgebracht. En als dank kunnen ze dan stevast op een oranjekoek rekenen. Trouwens, wie over beesten begint raakt op “Hermanahiem” niet gauw uitgepraat. De vijftien meisjes – binnenkort zullen het er weer zestien zijn – hebben bijna alle één of meer huisdieren. Er is een hond, er was een poes (die is weggelopen), maar verder zijn er witte muizen, een tortelduif, kanaries, konijn en goudhamstertjes. En van de laatste niet zo weinig. Er is een moedergoudhamstertje, die blijkbaar van plan is alle vijftien kamers – alle meisjes wonen “op zichzelf” – van nakroost te voorzien. Overigens is het allerm minst zo, dat de dames hele dagen kunnen besteden aan het verzorgen en voederen van hun lievelingsdieren. Want ze zijn dan aan het werk. De meeste van de vijftien meisjes werken op de sociale werkplaats in Franeker en een paar van hen zullen te zijner tijd, als dat aan het eind van dit jaar klaarkomt, overstappen naar het dagverblijf dat in deze stad wordt gebouwd. Een paar anderen werken in de bloemenkassen van de WSW bij Minnertsga. Maar voor iedereen is het ’s ochtends vroeg opstaan geblazen: kwart voor zes. Om half 7 zitten de meisjes aan tafel en om zeven uur stapt men in de lijnbus. Men moet ’s ochtends wel zo vroeg op, omdat de meisjes het zich voor ze vertrekken rustig aan tijd willen doen en bovendien: eigenlijk iedereen heeft dus wel een dier, dat eerst nog wel wat vertroeteld wil worden. Bij het voorbereiden van de vacaties heeft men ook nu weer gemerkt, dat de mensen niet overal reageren als de inwoners van Minnertsga. Het heeft nogal wat moeite gekost de meisjes ‘onderdak’ te brengen. Als men contact opnam dat een vakantieverblijf werd gezocht, dan was het vaak: nee. Op Ameland was zelfs al een afspraak gemaakt, maar toch kwam er inmiddels nog bericht: het moet maar niet doorgaan. Heel anders was een reactie uit Appelscha: “Eventueel komen jullie maar met de hele groep. Wij redden het wel met elkaar.” De pensionhouder uit Appelscha beloofde de bewoners van “Hermanahiem” zelfs twee herten en die krijgen straks een plekje achter in de tuin. Een heel verschil dus in reactie tussen Ameland en Appelscha. “En der binne gjin tankberder gasten as dizzen”, zegt mejuffrouw De Vries overtuigd. De vakantie voor de meisjes is nu wel geregeld. Ze zwermen straks verdeeld in kleine groepjes uit over het hele land. De vacantieweken vormen ook voor hen de ontspanningsperiode van het jaar, maar dat neemt niet weg, dat er anders ook veel aan recreatie wordt gedaan. Zo gaat men op zaterdagmiddagen zwemmen in het zwembad van Harlingen. Dat kan dan alleen, want de meisjes hebben als iedereen een vijfdaagse werkweek. En juist voor activiteiten als zwemmen spaart men voor een personenwagenbusje, waarmee men gemakkelijk naar gebeurtenissen buiten de eigen woonplaats kan. Naar de bijzondere kerkdiensten in Harlingen en Leeuwarden, op dagtochtjes, naar vakantieadressen en meer zulk soort zaken. Niet dat men er nu niet op uit kan – partikulieren uit Minnertsga rijden de meisjes vaak – maar men zou zichzelf graag redden. En daarom heeft het bestuur van “Hermanahiem” een beroep gedaan op een deel van de opbrengst uit de puzzelpot, speciaal voor dat busje.

M’gea – 27 maart 1971 - *Grote trouw van leden fanfare “Oranje”* - De Christelijke fanfare “Oranje” in Minnertsga wordt door de dorpsgemeenschap hoog aangeslagen. Dat bleek duidelijk bij de jubileumviering, gisteren in het lokaal van de Hervormde Gemeente. Van alle kanten, werd – om in stijl te blijven -, de loftrompet gestoken. Van de vele sprekers en spreeksters wezen enkelen op de trouw aan de muziekvereniging, die het mogelijk heeft gemaakt 75 jaar te bestaan. Nu met een ledental, dat er mag zijn: ruim veertig werkende leden bij de fanfare, twintig bij de drumband en

zeventien jongedames bij de majorettes als nieuwe loot aan deze muzikale Oranje-stam. Die trouw bleek ook uit het feit, dat drie leden werden gehuldigd, omdat zij veertig jaar achter het banier van "Oranje" hadden gelopen. Zij kregen hiervoor de gouden speld met oorkonde van de heer F. Lautanbach uit Berlikum, voorzitter van de Christelijke Bond van Harmonie- en Fanfarecorpsen. De heer Klaas Schotanus, die als ceremoniemeester optrad, kon een volle zaal verwelkomen. Hij slaagde er in talrijke sprekers en spreeksters (vooral met enveloppes met inhoud) op het toneel te krijgen. Voorzitter A. de Groot van het plaatselijk Groene Kruis constateerde, dat de vijfenzeventigjarige nog kerngezond is. Voorzitter W. Joostema van "Oranje" gaf een historisch overzicht. Hij noemde het schoolhoofd J.A. den Besten als oprichter en dirigent. Hij roemde ook anderdirigenten, in het bijzonder de heer H. Bakker uit Koudum, de huidige dirigent, en de heer Jan. J. Zoodsma (reeds 47 jaar) als tweede dirigent. De heer Zoodsma hoopt in augustus 59 jaar lid te zijn. De heer G. Faber, die al meer dan veertig jaar in het bestuur zitting heeft, werd eveneens met ere genoemd. Burgemeester drs. Willem K. de Roos, die met beide wethouders en gemeente-secretaris aanwezig was, vond het eigenlijk een groot wonder, dat in deze tijd van de televisie, die de mensen thuis houdt, een vereniging zo'n jubileum kon vieren als "Oranje" nu. Hij verheugde zich over de hechte band met de bevolking. Ds. D. Lekkerkerker, Hervormd predikant, prees de medewerking van het muziekkorps bij de erediensten. In de ganse rij sprekers en spreeksters, deden twee dames hun zegje op rijm, waarin ze tot uitdrukking brachten, hoe "Oranje" tot de super-ere-afdeling was opgeklommen. Zij gaven een asbak cadeau, die eventueel als geldbak mocht dienen. En een geldbak had de jubilerende vereniging wel nodig, zo bleek de bestuurders, toen zij de enveloppes openden, want de inwoners van eigen dorp, zusterverenigingen en allerlei instellingen bleken royaal uit de hoek te zijn gekomen. Rest nog te melden, dat er des avonds feest was in de Gereformeerde kerk, waar het "Selskip Anne van der Mark" met "Fan de rein yn de drip" de aanwezigen vermaakte.

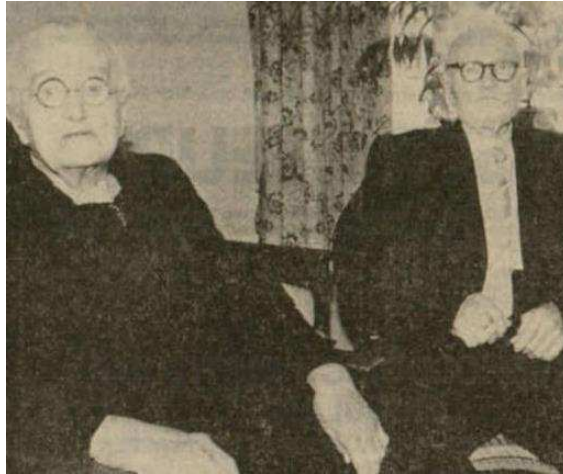
M'gea – 13 mei 1971 - Tjalling Wiersma uit Minnertsga, twintig jaar en sinds zaterdag snelschaakkampioen van Friesland, heeft een druk bezet leven. Deze veehouderszoon, die nu drie jaar werkzaam is als kantoorbediende bij de Algemene Friesche in Leeuwarden (AGO), afdeling reserve, was in een sterk bezet toernooi iedereen te 'snel' af en beëindigde het toernooi met een score van liefst veertien punten uit achttien partijen als kampioen. Een prachtige prestatie van deze jongeman, die al vanaf zijn zesde jaar kan schaken en reeds vele successen heeft geboekt.

Het begon dus al heel vroeg. Hij leerde de eerste beginselen van zijn vader, speelde zijn eerste toernooi als elfjarige bij Emanuel Lasker, de schaakclub te St. Jacobiparochie, waar zijn oudere broer, Frans, die dag eerste werd en hij derde. Sinds die tijd is de animo nog gegroeid. Hij speelt nu al enkele jaren in de competitie aan het eerste bord van "Lasker" met broer Frans naast zich aan het tweede. Daarnaast neemt hij nu al enkele jaren deel aan de onderlinge competities van de

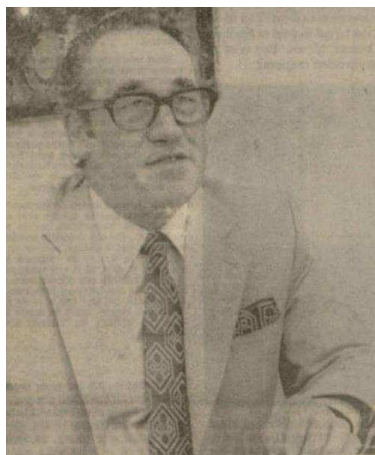
Leeuwarder schaakclub Philidor en slaat daar allerminst een slecht figuur. Voor de jonge Wiersma een prachtige training tegen geroutineerde mensen als Haye Kramer, Theun v.d. Tol enzovoort. Hij heeft hiervan al veel profijt gehad. Overigens maakt hij er allerminst een geheim van dat dokter Hoitsma te St. Jacobiparochie de grote stimulator is geweest. Deze heeft veel voor de jeugd in St. Jacob en omstreken gedaan en Tjalling is al sinds zijn vijftiende jaar lid van Emanuel Lasker. Bij de familie Wiersma is het overigens allemaal schaken, wat de klok slaat. Met uitzondering van broer Sjoerd, schaken de zes gebroeders Wiersma allemaal en “Anne, de jongste, liket it meast fanatyk”. “Douwe, myn âldste broer hat ek spile, mar kin nou net mear; Frans spilet oan it twadde boerd yn St. Jacob. Ritske (16) docht foar it earst mei dit jier en Anne hat der it measte sin oan fan allegearre. Myn suster kin it ek wol, mar docht net folle”. Tjalling zelf speelt naast de competitie voor Lasker dus ook in de competitie van Philidor (hoofdgroep) en bovendien is hij een gewaardeerde kracht bij het bedrijfsschaken. “Mar as it der op oankomt, dan bin ik beseten fan fuotbal. Ik spylje yn it earste fan Minnertsga (tweede klas FVB zaterdagcompetitie) en bin nou spil. Ik haw ek wol foar spile, mar sit nou yn de efterhoede. Ik moat it foaral fan myn snelheit hawwe. Der komt op dit stuit net safolle fan fuotbaljen, hwant ik moat noch oan maert ta skake, mar dan begjin ik wer fûl to trainen. Ik keats derby ek noch yn de bidriuwskompetysje. Us Frans is lykwols de bêste keatser thús. Hy hat alris de priis foar de bêste keatser by de jonges fan de CKB woun. Alle seis broers fuotbalje. Frans en ik spylje yn it earste”. Tjalling Wiersma is in 1967 (Sneek), 1968 (Drachten) en 1969 (Leeuwarden) jeugdschaakkampioen van Friesland geweest en heeft drie keer deelgenomen aan het Nederlands jeugdkampioenschap. De eerste keer in Breda leverde een gedeelde twaalfde plaats op, in 1968 in Amersfoort werd hij derde (gedeeld) en in 1969 in Oostvoorne vierde. In dat jaar speelde hij tevens mee in een zeslandentoernooi in Zutphen. Hij haalde daar drie uit vijf aan het vierde bord en was ingekwartierd bij een schaakfamilie in Zutphen, waar hij samen met de Oostenrijker Ottfield Hampel een kamer had. “Wy sitte hjir yn Fryslân ûngunstich om oan de greate toernoaien mei to dwaen. It kostet in bulte tiid, jild en fakânsje en dat kin net altyd. Derom skaek ik meastal alinne mar op toernoaien yn Fryslân. Boppedat bin ik dwaende mei wiskunde hbs B (skriftelik) en dat freget ek twa jounen yn de wike. Ik ha in bulte oan de kontakten mei de bikiende K.D. Mulder van Leens Dijkstra út Wier, dy’t gauris materiael jowt en in bulte lektuer kriget yn foarbân mei syn kontakten korrespondinsjeskaek. Hy hat alles yn systeem opset. Derby lêk ik in bulte op skaekgebiet”. Bij de familie Wiersma is het een en al sport, wat de klok slaat. “Us mem sjocht al lang net mear raer, as der wer ris ien mei in blessure thúskomt, mar lokkich hat der noch noait ien hwat ernstichs hawn”. Tjalling Wiersma, die in april weer deelneemt aan de Friese kampioenschappen senioren. Het vorige jaar stond hij op een gedeelde tweede plaats met een half puntje achterstand op Fedde van Wijngaarden en zal nog wel meer van zich laten horen. Hij heeft bij de snelschaakkampioenschappen bewezen dat hij koelbloedig en vaardig kan schaken.

15 mei 1971 - Echtbaar Westra is maandag 75 jaar getrouwd—De heer J.J. Westra en mevrouw A. Westra-Miedema in Leeuwarden zijn maandag 75 jaar getrouwd. Hiermee hoort het echtpaar, dat in verband met het platina huwelijksfeest al op de televisie verscheen, tot de oudste “stelletjes” in ons land. De heer Westra werd op 4 maart 99 jaar, zijn vrouw werd op dezelfde datum 97 jaar.

Het echtpaar woont al 33 jaar in een vrijstaand huis aan de mr. P.J. Troelstraweg te Leeuwarden. Er is wel eens sprake van geweest dat de beide mensen naar een rusthuis zouden gaan, maar omdat ze beiden nog redelijk goed ter been zijn en ook verder weinig last hebben van de bekende kwaaltjes, die nu een keer met de ouderdom plegen te komen, zien zij geen heil in een verhuizing. De heer Westra, die in Franeker is geboren en zowel bakker als boer is geweest, mag graag in zijn tuin achter het huis werken, hoewel hij een deel hiervan heeft overgedaan aan een buurman, omdat drie are te veel van het goede was voor hem. Al weken stromen er kaarten en brieven binnen van familieleden en kennissen. De laatste groep is echter niet zo groot, omdat het echtpaar de meeste van zijn leeftijdsgenoten heeft overleefd. Tragisch genoeg overleefden de bejaarde mensen ook zes van hun zeven kinderen: een zoon, de 72-jrige J. Westra in Minnertsga viert maandag het feest mee. Met natuurlijk dertien kleinkinderen en een aantal achterkleinkinderen, dat mevrouw Westra zo snel niet uit het hoofd kan reproduceren. Elke morgen tegen half zeven staat de heer Westra op, een half uurtje later gevolgd door zijn vrouw. Een buurvrouw helpt haar met het opmaken van het haar en het eten komt van "Tafeltje-dek-je", zodat de vrouw des huizes daar geen werk van heeft. In gebouw Irene te Leeuwarden wordt maandagmiddag een uitgebreide receptie gehouden. Toen de oude mensen gevraagd werd of ze niet tegen de drukte opzien antwoordden ze, enigszins verbaasd: "Drukke? Het is al weken druk en zo zie je nog eens een mens. "Zoveel komen we er niet meer uit en het lijkt ons best leuk." En dan mevrouw Westra met de vingers omhoog tegen haar man: "En niet teveel naar de vrouwtjes kijken, hoor!"

7 juni 1971 -

Kees Deenik zanger van geestelijk lied -"Het is zo gemakkelijk om erop te schelden en er zijn ook liederen, die echt wel beneden de meest welwillende opgestelde normen liggen, maar je moet zo voorzichtig zijn met je oordeel. Mag ik dit illustreren met een misschien wat sentimenteel klinkend maar desalniettemin zeer waar verhaal. De story speelt zich af in het Friese dorpje Minnertsga. Ik zou

er als jong beginnend zanger een kerconcert verzorgen. Ik was al vroeg present, want ik wilde vooral repeteren met de organist. Die bracht me dan ook naar de kerk, maar onderweg zei-ie opeens tegen mij: we gaan eerst bij een oud vrouwtje langs, dat al twaalf jaar ziek op bed ligt. Driemaal in de week een wijkverpleegster en burens, die eten van de kerk halen. U weet wel. Ik wou niet. Ik moest Bach zingen en ik wou Bach repeteren. Toen echter deed de organist mij een heel armelijk huisje binnengaan via een klompenhokje en ik kwam in een kamertje, waar naast het bed van de bewoonster zo'n trapding van Johan de Heer stond opgesteld, waar de helft van de toetsen 't niet meer van deed. De organist zei tegen me: en nu zing je voor haar het lied "U kan ik niet missen". Met tranen in de ogen zei de zieke na afloop tot mij – en stel je voor al twaalf jaar bedlegerig – "Wat is de Here goed voor mij." Daar heb ik toen wel een les geleerd. Nogmaals. 't Klinkt sentimenteel maar 't bewijst dat we de functie van deze liederen niet meten onderschatten".

M'ga – 9 juni 1971 - *Niet bloemetjes plukken in omgeving Minnertsga* – Vader J. Vogel en zoon A. Vogel te Minnertsga zijn echte duivenliefhebbers, maar de laatste tijd zit het hun niet mee. Van de vijftien duiven van de heer J. Vogel, die zaterdag meededen aan een wedvlucht uit Surveilliers in Frankrijk, keerde er maar één terug. Dat lot trof veel duivenhouders, maar vader en zoon hebben de laatste weken ook veel duiven dood door vergiftiging. De vogels gaan er op uit om voer voor hun jongen, komen thuis en vallen kort daarna dood van hun stokje.

De heer Vogel is niet de enige duivenhouder uit Minnertsga, van wie vogels door landbouwgiften om het leven zijn gekomen. Hij heeft onlangs een bord in zijn tuin langs de weg gezet, waar een stuk of wat dode duiven aanhingen. Op het bord stond: "Deze vogels stierven binnen vijftien minuten aan landbouwvergif. Vijftien stuks. Dit dodelijk gif is overal rondom ons dorp. Waarschuw daarom uw kinderen. Laat ze niet bloemetjes plukken."

De duiven van de heer Vogel zijn tot 22 mei vastgehouden. Daarna zijn er van hem en een collega-duivenhouder vijftien vogels doodgegaan. De duiven zitten nu weer vast. Maar het vergift levert uiteraard niet alleen gevaar op voor de duiven. Ook huisdieren kunnen er dood aan gaan. En de vergiften, waarvan sommige op arsenicum- en parathionbasis, zijn ook uiterst gevaarlijk voor de mens. Een waarschuwing voor de kinderen lijkt dus niet overbodig.

8 juli 1971 - In de avond van 14 november j.l. reed de 45-jarige landbouwer Abraham D. Uit Minnertsga met zijn auto tussen Ried en Berlikum een geparkeerde auto aan, daarna twee voetgangers en tenslotte een boom. Bacchus had het circuit uitgezet. D.'s eerste treffer werd links van de weg gemaakt, waarna Abraham naar rechts reed en de daar lopende Theodora J. Smit en

Okke de Roos raakte hetgeen hem zo in de war bracht, dat hij de handen ten hemel hief en opnieuw naar links zwalkte, waar de boom een eind aan de rit maakte. Aan D.'s Auto ook. "Het stuur zat in het dak", zei hij. De twee aangereden jongelui liepen ieder hoofd wonden en een hersenschudding op. De verdachte belandde, evenals zijn slachtoffers in het ziekenhuis – hetzelfde waar zij werden verpleegd. Hij vertelde, dat hij in de uren voor het ongeval drie berenburgjes had gedronken, maar aan de politie had hij vier borreltjes laten noteren. "Dan is het gelukkig dat deze zitting niet later gehouden wordt want het worden er steeds minder", merkte de president op. "Ja, ik heb het slecht gedaan", gaf D. eerlijk toe. "En was u toen in staat nog naar behoren te chauffeurs?", vroeg mr. Veder. "Ik dacht van niet", zei Abraham consequent.

De officier mr. G.R. Nubé, vond het plezierig, dat de verdachte inzag dik mis te zijn geweest maar merkte op, dat bij de bloedproef vastgestelde promillage van 2,05 duidde op heel wat meer drank dan drie berenburgjes. De lichamelijke ongemakken, die D van het avontuur heeft overgehouden en de daaruit voortgesproten aanzienlijke zakelijke schade deed de officier geen onvoorwaardelijke straf of een hoge boete vragen. Hij eiste vier weken voorwaardelijk en drie jaar ontzegging van de rijbevoegdheid. Uitspraak over twee weken. (Eis werd straf).

30 juli 1971 - Spoorlijn Stiens-Minnertsga gaat dicht – De spoorlijn Stiens-Minnertsga wordt opgeheven. De Nederlandse Spoorwegen sluiten de bediening van de lijn per 23 september, de goederendienst op dit traject wordt dan opgeheven. Sluiting van de lijn hing al lang in de lucht, maar de minister moest nog op het verzoek van NS beslissen. Die beslissing – voor NS positief, voor de getroffen laa- en losplaatsen negatief – is nu afgekomen.

De vervoerders aan de betrokken lijn waren al van de beslissing van de minister op de hoogte. Vooral de vervoerders van pootaardappelen worden door de maatregel getroffen. De heer G. Laanstra van de ZPC in Sint Jacobiparochie noemt de sluiting "een rotstreek". Hij biedt in het seizoen (van oktober tot maart) 250 wagonladingen aan, plus in Minnertsga nog eens honderd. "Het wordt voor ons allemaal slechter", aldus de heer Laanstra, die er op wijst, dat de aardappelen nu zullen worden vervoerd naar de losplaatsen Stiens, Franeker of Leeuwarden. Men is daarbij zeer afhankelijk van het weer, omdat de pootaardappelen geen vorst mogen hebben. De heer Laanstra is niet de enige getroffen: de firma K.J. Faber en zoon te Sint Jacobiparochie biedt dertig tot veertig wagonladingen aan en de firma Van Rijn te 's Gravenzande (Miedema-Berlikum) laadt in een seizoen ongeveer zeventig wagons in Sint Jacob en Minnertsga.

M'gea – 10 september 1971 - Meer dan twintig Friezen wacht ontslag in Amsterdam – Bij de negentig Amsterdamse havenarbeiders, die zeer binnenkort zullen worden ontslagen, behoren ruim twintig Friezen. Het zijn weekpendelaars, die 's maandags naar 's lands hoofdstad reizen en op vrijdagavond weer thuis komen. Ongeveer de helft van de Friese pendelaars komt uit de Noordwesthoek van de provincie. Er zijn er bij, die al langer dan tien jaar in de Amsterdamse haven hebben gewerkt.

De pendelende havenarbeiders zijn dure werkrachten voor de Stichting Samenwerkende Havenbedrijven (SHB), bij wie zij in dienst zijn. In de eerste plaats arriveren zij pas in de loop van maandagmorgen in 's lands hoofdstad om dan pas 's middags om half één aan het werk te gaan. Alle andere werknemers van de SHB werken veertig uur. Hun heenreis brengt mee, dat de pendelaars maar weken van 36 uur maken. En dat tegen een loon, waar veel industrieën – ook in het Westen – niet tegenop kunnen. De netto-lonen liggen zo rond de tweehonderd gulden. Door de week verblijven de pendelaars in het woonoord Tussenhaven op Zeeburg in Amsterdam. Ze hebben daar kost en inwoning gratis. Dat betekent dus – naast het verlies van tien procent aan werkuren – nog eens een verzwaring van de loonkosten van de pendelende werknemers. Vandaar ook, dat besloten is hun het eerst het ontslag aan te zeggen. Overigens had gisteren nog niemand van hen persoonlijk bericht ontvangen, dat hij per die en die datum ontslagen zou worden.

Hendrik Stapert (40) uit Minnertsga werkt nu een jaar of vier bij de SHB. Hij is heftruckchauffeur. Ook voor hij bij de SHB in dienst kwam, werkte hij al in het Westen. Toen bij Van Gend & Loos in Amsterdam en Zaandam. Ook toen al was het elke week op en neer reizen tussen Holland en

Friesland. Voor zijn werk bij de SHB werd de heer Stapert eerst elke maandagmorgen opgepikt door een bus in Harlingen, maar de laatste tijd was het al zo, dat men op eigen gelegenheid naar de Kop van de Afsluitdijk moest reizen. Het aantal bussen, dat werknemers naar Holland aanvoerde, was namelijk verminderd van drie naar twee. De mensen uit Tzummarum, Berlikum, Minnertsga, Sint Jacob en andere plaatsen moesten op de Kop in de bus stappen, die over rijksweg 43 reed en waar de werknemers uit Nieuwehorne, Sneek en andere dorpen en steden al eerder op de ochtend waren ingestapt.

Sjouke Sijbesma (39), eveneens uit Minnertsga is al een hele tijd niet aan het werk geweest maar dat heeft een andere oorzaak. Hij is aan zijn maag geopereerd en had vorige week maandag weer mogen beginnen, maar neemt nu zijn veertien dagen vakantie op. Aanstaande maandag zijn die voorbij, maar hij wilde vandaag eerst maar eens even met Amsterdam bellen of er dan wel werk voor hem is. Als dat niet het geval zou zijn: "It spyt my forskriklik, dat it sa giet. It foldie my dêr bêst, it wurk en alles. En derhinne reizgje yn de baes syn tiid...." De heer Sybesma heeft tien jaar bij de SHB gewerkt en ook hij was eerder werkzaam bij Van Gend & Loos in Amsterdam en Zaandam. Hij woonde met zijn collega's op Tussenhaven, waar dertig achterpersoonskamers plaats kunnen bieden aan 240 man. Maar de laatste tijd was maar de helft van de accommodatie nodig.

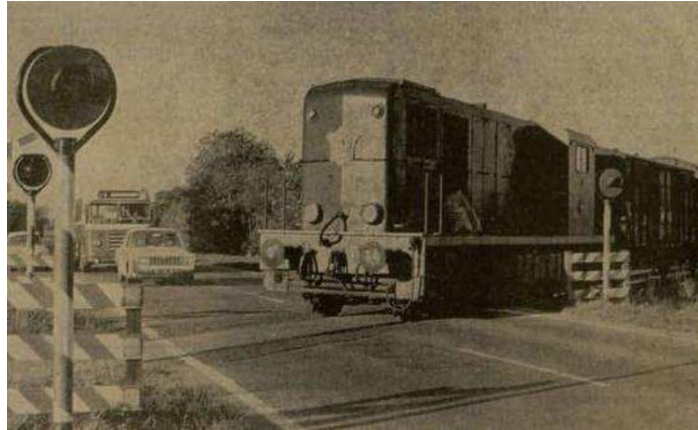
9 oktober 1971 - Op het Franekereind te Sexbierum is gisterochtend omstreeks half acht, de 21-jarige kraamverzorgster mejuffrouw Teakje Tilstra uit Ried met haar Fiat 600 in botsing gekomen met de melkauto van de 26-jarige heer L. Meijer uit Minnertsga. Mejuffrouw Tilstra kwam uit de richting Franeker en bleef in een bocht niet geheel op haar eigen weghelft. Zij raakte daarbij de melkauto en botste vervolgens tegen een boom. Omstanders moesten haar uit het wrak bevrijden. Met een hersenschudding en een kaakfractuur is zij naar het Diaconessenhuis te Leeuwarden overgebracht. Haar toestand is redelijk.

M'gea – 27 november 1971 - *Burgemeester De Roos opende boerderij in ruilverkaveling* – Burgemeester Willem K. de Roos van Barradeel heeft in de ruilverkaveling Berlikum officieel de eerste nieuwe boerderij in het blok geopend. Het is het bedrijf van de heer G. Wassenaar onder Minnertsga, waar in een ligboxenstal plaats is voor 100 stuks melkkoeien. De bouw van het bedrijf, een Alveest, laat vergroting in een later stadium toe. Er is een montage-bungalow naast de boerderij gezet.

8 januari 1972 - *Noord Friese Lokaal Spoor defintief opgeheven* – Ondanks de vele protesten in het verleden van zowel de directe belanghebbenden als Gedeputeerde Staten van Friesland is aan het zeventigjarige bestaan van het Noord-Friese Lokaal Spoor deze week een definitief einde gekomen. Dit betekent dat alle los- en laadplaatsen op de lijn Leeuwarden-Dokkum voorgoed gesloten worden. Al eerder werd de westelijke tak van de NFLS naar Minnertsga afgesloten.

Vooral van de zijde van de Friese pootaardappelhandel is destijds fel geprotesteerd tegen de opheffing van de Noord-Friese. Gedeputeerde Staten bemoeiden zich ook met de zaak en kregen van het departement van Verkeer en Waterstaat de toezegging los dat de oostelijke tak van de Noordfriese goederenlijn (Leeuwarden-Stiens-Dokkum) gehandhaafd zou blijven in de dienstregeling 1972-1973.

Hoewel de dienst dus officieel is opgeheven, zal bediening van de los- en laadplaatsen op dat baanvak nog tot 1 april 1972 mogelijk zijn, terwijl van 1 oktober 1972 tot 1 april 1973 tegen betaling van een speciaal overbrengloon bediening ook nog mogelijk is. Dat laatste overigens met uitzondering van Dokkum.

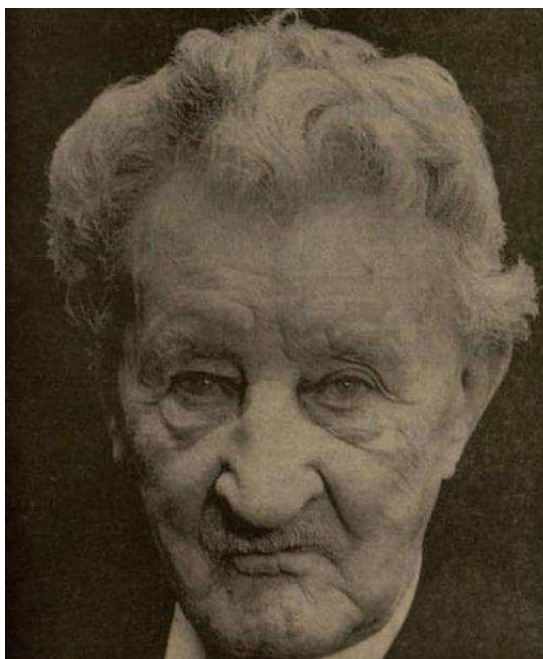

Archiefphoto van de goederentrein Leeuwarden-Dokkum op de overweg bij Jelsum.

De NFLS-Mij werd op 31 mei 1899 opgericht. De eerste reizigerstrein tussen Leeuwarden en Ferwerd reed op 22 april 1901. Een groot succes is het reizigersvervoer tussen Leeuwarden en Dokkum nooit geworden. Op 30 juni 1936 reed het "Dokkumer Lokaalstje" voor het laatst. Dankzij het aardappeltransport leefde het goederenvervoer een florissant bestaan. In de campagnetijd werden er soms vijf treinen met tweehonderd wagens per dag ingezet. Maar ook dat vervoer liep de laatste tijd sterk terug, tot één trein met ongeveer vijftien wagens per dag.

In de jaren 1954 – 1956 kwam de reizigerstrein nog even terug tijdens een opdooiperiode, terwijl in 1964 de Rotaryclub Leeuwarden ook nog een rit naar Dokkum organiseerde. De laatste maal dat de reizigerstrein door Noord-Friesland reed was in 1970, toen de Nederlandse Vereniging van Belangstellenden voor de Spoorwegen (NVBS) "afscheidsritten" organiseerde.

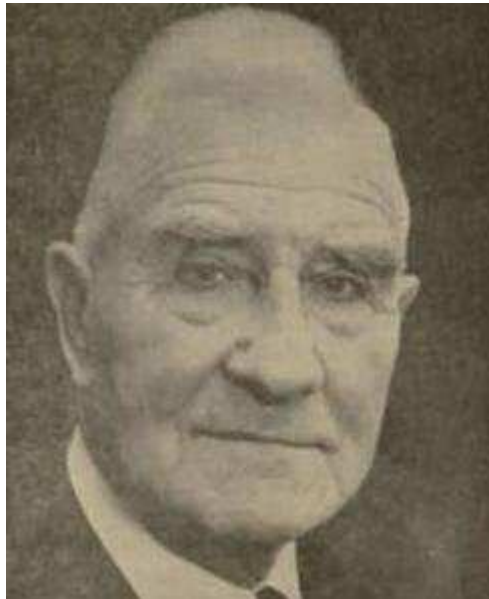
M'gea – 13 januari 1972 - "Jeugdige" honderdjarige in Minnertsga – Maandag hoopt de heer Oebele S. Weima zijn honderdste verjaardag te vieren. Hij zal dan recipiëren in het hervormd verenigingsgebouw. Daarmee is dan meteen gezegd dat de heer Weima voor een honderjarige nog een zeldzaam goede gezondheid geniet. Hij heeft ook nog een jeugdig uiterlijk. Die jeugdigheid spreekt ook uit het feit dat de heer Weima een groot sympathisant is van Feijenoord en Atje Keukel-Deelstra, hoewel hij nog liever een partijtje damt of schaakt. De heer Weima, die al 44 jaar bij zijn dochter inwoont, aanschouwde in 1872 het levenslicht aan boord van het turfschip van zijn ouders, dat in de vaart van Minnertsga lag. Schoolgaan was er alleen maar bij als hun schip voor lossen en laden in Minnertsga lag. Voordat hij trouwde – de heer Weima was toen veertig – voer hij zelf ook. Eerst op een vissersschip en later op een vrachtschip. Na zijn huwelijk in 1912 vestigde hij zich als groenteboer aan de Vegelingstraat in Leeuwarden, maar Minnertsga bleef trekken en vijf jaar later had hij daar een petroleumhandel. "Ik ben geboren als koopman en ik ben het gebleven", aldus de heer Weima, die op negentigjarige leeftijd nog met petroleum ventte langs de zeedijk van de Bildtdorpen tot Koehool.

De heer Weima weet nauwelijks wat ziekte is. Op z'n tijd neemt hij zijn prúmke en zaterdagsavond drinkt hij met smaak z'n glaasje jonge jenever. Laat naar bed gaan is ook één van de "zonden" van de heer Weima, maar zijn dochter heeft daar begrip voor en laat haar vader, als het al eens één uur of later is geworden de volgende dag uitslapen.

Mgea – 18 januari 1972 - Belevenissen van een armmeester – Teake Andries de Jong – hij woont in Minnertsga en morgen wordt hij tachtig – heeft in zijn leven heel wat gevochten. Meestal werd dat gevecht gevoerd ten gunste van een ander. "Foar in oar woe ik wol fochtsje", zegt hij. "Foar mysels net". Die gevechten voerde hij in zijn functie van secretaris-boekhouder van het burgelijk armbestuur, tevens armmeester van de gemeente Barradeel. Hij vond dat de mensen recht hadden op iets meer dan alleen eten en drinken en dat was in de tijd van de oude Armenwet geen algemeen standpunt. Meestal lukte het de heer De Jong wel iets meer beschikbaar te stellen, want hij stond zijn mannetje in het armbestuur. Het lijkt een niet erg aantrekkelijk beroep, dat van armmeester. Het viel mee, zegt de heer De Jong. Vooral de mogelijkheid om wat extra's te doen voor mensen die in kommervolle omstandigheden leefden maakte het werken prettig. Dat neemt niet weg dat hi jsoms trieste tafereeltjes meemaakte. Als voorbeeld noemt hij het geval van een moeder, die wel de bordjes met brood van haar kinderen wegmoffelde toen armmeester De Jong binnenkwam. Zij meende namelijk dat ze haar kinderen geen suiker op het brood mocht geven. Het lijken vaak kleinigheden, die de heer De Jong zich herinnert uit zijn armmeesterperiode. Daar is bijvoorbeeld de oude vrouw, die zich veel opofferingen had getroost om haar eenkamerwoning zo netjes mogelijk te houden. Slechts één ding ontbrak er nog aan: een nieuwe mat. Geld daarvoor had zij niet. De Armenwet stond het eigenlijk ook niet toe, maar armmeester De Jong heeft haar een mat laten bezorgen. De Armenwet heeft al geruime tijd geleden plaats moeten maken voor de Algemene Bijstandswet, die beter aansluit bij de opvattingen van de heer De Jong. Toch is hij er niet onverdeeldgelukkig mee. Hij meent dat het mensen, die niet zo erg van werken houden tegenwoordig wat te makkelijk wordt gemaakt om aan de kost te komen. Er zijn meer verschijnselen anno 1972, waartegen Teake de Jong zo zijn bezwaren heeft. Als oud-politieman (eerst in Den Haag, later in Barradeel) zou hij soms wel eens een wat steviger optreden willen zien bij ordeverstoringen. Hij heeft eens opgemerkt hoe opgeschoten jongens een politieagent vroegen zich even te verwijderen opdat zij konden doorgaan met vuurtje stoken. Als zoiets hem was gevraagd, hadden de jongens zonder enige twijfel een pak slaag gekregen.

“Ik makke nooit net folle forbalen, mar ik ha in soad klappen útdield,” zegt hij over zijn veldwachtertijd. Teake de Jong stamt uit een timmermansgeslacht in Workum. Min ofm eer automatisch kwam hij ook in dat vak terecht. Gelukkig voelde hij zich daar echter niet in. Toen het er in 1916 op leek dat hij ondanks zijn vrijlating in dienst moest, solliciteerde hij bij de Haagse politie. In Den Haag werd zijn eerste dochter geboren. “It wie doedestiids freeslik min yn’e stêden, herinnert hij zich nog heel goed. Daarom solliciteerde hij in 1918 naar Barradeel. Het lukte. Tot 1939 stond de heer De Jong in zijn tegenwoordige woonplaats Minnertsgea. In dat jaart werd hij bevorderd tot chef-veldwachter en dat betekende een verhuizing naar Sexbierum. In dat dorp maakte de familie De Jong de tweede wereldoorlog mee. Dat was niet de prettigste tijd uit het leven van de heer De Jong en zijn vrouw. Er gebeurde nogal eens wat in Barradeel en soms kreeg de chef-veldwachter van Barradeel het zelfs op zijn brood als in het aangrenzende stuk van Menaldumadeel iets was gebeurd dat de Duitsers niet aanstond. Mevrouw De Jong- tien jaar geleden overleden – heeft in de oorlog menigmaal een zucht van verlichting geslagen als hij man veilig en wel terugkeerde van een “boetetocht” naar de SD in Leeuwarden. De spanningen lieten ondertussen wel hun sporen na, wat betreft de gezondheid van de veldwachter. Die spanningen werden des te groter doordat de familie De Jong onderdak had verleend aan twee verzets-meisjes van de andere kant van de Afsluitdijk. Eén van hen had een Duitser gedood en in huize De Jong kwam ambtshalve nogal eens een Duitser. Het normale gewicht van Teake de Jong was in zijn actieve jaren ruim 200 pond, momenteel weegt hij ook nog altijd 180 pond. In 1944 woog hij niet meer dan 140 pond. “Ik slingerde der oer”, zegt hij. Het liep uit op een medisch onderzoek in Utrecht en een ‘goede’ dokter vroeg hem of hij er bezwaar tegen had om ook te worden afgekeurd. Dat was niet het geval en toen eindigde de politieloopbaan van de heer De Jong.

In 1957 kwam de pensioenering als armmeester. Nadien heeft de heer De Jong bepaald geen zittend leven geleid. Een groot deel van zijn vrije tijd steekt hij in het bejaardenwerk in Minnertsgea. Hij stond aan de wieg van de bejaardensoos aan de Hege Buorren, waar hij morgen iedereen ontvangt, die hem wil gelukwensen met zijn tachtigste verjaardag. Stelregel van de heer De Jong: wat de bejaarden zelf kunnen doen, moeten ze ook zelf doen.

28 februari 1972 - D.H. de Vries weer sterkste Friese dammer – Op de damwedstrijd, die zaterdag te Wirdum werd gehouden, is tevens een beslissingswedstrijd tussen A. v.d. Goot te Oudegea-W. en D.H. de Vries te Minnertsgea gehouden om de kampioenstitel van het Fries dammen. Van der Goot verkeek zich in de openingstheorie, verloor een schijf en daarmee de partij. De Vries werd hierdoor voor de zevende maal kampioen. Hij veroverde de titel ook in 1955, 1958, 1959, 1965, 1966 en 1970.

29 februari 1972 - Echtbaar IJ. Westra jarig: samen 198 jaar – Zaterdag is een grote dag voor de heer en mevrouw Westra van de Mr. P.J. Troelstraweg. Niet alleen wordt de heer IJ. Westra dan 100 jaar, zijn vrouw A. Westra-Miedema viert op dezelfde dag haar 98-ste verjaardag. Op 17 mei vorig jaar, waren zijn 75 jaar getrouwd.

De heer IJde Westra is geboren in Franeker. Hij was enige tijd bakker in Minnertsga. Later werd hij boer. Al 34 jaar wonen hij en zijn vrouw – Aaltje Miedema werd geboren in Hijum – aan de Troelstraweg in Leeuwarden. “Wy hawwe it hjir wol nei ’t sin”. Mevrouw Westra maakt het huis iedere morgen zelf aan kant en wordt daarbij geholpen door haar man. Hij hanteert de stofzuiger en verzorgt de kachel – een kolenhaard – het laatste karweitje sinds kort met assistentie van een buurman. Kleindochter Ymkje komt iedere zaterdag de was doen en het huis wordt door de burens verzorgd. De maaltijden krijgen de heer en mevrouw Westra van “Tafeltje-dek-je”.

Ze hebben zeven kinderen gehad, waarvan nu nog een zoon leeft. Hij woont in Minnertsga. Er zijn negen kleinkinderen en zestien achterkleinkinderen. Het echtpaar Westra verheugt zich op het feest in het gebouw Irene zaterdag (van half drie tot vijf), waar zij al die familieleden weer hopen te zien. Ze hebben nog overal belangstelling voor. Ze lezen de krant en kijken naar de televisie. Hun gezondheid is nog goed. De bijna 100-jarige zegt nog heel vlot gedichten uit zijn jeugd op, die een weerspiegeling zijn van de gebeurtenissen in die tijd.

10 mei 1972 - Minnertsga heeft genoeg van stinkende Haven – De Haven, de vaart dwars door Minnertsga, stinkt. En niet zo’n beetje ook. Voor de omwonenden, maar eigenlijk voor het gehele dorp, is de toestand onhoudbaar, geworden, een reden voor de dames van de Bond van Christelijke Plattelandsvrouwen om een handtekeningactie op touw te zetten. Gistermiddag boden drie afgevaardigden van een bondsafdeling de burgemeester en een wethouder van Barradeel het resultaat van de actie aan: 805 handtekeningen uit een dorp dat groot en klein 1899 inwoners telt. De toestand is onhoudbaar, dat kon wethouder Sytse Bierma, die zelf vlakbij de Haven woont, onmiddellijk bevestigen. Behalve de stank (Eén van de dames: “Tijdens het eten koken moeten de ramen dicht, anders stinkt ook het eten”) komt er als naar verschijnsel bij dat de omwonenden last krijgen van ratten. Deze dieren voelen zich niet alleen thuis in het stilstaande stinkende water, maar komen ook onder de huizen en in de hokken. Ook het onderwijs heeft last van de stank. Uit een brief van het hoofd van de Christelijke Basisschool, die aan de Haven staat, blijkt dat zijn leerlingen veel hinder ondervinden van de stank, ook al blijven de ramen van de school potdicht. Deze ongezonde toestand is ontstaan doordat in het kader van de ruilverkaveling Berlikum een dam in de Minnertsgaastervaart is gelegd, waardoor de Haven niet meer in open verbinding staat met het Berlikumer Wiid. Daarom ook wees burgemeester drs. Willem K. de Roos de verantwoordelijkheid van de gemeente in deze zaak van de hand. “Wij kunnen hier niets aan doen. Het is de schuld van de ruilverkaveling, die zonder overleg met ons die dam heeft gelegd. Ik vind dat niet erg doordacht”.

Burgemeester drs. Willem K. de Roos bekijkt de lijst met handtekeningen. Verder vlnr de dames H. Post-Meijer, B. Vogel-Machiela en S. Terpstra-van Dijk.

Als gevolg van die afsluiting werd de Haven stilstaand water en omdat alle woningen van het dorp afwateren op deze vaart, zat Minnertsga in korte tijd in de stank en de ratten. B.en W. zullen nu op korte termijn proberen een oplossing te vinden voor deze vieze situatie. Men wil zo snel mogelijk praten met de ruilverkavelingscommissie en met de afdeling milieuhygiëne van de provincie. Burgemeester De Roos: "Het is niet alleen een technisch probleem, maar ook een financieel probleem. De gemeente heeft geen geld om een pompstation of iets dergelijks aan te leggen. De beste-tijdelijke – oplossing zou zijn de dam in de Minnertsgaastervaart er weer uit te halen. Dan stroomt het water weer ne dan wordt het wel weer schoon. De enige afdoende oplossing is natuurlijk een waterzuivering, maar dat is een taak van de provincie".

20 mei 1972 - Rangschikken van plaatjes werd autorijder noodlottig – Het rangschikken van, bij een benzinepomp gekregen, reclameplaatjes is de heer J.E. de Vries uit Minnertsga gisteren duur komen te staan. Hij deed dat tijdens het rijden in de buurt van Deersum. Zijn wagen kwam daardoor in de rechterberm, schoot vervolgens over de weg en kwam in botsing met een bestelauto van boekbinderij Friesland uit Leeuwarden. De heer De Vries, die met auto en al in de slot terecht kwam, werd gewond naar het Diaconessenhuis gebracht. Zijn wagen werd totaal vernield. De bestelwagen, bestuurd door de heer Klompstra, werd zwaar beschadigd.

1 juni 1972 - Twee gewonden bij gecompliceerde botsing – Leeuwarden – Gistermiddag om vijf uur raakten de 57-jarige mevrouw A. Dansen-van der Meer uit Leeuwarden en de vijftienjarige Jacob Bosgraaf (moet zijn Bosgra?) uit Minnertsga gewond bij een aanrijding op de kruising Van Loonstraat-Van Blomstraat-Simon de Vliegerstraat – d'Hondecoeterstraat. De 49-jarige los arbeider G. van A. reed met zijn auto over de Simon de Vliegerstraat naar de kruising en kreeg geen voorrang van de zestienjarige bromfietser A.M. Deze kwam ten val, waarbij zijn duopassagier Jacob Bosgra(af) een snijwond aan de rechterknie opliep. De bromfietser kwam door de val in botsing met mevrouw Dansen, die met de fiets aan de hand stilstond om voorrang te verlenen aan de auto. Mevrouw Dansen had een snijwond aan de lip en een opgezette enkel. Beide gewonden werden per ambulance naar het Diaconessenhuis gebracht. De auto, de bromfiets en de fiets werden beschadigd.

20 juni 1972 - Jongen (17) reed op voorplein van "paleis" tienjarig jongetje aan – Leeuwarden – Hoewel hij niet in bezit is van een rijbewijs, zou de zeventienjarige leerlingbanketbakker S. v.d.M. uit Minnertsga gistermiddag tegen vijf uur toch even de auto van zijn chef verplaatsen. Door zijn onkundigheid raakte hij de macht over het stuur kwijt. Hij reed op het Hofplein de inham voor de voormalige woning van de commissaris der koningin in en ramde een betonnen paal. Vervolgens reed hij de tienjarige Robertino Gatsonidus aan, die daar met zijn fietsje aan de hand liep. De auto kwam tot stilstand op de trap van het "paleis". Robertino lag onder de wagen. Hij bleek enige inwendige kneuzingen te hebben en werd per ambulance naar het Diaconessenhuis vervoerd. Het fietsje werd vernield en de voorzijde van de auto werd beschadigd.

M'gea – 24 juni 1972 - De Flintstones, Pipi Langkous, Ajax, Gurbe en Loltsje en het Dokkumer Lokaeltsje, ze waren er allemaal in de jaarlijkse optocht, die ter gelegenheid van de feestdagen van het comité "Oranje Nationaal Minnertsga" werd gehouden. Dertig wagens, door buurtcomité's, scholen en particulieren opgetuigd, trotseerden gistermorgen de harde wind en maakten een rondgang door het dorp. Het weer was er wel de oorzaak van, dat de tocht een uur werd uitgesteld en dat de route was ingekort. Vandaag zijn er volksspelen voor de jeugd en een zeskamp, terwijl prijzen worden uitgelooft voor het mooiste tuintje, de mooiste versiering en de beste verlichting. In de loods van het expeditiebedrijf Joostema en Wijngaarden trad onder meer het kindercircus Saranti op.

Mgea – 28 augustus 1972 - Het torenvalkje met het kettinkje aan de poot, dat onlangs door een onzer fotografen werd waargenomen in de buurt van Grouw, is weer bij de baas thuis. De heer A. Vogel uit Minnertsga, electriciën van beroep, vertelde ons zaterdag, dat het valkje een van de zeven uit het nest in de toren van het dorp is. Het jonge diertje was uit het nest gevallen en op verzoek van de Vogelwacht ontfermde de heer Vogel zich over de kleine. De bedoeling is om de jonge valk straks weer op eigen wieken te laten gaan. Maar voordat het zover was, ontsnapte het dier uit het hok. Vorige week dinsdag kon de torenvalk weer met een schepnet worden gevangen – bij de toren.

8 september 1972 - Ruilverkaveling "Het Bildt" - De Voorbereidingscommissie van genoemde ruilverkaveling deelt belanghebbenden mede dat elke 2^e dinsdag van de maand van 2.00 – 4.00 uur n.m. zitting zal worden gehouden in het Bureau van Uitvoering in Minnertsga. Op deze zitdagen kunnen alle mogelijke inlichtingen worden verkregen over de ruilverkaveling, grondaankoop en dergelijke. De eerste zitdag vindt plaats op dinsdag 12 september a.s.

7 oktober 1972 - I. Westra (ruim 100 jaar) gisteren overleden – Leeuwarden – Na een kort ziekbed is gisteren overleden de heer Iede Westra van de Mr. P.J. Troelstraweg. De heer Westra werd honderd jaar en zeven maanden oud. Zaterdag 4 maart j.l. vierde het echtpaar Westra de honderdste verjaardag en tevens de 98-ste verjaardag van mevrouw. Het echtpaar was ruim 76 jaar getrouwd. De heer Westra, geboren in Franeker, was enige tijd bakker in Minnertsga. Later werd hij boer. Het echtpaar heeft ruim 34 jaar aan de Troelstraweg gewoond.

13 oktober 1972 - Vanmorgen in alle vroegte, omstreeks half 5, kreeg de 35-jarige Gerben de Jong uit Minnertsga, chauffeur van beroep, tusen Hitzum en Achlum plotseling een paard voor zijn Mercedes personenauto. De man kon het dier niet meer ontwijken. Het paard maakte een salto, maar werd slechts licht gewond. De bestuurder van de auto kwam er goed af, maar zijn auto liep zware schade op. Het paard was eigendom van veehouder Harm Wiersma uit Achlum. Het dier had het weiland gemakkelijk kunnen verlaten want het hek stond (door onbekende oorzaak) open.

Mgea - 7 november 1972 - De heer Bindert Posthuma heeft na bijna veertig jaar afscheid genomen als dirigent van het koor Fryske Stimmen te Minnertsga. De heer Posthuma beperkte zich al die jaren niet tot de gewone koorzang. Meermalen trad hij op met orkest en solisten in de oratoria Die Schopfung, De Jahreszeiten en de Elias. Tijdens een toernee voor de NCRV in de winter van '48 trad het koor op in Fries kostuum in meer dan veertig steden en plaatsen in het gehele land. De heer

Posthuma heeft in besloten bijeenkomst afscheid genomen van zijn koorleden. Als blijk van waardering werd een Zaanse klok aangeboden.

7 november 1972 - Leeuwarden – Er zijn weer zes werkloosheidsobjecten vrijgegeven, waaronder de aanleg van een voetbalveld te Minnertsga.

24 november 1972 - Met klachten over pijn in zijn rechterbeen en in de borststreek en vermoedelijk met een lichte hersenschudding moest de 49-jarige automobilist J. van der B. vanmorgen per ambulance naar het Diaconessenhuis worden gebracht, nadat hij in de Vredeman de Vriesstraat frontaal tegen de auto van de 38-jarige N.A. van der K. uit Minnertsga was gebotst. De beide heren reden elkaar tegemoet. Aan beide kanten van de straat stonden auto's geparkeerd. Omdat passeren toen moeilijk ging, remde Van der K. iets af maar zijn wagen gleed op het gladde wegdek door, waarna de aanrijding ontstond.

25 november 1972 - Leeuwarden – Op de Poptawei zijn gistermorgen kort na elkaar twee automobilisten op het gladde wegdek in een slip geraakt. De ene wagen, eigendom van de 57-jarige C.V. uit Minnertsga, werd totaal vernield, nadat de wagen via de berm en de sloot in de berm aan de andere kant van de weg, de Harlingerstraatweg, was beland. Even daarna passeerde de marechaussee W.S. in zijn wagen. Ook hij slipte, kwam in de berm en botste toen tegen de vangrail van de Harlingerstraatweg. Zijn auto liep diverse deuken op. De beide automobilisten bleven ongedeerd.

Mgea – 16 december 1972 - *Wegens drugshandel: Utrechter in Minnertsga aangehouden* – Naar eerst nu bekend wordt, heeft de rijkspolitie van de groep Het Bildt in de nacht van maandag op dinsdag in Minnertsga aangehouden de Utrechter J.V. . De arrestatie is verricht op verzoek van de districtsrecherche van de rijkspolitie in Utrecht en zou in verband staan met een drugshandel in het Utrechtse Leusden. De rijkspolitie in Leusden wil over deze zaak geen mededelingen doen, maar er zou sprake zijn van een zeer goede vangst. V. dook vorig jaar op in Friesland. Hij wilde in Minnertsga een huis kopen om dat te verbouwen en in te richten als tehuis voor kinderen van ouders, die in Nederlandse gevangenissen verblijf hielden. De koop van het huis ging niet door, het werd eigendom van een Hagenaar. V. kwam echter terug, toen de Hagenaar Minnertsga verliet en het boerderijtje wel kwijt wilde. De verbouwing was nu in volle gang. V. bivakkeerde er in een geïmproviseerd onderkomen. V. schijnt in dit geval niet de hoofdverdachte te zijn. Dat zijn een Amersfoorter en een Spakenburger, die ook al zijn gearresteerd. Naar aanleiding daarvan deed de politie een inval in een woning in Leusden, waar zij de hand wist te leggen op tien kilogram hasj, die een geschatte handelswaarde zou hebben van f 20.000.

Mgea – 21 december 1972 - *“Evangelist” uit Minnertsga hoofd van hasj-handel* – De veertijjarige “evangelist” J.V. uit Minnertsga, die begin vorige week in zijn woonplaats werd aangehouden door de rijkspolitie in de groep Het Bildt, blijkt de hoofdverdachte te zijn in een hasj-zaak in het Utrechtse Leusden. De man organiseerde transporten van en naar Marokko om daar per auto hasj op te halen. De handelswaar werd dan in Nederland verkocht. De rijkspolitie in het district Utrecht heeft in totaal twaalf man aangehouden en in verzekerde bewaring gesteld. De hele groep is al voorgeleid voor de officier van justitie. Het merendeel heeft een volledige bekentenis afgelegd. De zaak kwam volgens de politie aan het rollen, toen puur toevallig twee mensen van de rijkspolitie in Leusden in een restaurant in hun standplaats getuigen waren van een geldtransactie tussen twee als drugshandelaren bekende personen. Een van de twee had een hoeveelheid hasj bij zich en bij nader onderzoek bleek, dat zij werkten voor de pseudo-evangelist.

Mgea – 15 januari 1973 -

De werkzaamheden aan de woning van de zich tot voorkort nog voor evangelist uitgevende Jan Verkerk aan de Miedleane 8 te Minnertsga staan stop. Al voor de kerstdagen had aannemer Gjalt

Bloembergen van Minnertsga het werk stilgelegd om eventueel aan het begin van het nieuwe jaar weer te beginnen. Als er geld beschikbaar zou zijn. Maar dat kwam niet en de aannemer verwondert zich daar ook helemaal niet over, nu de opdrachtgever – zoals bekend – onder verdenking van hasj smokkelen in Utrecht in de cel zit. Hij betaalde in drie porties in totaal f 50.000 aan de heer Bloembergen. Jan Verkerk, die veertig jaar is en in Ede werd geboren, zal nog deze maand officieel scheiden van zijn vrouw. Hij wilde zijn vier kinderen in Minnertsga laten opgroeien. Vandaar dat de woning moest worden verbouwd. Het huis zou verscheidene malen zo groot worden. Hij had aan geld geen gebrek en betaalde de aannemer eerst f 20.000 en later nog eens twee bedragen, in totaal dus een halve ton. Toen hij op maandag 11 december met de aannemer in zijn caravan, die bij het huis in Minnertsga stond, zat te praten over de volgende betaling, kwam de politie om hem te arresteren. Verkerk woonde in de caravan met de 21-jarige mejuffrouw A.H. uit Bunschoten. De caravan is inmiddels weggehaald. Dat is ook het geval met een tank LPG-gas, waar de politie van Sint Annaparochie zich over heeft ontfemd. Men was bang, dat de jongelui mogelijk Oudjaarsnacht nog met het gevaarlijke geval zouden gaan slepen. Aannemer Bloembergen heeft een tijdlang ook nog een aantal tapijten van de heer Verkerk, die daar in handelde, opgeslagen gehad. Daar waren enkele originele en dure handgeknoopte Berbers bij, maar ook Marokkaans fabriekswerk. De tapijten zijn bij de aannemer weggehaald, omdat ze in een droge omgeving moesten liggen. De tapijthandel van de heer Verkerk alias Pistolen Johnny, is mogelijk een legale zaak geweest, die de illegale handel in hasj, waarvan hij wordt verdacht, moest dekken. Verkerks verhalen over eigen tapijtfabrieken waren ontsproten aan zijn fantasie, maar ook fantastisch waren de bedragen, waar hij gemakkelijk mee omging. Ook in Minnertsga, waar de bewoners wat gereserveerd de verhalen van Verkerk aanhoorden, ging hij royaal met de centen om. De verbouwing van het hek, dat eenzaam op de ruimte staat, is nog maar voor ongeveer een derde af. Hoe het verder komt is niet bekend. De steigers staan nog rond de woning. De muren zijn deels op hoogte gebracht. Het erf ligt er op het ogenblik bij als een woestijn. Dankzij de beplanting – er groeien zelfs “echte kerstbomen” – zou er haast een klein parkje van te maken zijn.

De woning van de heer Jan Verkerk bij Minnertsga zou een grote uitbreiding ondergaan. Op de foto is daar rechts een stukje van zichtbaar. Het bouwterrein ligt er inmiddels, nu de aannemer zijn werkzaamheden er heeft gestaakt, verlaten bij.

Mgea – 15 januari 1973 - Woensdag hoopt de heer Oepke Weima in Minnertsga 101 jaar te worden. Hij is een krasse vertegenwoordiger van de categorie der aller oudsten. Krantlezen en televisiekijken zijn hem niet vreemd, evenmin het laat (soms later dan twaalf uur) naar bed gaan. Buiten het normale eten en drinken houden het kauwen op een plukje pruimtabak en het wekelijks nuttigen van een borreltje de heer Weima op de been. Honderd-één jaar geleden werd de heer Weima in Minnertsga op een turfschip geboren. Tot aan zijn trouwen is hij de schipperij trouw gebleven. Toen ging hij over op de handel: groenteboer in de Vegelinstraat in Leeuwarden en vijf jaar later kolenboer

en petroleumhandelaar in Minnertsga. Tot aan zijn negentigste jaar hield hij dat vol. De heer Weima woont in bij zijn schoonzoon en dochter – de familie de Groot – waar hij alle gelegenheid heeft om zich te wijden aan zijn hobby's schaken en dammen en "supporter-zijn" van Feijenoord en Atje keulen-Deelstra.

3 maart 1973 - Utrecht – *Twaalf maanden met aftrek geëist* – *Officier van justitie noemt hasj-smokkelaar uit Minnertsga "knoeier"* – Hoewel volgens schattingen van de politie de 40-jarige Jan V. uit Minnertsga in een jaar tijd circa 1000 kilo hasjesj ons land zou hebben ingesmokkeld met een totale verkoopwaarde van een miljoen, kon hij op grond hiervan volgens de Utrechtse officier van justitie mr. J.M. Arps toch niet worden beschouwd als een grote handelaar in verdovende middelen. "Verdachte wilde zich graag als zodanig zien", aldus mr. Arps gisteren voor de Utrechtse rechtbank, "maar toch was hij een kleine knoeier, een amateuristisch importeur, die voornamelijk anderen grote risico's liet lopen. Deze zaak is echter door de grenzeloze zelfoverschatting van de man enorm opgeblazen. Een zelfoverschatting, die nog werd aangewakkerd door de mensen in zijn omgeving, die hij door zijn sterke persoonlijkheid min of meer in een hypnotische ban hield".

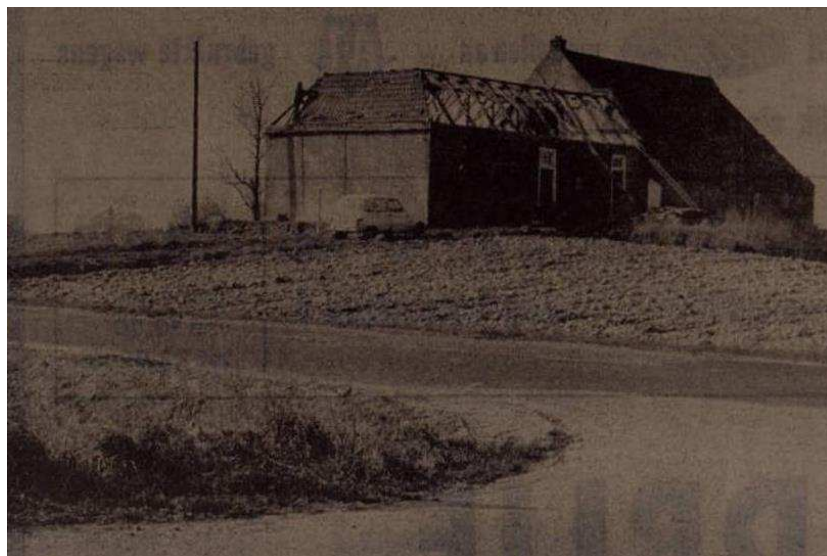
Mr. Arps meende echter dat Jan maar eens goed moest merken dat hij "schandelijk had geprofiteerd van de zwakheden van de gebruikers van verdovende middelen en het zwak van zijn medeplichtigen voor geld". Hij eiste tegen hem twaalf maanden gevangenisstraf met aftrek van voorarrest, waarvan vier voorwaardelijk met een proeftijd van drie jaar. Tegen de zeven andere verdachten in deze zaak, die volgens mr. Arps meer als meelopers hadden gefungeerd – ze traden voornamelijk op als chauffeur – vorderde de officier aanzienlijk kortere vrijheidstraffen, waarvan het onvoorwaardelijke gedeelte overeenkwam met de tijd, die ze in voorarrest hadden doorgebracht. Een jaar lang, van december 1971 tot december j.l. was er met een Buick en later met twee grote Ford Thunderbirds een vrij frequent smokkelverkeer tussen Marokko en Nederland via Spanje en Frankrijk. De hasjesj werd elke keer vervoerd in grote LPG-tanks in de kofferruimte, die door een met Jan V. bevriende garagehouder van een slecht florerend bedrijfje in Utrecht listig waren omgebouwd. De tanks konden namelijk dankzij een ingenieus in de eigenlijke tank ingebouwd klein tankje behalve 45 tot 60 kilo hasjesj ook echt LPG bevatten, zodat de politie en de douane bij eventuele contrólote niet zo gauw lucht van de smokkel konden krijgen. In Nederland werd de hasjesj verborgen in een door V. gehuurde autobox in Odijk bij Utrecht. Vandaar werd de hasjesj gedistribueerd. V. reed zelf minstens een keer of vijftien tussen Marokko en Nederland op en neer. Zijn helpers maakten nog een stuk of tien trips. Aan elk reisje zat voor de helpers een verdienste van 1200 tot 2000 gulden.

V.'s advocaat, mr. R. A. de Jonge, schilderde zijn cliënt als een kinderlijke man met een enorme fantasie. Na een ongelukkige jeugd en amper drie jaar lagere school werd hij in 1956 in West-Duitsland veroordeeld voor enige diefstalletjes, die hij later als grote kraken voorstelde. Na deze misstappen volgde er een periode van inkeer, toen Jan V. zich als evangelist, die in Friesland een boerderij voor misdeelde kinderen wilde beginnen. Daarvan kwam echter niets terecht. De raadsman was het met de officier van justitie eens dat V. in feite slechts een knoeier was, niet alleen in deze smokkelaffaire maar in feite met alles: "Hij speelt de grote evangelist, hij speelt de grote misdadiger en hypnotiseur, maar in feite is het allemaal kinderspel", aldus mr. De Jonge, die de rechtbank vroeg V. bij de uitspraak over veertien dagen als vrij man de rechtszaal te laten uitstappen. Een lange voorwaardelijke vrijheidsstraf achtte de verdediger zinloos.

19 maart 1973 - Utrecht – Wegens het smokkelen van grote hoeveelheden hasj heeft de rechtbank in Utrecht de zich voor evangelist uitgevende veertigjarige Jan V. uit Minnertsga veroordeeld tot vijftien maanden onvoorwaardelijke gevangenisstraf met aftrek van voorarrest. Jans zeven medeplichtigen – onder wie zijn 21-jarige vriendin Annigje H. uit Bunschoten – werden conform de eis veroordeeld tot veel kortere vrijheidsstraffen, waarvan het onvoorwaardelijk gedeelte gelijk was aan de tijd, die ze in voorarrest hadden doorgebracht. De meeste medeplichtigen hadden voornamelijk de rol vervuld van chauffeur.

19 maart 1973 - “It is hjoed snein”, sei heit, “dou komst hjoed net it fjild yn!” Maar de negenjarige Gerd Hoekstra te Minnertsga zette door en om de lieve vrede te bewaren, kreeg hij de felbegeerde toestemming om te gaan eierzoecken. En laat hij nu gistermorgen om elf uur het eerste gespikkelde kleinood van Barradeel vinden! De vondst werd direct telefonisch aan burgemeester drs. Win K. de Roos gemeld, die vanmorgen het bij Mooie Paal gevonden eitje in ontvangst nam.

3 april 1973 - Sexbierum – *Slecht stuk weg in Barradeel nog dit jaar aangepakt?* – De belangrijkste oost-west verbinding door de gemeente Barradeel is voor een groot deel gemoderniseerd en aangepast aan het huidige verkeerspeil. Behalve de ruim drie kilometer tussen Minnertsga en Tzummarum, waarvoor jarenlang een plan klaar ligt, dat echter nooit is gerealiseerd. In 1968 vroeg de gemeente al een (provinciale) subsidie aan. Nu in 1973 is er in de begrotingsvergadering weer eens met spijt gesproken over het uitblijven van de verbetering. Het nieuwe weggedeelte Tzummarum-Minnertsga komt te liggen ten noorden van de bestaande weg, die echter als parallelweg behouden blijft. De totale lengte van het nieuwe stuk is ruim 3200 meter, waarvan ongeveer 700 meter binnen de bebouwde kom van Tzummarum en ongeveer 150 meter binnen die van Minnertsga. Buiten de bebouwde kom wordt de weg negen meter breed, binnen Minnertsga acht meter en binnen Tzummarum negen meter. Tussen de parallelweg en de hoofdweg zit een ruimte, die varieert van ongeveer zes tot acht meter. Daarin zitten dan een berm en twee slootjes. Het nieuwe weggedeelte loopt door gebieden, die in het bestemmingsplan buitengebied van de gemeente Barradeel zijn aangewezen als ‘landschappelijk waardevol’. En dat brengt weer wat moeilijkheden met zich mee, omdat nu niet alleen (de al verkregen) goedkeuring van Gedeputeerde Staten nodig is, maar ook overleg met het ministerie van cultuur, recreatie en maatschappelijk werk. Daar heeft men al doen weten, dat de terp Hichtum tussen Minnertsga en Firdgum weer opgevuld zal moeten worden. Er is afgraving gepleegd, maar de toen aangerichte schade zal moeten worden hersteld. Technisch is dat kennelijk toch niet zo’n groot probleem. Maar er wordt wel enige vrees gevoeld, dat de eisen van CRM de bedoeling van de gemeente om nog dit jaar met het werk te beginnen, wel eens wat zou kunnen doorkruisen.

Het terpje Hichtum tussen Minnertsga en Tzummarum. De afgraving hiervan, die jaren geleden gepleegd is, moet bij de verbetering van de weg weer worden opgevuld.

13 april 1973 - Marssum – Op de Bitgumerdyk onder Marssum is vanmorgen om half acht de twintigjarige Rienkx Post uit Minnertsga met zijn VW uit de bocht gevlogen. De jongeman, die op weg was naar zijn werk in Leeuwarden, kwam met zijn auto in de sloot terecht. Hij kon het voertuig via de achterraut verlaten. Het slachtoffer, dat klaagde over pijn in de rug, werd naar het Diaconessenhuis in Leeuwarden overgebracht.

Mgea - 20 april 1973 - Gisteravond omstreeks zes uur brak brand uit in een dubbele woning te Minnertsga, die op ongeveer tweehonderd meter van de Ferniawei staat. Van de families P.J. Hegeman en mevrouw R. Keizer, die het pand bewonen was er niemand thuis. Het ging geheel in vlammen op. Gisteravond laat kwamen de bewoners terug. In totaal werd de dubbele woning bewoond door dertien personen. De meesten van hen konden worden ondergebracht in het Groene Kruisgebouw te Minnertsga. De heer Hegeman had bij zijn huis een autosloperij.

Mgea – 5 mei 1973 - “Se moatte de boargemaster hjirhinne helje en op de kop yn dy stjonksleat sette. Dan wit hy hwat hjir oan de hân is”. Dat zei ons woensdagmiddag een van de bewoonsters van de Tilledyk in Minnertsga. De man, die dat lot wordt toebedacht, is burgemeester drs. Willem K. de Roos van Barradeel. Men vindt dat het gemeentebestuur veel te lang wacht met maatregelen tegen de op windstille dagen haast ondraaglijke stankoverlast van de Minnertsgaaster vaart. Het watertje waarom het hier gaat is twee jaar geleden in het kader van de ruilverkaveling in het dorp afgedamd. Bovendien is een dam gelegd op de plaats, waar de Minnertsgaaster vaart uitkomt in het Berltsumer wiid. Er is zodoende een stilstaand water ontstaan, waarvan bovendien het peil meer dan een meter verlaagd is. Het gevolg is geweest dat de oevers zijn gaan verzakken. Hierdoor is in sommige gevallen de oeverlijn één tot anderhalve meter teruggeweken. De meeste last hiervan hebben de mensen, die het dichtst bij de brug in de Tilledyk over de Minnertsgaaster vaart wonen. Het zijn de families Johannes Terpstra, Cornelis Slump, Cornelis Regnerus en Sije Smidts. Bij de heren Slump en Regnerus heeft de verlaging van de waterstand en de afdamming van de vaart niet alleen geleid tot stankoverlast en oeerverzakking, maar ook nog tot beschadigingen aan hun woning. Bij beiden zijn er scheuren in de muren ontstaan. Ze zijn nu niet meer zo goed zichtbaar omdat ze onlangs zijn weggewerkt. Men heeft trouwens niet stilgezeten in Minnertsga. De afdeling van de Plattelandsvrouwen heeft vorig jaar een handtekeningactie gehouden en de handtekeningen gehecht aan een petitie, aangeboden aan het gemeentebestuur. Verder heeft het dorp onlangs op een hearing met klem aangedrongen op demping van de vaart. En deze week heeft het Minnertsgaaster CHU-raadslid Albert de Groot in de raad nog eens weer op het probleem gewezen. De heer Sije Smidts: “Op dy hearing hat it gemeentebestjûr ús forteld, dat se fan doel binne de haven (dat is het gedeelte van de Minnertsgaaster vaart dichtbij het dorpscentrum) ticht to meitsjen mei de groun, dy’t frijkomt by it oanlizzen fan de dyk nei Tsjommearum. Mar dan binne wy der noch net. Hwant dan bliuwt de feart hjirre by ús iepen lizzen. Wy fine, dat hy hielendal ticht moat, oant de brêge hjirre ta”. “Wy kinne simmers de sliepkeamerrûten net iepen ha, fanwege dy stasnk achter hûs”, zegt de heer Smidts. Soms stjonkt de feart net, mar dat komt dan omdat it wetterskip skjin wetter in de Minnertsgeaster feart pompt. Sjoch. En as der in suveringsynstalaesje komt, dan binne wy hjir noch net fan de problemen ôf, hwant de sakkerij giet troch. Der is nou al in moai stik groun fan my die feart ynskoud, en dat sil dan wol trochgean. Né, der is mar ien oplossing: dat hiele ding moat ticht”. Nog erger is het bij de families Slump en Regnerus. Mevrouw Regnerus zegt: “Slump is in pear dagen fuort en ik ha juster even syn blommen wetter jown. No, doe’t ik yn de hûs kaem: stjonke, forskriklik. Ik ha doe alle doarren mar iepen set. Ja, it wie hjir in moaije feart, doe’t wy hjirre alve jier lyn kamen. It wetter stiet neffens my wol oardel meter leger sûnt se de feart ôfdamme ha. En in troep. Ik goai der noait hwat yn, mar alles driuwt by ús gear. De bern kinne der wol siik fan wurde”.

1 augustus 1973 - Leeuwarden – De politie heeft gistermiddag bij V en D een 59-jarige vrouw uit Minnertsga aangehouden, die voor f 41,49 had gestolen. Op het politiebureau bleek uit de inhoud van de boodschappentas van de vrouw dat zij ook “inkopen” had gedaan bij de Hema, voor een bedrag van f 16,64. Zij bekende de diefstallen en kon huiswaarts keren.

31 augustus 1973 - Dronrijp – De melkrijder Lieuwe Terpstra uit Minnertsga heeft donderdag in de zuivelfabriek in Dronrijp binnen twee uur tijd een Edammer kaas van drie pond opgegeten. Het betrof een weddenschap. Toen hij het karwei had volbracht, kreeg hij van twee collega’s, de heren Wypke Terpstra en Geert van der Galiën, elk vijftig gulden. Terwijl hij na afloop naar het toilet ging,

zei hij: "Al hwat ik doch, ik hoech hjoed en moarn gjin iten mear". Een eerdere poging om een grote hoeveelheid kaas te verorberen was mislukt. De heer Wytse Blanke uit Jorwerd had gewed, dat hij een broodkaas van ongeveer 5 pond kon opeten. Collega's beloofden hem 45 gulden als hij daarin zou slagen. Hij moest na één pond kaas zijn poging opgeven. De weddenschap van donderdag werd afgesloten in het verkooplokaal van de zuivelfabriek.

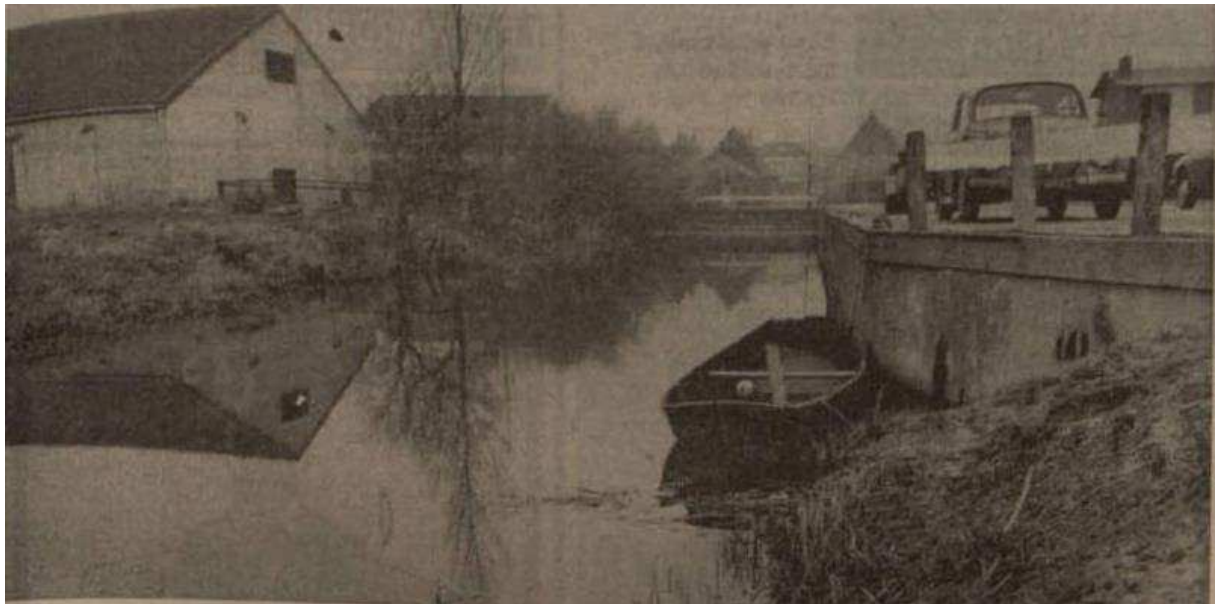
8 september 1973 - Sexbierum –*Voorstel aanleg riolering in Minnertsga* – Burgemeester en Wethouders van Barradeel stellen de raad voor, f 45.300 beschikbaar te stellen voor de aanleg van een riolering in Minnertsga. Voor het dekken van de jaarlijkse lasten zijn geen middelen in de begroting aanwezig, maar b. en w. Willen dat Minnertsga zo snel mogelijk van de stankoverlast wordt verlost. De stankoverlast wordt veroorzaakt door de Minnertsgaaster vaart.

In december komt het waterzuiveringsinstituut in Het Bildt klaar. In afwachting van het gereedkomen van dit complex heeft de Provinciale Waterstaat reeds vanaf half september de perspompen draaien en wordt het water ongezuiverd in de Koude Vaart gestort. Uit deze maatregel vloeit voort, dat Minnertsga op de pompput zou kunnen worden aangesloten. De aanleg van de riolering is in november 1972 aangemeld bij de Provinciale Commissie Werkgelegenheid met het verzoek dit werk in ACW-verband uit te voeren. Dat verzoek werd tot op heden niet ingewilligd.

Mgea – 28 december 1973 - In de haven in Minnertsga is gistermorgen het stoffelijk overschot gevonden van de 18-jarige timmerman Haaije Hofstra uit die plaats. De jongeman moet woensdagavond in het water gevallen zijn. De oorzaak is niet bekend.

Mgea – 15 januari 1974 - *Oepke Weima in Minnertsga 102 jaar* - Donderdag hoopt de heer Oepke Weima in Minnertsga 102 jaar oud te worden. Hij geniet nog een goede gezondheid en leest nog elke dag zijn krantje aan de tafel van zijn dochter, bij wie hij nu al 46 jaar inwoont. Hij heeft nog volop belangstelling voor de dingen om zich heen, al begint hij de ouderdom nu wel te voelen.

Mgea – 16 januari 1974 - *Haven Minnertsga wordt gedempt, rioolwater schoon* – Het ziet er naar uit dat de situatie achter de kerk van Minnertsga spoedig sterk verbeterd zal worden. De riolering van het dorp zal dit jaar nog worden aangesloten op de persleiding naar de zuiveringsinstallatie tussen Sint Jacobiparochie en Sint Annaparochie, zodat de viezigheid van de haven verdwijnt. Maar ook voor dit jaar staat de verbetering van de weg Minnertsga-Tzummarum op het programma van tertiare wegen van de provincie en tegelijkertijd met de uitvoering daarvan wil de gemeente de haven dempen omdat hij toch geen dienst meer doet als laadplaats voor bietenschepen, waarvoor hij indertijd is aangelegd. De veiligheid rond de haven baart de omgeving vooral zorgen na het tragische verdrinken van een achttienjarige jongeman aan het eind van vorig jaar. En hij was niet de eerste die er verdronk want ongeveer acht jaar geleden kwam een vijfjarig jongetje in het vieze water van de haven om het leven. Het verdriet van de omwonenden spitst zich toe in kritiek op het gemeentebestuur. De gemeente is er echter meer mee bezig geweest dan de omwonenden denken. Burgemeester en wethouders hebben zelfs wel gedacht aan het plaatsen van een hek – overigens staan er allang schrikhekken op die plaatsen, waar men van een straat uit op de haven toe rijdt – in de langsrichting langs de haven, zoals door omwonende wordt gesuggereerd. Zij hebben daar echter van afgezien, omdat de kinderen de neiging hebben te gaan klimmen als er een hek staat, "en dan is de sitewaesje noch gefaerliker", aldus wethouder Sijtze Bierma, zelf inwoner van Minnertsga. Volgens sommigen zou de directeur van gemeentewerken benaderd zijn over de straatverlichting, die nu om negen uur 's avonds op "nacht" gaat, waardoor de omgeving van de haven dan al in volledige duisternis wordt gehuld. De directeur echter heeft niets van deze klachten gehoord, zo verklaarde hij desgevraagd. Daar komt echter bij dat de gemeente er moeilijk wat aan kan doen, want de verlichting wordt centraal geschakeld bij het PEB in Leeuwarden. Wethouder Bierma voert aan, dat men niet noodzakelijk langs de haven moet om een woning te bereiken, want aan de haven staan alleen achterkanten van huizen.

De haven van Minnertsga. Nog dit jaar gedempt?

De ongerustheid over de gevaarlijke situatie in Minnertsga is nog steeds even groot. De verwijten aan het adres van het gemeentebestuur blijven nog klinken. Begrijpelijk dat de omwonenden een snellere oplossing hadden gewild, maar de mogelijkheden tot een drastische aanpak waren er niet eerder. Nog dit jaar komt er dus hopelijk een einde aan de toestand, die menig ouder in ongerustheid houdt.

11 maart 1974 - Dongjum – Gisteravond om half twaalf heeft een ongeval bij de brug onder Dongjum het leven geëist van de 23-jarige Jacob Stienstra uit Oudebildtdijk. Zijn twintigjarige broer Hessel en de 29-jarige Kornelis de V. uit Minnertsga werden licht gewond. Jacob en zijn broer zaten bij De V. in de Opel Kadett. Na cafébezoek reden zij in de richting Ried. Door nog onopgehelderde oorzaak is de wagen daar tegen de stenen brugleuning gereden. Jacob Stienstra werd daarbij ernstig gewond. Op weg naar het Triotel is hij overleden. Jacob was één van de zes kinderen van caféhouder Pieter Stienstra uit Oudebildtdijk.

M'gea – 13 maart 1974 - *Galerie Traktor: kunst midden in Minnertsga* – Midden in Minnertsga, Meinardswei 84, bevindt sinds het begin van de maand de kleine galerie "Traktor". Peter Adrichem (24) is de eigenaar en samen met schilder Jeroen Bal de eerste exposant. Peter heeft eerst een tijd aan de Nieuwe Bildtdijk gewoond en zit nu een half jaar in Minnertsga.

De galeriehouder is geboren in Alkmaar, maar heeft een hele tijd in Amsterdam gezeten. Hij ging naar Friesland om een eigen huisje te bewonen. "In Amsterdam is het moeilijk om een huis te krijgen. Of je moet zeker f 300 in de maand betalen", zegt hij. Peter maakt zelf schilderijen, gipsreliëfs en gipsen beelden. "Ik ben autodidakt", vertelt hij: "en dan heb je wel een jaar of tien nodig om alles een beetje uit te zoeken". Galerie Traktor zit in een oud kantoortje, dat nog eerder als drankwinkel dienst deed. Er is een betonnen vloer in gestort en er is een flinke kwast verf in het interieur verstreken. Wie komen er exposeren? Peter Adrichem: "Ik ken wel wat jongens die dingen maken effe zien hoe het loopt. Iedereen die een beetje eenheid in zijn werk heeft, die wat probeert uit te beelden, komt in aanmerking. Maar het moet wel een beetje professioneel zijn. Ik heb ook wel es wat gedaan met amateurdinges en zo, hobbyisten, en dat is wel gek hoor. Maar na een paar dagen is het helemaal niks meer". Peter Adrichem is ook wel bezig met kinderen uit het dorp een beetje wegwijs in het creatieve vlak te maken. Ze kunnen dan wat gaan schilderen of met klei werken. "Ze komen als ze zin hebben". De galerie ziet hij wel een beetje een gaatje opvullen. Boven de lijn Leeuwarden-Harlingen is op kunstgebied nog weinig te doen.

Waarom de naam "Traktor"? Peter: "Het stikt hier van de tractoren, je hebt hier in Minnertsga allemaal transportbedrijven. Er is hier een hele wijk vol buschauffeurs. In het café hoor je niets anders dan Scania en Volvo".

Galerie Traktor is iedere werkdag geopend van twee tot zes uur 's middags. 's Zondags voorlopig niet. "Ik wil de mensen hier niet te veel storen", zegt Peter Adrichem.

Mgea – 6 april 1974 - De 41-jarige evangelist J. Verkerk uit Minnertsga is opgesloten in de strafgevangenis Carabanchel in Madrid, omdat bij onderzoek door de Spaanse politie bleek, dat hij hasjij in zijn auto had, zo meldt de Telegraaf. De heer Verkerk is de vijftiende Nederlander, die wegens hasjijbezit is opgesloten in een Spaanse gevangenis. Hij werd gearresteerd op het bureau van de Vreemdelingen politie, waar hij een noodpaspoort wilde laten afstempelen, omdat hij zijn echte pas had verloren. De baardige evangelist wekte toen argwaan, waarna de politie een onderzoek instelde.

9 mei 1974 - "In verkeerszaken gaat het vaak om levens en daarom is een gevoelige straf hier op zijn plaats", aldus de officier requirierend in de zaak tegen de 29-jarige fabrieksarbeider Kornelis de V. uit Minnertsga, die op zondag 10 maart j.l. tussen Ried en Dongjum met zijn auto een brugleuning ramde, waardoor een der inzittenden van zijn Opel Kadett, de 23 jarige Jacob Stienstra uit Oude Bildtdijk, om het leven kwam. Het ongeluk gebeurde om half twaalf 's avonds. Na vijf uur, die middag, had De V. in twee café's respectievelijk drie glazen Berenburg en drie a vier glazen bier geconsumeerd. Een bloedproef had hij geweigerd. "Ik heb toch teveel op", zei hij tegen de politiemannen. De derde inzittende van de ongelukswagen, de 21-jarige broer van de verongelukte jongeman Hessel, zei als getuige a decharge, dat hij aan het rijden van Kornelis niet had gemerkt, dat deze gedronken had. Wel had hij op het nippertje gezien, dat de auto veel te dicht op de brug af ging en zo iets geroepen van: "Hé, denk er om!" De verdachte, die een blanco strafblad heeft, was van mening, dat hij toen toch nog behoorlijk had kunnen chaufferen.

De officier eiste tegen hem drie maanden gevangenisstraf met twee jaar ontzegging. Hij wilde geen vijf maanden vragen omdat hij in het vrijwillige meerijden van Jacob een zekere mate van onachtzaamheid zag, die het risico voor de betrokkene had vergroot. Uitspraak over veertien dagen.

Mgea – 2 juli 1974 - Niet alleen Holwerd, ook Minnertsga heeft een bananenboom. De werkers in het werkvoorzieningsschap "Noordergea" hadden het bescheiden stil willen houden, maar nu de bananen van "De Drie Gemeenten" de krant hebben gehaald, willen zij wel even kwijt dat de Minnertsgaaster boom al vruchten van zeer goed smaak heeft afgeworpen. "Ons komt dus de primeur toe", zeggen zij. Maar ja, een primeur die niet naar buiten komt, is geen primeur.....

Mgea – 15 juli 1974 - Het afgelopen weekeind is de heer Oebele Weima uit Minnertsga overleden. Hij werd in januari 102 jaar. Hij woonde in bij zijn dochter/ De heer Weima werd in Minnertsga geboren als zoon van een turfschipper. Hijzelf is ook gaan varen op loggers en later als schippersknecht op de Rijn. Toen hij in 1912 huwde, bleef hij aan de wal en werd groentehandelaar in de Vegelinstraat in Leeuwarden. Vijf jaar later ging hij naar Minnertsga, waar hij brandstofhandelaar werd. Op zijn negenstigste ventte hij nog met petroleum langs de zeedijk van de Bildtdorpen tot Koehool.

15 juli 1974 - Franeker – Zaterdagmorgen werd een Fiat 600 ontdekt in de sloot bij de gymnastiekzaal aan de Salverderweg in Franeker. De wagen bleek eigendom te zijn van de heer Klaas van der Weide uit Minnertsga, die bij zijn verloofde in Dronrijp verbleef en het voertuig nog niet gemist had. De pretrijders, die de auto hadden meegenomen, hadden de papieren en de radio eruit gehaald.

20 augustus 1974 - Leeuwarden – Gisteravond, even na negen uur, is een Starfighter van de vliegbasis Volkel neergestort in een veld tussen de weg Berlikum-Franeker en de Franekervaart dichtbij Berlikum. De piloot, de 26-jarige tweede luitenant Reint Dragt redde zich met de schietstoel

en kwam dicht bij Minnertsga neer. Hij bleef, afgezien van een iets bezeerd rechterbeen en een hoofdwondje, ongedeerd. Zijn vliegtuig boorde zich diep in de aarde van een aardappelveld.

In dit gat in een aardappelveld nabij Berlikum zit de Starfighter van Volkel, die gisteravond neerstortte, terwijl de piloot veilig aan zijn valscherp bij Minnertsga daalde.

20 augustus 1974 - Leeuwarden – De Starfighter van de vliegbasis Volkel, die gisteravond kort na negen uur neerstortte in de buurt van Berlikum en een diep gat sloeg in een aardappelveld terwijl de piloot aan zijn valscherp ongedeerd naar beneden kwam, was op een oefenbommardement naar de range van Vlieland in het kader van een tactische oefening op zijn basis. Een dergelijke oefening geschiedt altijd onverwacht en impliceert de komst van een speciale commissie, die allerlei onderdelen van een basis op hun werking beproeft. De luitenant Rein Dragt had de opdracht een vlucht naar Vlieland te maken en daar op het schietterrein een oefenbommetje uit te werpen. Tijdens zijn aanvalsrun, die laag d.w.z. op een hoogte van enkele tientallen meters, gebeurt en waarbij een door de vlieger geprogrammeerde computer de slothandelingen uitvoert, moet er een defect zijn ontstaan in de kicker, een automatisch werkend apparaat, dat de neus van een machine neerwaarts brengt wanneer een 104 in overtrokken toestand is gekomen, dus met de neus te hoog om nog voldoende lift te hebben. In dit geval was die beweging genoeg om de machine een moment het water van de Waddenzee te doen raken. Dragt meldde het ogenblikkelijk aan Vlieland en won hoogte. Toen hij evenwel op een niveau van 18000 voet was gekomen traden besturingsmoeilijkheden op, gevolg van de klap welke de machine op het water had gemaakt. Het bleek onmogelijk de machine onder controle te houden. Terwijl de 104 nog steeds koers zette in de richting van Leeuwarden, ging de piloot er met zijn stoel uit. Onmiddellijk nadat Millingen de machine op zijn radar had verloren, trad een reddingsproces in werking. De heli van Terschelling werd gealarmeerd en hing drie minuten later in de lucht. Ook een marineheli, die boven de Kooy hing, werd naar noordelijk Friesland gedirigeerd, evenals een Neptune van Valkenburg. De basis Leeuwarden stuurde kort daarop wagens naar de plek waar de Terschellinger heli het vuur van de brandende 104 had ontdekt. De machine was een eindweegs van Berlikum in een bouwland terecht gekomen, waar hij een diep gat in de grond sloeg. Dragt kwam terecht bij de Smelleleane onder Minnertsga. Daar klopte hij aan bij de boerderij van de heer Feitsma met de vraag of hij er even mocht telefoneren maar de ander wilde daar niets van weten en beet de piloot toe, dat hij moest maken dat ie weg kwam. Na deze zeer onheuse behandeling probeerde Dragt zijn geluk bij een naburige boerderij, waar de familie Jelte Visser woont. Hier was de gastvrijheid groter. Men reed hem naar een café in Minnertsga, waar een wagen van de basis Leeuwarden hem een kwartiertje later oppikte. De uitgezonden reddingstoestellen waren bij die tijd alle teruggeroepen. Naar aanleiding van de onplezierige scene bij de hof van de heer J.P. Feitsma zei deze ons, dat hij een hater van straaljagers is en al die dingen onnut acht. "Ik moet niks van die rotzooi hebben", aldus

deze veehouder, die klaagde, dat het straaljagerlawaai hem door opgejaagd vee al heel wat narigheid heeft bezorgd. “Ik ben die ellende zat”. Op onze opmerking, dat hier geen straaljager aan de deur was gekomen maar een man, die mogelijk ernstig gewond was, antwoordde de heer Feitsma: “Voor mij was ie dood geweest”.

30 augustus 1974 - Franeker – Het is vrijwel zeker, dat de ruilverkaveling De Bjirmen vandaag bij stemming wordt aangenomen. Bij de provincie zijn slechts 40 volmachten aangevraagd, terwijl er 1700 stemgerechtigden zijn. De ervaring heeft geleerd, dat het aantal volmachtstemmen ongeveer een kwart moet zijn van het aantal stemgerechtigden willen de tegenstanders kans hebben een ruilverkaveling verworpen te krijgen. De ruilverkaveling De Bjirmen is een werk van ruim 40 miljoen gulden. Zij beslaat een gebied van 8550 ha in het noordwesten van Friesland, namelijk het gebied gelegen ten noorden van de lijn Harlingen-Franeker- Dronrijp en ten westen van de lijn Dronrijp-Minnersga voor zover dat niet in de ruilverkaveling Berlikum valt.

Mgea – 31 augustus 1974 - Bij werkzaamheden in de ruilverkaveling “Berlikum” zijn de fundamenten aangetroffen van de toegangspoort tot het in de achttiende eeuw afgebroken Tjessinga State. Het gevondene wijst erop dat in de poort twee bouwperiodes zijn te onderscheiden, de eerste uit de zestiende en de tweede uit de zeventiende eeuw. De oudste resten omvatten twee landhoofden, waartussen een ongeveer acht meter brede gracht heeft gelopen. Vermoedelijk heeft er nog een pijler in de gracht gestaan, waarop het brugdek rustte. Bij de tweede bouwperiode is deze pijler in ieder geval geheel verdwenen en heeft men de landhoofden veel verder in de gracht gebouwd, waardoor een nog maar twee meter brede overwelfde doorgang ontstond.

De heer Elzinga (midden) met de mensen van de opgraving.

Deze landhoofden liepen met zware meer dan een meter dikke zijmuren zover op het droge, dat de erop staande poort – waarvan nog afbeeldingen bestaan – een lengte van ongeveer elf meter en een breedte van bijna zes meter kreeg. Het was geheel van gele baksteen opgetrokken, had zware toegangsdeuren en een dak. De teruggevonden fundamenten zijn een waardevolle aanvulling van de kennis van de bouwactiviteiten in de Friese noordwesthoek en voor de geschiedenis van Tjessinga, waarvan slechts weinig bekend is, zeer belangrijk.

Mgea – 21 februari 1975 - Vanmorgen kwam de heer Jelle Dijkstra, eigenaar van café Dijkstra in de kom van Minnertsga, tot de ontdekking, dat de kas van het café met een inhoud van rond de f 1200 gestolen was. Vermoedelijk hebben de daders zich de vorige avond later insluiten en konden ze door de achterdeur weer verdwijnen. De politie stelt een onderzoek in.

Maart 1975 - De heer Jaap Zoodsma van Minnertsga was veertig jaar lid van de Bond en namens de Christelijke Federatie van Muziekbonden werd hem door de heer Freerk Lautenbach de goudenspeld van verdienste opgespeld. Zoodsma was één der eerste instructeurs in Friesland en de heer Lautenbach sprak woorden van grote dank tot hem voor het vele werk en de grote opofferingen door hem verricht voor deze prachtige vorm van vrijetijdsbesteding.

Mgea- 25 maart 1975 - Ingezonden – *Tennisbaan Minnertsga* – Dit ingezonden stuk is deels naar aanleiding van het antwoord op mijn ingezonden stuk van 13 maart 1974 en deels naar aanleiding van de begrotingsvergadering van Barradeel van vorige week. Om met het eerste te beginnen citeer ik een antwoord van gemeentewerken: “De tweede fase van het sportcomplex in Minnertsga is aangemeld als ACW-werk en omvat de aanleg van een kaatsveld, tennisbanen, een zonneweide en een vijver”. Iedereen kan hieruit lezen dat Minnertsga een tennisbaan krijgt. Misschien wel twee. Dat is mooi, maar nu komt de klap. In het Franeker Nieuwsblad van 20 maart j.l. staat: “Naar mijn mening (de heer Cornelis van der Horst, PvdA), hoeft er niet in elk dorp een tennisbaan te komen”. Is er ook een bepaalde urgentiebepaling?”, zo had de heer Van der Horst zich afgevraagd. De heer Sijbe Andringa (ARP) was ook van mening dat er niet meer dan één of twee tennisbanen moeten komen en dat over de dorpen, waar ze moeten komen, principebesluiten genomen moeten worden. De heer Van der Horst had verder nog opgemerkt dat de aanleg van een tennisbaan vooreerst in Tzummarum meer noodzakelijk is dan in Sexbierum.

Minnertsga wordt niet eens genoemd en ik veronderstel dat de raad niet eens meer op de hoogte is van reeds genomen besluiten. Wat ik ook frappant vind, is dat de raadsleden uit Minnertsga hun mond niet opendeden. Misschien doen ze het alsnog, opdat we toch die beloofde tennisbanen krijgen. Anders moet de gemeente Barradeel maar niet weer antwoorden op vragen in het openbaar. (n.n.)

(Burgemeester drs. Willem Karel de Roos zei ons desgevraagd, dat de eerste fase van het sportcomplex in Minnertsga gereed is. Dit behelst een voetbalveld, een kaatsveld en een parkeerterrein. De tweede fase kan voor aanvullend werk ingediend worden en in dat tweede faseplan zit de mogelijkheid voor de aanleg van een tennisbaan. Of die er komt hangt af van de bewoners van Minnertsga. Wil men een tennisbaan dan wil de gemeente haar best doen die uit te laten voeren. Men zal dat vanuit het dorp dan wel moeten laten blijken.)

Mgea – 2 juni 1975 - *Adem uitgeblazen – 100 jaar geleden – uit de LC van vrijdag 4 juni 1875 – 30 mei 1875* – Een aanvallig knaapje, nog geen 3 jaar oud, kwam hier op hoogst treurige wijze om het leven. De moeder, even uitgeweest zijnde, bemerkte bij hare tehuiskomst brandlucht. Verschrikt naar de woonkamer ijlende, ziet ze haren lieveling met de vlammen worstelen, en hoewel alles aangewend werd om het kind te behouden, mogt haar dit niet gelukken; weinig tijd later blies het den adem uit.

Mgea – 16 augustus 1975 - De bovenverdieping van de ongeveer drie jaar oude bungalow van garagehouder Johannes Swierstra in Minnertsga is vrijdagmiddag omstreeks kwart voor twaalf in vlammen opgegaan. De brand ontstond door een blikseminslag. De brandweer, die snel ter plaatse was, heeft de brand kunnen beperken tot de bovenverdieping van het huis. De rest van de bungalow heeft zware waterschade opgelopen. Het automobielf bedrijf van de heer Swierstra kon voor de vlammen gespaard blijven.

Augustus 1975? - Leeuwarden – *Man uit Minnertsga bij bedrijfsongeval gewond* – Vanochten is bij een bedrijfsongeval gewond geraakt de 53-jarige grondwerker A. Sijbesma uit Minnertsga. De man was in opdracht van de firma Van Zeelen uit Harlingen bezig bomen te rooien op de Boxumerdijk te Goutum. De bomen werden door de heer Sijbesma aan een hydraulische kraan bevestigd, waarna ze opgetrokken werden. Om kwart over tien raakte echter een haak van een ketting los, zodat de daaraan hangende boom op de linkerschouder van de grondwerker viel. Per ambulance van De Vrij is

de man naar het Diaconessenhuis gebracht, waar een gebroken sleutelbeen en enkele gebroken en gekeusde ribben werden geconstateerd.

Mgea – 3 november 1975 - Jongeman uit Minnertsga in mist omgekomen – De twintigjarige Eeltje Post uit Minnertsga is in de nacht van vrijdag op zaterdag om het leven gekomen, toen hij in dichte mist met zijn auto tegen de betonnen leuning van de brug in de Haullewei reed. Hoewel hij een veiligheidsriem om had, werd hij zo zwaar gewond, dat opname in het streekziekenhuis Oranjeoord niet mocht baten. Hij overleed tegen drie uur. Eeltje Post was van Harlingen op weg naar zijn huis, toen hij omstreeks middernacht het zicht op de weg verloor. Hij was ongetrouwd en werkzaam in het loonbedrijf van zijn vader Jan Post in Minnertsga.

Mgea – 8 december 1975 - Dronken man met busje tegen vluchtheuvel – De 42-jarige H.H. uit Minnertsga is zaterdagavond tegen twaalf uur met een vw-busje tegen een vluchtheuvel gereden op het kruispunt Mooie Paal. De man verkeerde onder invloed. Hij weigerde de blaastest en vervolgens ook de bloedproef, waarna de politie hem een rijverbod oplegde.

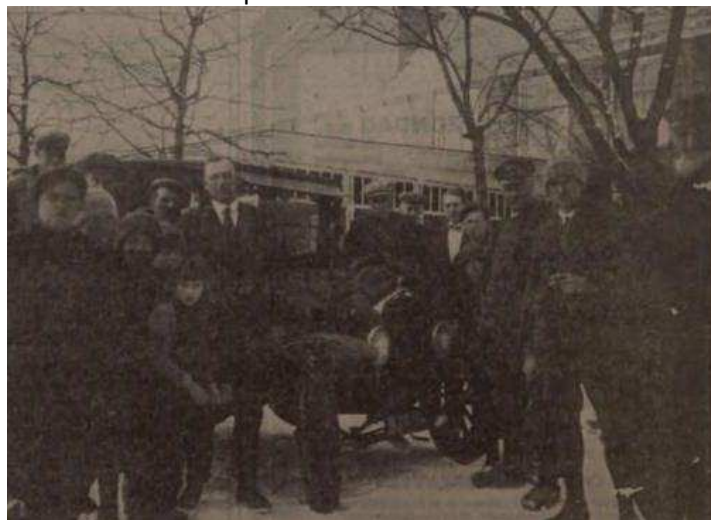
Mgea-Wier – 15 december 1975 - In de nacht van zaterdag op zondag hebben twee honden drie schapen van de veehouder Sevenster in Wier doodgebeten en drie schapen zo ernstig verwond, dat ze moesten worden afgemaakt. Daarna zijn de honden naar Minnertsga gegaan, waar ze twee schapen van de veehouder O. Soonsma (A. Zoodsma? dz) hebben gedood. Van de heer P. De Haan in Minnertsga hebben de honden vijftien kippen en drie konijnen doodgebeten. De politie zoekt nog naar de dieren.

3 januari 1976 - Kaatsen en kaatsers in oud-Minnertsga - Het wil ons voorkomen, dat de kaatssport ruim een eeuw geleden te Minnertsga zeer intensief werd beoefend. In 1858 bijvoorbeeld deden niet minder dan zeven kaatsers uit dit dorp mee aan de PC en in 1867 waren het er zelfs tien. Later zakt dit aanmerkelijk en zo waren er in 1885 op een lijst met 96 namen geen Minnertsgaasters te bespeuren. Wie waren die pioniers van voorheen en zeggen hun namen de bewoners van nu nog iets? Laten we er een stuk of wat opnoemen (we hebben wel even het telefoonboek geraadpleegd): de gebroeders S., J. En C. Faber, zonen van Rein; Sij. P. Hamer; Cornelis de Haan; Jac. Wetterauw; Job, Joh. En J.L. Glazema; Gerlof P. Walsma (deed zes keer mee); P.S. van der Wal (deed tien keer mee); Eelke Jac. Van der Kam (deed zeven keer mee); Ulbe Wassenaar. Wat was hun gezamenlijke oogst? Een tweede prijs in 1858 voor de heren Van der Wal bovengenoemd, S.J. Sytsma en M.D. Koopmans. Verder weten we over deze kaatsers helaas niets met uitzondering van Van der Kam. Bij toeval liepen we tegen het volgende aan: “Eelkebaas” kwam naar Minnertsga als knecht in de grofsmederij Bouma. Hij huwde de weduwe Bouma, zette het bedrijf voort en begon tevens een koffiehuis in het pand aan de Hege Buorren, waarin later een slagerij werd gevestigd. Verder exploiteerde hij een omnibusdienst van Mooie Paal op Leeuwarden. Hij kreeg wat bekendheid als kaatser en biljarter. In 1883 vertrok hij naar de hoofdstad. Hij schonk ca. 1890 aan het Friesch museum een “Stereo-grafisch ontwerp der sterrenhemel” van zijn beroemde grootvader Eise Eisinga. Dit over de connecties van Minnertsga met de PC. We doen nu een stap terug naar 1779. Castelein Pieters trachtte toen zijn inkomsten te vergroten door een zilveren meshecht als kaatsprijs uit te loven. Of die dag slecht voor hem is verlopen, weten we niet, maar het duurt tot 1800 eer hij weer op de trommel slaat, ditmaal veel royaler met een zilveren bal. Die deden toetertijd toch veel opgeld. In de periode 1800-1809 telden we zo’n honderd stuks en bovendien nog bijna een dozijn gouden exemplaren, verspreid over het hele kaatsgebied. Waar zouden die allemaal heengekaatst zijn? Minnertsga deed dapper mee. Even een bijzonderheid: in 1803-’04 was het niet de castelein, maar de kaatsers uit het dorp zelf, die de bal aantuigden. Nadien nam castelein Sipke Sjoerds zelf het heft weer in handen. Na de Franse tijd zag het er even treurig uit met de kaatserij. Zowel in 1815 als 1816 maar vier geadverteerde wedstrijden. Minnertsga is een serie jaren onzichtbaar. In de tweede helft van de achttiende eeuw (19de? dz) is men er echter zo goed als steeds bij en zelfs komen er af en toe geldprijzen voor de dag, die aantrekkingskracht uitoefenen op de kaatselite dier dagen, zoals Jan. E.

Bonnema en Sjirk de Wal. De Kooistra's zijn nog al eens personae non grata vanwege hun grote bekwaamheden. Tussen de bijzonder schaarse kaatsberichten uit de jaren 1850-1880 (zelfs de uitslagen der PC zijn veelal niet te vinden, laat staan een verslagje) troffen we er eentje aan van meer lokaal belang, maar passend in ons straatje: "Als een bijzonderheid kan hier (d.i. Minnertsga) worden gemeld, dat bij de in de vorige week gehouden kaatspartij de prijs, bestaande uit 3 tinnen koffiekannen met koperen onderstel ter waarde van f 22 na een vinnige strijd gewonnen werd door Eelke van der kam en de beide voorzoons zijner vrouw: Anne en Nammen Bouma, bij elkaar geloot uit 75 personen (1871). We besluiten nu met nog een paar namen van door elkaar loten kaatsers uit Minnertsga, die zich van huis waagden en dus wel eens met een prijs thuiskwamen: B. Tolsma, P. Joostema, S. de Vries en J. Mulder. Deze laatste slechts in het bezit van één arm. Een uiterst bescheiden aantal, wellicht wijzend op wat plaatselijke kaatsmalaise in het laatst van de negentiende eeuw. Dit verhinderde overigens niet de tot stand koming van een kaatsvereniging, die zich liet sieren met de originele naam: "Het Noorderlicht".

29 april 1976 - Achlum – De 45-jarige Johannes Rienstra uit Witmarsum is gistermorgen omstreeks kwart over tien gewond geraakt op de Lundingaweg bij Achlum, toen hij omver werd gereden door een achteruitrijdende kipkar. Met klachten over borst- en rugpijnen ts hij opgenomen in ziekenhuis Oranjeoord te Harlingen. Het slachtoffer zat op de hurken achter de kipkar. In het kader van de ACW-werken worden aan de Lundingaweg de bermen geëgaliseerd, waarbij de modder met een kraan in de kipkar wordt geschept. De kar moet daarbij, als hij weer vol is, door een trekker steeds zo'n honderd meter achteruit rijden. De tractorbestuurder, de 23-jarige heer R. Tijsma uit Minnertsga, was bezig weer achteruit te rijden, toen de wagen bleef steken. Hij nam polshoogte en zag toen zijn collega achter de wagen op de grond liggen. De heer Tijsma had hem niet in de spiegel gezien, omdat hij in de "dode hoek" zat.

13 augustus 1976 - Wanneer het in het komende weekeinde weer zo bloedheet wordt en u snakt naar verkoeling, bedenk dan dat in dit gezegende klimaat de zomer altijd gevolgd wordt door een milde herfst en een frisse winter. Hoe fris die winter wordt, valt nu nog niet te voorspellen, maar stel dat het een ouderwetse wordt zoals die van 1929, toen deze historische foto werd gemaakt. We schreven de 19de februari en de Friese wateren waren toegevroren. Jan Heeringa, landbouwer te Minnertsga en zijn dorpsgenoot L. Brouwers kwamen op het idee een tochtje over ijs naar Ameland te maken. Niet per schaats maar in het Fordje van Heeringa. Ze maakten de overtocht in twee uren, de terugweg duurde slechts twintig minuten. Voor hotel Hofker werd de foto gemaakt. Links naast de auto Jan Heeringa (in zondagse pak met witte boord en das), achter de auto de Franeker D.K. Schat (met pet), die samen met de bekende Piet Dubois (derde van rechts, met ijsmuts) de overtocht per schaats maakte. Brouwers staat er niet op want die maakte de foto.

Mgea – 17 augustus 1976 - Nieuwe speelzaal voor peuters in Minnertsga - Ingrid Karin Post en Nynke Stienstra, beiden drie jaar oud, hebben vanmorgen de peuterspeelplaats aan de Hege Buorren te Minnertsga officieel geopend. Zij trokken een laken weg, waarna de naam tevoorschijn kwam: "De Peutersoos". Dertig kinderen vinden er onderdak.

De heer Sake Holwerda, voorzitter van Plaatselijk Belang, bracht vooraf hulde aan de mensen, die hebben meegewerkt aan de totstandkoming van de speelzaal, waarbij hij in het bijzonder de heer A. Brandsma noemde. Anderhalf jaar geleden was men al met de peuterspeelzaal begonnen in het naastgelegen verenigingsgebouw, maar nu heeft men een eigen ruimte. De gemeente Barradeel gaf f 1500 subsidie. Vier dames zullen ieder twee ochtenden in de week leiding geven aan de peuterspeelzaal: E. Stuivenberg-Muis, G. De Boer-Soolsma (Zoodsma,dz), H. Helfrich-Galama en J. Stienstra-Lautenbach. Na de opening bekeken de genodigden de nieuwe ruimte en werden zij getraceerd op koffie en oranjeboek.

Onder flinke belangstelling is vanmorgen de peutersoos aan de Hege Buorren te Minnertsga geopend. In de deur de voorzitter van Plaatselijk Belang, de heer Sake Holwerda.

30 oktober 1976 - Dronrijp – Gistermorgen is de 46-jarige alleenwonende landarbeider Huite van der Wal uit Dronrijp ernstig gewond geraakt bij een verkeersongeval voor zijn woning. Het slachtoffer werd naar het Diaconessenhuis in Leeuwarden vervoerd. De heer Van der Wal was op de fiets op weg naar huis. Vlak voor zijn woning stak hij zijn linkerhand uit en sloeg meteen linksaf. Hij werd gegrepen door de achter hem rijdende auto van de 21-jarige Harm Terpstra uit Minnertsga. Het slachtoffer kwam op de motorkap terecht en vervolgens op het dak van de wagen. De heer Terpstra remde zo langzaam mogelijk af, waardoor de heer Van der Wal op het dak bleef liggen.

19 november 1976 - Gemeenteraad Barradeel – FNP-er Jan Post streed tegen de voorgenomen herindeling van de gemeente. "Dit folk, dizze groun en dizze gemeente mei syn eigen histoarje, syn eigen tael, syn eigen kultuer, sil him nea thúsfiel yn in stêdsfryske gemeente lykas Frjentsjer, Hârn en It Bildt", zo zei hij. Hij hoopte dat de burgemeester geharnast ten strijde zou trekken en zo het harnas haar te zwaar mocht worden zij gelijk David naar de slinger met de steen zou grijpen om de Goliath van de herindeling te vellen.

7 december 1976 - Berlikum – *Opel Ascona klapte tegen muur: zes gewonden.*

Een Opel Ascona met zeven inzittende kwam zaterdagavond om ongeveer half negen op de Wiersterdyk in Berlikum in de slip terecht en klapte tegen een muur. Op een éénjarig meisje in een zitje na, werden alle inzittenden gewond en moesten worden overgebracht naar het Bonefatusziekenhuis in Leeuwarden. De auto werd bestuurd door de 31-jarige mevrouw A.H.P-S uit Bergum, die evenals haar echtgenoot naast haar, een shock opliep. Het 4-jarig zoontje Gert Jan werd gewond aan de kaak. Achterin zaten verder drie familieleden, die in Minnertsga waren opgepikt. Het betreft Adrie Weiland (15), Wiebren Terpstra (17) en Dooitze Zwart (17 jaar). Deze jongelui werden ook gewond, doch konden na behandeling naar huis terugkeren.

26 januari 1977 - Gemeenteraad Barradeel – Tijdens de dinsdag gehouden begrotingsvergadering in Barradeel is door de raadsleden kritiek uitgeoefend op de bevolking. De heren Jan Post (FNP) en Albert de Groot (CHU) vinden dat de gemeentenaren zich te stil houden als het gaat om reacties tegen de voorgenomen gemeentelijke herindeling. De Groot: “Jo hearre nearne fan”. Ook wethouder Sijtze Bierma (PvdA) had verwacht dat er vanuit de bevolking meer tegen de plannen geageerd zou worden. De verenigingen voor dorpsbelang zouden op de bres moeten springen, vond hij. “Men moet hjir ek marris greate boerden delsette lykas yn Menameradiel”. Burgemeester Woudy Veenhof: “Ik zou zeggen: bindt de kat de bel aan.....”.

Het sportgebeuren kreeg nogal wat aandacht in de raad, onder andere door de bouw van de sporthal in Tzummarum, waar de Minnertsgaasters hun schooljeugd niet in willen laten gymnastieken. Men vindt dat Minnertsga recht heeft op een eigen basisvoorziening. Die wens werd vanuit de raad onderstreept. Mevrouw Veenhof deelde mee dat de basisvoorzieningen duidelijk de aandacht van het college hebben en dat houdt in dat de gymzalen in de gemeente het normale onderhoud zullen krijgen.

Mgea – 5 maart 1977 - De zesjarige Robert Jan Buitenga uit Minnertsga is gistermiddag om kwart voor vijf vrij ernstig gewond bij een verkeersongeval op de Hearewei in zijn woonplaats. Het jongetje liep met zijn vader aan de ene kant van de weg, terwijl hun hond aan de andere kant liep. Plotseling rende Robert Jan op het dier af en werd gegrepen door een auto, bestuurd door de heer Pieter Mosselman uit Tzummarum. Het kind is met een gebroken arm en diverse andere verwondingen naar het Bonefatushospitaal in Leeuwarden gebracht. Er is geen levensgevaar.

22 maart 1977 - Ter zitting van de Leeuwarder politierechter werden de volgende personen veroordeeld: de 33-jarige Cornelia G. Van den H. uit Minnertsga wegens vernieling van een bril tot f 150 boete met toewijzing van de civiele vordering: de 36-jarige los-werkman Albert S. uit Minnertsga wegens mishandeling tot twee weken detentie voorwaardelijk met f 250 boete.

29 maart 1977 - Leeuwarden – Bij Triotel ontstond vanmorgen omstreeks tien uur onenigheid tussen een tweetal taxichauffeurs en de heer J. Stallinga uit Minnertsga, die zijn zieke moeder bij het ziekenhuis wilde afleveren. Het gedrag van de heer Stallinga was zodanig, dat de chauffeurs meenden, te maken te hebben met een collega, die zich niet hield aan de staking. Zij grepen het portier van de auto van de heer Stallinga en toen ontstond een woordenwisseling. Door tussenkomst van de politie werd de ruzie al spoedig bijgelegd.

Mgea – 29 april 1977 - De achtjarige Jan Piet Kuiken uit Minnertsga is gisteren ernstig gewond naar het Academisch Ziekenhuis in Groningen gebracht, nadat hij een nacht in het Diaconessenhuis in Leeuwarden was opgenomen. Woensdagavond viel Jan Piet uit de nok van een nieuwbouwwoning in Minnertsga. Hij kwam op een betonnen vloer terecht. Rond een uur of acht werd hij per ambulance naar het ziekenhuis in Leeuwarden gebracht. Aanvankelijk leken de verwondingen van de jongen niet zo ernstig: een gebroken sleutelbeen, een hersenschudding en wat last van de rug. De val heeft echter ernstige gevolgen voor de rug van de jongen gehad. De ouders van Jan Piet verblijven in Groningen, vanwege de toestand, waarin hij verkeert.

7 mei 1977 - Gedeputeerde Staten Friesland – De gemeente Het Bildt blijft bestaan en krijgt het dorp Minnertsga erbij van Barradeel, welke gemeente met Franeker en Franekeradeel zal worden samengevoegd tot één. Het dorp Wijnaldum zal dan naar Harlingen gaan. Menaldumadeel zal in zijn geheel blijven bestaan.

Mgea – 23 mei 1977 - Tientallen familieleden van bewoners en andere belangstellenden hebben zaterdag tijdens de open dag van het gezinsvervangend tehuis “Hermanahiem” te Minnertsga het tehuis bezichtigd. De open dag werd gehouden ter gelegenheid van de heropening van “Hermanahiem”, na een ingrijpende verbouwing. Die maakte het noodzakelijk dat de bewoners enige tijd verbleven in het oude ziekenhuis in Harlingen. Op 29 april konden zij terugkeren naar Minnertsga. Aanleiding tot de verbouwing was de schade die ruim een jaar geleden ontstond aan het dak. Het gewone budget bood geen ruimte om die schade te herstellen. Het ministerie van cultuur, recreatie en maatschappelijk werk wilde pas een garantie voor een geldlening geven, wanneer de inrichting van “Hermanahiem” zou voldoen aan de eisen van de AWBZ. Daarop besloot het bestuur van de Stichting Christelijke Tehuizen voor Geestelijke Gehandicapten in Friesland de zaken drastisch aan te pakken. In het achterste gedeelte van het voormalig herenhuis werden vijf nieuwe kamers ingericht. Deze zijn met hun oppervlakte van vijftien vierkante meter heel wat royaler dan de CRM-norm van tien. De leiding van “Hermanahiem” zou alle eenentwintig bewoners (zeven mannen en veertien vrouwen in leeftijd variërend van 23 tot 63 jaar) graag zo’n ruime kamer geven maar de kans daarop is vooralsnog niet groot. De verbouwing van “Hermanahiem” heeft ongeveer 600.000 gulden gekost. Het rondleiden van de gasten werd zaterdag voor een deel verzorgd door de bewoners.

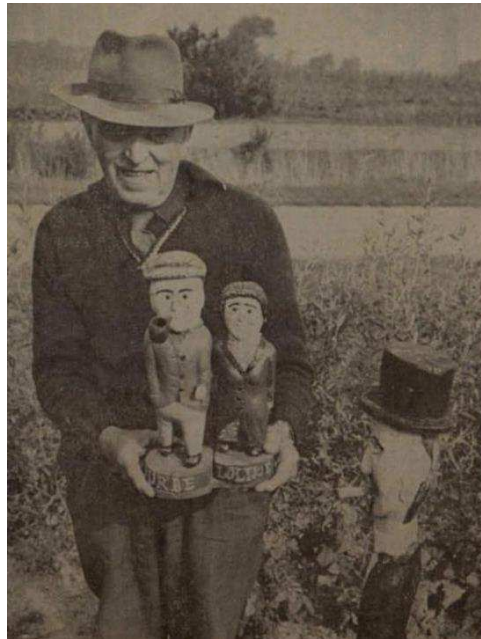
Mgea – 31 mei 1977 - Gistermiddag ongeveer half drie is de 46-jarige motorrijder Jan Zandstra uit Dokkum, die deelnam aan de Elfstedentocht, met zijn Kawasaki uit de bocht gevlogen op de Hoarnestreek onder Minnertsga. De heer Zandstra moet op deze smalle weg een bocht naar rechts te ruim genomen hebben. Hij sloeg over de kop en kwam in de sloot terecht. De motorrijder, die vermoedelijk een hersenschudding had opgelopen, werd per ambulance naar het ziekenhuis “Triotel” in Leeuwarden vervoerd en vandaar naar “De Sionsberg” in Dokkum. Zijn motor werd bij het ongeluk zwaar beschadigd.

Mgea – 29 juli 1977 - *Klok luidde bij aankomst van Amerikaanse band* – De United States Collegiate Wind Band, een 126 man sterk orkest uit Amerika, geeft vanavond om acht uur in de Hervormde kerk te Minnertsga een gratis concert. Het orkest, dat geheel bestaat uit studenten, is op tournee door Europa en heeft al concerten verzorgd in o.a. Londen, Venetië, Florence, Antwerpen, München en Parijs. De orkestleden zijn te gast bij de muziekvereniging Oranje in Minnertsga. Gisteren zouden ze om vijf uur uit Parijs arriveren maar dat bleek achteraf een misverstand. Omdat men niet wist hoelaat ze nu zouden aankomen, werden de mensen, bij wie de bandleden onderdak zouden krijgen en die zich al in en om de kerk hadden verzameld, weer naar huis gestuurd met de boodschap dat de koster hen met de kerkklokken zou waarschuwen. De klokken luiden toen om zeven uur, toen er drie touringcars Minnertsga binnenreden.

25 augustus 1977 - Sint Jacobiparochie – Op de Zuiderweg in Sint Jacobiparochie kwam gistermiddag om tien over twee de zestienjarige bromfietser Ronald Ypma uit Minnertsga in botsing met een landbouwtrekker met een hooipers, bestuurd door de 21-jarige Jan Wassenaar uit Sint Jacobiparochie. De jongen brak zijn rechterbeen en is naar het Bonefatiushospitaal in Leeuwarden overgebracht.

Mgea – 29 september 1977 - Mefrou L. De Swart-Bierma út Minnertsgea seach forline wike yn de Ljouwter Krante in foto fan it waermantsje Gurbe as wynwizer op it hûs fan syn skepper, de tekenaar Frits Klein fan it Hearrenfean. Hja pakte opslach in brievekaertsje en die de krante to witten, dat by har thús Gurbe en Loltsje al tiden op de skoarstienmantel steane en neffens har stie dat kibich span

der wol sa goed op as op It Hearrenfean. Wel, hjir binne Loltsje en Gurbe dan, foar dizze gelegenheit even fan de skoarstienmantel helle. Tjeerd de Swart hat it pearke eigenhandich út in pealtsje fike. En it kin bisjen lije, wier of net?

Mgea – 24 oktober 1977 - Minnertsga nam sportcomplex officieel in gebruik – Door simpelweg de sleutel in het slot te steken en deze om te draaien opende zaterdagmiddag burgemeester mevrouw Woudy Veenhof officieel het nieuwe sportcomplex in Minnertsga. Mevrouw Veenhof verhaalde vervolgens, staande in de deuropening van de kantine zodat ook de belangstellenden buiten haar konden volgen, over de lange duur van de realisering van deze bijzonder fraaie accommodatie. Al in 1967 was een beheerscommissie gevormd, welke een begroting had samengesteld van f 50.000. Toen in april van dit jaar met de bouw van de kantine en kleedgelegenheid werd begonnen was dit bedrag opgelopen tot f 245.000. De burgemeester sprak ook haar waardering uit over de grote inzet van de inwoners van Minnertsga, die zelf f 18.000 bijeen hebben gebracht. Ook de buitenploeg van gemeentewerken en de raadsleden van Barradeel betrok zij in haar warderende woorden. Voorzitter Binnert de Jong van de twaalf jaar bestaande voetbalclub Minnertsga herinnerde aan de primitieve omstandigheden betreffende de kleedgelegenheid, waaraan men voorheen was blootgesteld. Hij toonde zich erg dankbaar jegens het gemeentebestuur voor de uiteindelijke totstandkoming van de sportvoorzieningen. De heer Jetze Wiersma, sprekend namens de middenstandvereniging, ontvouwde zijn plan om een prijsvraag uit te schrijven voor een naam voor het zojuist geopende gebouw. Voor de winnaar is een prijs van f 50 beschikbaargesteld door de middenstandvereniging. Namens Plaatselijk Belang en Oranje Nationaal bedankte de heer Sake Holwerda de burgemeester en de raad voor hun inzet. Zonder deze inzet zou het geheel niet gerealiseerd zijn, zo was zijn stellige overtuiging. Hij bood de financiering van een nieuwe vlaggemast en bijbehorende vlag aan. Ter bestrijding van de onkosten van de opening kreeg voorzitter Binnert de Jong twee enveloppen met inhoud overhandigd van de heer Klaas Schotanus (gymnastiekvereniging) en van de heer A. Joostema (Volleybalvereniging SBO). Als afgevaardigde van de schoolvereniging sprak de heer Post, die de aanwezigen onder de aandacht bracht dat achter de twee voetbalvelden nog een groot stuk land braak ligt. Hij zag daar graag voorzieningen voor andere sporten, zoals een ijsbaan en een gymnastiekzaal. Na afloop van de officiële bijeenkomst vond de voetbalwedstrijd tussen Minnertsga en Tzummarum plaats. Burgemeester Woudy Veenhof hanteerde hierbij het scheidsrechtersfluitje, terwijl de jongste wethouder, de heer Cornelis J. v.d. Horst de aftrap verrichtte.

26 oktober 1977 - Gemeenteraad Barradeel – In de raad van Barradeel is gisteravond kritiek uitgeoefend op de aftrap, die zaterdagmiddag in Minnertsga werd verricht, als onderdeel van de officiële opening van het sportcomplex. Niet de trap op zich stond ter discussie, maar de persoon die hem genomen heeft. Dat was in dit geval de heer Cornelis van der Horst, raadslid voor de PvdA, en – daar ging het om – woonachtig in Sexbierum. CHU-er Albert de Groot vroeg burgemeester Woudy Veenhof of een raadslid uit Minnertsga dit niet had moeten doen. “Och het was een grapje. Bovendien moest de aftrap overgenomen worden”, zo zei ze. De heer De Groot vond het desondanks “discriminerend tegenover de Minnertsgaasters”, ook al werd de heer Van der Horst door burgemeester Veenhof in bescherming genomen als zijnde “het jongste raadslid dat zo sportief is”. De kous was daarmee niet af. FNP-er Jan Post – hij woont in Minnertsga – struikelde ook over dit punt. Hij wilde wel bekennen zaterdagmiddag van de ene verbazing in de andere te zijn gevallen. En wat de aftrap betreft: “Wethâlder Bierma hat de grounlizzer fan it kompleks west en hy hie it dwaan moatten. Dizze ear hie him takomme moatten”.

24 november 1977 - Tzummarum – Gistermorgen omstreeks zeven uur is de 19-jarige bromfietser Kornelis Jager uit Dronrijp aan het hoofd gewond, toen hij van het links gelegen fietspad vlak voor Tzummarum moest oversteken naar rechts. Hij werd geraakt door een hem achteropkomende bestelwagen van D. Wissman uit Minnertsga, die hem niet meer kon ontwijken. De jongeman werd samen met zijn brommer voor de wielen van de auto opgeschoven. Een arts constateerde later een hersenschudding; in de helm van de bromfietser zat een flinke barst. De jongeman kon naar huis worden gebracht.

Mgea – 28 november 1977 - De twintigjarige Piet Houtsma uit Oosterbierum en de evenoude Piet Hiemstra uit Stiens zijn vrijdagavond kort na elven gewond bij een verkeersongeval te Mooie Paal onder Minnertsga. Ze waren op weg naar de vliegbasis, waar ze nachtdienst moesten doen, toen hun auto in een hagelbui in een slip raakte en tegen een naast de weg staande schuur botste. Hun toestand was vandaag redelijk.

21 december 1977 - Sexbierum – *Wethouder Bierma overleden tijdens raadsvergadering* – Gistermiddag is tijdens de raadsvergadering van Barradeel wethouder Sytze Bierma (71) uit Minnertsga overleden. Tijdens het debat over de huur van de ambtswoning van de burgemeester werd de heer Bierma, vrijwel meteen nadat hij het woord had gevoerd, plotseling onwel. Er werd nog mond-op-mond-beademing en hartmassage toegepast, maar dat mocht niet meer baten.

De heer Bierma, sinds augustus vorig jaar weduwnaar, was sinds 21 augustus 1946 raadslid voor de PvdA in Barradeel. Op 6 september 1966 werd hij tot wethouder gekozen. Uit hoofde van deze functie zat de heer Bierma onder andere in de besturen van het bejaardencentrum Nij Bethanië in

Tzummarum, het recreatiecentrum Barradeel, het werkvoorzieningschap Westergo, het woonwagenschap Friesland, het tuinbouwwontwikkelingsinstituut, de schoolraad van Barradeel en in de commissie gezondheidszorg van de regio Leeuwarden. Op het gebied van het kerkelijk leven in Minnertsga heeft de heer Bierma ook een actieve rol gespeeld.

Mgea – 27 december 1977 - *Wethouder Bierma ter aarde besteld* – Zaterdagmiddag is de dinsdag 20 december plotseling overleden wethouder Sijtze Bierma in Minnertsga ter aarde besteld. De rouwdienst werd geleid door ds. D. Lekkerkerker. Hij hield een korte preek naar aanleiding van de woorden uit Openbaringen 21: “Zie, Ik maak alle dingen nieuw”. De predikant zei dat er de laatste dagen veel gesproken is over het plotseling heengaan van de heer Bierma. Bij velen heerst grote verslagenheid. “Wij zijn nu echter zwijgend bijeen. God heeft het laatste woord”.

Ds. Lekkerkerker nam de heer Bierma een man met onmiskenbare gaven. En hij heeft ze gebruikt. Hij leidde zijn bedrijf met vaste hand, maar diende daarnaast de gemeenschap. Als diaken van de hervormde kerk in de moeilijke jaren dertig, als man, die veel energie stak in de wederopbouw van de kerk na de brand kort na de oorlog en als raadslid en wethouder gedurende meer dan dertig jaar. Bierma was energiek, rechtlijnig in denken en handelen en vasthoudend tot het uiterst. Een hoekig man, maar met gevoel voor humor. Na de dood van zijn vrouw in augustus vorig jaar vereenzaamde hij wat, maar hij bleef zich inzetten voor de gemeenschap. Hij is in het harnas gestorven, aldus de voorganger. De ter aarde bestelling werd onder andere bijgewoond door B. en W. en de raadsleden van Barradeel en door vertegenwoordigers van het gewestelijk bestuur van de Partij van de Arbeid.

Mgea – 2 januari 1978 - *Dieselolie explodeerde in Nieuwjaarsvuur: met brandwonden twee mensen naar ziekenhuis* – De 45-jarige Lieuwe Terpstra en de 13-jarige Piet Boersma uit Minnertsga zijn in de nacht van oud- op nieuwjaarsdag met tweedegraads brandwonden naar het Diaconnesenhuis in Leeuwarden gebracht. Zij liepen hun verwondingen op toen een zak dieselolie, die men op het nieuwjaarsvuur had gegooid, explodeerde. De dertienjarige Anske Wiersma en de veertienjarige Arjen Joostema uit Minnertsga konden thuis aan hun verwondingen worden behandeld.

23 februari 1978 - *Leeuwarden – Mevrouw Westra-Miedema (bijna 104) overleden* – Gisteren is in Arnhem, ten huize van haar kleindochter mevrouw Mathijsen-Sikkema, op 103-jarige leeftijd overleden mevrouw Aaltje Westra-Miedema, die een goed deel van haar lange leven in Luuearden aan de mr. P.J. Troelstraweg woonde. De op 4 maart 1874 in Hijum geboren Aaltje Miedema trouwde op 17 mei 1896 met Iede Westra; het 75-jarig huwelijksfeest werd in 1971 gevierd. Na het overlijden van Iede Westra op 6 oktober 1972 ging mevrouw Westra inwonen bij haar kleindochter. Vrijdag vindt de begrafenis plaats in Minnertsga.

5 april 1978 - *Leeuwarden – S. Lautenbach na zes tien CCF met pensioen* - Gisteren vond in de kantine van de CCF de afscheidreceptie ter gelegenheid van de pensionering van de heer S. Lautenbach plaats. De heer Lautenbach, die werkzaam was op de koffiemelkafdeling, werd allereerst toegesproken door de heer D. Dijkstra. Deze schetste in het kort de levensloop van de “CCF-jongst gepensioneerde”. De heer Lautenbach, die woonachtig is in Minnertsga, trad op 22 januari 1962 in dienst van CCF-Leeuwarden. Hij werd aangesteld op de koffiemelkafdeling. De heer Dijkstra overhandigde hem namens bestuur en directie, de traditionele cadeaus, een envelop met inhoud en een Makkumer wandbordje. De heer P. Westra sprak namens de collega's. Hij overhandigde een cadeaubon. De voorzitter van de CCF-gepensioneerdens, de heer A. Jager, was de volgende spreker.

Mgea – 28 mei 1978 - *Nieuwe instrumenten voor corps “Oranje”* – De warme belangstelling en het grote meelevens, welke in Minnertsga bestaan voor het wel en wee van het plaatselijk fanfarecorps “Oranje”, manifesteerden zich zaterdagavond in de bomvolle hervormde kerk, waar tijdens een samenzijn met (veel) muziek van “Oranje” en zang door het Christelijk Bildts Mannenkoor de

aanbieding plaats vond van een geheel nieuw instrumentarium (30 stuks) voor deze ruim tachtig jaar oude formatie. Aangezien het voltallig bestuur zelf zich sinds de jongste herfst bijster heeft ingespannen om de actie voor dit nobele doel te doen slagen was er geen speciale groep, die de instrumenten kon overdragen en dus werd de ingebruikneming gesymboliseerd door het overreiken van de laatst ontvagen trompet van de gehele order aan zijn bespeler, de heer C. Muller, die de trompet ontving uit handen van het jongste Oranjelid, de negenjarige Marianne Groeneveld, leerling van het jeugdcorps. De inzamelingsactie was een zware opgave. Er was een bedrag van f 74.000 nodig om aan de behoefte te voldoen en exclusief een renteloze lening van de gemeente Barradeel van f 35.000 en een donatie uit het Anjerfonds kwam de rest voor rekening van de spelers en hun sympathisanten in en buiten Minnertsga. Er werden sinaasappelen en kalenders aan de man gebracht en er is een lijstcollecte gehouden en samen met nog wat van dergelijke activiteiten lukte het te bereiken wat men voor ogen had. Bij de aanwinsten zijn b.v. tien bugels, zes trompetten, een schuiftrombone en acht euphoniums. Zelfs kon er nog een lessenaar voor de directeur af! Over alles wat er om en er aan zat bij die actie voor het bij de honderddertig man tellende corps (55 in de bezetting van de fanfare plus nog een jeugdcorps, een drumband en majorettes) ging het uitgebreide gedicht, dat in een pauze tijdens de uitvoering werd voorgedragen door de auteur Klaas Hamer, die met dit poëm veel succes oogstte. "Oranje", dat veel optredens verzorgt en in vele opzichten nauw verwant is met het dorpsleven, heeft enkele jarenlang niet aan concoursen meegedaan, doch zal zich daar volgend jaar weer op vertonen. Men komt dan uit in de super-ereafdeling onder leiding van dirigent Jouke Hoekstra, die natuurlijk ook zaterdagavond zijn dames en heren vaardig en inspirerend leidde.

5 juli 1978 - Berlikum – Bij een ongeluk op het kruispunt van de Koekoeksleane en de Gernierswei onder Berlikum zijn gistermiddag twee mensen gewond geraakt. De 73-jarige P. v.d. Zee uit Berlikum naderde met zijn Daf de voorrangsweg vanaf de Koekoeksleane. Bij het oversteken kwam hij in botsing met de 33-jarige G.N. de Haan uit Minnertsga. De heer Van der Zee en zijn dochter werden uit de auto geslingerd en moesten met glasverwondingen aan het gezicht worden afgevoerd naar het Diaconessenhuis in Leeuwarden.

18 juli 1978 - Leeuwarden – Na veertig jaar werken: Restauratie-archief architect Baart naar Liturgisch Instituut. Een kleine dertig kerken in de provincie Friesland zijn gerestaureerd door een Leeuwarder architect: Andries Baart jr. (63), die nu op doktersadvies niet meer mag werken, maar die zo'n veertig jaar van zijn hobby zijn werk heeft kunnen maken.

Hoe belangrijk aantekeningen kunnen zijn heeft hij zelf ervaren nadat de door zijn vader gerestaureerde toren van Minnertsga met de kerk in vlammen opging. "Ik was daar voor vader vaak geweest. En hoe ging dat in die jaren? Het vervoer was niet optimaal. Zat je eenmaal op zo'n werk, dan bracht je daar ook uren door. Ik heb toen eigenlijk uit verveling die hele kerk opgemeten. Na de brand stonden er alleen nog maar een paar muren. Maar ik had de gegevens op papier en de kerk kon dus helemaal gereconstrueerd worden", zegt hij.

7 augustus 1978 - Engelum – De 21-jarige Bouke Stienstra uit Marssum en zijn echtgenote Rekke Stienstra-van der Ploeg zijn zaterdagmorgen om half 1 ernstig gewond geraakt bij een botsing tussen Marssum en Beetgumermolen. De 38-jarige A.S. uit Minnertsga, die met een Bedford bestelauto in de richting van Beetgumermolen reed, merkte te laat op, dat er bij de afslag naar Engelum een personenauto stond voorgesorteerd, die moest wachten voor een tegenligger. De haastige remmanoeuvre, die S. uitvoerde, deed zijn wagen op het beregende wegdek wegglijden, waardoor deze dwars op de linkeweghelft belandde. De tegenligger, een Citroën CV bestuurd door de heer Stienstra, boorde zich daarop in de rechterflank van de Bedford. De achteropkomende Ford Escort van de heer Jelle Nauta uit Beetgum kon de auto's niet meer ontwijken en botste op zijn beurt op de Citroën. De Bedford schoot daarbij de naast de weg lopende sloot in. De heer en mevrouw Stienstra zijn met ernstige verwondingen naar het Triotel in Leeuwarden overgebracht. De bestuurders van de beide andere auto's kwamen met de schrik vrij.

14 augustus 1978 - Witmarsum – In bewusteloze toestand is gisteravond om half twaalf de omstreeks negentien jaar oude Auke Wiersma uit Minnertsga langs de weg Witmarsum-Arum in de berm gevonden. De 25-jarige Rouke Boersma uit Schraard zag de jongeman bij de afslag Grauwe Kat met zijn brommer in de berm liggen. Hij waarschuwde meteen de dokter. De politie vermoedt dat de bromfietser met een auto in botsing is geweest, maar daar is verder nog niets over bekend. Eventuele getuigen worden daarom gevraagd contact op te nemen met de rijkspolitie van Wonseradeel.

19 augustus 1978 - Sexbierum – Burgemeester en wethouders van Barradeel hebben een sportnota samengesteld. Daarin is onder andere aandacht besteed aan de plannen voor een overdekt instructiebad in Tzummarum. De financiële consequenties zijn te groot vindt het college. Daarom stelt men de raad voor af te zien van dit plan. Verder wordt voorgesteld het gymnastieklokaal in Sexbierum te verbeteren, het gymlokaal in Minnertsga door een sportzaal te vervangen en de hoogste prioriteit te geven aan de aanleg van een spartelvijver, ijsbaan, twee tennisbanen en aanvullende voorzieningen bij de sportvelden in Minnertsga.

Mgea - 28 september 1978 - *Creatief Minnertsga houdt tentoonstelling* – “Dou hast hjir ek fan alles”, merkte gisteravond een van de bezoekers van de net geopende hobby- en huisvlijttentoonstelling in Minnertsga op. En met “fan alles” is de tentoonstelling ook het best te typeren. In het gebouw de “Boppeslach” is vanavond, vrijdagavond en zaterdagmiddag te zien wat de Minnertsgaasters in hun vrije tijd presteren. Dat varieert van schilderijen, foto’s, wandkleden, tapijten, tekeningen, borduurwerkjes en kleding tot een expositie van tram- en spoorwegmaterieel uit Friesland. Het idee voor de tentoonstelling is afkomstig van de vrouwenraad. De vraag “Hoe creatief zijn de Minnertsgaaster” resulteerde, na lang vergaderen, uiteindelijk in deze expositie. Het ligt in de bedoeling dat deze tentoonstelling een aanzet wordt tot de vorming van een aantal creativiteitsgroepen in het dorp. De bezoekers van de tentoonstelling worden verzocht hun eventuele wensen voor de vorming van zo’n groep juist nu kenbaar te maken. Het verzamelen van creatief werk in de “Boppeslach” heeft bovendien nog een ander effect. Ideetjes worden uitgewisseld, nieuwe of onbekende technieken in bijvoorbeeld de textiele vormgeving worden gedemonstreerd. De officiële opening van de tentoonstelling werd verricht door de 85-jarige oud-smid Johannes Dijkstra, die met enkele smeedijzeren kaarsestanders, een lamp en een tafeltje de oudste inzender is. Door het ontsteken van een kaars in een van zijn eigengemaakte kandelaars gaf hij het startsein tot de rondgang langs het creatief werk.

Op de foto geven de dames Tytsje Terpstra (links) en Geke Terpstra-Lemstra een demonstratie spinnen. Zij worden daarbij gadegeslagen door Johannes Boersma (links), Anne Elsinga, Akke Glazema-Stellingwerf en geheel rechts Ykje van der Schaar-Wijngaarden.

17 januari 1979 - Sint Annaparochie – Bij een frontale botsing op de Langhuisterweg onder Sint Annaparochie zijn maandagmorgen even voor elf uur twee vrachtwagens geheel vernield. De beide wagens kwamen elkaar bij een hoog bruggetje tegemoet. Er werd nog geremd, maar de wagens slipten en klapten frontaal op elkaar. De Volvo-vrachtwagen met aanhanger van melkrijder P. Terpstra uit Minnertsgea – bestuurd door R. Bouma (25) uit Leeuwarden – raakte in de berm-sloot. De andere wagen – een Mercedes-vrachtwagen bestuurd door K. Delfstra (36) uit Vrouwenparochie – belandde dwars op de weg. De bestuurders raakten niet gewond. De kentekens van de vrachtwagens – weer in het goede spoor gezet door een hydraulische kraan – werden ingenomen.

2 april 1979 - *BB-sirenes loeiden door kabelstoring* – In Minnertsgea, Tzummarum, Oudebildtzijl en Sint Jacobiparochie heeft men zaterdagmorgen van acht tot ongeveer half twaalf met tussenpozen het geloei van de BB-alarmsirene kunnen beluisteren. Er was een storing ontstaan in een PTT-kabel tussen Leeuwarden en Franeker, waarop alle BB-sirenes in het noordwesten van de provincie geschakeld zitten. In bovengenoemde plaatsen is het euvel door de rijkspolite van Het Bildt bestreden door ter plekke de stoppen los te draaien.

13 april 1979 - Leeuwarden – Vanmiddag om half vijf vertrekt FRAM-buschauffeur Dirk Kuiken voor zijn laatste busrit. Na 33 jaar en ongeveer drie miljoen kilometer rijden over vaak niet meer dan drie meter brede weggetjes, tussen de “greiden” door, mag hij het stuur uit handen geven. Binnekort wordt hij 65. “Maar ik durf ’t wel over te geven hoor, ’t is de tijd!” Dirk Kuiken – zijn rustige aard bezorgde hem de erebenaming Dirk Kalm-an – woont in Minnertsgea omdat daar de garage van de Fram staat, waarin hij elke dag zijn bus stalt. “Maar ik bin ’n Bilkert hoor”, zo verzekert hij mij. Daar in het Bildt werkte hij de eerste jaren, net als zijn vader, als boerenarbeider. Maar al voor de oorlog kreeg hij een baan bij het autobusbedrijf De Jong in Sint Annaparochie. In 1940 vluchtte hij en zijn collega’s met de bussen richting Afsluitdijk omdat ze die niet als oorlogsbuit in de handen van de Duitsers wilden laten vallen. Maar helaas, bij Kornwerderzand konden ze niet verder omdat daar de brug vernield was.

In de oorlog reed hij in het kader van de tewerkstelling in een bus met een turfgenerator. Turf was toen de vervangende brandstof voor benzine, dat toen niet meer te krijgen was. Vlak na de oorlog, in 1946, kwam hij in dienst bij de LABO, de Leeuwarder Autobus Onderneming. "We reden doe met bellenwagens; ik loof dat 't ouwe Amerikaanse brandweerwagens waren. En dat war allegaar disel, hè."

Er is wel wat veranderd in die 33 jaar. Wegen en bussen zijn verbeterd, de bus komt nu in plaats van één keer in de twee uur, één keer in het half uur langs. En de mensen? "De minsen waren froeger blij at se met konnen, nou binne se niet meer soa blij. Maar se binne der niet minder op worren, soafeer is 't ok nag niet."

In 1969 ging de LABO op in de FRAM. Voor Dirk Kuiken veranderde niet veel. Hij hield zijn ritten van Leeuwarden naar Minnertsga of andere dorpen in het noorden van de "Greidhoeke". Alleen in de winter kwam er wat klad in de geregelde diensten. Voor hem was deze winter (1979 dus) met zijn sneeuwstormen en gladde wegen een van de lastigste uit zijn carrière. Wat heeft hij in die 33 jaar als buschauffeur als belangrijkste ervaren? "Ik durf 't niet te sêggen, jong. At offens de moter maar weer goed loopt en 't maar weer goed gaat. En 'n skoane bus".

Wat gaat hij straks in zijn vrije tijd doen? "Och, ik hè 'n túntsy achter huus en dear sil ik wat op werke. En ik hè 'n dochter in Italië weunen en der gaan wy 'n week of seuen hine. En wat in 'e Luwter Krant leze".

Mgea - 7 juli 1979 - Reünie Minnertsga – Op 8 mei a.s. wordt ter gelegenheid van drie heugelijke feiten een reünie van de Christelijke muziekvereniging "Oranje" te Minnertsga georganiseerd: het 25-jarig bestaan van de drumband in september, het 25-jarig dirigentschap van de heer J.J. Zoodsma en het 85-jarig bestaan van het corps in december. Elk oud-lid dat, eventueel met echtgeno(o)t(e), verloofde etc., deze reünie wil bijwonen kan dit doen door tien gulden per persoon te storten op rekening nr 342658492 van de Rabobank in Minnertsga ten name van Reünie Chr. Muziekvereniging "Oranje". Deze opgave dient uiterlijk 31 juli 1979 in het bezit van de commissie te zijn. Men kan zich ook telefonisch in verbinding stellen met de heer J.J. Boomsma (tel. 05187-375) of de heer J.S. Faber (tel. 05187-268). Men krijgt dan gegevens over het programma, dat o.a. bestaat uit een koffietafel, een serenade van corps en drumband en een feestavond, toegestuurd.

7 juli 1979 - Sint Annaparochie – De rijkspolitie van Het Bildt heeft kortgeleden zeven jongelui uit Minnertsga en Tzummarum aangehouden, die het afgelopen half jaar op verschillende plaatsen vernielingen hebben aangericht en diefstalnetjes hebben gepleegd. Het zijn de 17-jarige A.v.d.W., de

19-jarige M.J., de evenoude G.M. , de 17-jarige R. de H, de 16-jarige M.R. , allen uit Minnertsga, en de 16-jarige R.K. en de 20-jarige D.H., beiden uit Tzummarum. Geen van de zeven heeft aan alle ten laste gelegde wandaden meegewerkt. Steeds werd in groepjes van drie of vier ‘gewerkt’.

De knapen hebben bekend verantwoordelijk te zijn voor het stelen van fietsen uit Sint Annaparochie en Berlikum, de vernieling van een boot in Berlikum, het vernielen van ramen in Tzummarum en Minnertsga, en het vernielen van bushokjes en –bordjes in Berlikum en Sint Annaparochie. Op 20 mei kwam de zaak aan het rollen toen M.J., G.M. en A.v.d.W. op heterdaad werden betrapt in een sportcabine in Minnertsga, waar zij vernielingen aanrichtten en vaten bier leeg gooiden. Eergisteren werden R.K., M.J. en D.H. aangehouden nadat zij midden in de nacht herrie hadden geschopt in het zwembad in Tzummarum. Ze sloegen er, nadat zij hadden gezwommen, enkele ramen kapot. De zeven vandalen zijn in afwachting van hun voorgeleiding aan de officier van justitie op vrije voeten gesteld.

1 augustus 1979 - Vrouwenparochie – Op de kruising Hamerweg-Zuidhoekstermiddelweg even buiten Vrouwenparochie heeft zich gistermorgen rond tien uur een zware botsing voorgedaan, waarbij twee auto’s geheel vernield raakten. De heer Jnte Slootstra uit Hoofddorp reed met zijn BMW over de Hamerweg en kreeg op de kruising geen voorrang van mevrouw J.van der K. uit Minnertsga. Mevrouw Van der K. raakte met haar Eend de achterzijde van de BMW, die tegen een brugleuning sloeg, waardoor de achterzijde van de auto werd afgerukt. De BMW kwam geheel vernield tegen een hoogspanningsmast tot stilstand. De Eend belandde eveneens geheel vernield in de berm. Geen van de inzittenden raakte noemenswaardig gewond.

28 augustus 1979 - Leeuwarden – *Friesland in toekomst nog dertig gemeente* - Er komt een nieuwe gemeente Franeker, die bestaat uit het grondgebied van de huidige gemeente Franeker, het grondgebied van Franekeradeel met uitzondering van het meest westelijke buitengebied, dat naar Harlingen gaat, en de gemeente Barradeel met uitzondering van de dorpen Wijnaldum (naar Harlingen) en Minnertsga (naar Het Bildt). Aan de opheffing van Barradeel valt niet te ontkomen, aldus Gedeputeerde Staten, omdat het inwonertal ver beneden de 10000 ligt. Het dorp Minnertsga en omgeving komt bij de gemeente Het Bildt. De gemeentelijke werkgroep Herindeling Barradeel heeft er weliswaar op gewezen, dat het dorp wat taal en aard betreft niet past in de gemeente Het Bildt, maar 80 procent van de inwoners heeft blijkens een enquête doen weten, dat bij opheffing van Barradeel indeling bij Het Bildt gewenst zou zijn.

31 augustus 1979 - Leeuwarden – Gistermiddag kwam op het fietspad tussen Jeugdweg en Jelsumerstraat de zeventiejarige Johannes Sijbesma uit Minnertsga met zijn fiets ten val. Hij brak zijn pols en moest voor behandeling naar het Bonifatius Hospitaal.

Mgea - 17 september 1979 - *“Oranje” te Minnertsga eerste op eigen concours* – Een koude noordenwind en enkele regenbuitjes waren de negatieve punten op het drumband-concours dat zaterdag ter gelegenheid van het 25-jarig bestaan van de drumband van Oranje op het mooi gelegen sportveld werd gehouden en onder auspiciën van de Christelijke Bond voor Muziekverenigingen in Friesland stond. De concoursresultaten waren op een enkele uitzondering na goed tot zeer goed en dat de lagere afdelingen behoorlijk uit de bus kwamen is een winstpunt. De prestaties voerden naar een hoogtepunt want in de hogere afdelingen werden vier eerste prijzen met lof toegekend, wat weinig voorkomt in de drumbandwereld. De jubilerende band Oranje uit Minnertsga met haar tamboermaitre J. Zoodma leverde de beste prestatie. Zij gaven een imponerende uitvoering van de stilstaande mars en in de lopende mars, met een zes-achtste maat, was het tempo uitstekend en het geheel was een lust voor oor en oog. De plaatselijke band zorgde voor een prima organisatie en door de volledige medewerking van de dertig deelnemende bands had het concours een vlot verloop. Er was een grote publieke belangstelling en tijdens het defilé, dat na afloop van het concours werd gehouden, kon men zeggen: “minsken, hwat ’n minsken”.

20 oktober 1979 - Sneek – De achttienjarige Jan Hibma uit Minnertsga lijkt op weg om de Friese jeugschaaktitel in de wacht te slepen. Gistermorgen versloeg hij zijn voornaamste concurrent, Henk Langbroek uit Leeuwarden, in de derde ronde en vervolgens Durk Tjalsma uit Sneek, die na drie ronden op de tweede plaats stond. Hibma heeft hiermee zijn sterkste tegenstanders verslagen en het is niet waarschijnlijk dat de titel hem nog ontgaat. Henk Langbroek won weliswaar in de vierde ronde van Wim de Greef uit Dokkum, maar hij heeft een punt achterstand en bij gelijk eindigen zal de titel volgens het S.B.-systeem toch wel voor Hibma zijn.

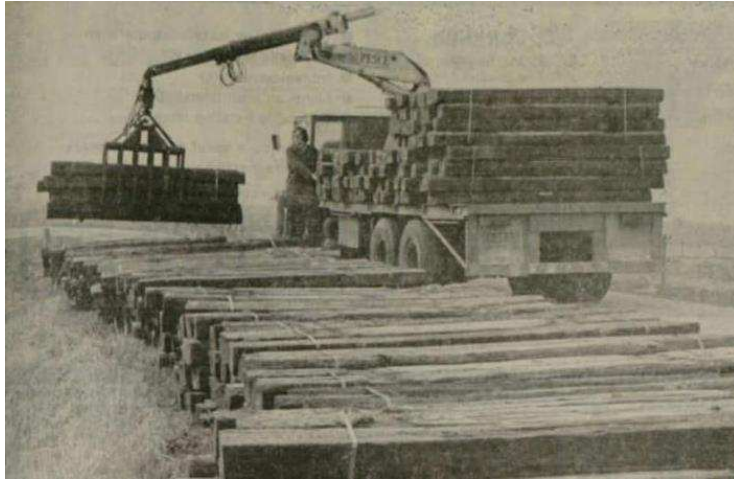

De drie Friese jeugdkampioenen. In het midden Jan Hibma met op het schaakbord de Waling Dijkstratrotfee en de kampioensbeker. Links Ab Faber en rechts Roel Kroon.

22 oktober 1979 - Sint Annaparochie – B. en W. van Het Bildt stellen de raad voor te streven naar samensmelting met de gemeente Barradeel. In hun reactie op de ontwerp-herindeling menen B. en W. dat hierdoor een krachtiger plattelandsgemeente – met 15.000 inwoners – zal ontstaan, dan het geval zou zijn bij de voorgestelde handhaving van Het Bildt met toevoeging van Minnertsga, hetgeen een gemeente van ongeveer 10.000 inwoners zou opleveren. Het Bildts college deelt mee dat B. en W. van Barradeel, wanneer handhaving van de gemeente niet mogelijk is, ook de voorkeur geven aan samengaan met Het Bildt. Ook vindt het Bildts college een samengaan geen gevaar voor het “specifieke Bildts karakter”, want dat wordt door een herindeling niet aangetast. Verder wordt door het college aan de raad voorgesteld aanspraak te blijven maken op Oude Leije en Wier.

22 oktober 1979 - Sneek – De achttienjarige Jan Hibma uit Minnertsga heeft de Friese schaaktitel bij de jeugd in de wacht gesleept. Hij onttroonde daarmee Wieb Zagema uit Franeker, die niet van de partij kon zijn in verband met een wedstrijd in Denemarken, waar hij Nederland moet vertegenwoordigen. Hoewel Jan Hibma met een vol punt voorsprong op de rivalen kampioen werd, heeft hij na de vierde ronde behoorlijk in de zenuwen gezeten. “Ik ha twa kear mat setten wurde kind, mar gelokkich ha se dat net sjoen”, aldus een glunderende kampioen, leerling van het gereformeerd gymnasium in Leeuwarden en spelend voor het naar de hoofdklasse gedegradeerde Emanuel Lasker uit Sint Jacobiparochie.

26 maart 1980 - *Het einde van de lokaalspoorlijn* – Al een jaar is men in noordelijk Friesland bezig de laatste vaste resten van de lokaalspoorlijnen uit te wissen. De bielzen worden op vrachtauto's geladen zodat ze later tuinen kunnen gaan sieren. Foto gemaakt bij Minnertsga.

16 juni 1980 - Tzum – Door in de finale een afgetekende overwinning op Achlum te behalen heeft de afdeling Minnertsga afgelopen zaterdag de CFK-jongerenbond in Tzum gewonnen. Minnertsga had een degelijk partuur, waarvan Arjen de Vries de grootste as vormde, maar ook zijn twee andere maten sloten goed bij hem aan. Voorinse Jelle Vrieswijk sloeg in de finalepartij vijf ballen boven. Jouke Zuidema sloeg niet spectaculair, maar wel trefzeker op.

26 juni 1980 - Leeuwarden – Officier van justitie, mr. Jan Riemersma, eiste tegen de 39-jarige los werkman Albert S. uit Minnertsga tien maanden gevangenisstraf met aftrek wegens poging tot moord op Sonja M.G. de Vries, die hij op 29 maart 1980 in Oudebildtzijl zodanig in de buik stak, dat operatief ingrijpen noodzakelijk was. Die avond kondigde S., die nogal wat bier had genuttigd, zijn komst telefonisch aan. Hij betoogde zelf ter terechtzitting, dat hij op zoek was naar zijn vrouw, die niet meer bij hem was. Nadat hij de ramen van het huis van mevrouw De Vries had ingetrapt, werd hij volgens zijn eigen zeggen van achteren met een ijzeren staaf tegen de grond geslagen. In een flits had hij toen zijn slachtoffer gestoken, zo gaf hij wel toe, doch hij wist niet wie hij had gestoken. De verdediger verklaarde het gedrag van zijn cliënt naderhand door te zeggen dat de Amsterdamse onderwereld hem bedreigde en dat hij bijgevolg voor zijn leven vreesde. Uit voorzorg had hij zich daarom voorzien van het mes. Deze bedreiging en de paniek, die zich volgens de raadsman van S. meester maakte na de slag(en) met de staaf, speelden een essentiële rol in het noodweer en noodweerexces, dat hij construeerde en waarop hij zijn verzoek tot ontslag van rechtsvervolgung stoelde. De officier had zich in zijn requisitoir voordien al afwijzend opgesteld tegen een dergelijke argumentatie. De telefonische bedreiging met de dood en het meegebrachte mes zag deze laatste als doorslaggevend voor de zijns inziens bewezen poging tot moord. De advocaat verzocht S. direct in vrijheid te stellen maar de rechtbank willigde een en ander niet in. Volgende week woensdag wordt uitspraak gedaan.

2 juli 1980 - Leeuwarden – De meervoudige kamer van de Leeuwarder rechtbank heeft vanmorgen de 39-jarige los werkman Albert S. uit Minnertsga conform de eis veroordeeld tot een gevangenisstraf van tien maanden met aftrek van voorarrest wegens poging tot moord op Sonja M.G. de Vries. Hij stak haar op 29 maart van dit jaar in Oudebildtzijl zodanig met een mes in de buik, dat operatief ingrijpen nodig was.

Mgea - 12 juli 1980 - Bakker F. Feenstra aan de Hege Buorren te Minnertsga kwam gisteren tot de ontdekking dat ongewenst bezoek zijn bakkerij had doorzocht. Uit de kassa verdween f 2000, uit een geldtas in de keuken f 900 en uit de tas van de dochter des huizes ongeveer f 100. Waarschijnlijk is toegang verschaft door een open zolderraam. De familie slaapt beneden.

24 juli 1980 - De rijkspolitie van Menaldum hield gisterochtend drie jeugdige Leeuwarders aan, die eerder op de ochtend ingebroken hadden in de Tillebar in Minnertsga. Het drietal, de negentienjarige H. van den H. en de broers J.B. (16) en R.B. (15) bekende de inbraak. De jongens waren in de vroege ochtend op de fiets naar Minnertsga getogen en braken in de bar in, waar zij ongeveer honderd gulden buit maakten uit een sigaretten- en een gokautomaat. De jongens konden worden aangehouden na een tip van een chauffeur van de Fram, die hen bezig had gezien bij de bar. Ze werden op de terugweg naar Leeuwarden bij Wier onderschept. In de loop van de morgen werden de jongens overgebracht naar Leeuwarden, omdat bleek dat ze ook daar verschillende inbraak gepleegd hadden. De politie van Leeuwarden heeft de zaak in onderzoek.

16 augustus 1980 - Berlikum – *Groep Oosterbierumers opgepakt na vechtpartij in Berlikum*- De politie van Menaldum heeft de afgelopen week twaalf Oosterbierumers in de leeftijd van 17 tot 22 jaar aangehouden. Vorige week zaterdagavond hadden zij bij hun bezoek aan bars in Berlikum amok gemaakt. Twee jongens uit Minnertsga en één uit Berlikum werden in elkaar geslagen door de groep, terwijl tevens vernielingen werden aangericht. Zo gingen de ruiten van cafetaria Leupen aan diggelen. De knapen hebben zich waarschijnlijk zo balbadig gedragen om een van hun vrienden te wreken, die enkele maanden geleden in Berlikum was mishandeld. Na een bekentenis zijn zij weer op vrije voeten gesteld. De knapen begonnen hun wild-westvoorstelling in bar Sans Souci, waar zij met hulp van de politie konden worden uitgezet. Toen de sterke arm vertrokken was, brak er door toedoen van de Oosterbierumers op straat een vechtpartij uit, waarbij twee Minnertsgaasters een pak rammel kregen. Na een bezoek aan bar het Hof van Holland zette de groep de voorstelling voort door een Berlikumer bij de lurven te pakken. Het slachtoffer liep onder andere rugletsel op en loopt nu in de ziektewet. De knapen besloten hun avondje-uit met een reeks vernielingen.

1 september 1980 -

Gebroeders De With:

Een koe, één kalf, dertig pondemaat land en een splinternieuwe boerderij. Dat is het bedrijf op de hoek van de afslag naar Firdgum aan de weg van Minnertsga naar Tzummarum van de drie gebroeders De With. Al zestig jaar heeft de familie De With op deze plaats het boerenbedrijf uitgeoefend. De laatste tien jaar gebeurt dat door Hendrik (84), Auke (74) en Lolke de With (70). Hun boerderij mag dan nieuw zijn, hun manier van werken is dat niet bepaald. Een trekker hebben ze nooit gehad. Tot voor enkele jaren hadden ze nog een paard. Het dier kreeg geen opvolger omdat het volgens de De Withs nu niet meer mogelijk is een goed werkpaard te krijgen.

In de jaren twintig van deze eeuw merkte Johannes de With dat er niet genoeg brood meer in zijn bakkerij zat om zijn grote gezin te onderhouden. In het niet zo grote dorp Minnertsga waren zeven bakkers. Dat maakte de spoeling wat dun. Om zijn tien zonen en één dochter genoeg te eten te geven kocht hij in die tijd zo'n twintig pondemaat land. Daar werden zoveel mogelijk aardappels op verbouwd. Hendrik: "Doe koe dat noch en wy hiene der genôch oan mei ús allen. Mei de komst fan de "moeheid" wie it dien mei al dy ierappels. Wy moasten in stik as sân kijk opsette. Dat betsjutte wol dat wy der al om healwei fiven út moasten. Nei de kij gongen wy de ierappels yn".

In de loop van de tijd liep het huis van De With leeg. Hij had intussen een boerderij laten bouwen. Voor al zijn zonen was er niet genoeg werk op die boerderij. Eén vertrok naar Australië, een ander naar Amerika. Hendrik, Auke en Lolke bleven. Ze dachten ook wel eens aan emigreren maar het kwam er niet van. Toen hun vader het tijdelijke voor het eeuwige verwisselde bleven er nog vier broers op de boerderij over. Eén van de vier stierf al spoedig na zijn vader. Door de vele mankracht in het bedrijf had Johannes de With nooit veel gezien in modernisering van het bedrijf. Paarden bleven het werk doen, een trekker kwam er niet aan te pas. De drie broers zagen ook geen heil in de modernisering. De noodzaak was er ook niet meer. Twee van hen kregen al AOW. Zware werkzaamheden werden uitbesteed aan het loonbedrijf. Dicht bij huis konden ze het zelf wel af. De rust werd verstoord door de komst van de ruilverkaveling. De weg voor de boerderij moest wat naar achteren en de boerderij moest wijken. Voor de gebroeders betekende dat een nieuwe boerderij. Met die boerderij zijn ze dik tevreden, met de ruilverkaveling minder. "Wy binne fiif

pûnsmjitte kwytrekke en it oerbleaune is der net better op wurden. Se ha de fearten der tusken út helle. Ma no sit der in kûle yn 'e midden. Dêr bliuwt it wetter yn stean. Ik fyn it net slim dat ze ferkavelje, mar ik hâld der net fan, dat ik betelje moat foar saken dêr't ik neat oan ha", zegt Hendrik. Nu graven ze een greppel waar de sloten zaten.

De weg, die verplaatst is, droeg het stempel van de familie De With. "Om't wy sa manmachtich wiene, koene wy yn stille tiden wolris wat ekstra's dwaan. Sa ha wy de dyk nei Ried foar in grut part oanlein. Fan de gemeente krigen wy dêr in fergoeding foar. Dat wie in moai ynstruiinkje. It wie in sinteldyk. Mei it skip waarden de sintels brocht, mei hynder en wein brochten wy it op'e dyk". De ene koe, die Hendrik nu nog melkt is al dertien jaar oud. "Mar hy is noch och sa fluch. Yn novimber moatte wy der lykwols mei ophâlde. Dan stoppe se hjirre mei it molkriden. Dan moat Geartsje mar fuort. Wy ha der no ek noch in keal by. Wy fûnen it sûnde om it foar de dea te ferkeapjen. Wy hâlde it noch mar in jier".

Als ze nog eens een goed werkpaard kunnen vinden, zouden de De Withs dat graag willen hebben. "Froeger doe hie men in bêst hynder foar sa'n twahûndert gûne. Kom der no noch mar ris om". Plannen er mee te stoppen hebben De Withs nog niet. Zo lang ze kunnen gan ze er mee door. "Wy binne gjin mannen foar in "bejaardenhûs", mar ja kin net yn'e takomst sjen. Wy hoopje dat wy hjir noch lang sitte kinne".

Voor de Firdgumers die met de bus moeten is de boerderij een mooie fietsenstalling. De bushalte is op de hoek; hun fietsen kunnen ze mooi kwijt tegen de boerderij. De gebroeders De With letten er wel op.

Vlnr: Hendrik (84), Lolke (70) en Auke de With (74).

Mgea – 9 september 1980 - Veel bewondering was er vanmorgen voor de grote optocht, waarmee het dorpsfeest in Minnertsga werd geopend. Maar liefst 26 creaties waren er gemaakt. De inwoners van het dorp beroemen zich er op dat hun optocht net even beter verzorgd is dan in andere plaatsen. Helemaal ongelijk hebben ze niet. Er was weer veel werk gemaakt van de voertuigen en er waren originele onderwerpen bedacht, die met veel zorg zijn uitgevoerd. Zoals de oude Schicht van de heer Ollie B. Bommel en Tom Poes, een creatie van de Stasjonstrjitte. Technische bewoners van de straat hebben het zelfrijdende wagentje gemaakt van een oude Volkswagen. Er zitten ruim vierhonderd werkuren in. Dat heeft men er in Minnertsga graag voor over, zo blijkt ook uit de perfectie, waarmee de andere wagens zijn uitgevoerd. De optocht trekt morgen voor de tweede keer door het dorp.

4 oktober 1980 - Leeuwarden – Op vijfennegentigjarige leeftijd is gisteren in Leeuwarden overleden de heer Bouke de Jong. Hij genoot vele jaren grote bekendheid in Friesland als dirigent van talrijke muziekkorpsen. Bouke de Jong dirigeerde korpsen in Wolvega, Boyl, Noordwolde, Hallum, Buitenpost, Marssum, Huizum, Britsum, Oenkerk, Sint Annaparochie, Garijp, Pingjum, Lollum, Sneek, Sint Jacobiparochie, Akkrum, Grouw, Minnertsga en Marrum. Hij bleef dit werk tot zijn zeventigste jaar doen. De heer De Jong werd onderscheiden in de Orde van Oranje Nassau.

Mgea – 3 november 1980 - *Nachtvorst legt FRAM-bussen stil* - Busreizigers in Het Bildt ondervonden vanochtend enige hinder bij het reizen, omdat er een aantal bussen van de FRAM niet konden rijden. Ongeveer tien van de 22 bussen uit de FRAM-garage in Minnertsga konden niet starten, omdat de motoren bevroren waren. Door verbouwingswerkzaamheden aan de FRAM-garage stonden de bussen 's nachts buiten. De plotselinge nachtvorst zorgde ervoor dat de motoren, die nog niet van anti-vries waren voorzien, bevroren. Onder gewone omstandigheden staan de bussen in de garage; echter dat was nu niet mogelijk. Ook hadden de monteurs in Minnertsga nog geen anti-vries in de koelsystemen van de bussen gedaan. De FRAM reed in de ochtenduren daarom een beperkte dienstregeling, waardoor niet iedere reiziger op tijd op zijn bestemming kon zijn.

Mgea – 7 november 1980 - Voor het nog geen tweeduizend inwoners tellende Minnertsga was het gisteren op het gebied van de sportaccommodaties een grote dag. Burgemeester Woudy Veenhof van Barradeel droeg donderdagmiddag tijdens een bijeenkomst in de kantine van de voetbalvereniging Minnertsga liefst drie gemeentelijke sportvoorzieningen tegelijk officieel over aan dit dorp, dat zo sportminded is. Dat waren de ijsbaan, de tennisbaan en het gymnastieklokaal. Om met de eerste te beginnen, het was oorspronkelijk de bedoeling een soort speelvijver aan te leggen, die dan in de wintermaanden dienst kon doen als ijsbaantje voor de jongste schooljeugd. Dankzij een enorme activiteit, zelfwerkzaamheid en financiële inbreng (liefst f 40.000) van de dorpsbewoners, beschikt Minnertsga nu over een uitstekend geoutilleerde en van een dito verlichting voorziene ijsbaan, die met de tennisbaan, het gymnastieklokaal en de voetbalterreinen een prachtig sportcomplex vormt, dat enkele miljoenen heeft gekost. Het eerste balletje moet nog worden geslagen, maar nu telt de tennisclub "De Fjouwere" al 104 leden, die op twee banen kunnen spelen. De gymnastiekzaal is vooral bestemd voor de lagere schooljeugd en de leden van de plaatselijke gymnastiekvereniging en volleybalclub. Tien leerlingen van de openbare lagere school en éénzelfde aantal van de CNS gaven een keurige demonstratie aan de toestellen, waarmee deze fraaie gymzaal is uitgerust.

De schooljeugd van Minnertsga geeft kort na de officiële opening een demonstratie in de nieuwe gymnastiekzaal.

Mgea – 18 december 1980 - Van melkbus naar kever – In vele huiskamers waagt men zich aan de schilderskunst. Zo zijn her en der grote aantallen kolenkitten, stove, melkbussen, ja zelfs wc-brillen verfraaid met kronkelende lijntjes, bloemetjes en andersoortige tierelantijnen. Rikje Nagel (18) uit Minnertsga heeft zich eveneens op deze hobby gestort. Melkbussen waren haar evenwel niet groot genoeg mee, en zodoende waagde zij zich aan de kever van vriend Andries Dijkstra. Het resultaat mag er wezen, “mar”, aldus Rikje: “Dit nooit wer. It hat my fietstente folle west”. Voortaan dus weer melkbussen.

8 januari 1981 - Leeuwarden – In de stationshal is gisteren de achttienjarige mejuffrouw R. Nagel uit Minnertsga onwel geworden. Na behandeling in hetzelfde ziekenhuis kon zij huiswaarts keren.

10 januari 1981 - Tzummarum – In “Het Wapen van Barradeel” in Tzummarum is gistermiddag de heer Jacob van der Weide (62) uit Minnertsga onderscheiden met de eremedaille in goud, verbonden aan de Orde van Oranje Nassau. De medaille werd hem opgespeld door burgemeester Woudy Veenhof van Barradeel. De plechtigheid vond plaats tijdens de afscheidsreceptie van de heer Van der

Weide, die 35 jaar aan de Rabobank te Minnertsga verbonden is geweest en er al die tijd directeur van is geweest. De onderscheidene maakt gebruik van de VUT-regeling. Hij wordt opgevolgd door de heer Jacob Dijkstra. Als aardige bijkomstigheid werd naar voren gebracht dat de heer Van der Weide destijds zijn vader Klaas opvolgde, terwijl zijn zoon Klaas nu ook bij de bank werkt.

4 augustus 1982 - Leeuwarden – De politierechter van de Leeuwarder rechtbank veroordeelde gisteren de 54-jarige koopman-landbouwer Arjen S. uit Minnertsga tot tweeduizend gulden boete, een voorwaardelijke celstraf van twee weken met een proeftijd van twee jaar na een ontzegging van de rijbevoegdheid gedurende zes maanden, waarvan drie voorwaardelijk. De verdachte had op 3 januari een bloedonderzoek geweigerd, terwijl hij bij zijn aanhouding, volgens de dagvaarding, verzet gepleegd had. “Schoppen, trappen, rukken, trekken”, zei rechter mr. Theo van Gelder daarvan. “Hij heeft niet geschopt”, stelde advocaat mr. E. Schurink. “Mogelijk heeft hij afwerende, kronkelende gebaren gemaakt”. Een deel van de problemen rond de aanhouding moet op conto van de betrokken agenten geschreven worden, meende de raadsman. Hij vond daarom dat zijn cliënt recht had op een mild oordeel van de rechter. Maar deze vonniste vrijwel conform de eis van de officier van justitie, mr. Albert Bosch. Deze had eveneens een celstraf van twee weken voorwaardelijk en twee mille boete gevorderd. Alleen op het punt van de ontzegging verschilden eis en uitspraak. De officier had zes maanden onvoorwaardelijk gewild, het werden drie voorwaardelijk en drie onvoorwaardelijk. De bewuste derde januari had verdachte, volgens de politie, met een snelheid van rond de 110 kilometer per uur door de bebouwde kom van Tzummarum gereden. Hij had daarbij zonder iets aan te geven ook nog een andere auto ingehaald. Buiten Tzummarum zou hij slingerend gereden hebben. Van dit laatste maakte de rechter overigens geen punt. Die slingerende beweging is inherent aan de rijstijl van de verdachte. Hij is gewend dicht tegen de middenstreep te rijden. Komt er een tegenligger, dan wijkt hij uit naar de rechterzijde van de weg, hetgeen de slingerende beweging veroorzaakt. De politie vond de situatie van dien aard dat men verdachte achtervolgde en aangekomen bij zijn boerderij aansprak. Voordat er van enige verdere actie sprake kon zijn, moesten echter eerst de dieren gevoerd worden, zei S. tegen de agenten. Het trio liep naar de schuur, waar de zoon van de verdachte met een mes opdaagde. Hij had lawaai gehoord en gevreesd dat iemand zijn vader wellicht kwaad wilde doen. De agenten voelden zich in deze situatie niet al te prettig. Met de opmerking: we gaan nu weg, maar zullen je een volgende keer tot op de draad uitkleden, verdwenen de twee. “onnodig kwetsend”, was die opmerking, vond de raadsman. De agenten boden hiervoor naderhand ook hun excuses aan. De agenten verdwenen echter niet definitief; zij riepen hulp van twee andere agenten in. Gevieren gingen zijn de woning van de verdachte binnen. Diens vrouw probeerde de zaak nog wat te sussen, maar verdachte zou hebben gezegd helemaal geen behoefte te hebben eens rustig de zaak te bepraten, waarna de aanhouding volgde en meteen het meningsverschil geboren werd of verdachte daarbij serieus verzet pleegde. Zelf zei hij dat daarvan geen sprake is geweest. “Ik was al geschrokken van de hand, die een agent op mijn schouder legde. Ik werd daar van op de zenuwen gejaad. Ze sleepten me over het erf. Ik ben wel een half uur of drie kwartier buiten bewustzijn geweest”. Advocaat mr. Schrink vond dat zijn cliënt de handen bepaald niet in onschuld kan wassen. “Maar de politie gaat ook niet vrijuit bij die escalatie. Het begon rustig op het erf. Een beetje in de sfeer van: die bloedproef komt direct wel. Het vervelende is dat die zoon er toen met dat mes bij kwam. De agenten voelden zich blijkbaar wat nerveus. Toen volgde die onnodige kwetsende opmerking. Ik heb het gevoel dat de politie de zaak niet helemaal zakelijk meer beoordeelde. De politie is later ook niet serieus ingegaan op die opmerking van de echtgenote de situatie weer wat te normaliseren. Ze hebben hem in de boeien geslagen, over het erf gesleept en in de politiewagen gezet. Wanneer de politie wat rustiger en zakelijker gereageerd had, dan was de zaak op deze manier niet nodig geweest. We kunnen verdachte niet alleen verantwoordelijk stellen voor de situatie. De officier van justitie hierop: “Ik heb met stomme verbazing de advocaat aangehoord. Juist de politie is rustig gebleven. Eindeloos zijn rustpauzes ingebouwd. En ik heb mijn eis juist al wat milder gesteld omdat ik veronderstel dat de zaak inmiddels iets is afgekoeld”. De rechter sloot zich aan bij deze opvatting. “Dat de agenten geschrokken zijn van het mes kan ik me voorstellen. Ik geloof niet dat de agenten een ernstig verwijt kan worden gemaakt. Ik leg de

verantwoordelijkheid voor het ontstaan van de situatie volledig bij verdachte. Je zou zelfs kunnen zeggen dat de agenten lankmoedig zijn opgetreden indien ze geweten hebben dat de zoon thuis was om de dieren te voeren”. Zoals gezegd, de rechter vonniste vrijwel overeenkomstig de eis. Alleen voor het argument van de advocaat dat een onvoorwaardelijke ontzegging gedurende een half jaar van het rijbewijs een ramp voor het bedrijf zou zijn, bleek hij enigzins gevoelig.

29 maart 1983 - Leeuwarden – Ter zitting van de Leeuwarder politierechter werden de volgende personen veroordeeld: de 18-jarige beroepsloze Andries V. uit Minnertsga tot verbeurdverklaring van zijn motorfiets met een vergoeding daarvoor van de staat van f 900 en zes maanden ontzegging voorwaardelijk; de 19-jarige laborante Jetty B. W. uit Minnertsga tot f 200 boete en de 28-jarige landbouwer Dirk S. B. uit Minnertsga tot f 750 boete en twee jaar rijontzegging.

Mgea - 6 juni 1983 - *Maaïke Venema gaat het dak op om bij regen droog te zitten* – De afgelopen weken zal er niet zo heel veel van terecht gekomen zijn, maar als het weer het maar even toeliet was zij op het dak te vinden. Elk uurtje dat zij er aan kon besteden werd meegenomen. Niet dat zij alleen maar voor de lol het dak op ging, maar gewoon omdat het noodzakelijk is. Het rieten dak van de familie Venema in Minnertsga is er namelijk niet zo best aan toe. Voor mevrouw Maaïke (48) reden genoeg om het regelmatig hogerop te zoeken. Dat zij, naast haar werkzaamheden in huis en het bijhouden van de administratie van het garagebedrijf van haar man, deze uit nood geboren werkzaamheden met veel plezier doet is dan mooi meegenomen.

Ruim vier jaar geleden kochten de Venema's de boerderij in Minnertsga. Al snel bleek dat het rieten dak zijn beste tijd wel had gehad, maar dat wisten zij niet toen zij de boerderij kochten. Toen het op een gegeven moment echt niet meer kon, werd een rietdekker gevraagd om prijsopgave voor vernieuwing van het dak. Voorlopig eerst alleen maar de oostkant, want dat was de slechtste kant. Het bleek dat dat karwei enkele tienduizenden guldens moest gaan kosten. En dat was meer dan men zich op dat moment kon veroorloven, mede gezien een afdracht aan 's rijks schatkist. Dan zelf maar het dak op, moet mevrouw Venema toen hebben gedacht.

“Ferline jier bin ik begûn mei it tichtmeitsjen fan de minne plakken oan’e eastkant. Der sieten sokke minne plakken yn, dat as it bûten reinde, it binnen like hurd reinde. Doe’t wy fjouwer jier lyn dizze buorkerij kochten wisten wy dat ek net”. Zij wijst op enkele plaatsen waaraan duidelijk is te zien dat hier in vroegere tijden een dikkere rietlaag heeft gelegen. “It reidtek moat sa’n 25 oant 30 sintimeter dik wêze, mar der binne plakken wêr’t amper tsien sintimeter reid sit”. Hoe slecht de conditie van

het dak illustreert het volgende voorbeeld. “Doe’t ik foar it earst op it dak wie, gie ik der fuortendaliks trochhinne”. Nadat vorig jaar de oostkant van het dak onder handen was genomen, kreeg mevrouw Venema de smaak van het rietdekken goed te pakken. Dit jaar wordt de westkant aangepakt, zij het dat hier een hele nieuwe laag gemaakt wordt. Daartoe is een aantal ladders aan elkaar gebonden om de nok van het dak te kunnen bereiken. Zo wordt strook voor strook van het dak gerepareerd.

“It is net sa dat it dak hielendal op’e nij dien wurdt. Der komt in laach oer hinne. Ik ha earst, dat wie fan it winter, oan’e binnenkant in laach oanbrocht fan fyn reid. Der binne ek nije latten ûnder kaam. Ik wit net oft it sa heart, mar dan hast in goeie ûnderlaach. In berops docht it miskien net sa, mar dat kin my net sa folle skele. As it maar ticht sit”.

Het viel overigens niet mee om het een en ander aan de weet te komen over hoe een rieten dak nu precies gedekt moet worden. “De beropsreiddekkers binne koart yn it jaan fan ynformaasje. Dêrom bin ik begûn mei it lêzen fan boeken. Dêr ha’k in soad nocht fan hân, want kinst it nearne leare. By de bibliotheken ha se in soad dien om sokke boeken foar my te finen. Der stiet ek yn wat foar materialen en ark ofst brûke moast.

Mgea – 5 november 1983 - Minnertsga heeft er een straat bij. Het is de D. Miedemastrjitte, genoemd naar Dirk Miedema, een Minnertsgaaster die begin 1947 als oorlogsvrijwilliger naar Nederlands-Indië vertrok en daar in december van dat jaar op Oost-Java sneuvelde. Het straatnaambordje werd gistermiddag onthuld door een 29-jarige oomzegger van het slachtoffer, die ook Dirk Miedema heet en die toevalligerwijs gisteren in het huwelijksbootje stapte. Zodoende was ook de bruid in vol ornaat bij de onthulling aanwezig. Het is de 21-jarige Rommie Zijlstra uit Sexbierum. De D. Miedemastrjitte maakt deel uit van het uitbreidingsplan “De Lytse Terp”, dat voorziet in de bouw van 32 woningen.

Dirk Miedema en Rommie Zijlstra onthullen het naambordje.

Mgea – 13 februari 1984 - *Man (31) dood gevonden in sloot onder Minnertsga* – De 31-jarige Evert Telenga uit Tzummarum is zaterdagmorgen dood gevonden in een sloot aan de Hearewei, een landweggetje even buiten Minnertsga. De man is waarschijnlijk verdronken, maar hoe hij in de sloot terecht is gekomen is volgens de politie raadselachtig. Uit een eerste onderzoek is gebleken dat de man een hoofdwond heeft opgelopen. Een team van de recherche is een onderzoek begonnen, omdat een misdrijf niet geheel wordt uitgesloten. In dit stadium denkt de politie echter eerder aan een ongeluk. Een wandelaar, die zijn hond uitliet, vond zaterdagmorgen tegen kwart over elf de man in de sloot langs het enigzins afgelegen weggetje, waar nauwelijks verkeer komt. Het slachtoffer moet ter voet zijn geweest, want er werd in de buurt geen fiets of ander vervoermiddel aangetroffen. Het onderzoek heeft uitgewezen, dat de man in de morgen is overleden, enkele uren voordat hij is gevonden. Tegen twee uur ’s middags kon het slachtoffer door broers worden

geïdentificeerd. Evert Telenga was fabrieksarbeider en hij was niet gehuwd. Vandaag is sectie verricht op het stoffelijk overschot. Conclusie: verdronken.

Mgea – 3 augustus 1984 - Fryske bertebrûkmen beskreaun yn ‘Om’e wivedei hinne’ – Berteleppel makke dr. Nanne Postema nijsgjirrich.

Doe’t yn 1971 by dr. Nanne Postema en de frou de widze oer de flier kaam en de lytse poppe fan pake en beppe in berteleppel krige, tocht de jonge heit: Hea, as ik it no ris oan tiid ha moat ik dochs ris útsykje wêrom ’t wy dat eins dogge. Trije jier letter, doe’t de twadde lytse Postema yn’e widze lei, tocht er dat wer want mei dat útsykjen wie it noch nea wurden. Yn 1977 sette Postema lang om let útein mei sneupen nei de eftergrûn fan de berteleppel. Hy kaam dêrby safolle oare nijsgjirrige Fryske bertebrûkmen tsjin dat syn steapel oantekeningen wat langer wat mear úttine. Doe ornearre er dat it dan mar in boek wurde moast. “Want ik wit krekt wat der barre soe as myn erven aansens al dy losse papieren fine. Dan is it: wat moatte wy mei dy troep? Fuort der mei”. “Sadwaande stie in berteleppel oan’e widze fan it boek *Om’e wivedei hinne*, dat okkerdeis útkaam is.

Eins is it apart dat Nanne Postema – hy is op it stuit húsdokter yn Minnertsgea – ta it Fryske kaam is. Hy is berne yn Amsterdam út in Frysk laach, mar thús waard it Frysk al net mear praat. Yn de famylje lykwols noch wol en sa skipe Postema it Frysk. “It sit yn it aard bebakt”, fynt er sels. (.....).

Mgea – 7 december 1984 - Biljarters Minnertsga kunnen eindelijk weer aan de keu – Het biljartclubje in Minnertsga had geen naam en geen vast omschreven ledental. Wie dat wilde liep binnen, pakte een keu, gooide een kwartje in de klok en was daarmee gewaardeerd lid van het clubje. Dat kon in gemeenschapsgebouw “De âld skoalle” voor 4,50 gulden per week. Tot in april dit jaar. Toen werd de groep ouderen de huur opgezegd en stonden de biljarters en kaartspelers op straat. “Dat kaam ús kâld op’e lea”, zegt de 76-jarige Bouwe de With. Hij is biljarter in hart en ziel en liet het er niet bij zitten. Dankzij de welwillende medewerking van de Stichting Welzijn Ouderen van Het Bildt kreeg hij de biljarters weer aan de keu. Sinds 19 november bestaat de vereniging “Us ‘Freonerûnte’”, met De With als voorlopig voorzitter. “It is wat ik neame woe, ferdivedaasje foar minsken boppe de fyftich jier”. De eerste ‘speeldag’ van de vereniging zit er op. Met vijftien leden kwam men op 3 december bijeen in datzelfde lokaal, “De ald skoalle” dus, waar men nog voor de zomer was uitgezet. Dat maakte tot deze maand een einde aan het biljartplezier en aan vrijwel alle activiteiten voor ouderen in het kersverse Bildtdorp. De With kan er nog niet over uit. “Se koene ús seker misse, ik wit it ek net”, is het enige dat hij als reden kan bedenken. De huur werd keurig betaald: 4,50 per persoon per week. “En it wie ek noch foar de simmer, der hoegde gjin kachel oan en gjin ljocht op”. Iedereen was

er verbaasd over dat het biljarten zo abrupt moest eindigen. “Siz mar dat wy der op in botte manier útset binne. Wy hienen ús mar oer te jaan oan’e stifting (“De âlde skoalle”) en dat is ús ferballe”. Voorzitter Johannes Terpstra van de stichting “De âld skoalle” vindt daarentegen dat de biljarters en zeker De With wisten dat hun clubje te klein was. Met zoveel woorden toen niet gezegd, geeft hij toe, dat dat de reden was voor de huuropzegging. De zeven of acht man brachten met het gangbare tarief te weinig geld in het laatje om het voor de stichting mogelijk te maken de kosten van de verhuur er weer uit te halen. De groep kwam er in januari dit jaar in. Tegen april werd het de stichting duidelijk dat het financieel niet haalbaar was. “De gemeente jout neat, it is allegearre frijwilligerswurk”, verduidelijkt Terpstra. De Minnertsgaasters op leeftijd waren sinds jaren gewend om in het verenigingsgebouw van de vrijzinnige gemeente aan de Hegebuorren bijeen te komen om een balletje te stoten of een kaartje te legen. Er werd bij die gelegenheden ook geld ingezet, zegt De With tussen neus en lippen door. Toen het gemeenschapsgebouw ook toegankelijk werd voor de jeugd werd het een aflopende zaak voor de ouderen. “Jo witte wol hoe’t bern binne, it wie in grut kabaal”, zo herinnert De With zich. De meeste biljarters lieten het aan het eind afweten. Het gebouw werd zo’n twee jaar geleden gesloopt en “De âld skoalle” kwam er voor in de plaats, een voormalige lagere school, die de gemeente Barradeel in gebruik gaf als onderdak voor verschillende verenigingen. De exploitant, de stichting “De âld skoalle”, voert sindsdien het beheer. De ruimte wordt verhuurd aan bijvoorbeeld het Oranjekorps, het zangkoor “God is mijn lied”, en kegelclub “Us kegeljoun”. Ook, zoals gezegd, aan de biljart- en kaartclub- zonder-naam. Aan alle activiteiten voor ouderen kwam op die zomerse aprildag een einde, toen de huur werd opgezegd. Want wie het biljarten en kaarten noemt, noemt daarmee alles wat er voor ouderen in Minnertsga gebeurt, met uitzondering van een bejaardensoos. De biljarters bleven noodgedwongen thuis zitten. Er bestond immers geen vereniging, waardoor men als één man naar buiten kon treden. Bovendien had de herindeling van Barradeel en het Bildt, per 1 januari dit jaar, de club in een bijzondere positie gezet. De Minnertsgaasters waren Bildtkers, maar van de voorzieningen voor ouderen op het Bildt kon men niet meeprofiteren. Minnertsga kwam niet eens op de begroting van de Stichting Welzijn Ouderen op het Bildt voor. Natuurlijk, in het plaatselijk café kan het groene laken worden beproefd. “Mar dat dogge jo no ienris net midden op’e dei”. “Wy praatten ’n protte hjir en it wie simmer, dan is der net safolle ferlet fan soks. Jo fytse wat en sa, vertelt De With over de maanden dat men niet kon biljarten. Maar ook met de wintermaanden in zicht, zat iedereen nog thuis. In de tussentijd vonden besprekingen plaats met de stichting “De âld skoalle” en nu bleek dat de zaalhuur zesduizend gulden per jaar moest opbrengen. Dat betekende vijfhonderd per maand. Een onbetaalbaar bedrag voor een groepje van vijf mensen op leeftijd. De onmogelijke situatie was echter ook tot de SWO doorgedrongen. Bestuurslid Bos van de SWO polste De With over de mogelijkheden die overbleven en zo werd het idee geboren om een aparte vereniging in het leven te roepen. De With plaatste een oproep voor het raam van zijn ruim bemeten woning, een voormalig café aan de Meinardswei op de hoek bij de kerk. Er meldden zich vijftien gegadigden, die voldoen aan de vereiste dat men minstens vijftig jaar moet zijn. Er is alle hoop op dat het toch nog geringe aantal leden boven de twintig zal uitkomen. Het kan nu weer. “Ik sjoch der hjir hiel wat fytsen, dan tink ik jonge wêrom komst net by ús”, zegt de voorzitter meelevend. De stichting “De âld skoalle” liet de club weer toe voor de SWO-prijs van zes gulden per maand per persoon, al is de vereniging dan nog niet opgenomen in de begroting van de SWO. Het resterend bedrag legt de stichting van het gemeenschapsgebouw bij, zo deelde de heer Terpstra mee. Het biljartlaken is pas weer helemaal gladgestreken als de vereniging een volwaardige plaats krijgt binnen de SWO. De politieke wil daartoe bestaat, zo bleek onlangs op een commissievergadering, toen men in meerderheid voor het voorstel stemde om een gemeentegarantie te geven. Of ook het rijk de activiteiten zal subsidiëren is nog onzeker. Maar zoals raadslid mevrouw Joke Kaper-Hoogstra (PvdA) op de commissievergadering zei: “wat ’r op ’t oud-Bildt altiten al gebeurt, mot ok in Minnertsga kinne. ’t Dorp is bij ’t Bildt kommen en ’t mot gyn butenbeentsy worre”.

Mgea – 15 december 1984 - Soos Minnertsga – De heer De With verklaart in Fries Mozaïek dat toen het gemeenschapsgebouw in Minnertsga ook toegankelijk werd voor de jeugd, het een aflopende

zaak werd voor de ouderen. Ik vraag me af waar de heer De With deze veronderstelling vandaan haalt, want iederéén was altijd welkom en oud en jong met elkaar was erg gezellig. Ik denk dat de ouderen het fijn vonden dat de jeugd hier ook vertegenwoordigd was. Daar komt nog bij dat zij ook een behoorlijke bijdrage leverden om de kosten van dit gebouw te dekken. Dan even wat de kosten van “De âls skoalle” betreft; die bedragen, zo mag ik uit het geschrevene opmerken, f 500 per maand. Dit is bij een ledental van 20 personen f 25 per maand, dus f 6,25 per week. Als de heren dit nog teveel is, dan weet ik het niet meer. Maar ja, deze heren zitten ook liever droog en warm, voorzien van licht voor een prijsje van f 6,- per maand. Dit bedrag is voor deze heren aantrekkelijker en dan te bedenken dat de heer De With in zijn eigen ex-café ook een biljartzaal heeft. Hier zouden de vijf oudere mannen ook best de dag door kunnen brengen. Maar ik denk dat de heer De With teveel aan zijn privacy gehecht is om hiervan gebruik te laten maken. Het valt op dat de heer De With steeds spreekt over de leeftijdsgrens van vijftig jaar. Zo te vernemen heeft de jeugd onder de vijftig geen ‘ferdivedaasje’ nodig. Dit verontrust mij ten zeerste, daar ik weet dat zich in de leeftijdsgroep van dertig tot vijftig jaar genoeg jeugd in Minnertsga bevindt, die graag van de gelegenheid gebruik willen maken om een praatje te maken. Maar blijkbaar telt deze groep mensen voor de heer De With niet mee, hoewel zij de ‘soos’ eigenlijk tot dat gemaakt hebben, wat ze tot voorheen was.

Minnertsga- Gerke van der Wal, een dorpsgenoot.

8 februari 1985 - Berlikum – De 87-jarige mevrouw Elizabeth van Dokkumburg – Vellinga in Berlikum heeft gisteren een punt gezet achter “It Boadskiphûs”, dat zij nu vijftig jaar lang in beheer heeft gehad. Vanaf 1935 verzorgde zij vanuit haar woning voor de distributie van medicamenten en recepten onder patiënten in Berlikum, die onder behandeling waren bij de huisarts in Minnertsga. Drie van de vier artsen voor wie ze in touw was, de voormalige praktijkhouders Lucas Morsink (praktijk 1946-1958) en Jan Hibma (praktijk 1958-1984) en de huidige arts dr. Nanne Postema, toonden gisterochtend hun erkentelijkheid met een onverwacht bezoekje. Mevrouw Van Dokkumburg-Vellinga kreeg bij deze feestelijke gelegenheid een speciaal gemaakt wandbord van Makkumer aardewerk. “Dit komt my goed oer ‘t mod”, was de verbaasde reactie van de jubilarisse. Het kostbare bord is voorzien van het opschrift “Boadskipshûs foar Berltsum” en “E. van Dokkumburg-Vellinga” met de datum 7 februari, terwijl in het midden de aesculaap van apotheekhoudende huisartsen tussen de jaartallen 1935 en 1985 is geklemd. Op de achterkant staan de namen van de vier artsen, ook die van de arts die de aanzet gaf tot het boadskiphûs in 1935, de heer A. Gransbergen, die inmiddels is overleden. “It is fierstente mâl, ik haw der gjin wurden foar”, zei een verraste mevrouw Van Dokkumburg.

In Berlikum zijn enige honderden patiënten, die hun medicijnen van hun huisarts in Minnertsga ontvangen. “It boadskiphûs” zorgt ervoor dat dit tijdig en correct gebeurt. Waarschijnlijk heeft de Berlikumer bevolking het bestaan van het distributie-adres te danken aan het doorzettingsvermogen van Elizabeth van Dokkumburg en haar man Sipke, die reeds is overleden. De eerste drie maanden in 1935 kwam er helemaal niemand over de vloer. “Dokter Gransbergen woe de boel al slute, mar myn man sei ‘nee’ en wy hawwe trochpakt. Doe’t de earste befalling oan ‘e kant wie, wie it klear”, herinnert mevrouw Van Dokkumburg zich.

Vlnr de dokters Jan Hibma (praktijk van '58-'84), Lucas Morsink ('46-'58) en Nanne Postema (huidige huisarts) rond mevrouw Elizabeth van Dokkumburg-Vellinga.

26 juni 1985 - Leeuwarden – Een 24-jarige inwoner van Minnertsnga moest zich gistermorgen voor de Leeuwarder politierechter mr. A. Duursma-Olthuis verantwoorden voor een lelijke reeks, die hij op 18 oktober 1983 in de boeken van justitie had laten bijschrijven. Op de Hegedyk bij Wier had hij een stopteken van de politie vrolijk aan zijn laars gelapt. Dit was de inleiding voor een langdurige achtervolging. Toen de politie hem bijna had, wist hij zich voor de tweede maal aan de greep van het wettig gezag te onttrekken. Pas na twee uur kreeg de politie hem te pakken.

De man liet zich evenwel geenszins gewillig naar het politiebureau afvoeren. Een wachtmeester, tegen wie hij fors uithaalde, liep een kneuzing en een bloeditstorting op het linker jukbeen op. Een andere agent sloeg hij tegen het hoofd, waardoor diens bril sneuvelde. Naderhand bleek voorts, dat de gedaagde met een promillage van 1.19 had gereden. “Waarom moest dat zonodig?”, wilde de politierechter weten. Een landurige stilte volgde. “Waarom rijdt iemand door als hem een stopteken wordt gegeven?”, herhaalde de magistraat. Wederom moest de man het antwoord schuldig blijven. “Drank”, antwoorde Duursma-Olthuis toen zelf maar. De verdachte herinnerde zich nu dat de spatborgen van zijn auto destijds niet helemaal in orde waren. Tegen de politie had hij bovendien als reden aangevoerd dat hij kort daarvoor ook al was gegrepen. “Ik wilde eigenlijk wel in bed”, zo verklaarde hij het handgemeen met de politie. “Als u meteen was gestopt, dan had u toen allang in bed gelegen”, constateerde de rechter. Twee andere akkefietjes waren niet op de dagvaarding vermeld. In Berlikum had de man op 20 augustus van vorig jaar een achterlicht van een politieauto kapot getrapt, hetgeen een schadepost van f 152,95 opleverde. Zes dagen later had hij een valse naam opgegeven, nadat hij was betrapt op rijden zonder licht. Zowel voor chauffeurs onder invloed als voor het negeren van een stopteken was hij in het verleden reeds bestraft met geldboetes. Officier van justitie mr. Arjen van der Meer schatte, dat het promillage van de aangeklaagde op het moment, dat hem voor het eerst werd aangegeven zijn wagen tot stilstand te brengen, 1,7 had bedragen. Hij kwam met een eis van in totaal f 3000 boete, twee weken detentie voorwaardelijk (proeftijd twee jaar) en een rij-ontzegging, die gelijk was aan de elf maanden en elf dagen dat de verdachte zijn rijbewijs kwijt was geweest.

Advocaat mr. Tjitze H. Pasma gaf toe dat de handelswijze van zijn cliënt niet door de beugel kon. Hij had hem daarover ook al onderhouden. De raadsman signaleerde allerlei lichtpuntjes, zoals een verminderd cafébezoek, een ontloken liefde en drukke pogingen om aan werk te komen. Pasma voerde verder aan, dat de inkomsten van de gedaagde minimaal zijn, waardoor hij de gevorderde

boete moeilijk zou kunnen opbrengen. De verdediger vroeg de op te leggen geldstraf te halveren. In plaats daarvan mocht de voorwaardelijke gevangenisstraf gerust wat zwaarder worden gemaakt, wat hem te wachten staat als hij weer in de fout gaat. De politierechter honoreerde dit betoog met vier weken cel voorwaardelijk (proeftijd 2 jaar) en een boete van f 1500.

12 september 1985 - Sint Annaparochie – Het is zeer twijfelachtig geworden of het geplande eerherstel van de historische Bildtse ‘mooie palen’ nog gerealiseerd kan worden. Burgemeester drs. Bartele Vries deelde dit gisteren mee in de vergadering van de raadscommissie voor algemene zaken en financiën. Het blijkt onmogelijk om nog te achterhalen hoe deze voormalige grenspalen er precies hebben uitgezien. Komt hier deze maand geen verandering in, dan zal de raad in oktober waarschijnlijk moeten kiezen tussen palen van beton of aluminium met daarop het gemeentewapen. Het is de bedoeling dat er zeventien exemplaren worden geplaatst. Zoals gemeld reageerden de burgemeester en de vertegenwoordigers van de raadsfracties enthousiast, toen in juni in dezelfde commissie het idee werd geopperd om de historische begrenzing van de gemeente met beschilderde houten palen, opnieuw gestalte te geven. Dergelijke palen stonden rond 1650 op elf of negen plaatsen rond de gemeente opgesteld. Destijds deden zij dienst als afbakening van het jachtterrein van stadhouder Willem Frederik van Nassau. Het is bekend dat – volgens de geschiedenis van het Bildt van H. Sannes – de zogenaamde ‘limytpalen’ voorzien waren van het provinciewapen en het opschrift ‘Stadhouders Vrije Jacht’. De laatste verdween in 1795 en stond tussen Minnertsga en Sint Jacobiparochie. Deze plek staat nog steeds bekend als Mooie Paal. “Het was de moeite waard om het te proberen, maar als het deze maand niet lukt, is het niet anders”, aldus Vries, die er niet voor voelde om het voorstel over de palen nog langer aan te houden. Het enige, dat over de palen duidelijk is geworden, is dat ze er uit zagen als de tegenwoordige spoorbielsen. Verder is het mogelijk dat er in plaats van het provinciewapen, het wapen van Van Nassau op was geschilderd.

25 januari 1986 - *Ter herinnering aan Vogel* – Op tweede kerstdag 1985 overleed F. Vogel uit Minnertsga. Vogel was vooral in de jaren vijftig één van de sterkste spelers van de nu helaas ontbonden damclub uit Minnertsga. Hij was jarenlang vertegenwoordigd in de kampioensklasse maar werd nooit kampioen, al had hij door de kwaliteit van zijn gespeelde partijen daar wel recht op. Enkele malen reservekampioen was zijn beste prestatie. Vogel ging de strijd nooit uit de weg, ontleende zijn naam zelfs aan een openingsvariant. De laatste jaren was Vogel door een zwakke gezondheid niet meer actief in de wedstrijdsport, maar zijn interesse in het Friese damspel ging nimmer verloren. Hij bezocht de kampioenswedstrijden en speelde menige partij tegen zijn plaatsgenoot en oud-kampioen W. H. de Vries.

1 mei 1986 - Minnertsga – *Melk de sloot in bij boeren met volle tanks* - Veehouders kondigden aan de tanks open de draaien. Nu zeker is dat de melktanks niet leegehaald worden als gevolg van de zuivelstaking is er volgens de boeren geen andere mogelijkheid meer. Ook de veehouders Sieberen Struiksmā en Jacob Hoekstra te Minnertsga zitten met een nokvolle tank, die weer ruimte moet bieden aan de verse melkopbrengst van vanmiddag. “It is ferskriklik mar wy kinne wier net oars”, aldus Struiksmā. Struiksmā is van plan eerst gratis melk te verstrekken aan “elk dy’t der om komt”. Maar hij zal in korte tijd twaalfhonder liter melk kwijt moeten en dan blijft de sloot als enige mogelijkheid over. Struiksmā heeft geen begrip voor de stakingsactie. “It begjint mei dit moaie waar krekt wer wat te melken en no flikke se dit. Wy moatte it dochs meienoar ferstinje. Dit kostet eltsenien sinten”. Zijn collega en plaatsgenoot Jacob Hoekstra vindt de actie schandalig en onterecht. Hij heeft een tank van 4000 liter, die helemaal vol zit. Ook hij ziet geen andere mogelijkheid dan de melk weg te laten lopen.

Mgea – 30 mei 1986 - *Boerderij in vlammen op* – Bij een brand in de boerderij van A. Sijbesma aan de Finne in Minnertsga zijn gistermiddag drie kalveren om het leven gekomen. Twee van de dieren zaten naast de brandende boerderij aan een pen vast. Het was de brandweer wegens de hitte onmogelijk om de dieren los te maken. Een lid van de Rijkspolitie Menaldumadeel maakte met een

pistoolschot een einde aan de pijnlijke doodstrijd van de dieren. De boerderij brandde geheel uit. De brand is ontstaan, doordat kinderen uit de buurt met vuur speelden.

De kinderen vonden een aansteker bij de boerderij. Ze zagen wat stro, waarmee een oude deur werd dichtgehouden en begonnen het aan te steken. Toen ze later terugkeerden, bleek het vuurtje uit de hand te lopen en dat de vlammen snel om zich heen grepen. De brandweer van Minnertsga was snel na de brandmelding, die tien over vijf binnenkwam, ter plaatse. Hun ingrijpen voorkwam. Dat de brand oversloeg naar het woonhuis, dat los staat van de boerderij. Het woongedeelte van de boerderij was overigens niet meer in gebruik. De brandweer van Sint Annaparochie rukte wel uit ter assistentie, maar hoefde niet in actie te komen.

Boerderij en inventaris gingen verloren.

Mgea – 17 juni 1986 - De verhuizing van de openbare bibliotheek in Minnertsga naar de voormalige christelijke kleuterschool aan de P.B. Winsemiusstrjitte is door een verkeerde inschatting van de verbouwkosten onverwacht vertraagd. Er was al een voorlopige raming van de verbouwing van f 90.000 opgesteld en een verdeling van de kosten overeengekomen met de gemeente Het Bildt. De raad keurde een jaarlijkse terugkerende bijdrage goed van f 20000. Onlangs is gebleken dat het schoolgebouw, dat sinds de invoering van de basisschool voor het grootste deel leeg staat, niet zonder speciale bouwkundige aanpassingen tot een bibliotheekruimte kan worden verbouwd. Momenteel wordt bekeken in welke mate de begroting zal worden overschreden. Er wordt rekening gehouden dat de verbouwkosten drie keer zo hoog zullen worden. De bibliotheek in Minnertsga heeft al jaren te kampen met ernstig ruimtegebrek en problemen met een verouderde verwarming. De ernst van de situatie werd onderkend toen de bibliotheek na gemeentelijke herindeling kon worden overgenomen door stichting Bibliotheek Het Bildt. Al snel bleek dat het huidige gebouw niet kan worden gehandhaafd. Een uitbreiding zou hoge kosten met zich mee brengen, omdat er naar twee kanten moet worden uitgebouwd om soelaas te bieden. Een oplossing diende zich aan, toen door de wet op het basisonderwijs, twee van de drie lokalen van de kleuterschool 'De Earste Triem' kwamen leeg te staan. Verhuizen naar dit gebouw, de lokalen tot één ruimte verbouwen en opnieuw in te richten, zou goedkoper zijn dan uitbreiding. Twee aannemers schatten de verbouwkosten op f 30.000, terwijl de kosten voor herinrichting op f 60.000 werden geraamd. De gemeente zag deze begroting wel zitten en kwam over de brug met een structele bijdrage van f 20.000. Op die basis zou de reserve van de bibliotheek toereikend zijn om de financiering rond te krijgen. De raad prees het plan enkele maanden geleden en keurde het goed. Toen begonnen de problemen. De aannemers moesten bij een nauwkeuriger inspectie van het gebouw terugkomen op de aanvankelijke gedachte dat het makkelijk te doen was om het gebouw in een bibliotheek te veranderen. De lokalen blijken een ongelijke hoogte te hebben en de electriciteit is zodanig aangelegd dat de meterkast in het midden van de zaal komt te zitten. De electriciteitsleidingen zullen verlegd moeten worden. Het

bibliotheekbestuur zat met de handen in het haar toen de aannemers vroegen hoe het gebouw er moet komen uit te zien. Een Sneker architectenbureau maakt nu een nieuw plan en kostenverdeling.

Mgea – 31 augustus 1987 - Een 28-jarige inwoner van Oosterwierum, die al enige tijd onenigheid met zijn ouders in Minnertsga had over een aantal goederen, waar hij naar eigen zeggen recht op had, heeft het in de vroege zaterdagavond een gewelddadig bezoek aan zijn ouders gebracht. Nadat zijn vader hem om half zes aan de voordeur duidelijk had gemaakt, dat het bezit van de goederen eigenlijk al geregeld was, nam de zoon een twee meter lange balk en schoof die door een zijraam het huis binnen. De ouders, die er aan tafel zaten, werden niet geraakt. Hij schoof er dadelijk een tweede van drie meter achteraan. Vervolgens klom hij zelf door het raam naar binnen en begon hij zijn vader met de vuisten te mishandelen. Zijn moeder, die hem trachtte te stoppen, kreeg ook enkele klappen. Beide ouders ontvluchtten de woning, maar bij de garage kreeg de zoon zijn vader weer te pakken. De ouders renden de woning weer in. Met een fles begon de zoon de ruitjes van de voordeur in te slaan. Intussen zag zijn vader kans zijn auto te bereiken en reed hij naar het huis van de politieman van het dorp. Die bleek niet thuis te zijn. Zijn zoon had hem gevolgd, sleurde hem ter plaatse uit de auto en vernielde de voor- en achterraut. Daarna verdween de zoon. De vader moest met een gebroken kaak, een gebroken rib en een lichte hersenschudding in het Leeuwarder Diakonessenhuis opgenomen worden. De zoon werd om half zeven dezelfde avond aangehouden en naar het districtsbureau in Leeuwarden gebracht. Daar zit hij nog steeds vast.

10 september 1987 - Sint Annaparochie – *Minnertsga pleit voor behoud eigen brandweer* – Enkele honderden inwoners van Minnertsga togen gisteravond naar het Bildtse gemeentehuis in Sint Annaparochie om er te pleiten voor het behoud van het brandweerkorps in hun dorp. De commissie Algemene en Financiële zaken van Het Bildt vergaderde over het voornemen van de beide Bildtse wethouders om het korps van Minnertsga uit een oogpunt van kostenbersparing op te heffen. Voorzitter Jetze Wiersma van Plaatselijk Belang Minnertsga slaagde er in het college en de fractievoorzitter tijdens de inspraaktijd naar buiten te krijgen. In aanwezigheid van zijn dorpsgenoten probeerde Wiersma het opheffingsplan van tafel te krijgen. Daarin slaagde hij niet. De commissieleden waren het er in meerderheid met de wethouders eens en als ze binnenkort in de raadsvergadering dit standpunt handhaven, dan zal Minnertsga het straks zonder eigen brandweerkorps moeten stellen.

Links vooraan met microfoon de heer Wiersma. Burgemeester Bartele Vries en de commissieleden luistere toe, omringd door Minnertsgaasters.

25 september 1987 - Sint Annaparochie – De raad van Het Bildt heeft gisteren het laatste woord gesproken in de kwestie rond het voortbestaan van de blusgroep van Minnertsga: met twaalf van de vijftien stemmen voor en de VVD en fractievoorzitter Tjerk Nagel van het CDA tegen, besloot de raad de groep op te heffen. Ondanks een massale actie van Minnertsgaasters woensdag 9 september bij het gemeentehuis in Sint Annaparochie bleven de standpunten ook in de raad zoals ze toen tijdens de commissievergadering naar voren kwamen. Voorzitter Jetze Wiersma van Dorpsbelang van Minnertsga zei desgevraagd dat de vereniging wil proberen het raadsbesluit door de Kroon te laten vernietigen.

..... Wethouder Schat zei te betreuren dat de verhouding tussen Minnertsga en de rest van de gemeente door deze zaak ernstig bekoeld is. Het (Friestalige) dorp kwam als gevolg van de gemeentelijke herindeling bij de oorspronkelijke Bildtse gemeente. Het is juist deze situatie geweest, die de blusgroep in het dorp overbodig heeft gemaakt.

20 oktober 1987 - Leeuwarden – “Heeft het hele dorp u onderscheiden als flinke vent?”, merkte Leeuwarder politierechter mr. Hendrik Pruiksma gisteren honend op in de strafzaak tegen een 23-jarige inwoner van Minnertsga, die zich dit jaar twee maal van zijn allerslechtste zijde liet zien en nu de wrange financiële vruchten moet plukken van zijn wangedrag. Bij de jaarwisseling had de gedaagde, opgehitst en opgejut door een groep jongeren, in zijn woonplaats een zonnescherm van de woning van een zestigjarige man gerukt en in het nieuwjaarsvuur gesmeten.

Op 12 juli jongstleden ging de verdachte, die zich in 1983 aan openlijke geweldpleging in in 1984, 1985 en 1986 aan vernieling had schuldig gemaakt, nog eens over de schreef. In Minnertsga ontmoette de plaatselijke jeugd elkaar op zondagmiddag voor de woning van een 79-jarige dorpsgenoot, die zich daar hevig aan stoorde. De politie was er al eens bij geweest, maar de jongelui bleven voor het huis samenkomen.

Op de zitting vertelde de bejaarde man, dat de elke zondagmiddag terugkerende overlast bestond uit fietsen voor de ramen, brommers op de stoep en soms auto's voor de woning. Ook gebeurde het, dat de radio hard aanstond. Van de rust, die oude mensen graag willen hebben om 's middags even een dutje te doen, kwam zo niets terecht.

Op de bewuste middag waarschuwde de inwoner van Minnertsga, dat de jongeren, van wie er een op de stoep was gaan zitten, moesten verdwijnen. Toen zij geen aanstalten maakten om daar gevolg aan te geven, kwam hij met een balkje terug. Voor de meesten was dit reden om weg te stuiven. Maar de beklaagde, in wiens richting met het stuk hout werd gezwaaid, meende op de oude man te moeten afstormen. Hij schopte zijn dorpsgenoot, die achterover viel. Later bleek dat de bejaarde zijn ellepijp had gebroken. Hij moest zes a zeven weken in het gips.

Beide slachtoffers dienden een vordering tot schadevergoeding in. De oudste claimde f 1025, met inbegrip van een bedrag voor smartegeld. De ander eiste f 1500. Officier van justitie mr. Jan Riemersma noemde het “meer dan schandalig”, dat er nog steeds geen schade was vergoed. Er is sprake, zo stelde hij vast, van “loze beloften, waar niets van terecht is gekomen”. De officier vroeg tegen de verdachte zes weken gevangenisstraf, waarvan de helft voorwaardelijk en het schadeloos stellen van beide dorpsgenoten. De man weeklaagde, dat hij weer werkloos zou worden, als hij moest zitten. De rechter was hem genadig en legde een geheel voorwaardelijke celstraf op van zes weken. De magistraat liet evenwel de financiële schade voor de jongeman oplopen tot boven de f 3000 door naast de beide toegekende schadevergoedingen nog een boete van f 500 te geven.

2 mei 1988 - Leeuwarden – Een groepje inwoners van Minnertsga is zaterdagnacht even na half drie op het Ruiterskwartier slaags geraakt met een aantal Leeuwarders. De hoofdstedelingen zouden de bezoekers van de Friese hoofdstad voor boeren hebben uitgescholden. Een 25-jarige man uit Minnertsga kreeg een rake klap in het gezicht, waardoor een tand afbrak. Naar zijn zeggen sprong hij tussen de vechtenden om deze te scheiden. Ook een Leeuwarder raakte gewond, maar hij ging aan de haal, voor de politie hem vragen kon stellen.

3 mei 1988 - Leeuwarden – Een 28-jarige Oosterwierumer, die op 29 augustus 1987 in Minnertsga zijn vader zwaar mishandelde, kreeg gisteren van politierechter mr. Karel Verdenius drie maanden cel. Officier van justitie mr. Jan Riemersma, die hem een “zeer agressief manneke” noemde, had vier maanden gevangenis en negen maanden ontzegging geëist. De officier achtte ook bewezen, dat de man diezelfde dag de bloedproef had geweigerd. De rechter sprak hem hiervan echter vrij, omdat in de dagvaarding een eind augustus nog niet in werking getreden wetsartikel werd aangehaald. Wat de vernieling van ruiten van de woning betreft werd het Openbaar Ministerie niet ontvankelijk verklaard, daar dit een klachtendelict was en de vader geen verzoek had ingediend om tot vervolging van zijn zoon over te gaan. De geweldsuitbarsting was het trieste dieptepunt van een welhaast klassiek familiedrama. Op de zitting uitte de verdachte herhaaldeijk bittere verwijten aan het adres van zijn ouders. Zo noemde hij de aframmeling van zijn vader het resultaat van achtentwintig jaar leed, dat deze hem had aangedaan. Volgens advocaat mr. Evert-Jan Rotshuizen deed de gedaagde ervaringen op, waardoor hij al op heel jeugdige leeftijd weinig hoop meer mocht koesteren op een beter leven. De raadsman concludeerde, dat er in feite sprake is van een “psychisch geknakt mens”, die zich “ondanks het abominabele slechte uitgangspunt” een eigen bestaan probeert op te bouwen. De officier stelde, dat de verklaringen van de ouders precies het spiegelbeeld vormden van die van hun zoon. Hij sprak van jarenlang intimideren en treiteren van de verdachte. Ter zitting kwam tevens naar voren, dat hij zich al vaker dreigend had uitgelaten.

Die bewuste dag ging de man naar Minnertsga. Als motief gaf hij op, dat hij spullen wilde ophalen. Maar in werkelijkheid ging het, aldus zijn advocaat, om het uitvechten van een machtsstrijd. Omdat zijn vader hem naar zijn gevoel uitlachte en daarmee in zijn visie aangaf zich in zijn woning onkwetsbaar te voelen, gooide hij een balk door een raam. Later volgde nog een balk.

De aangeklaagde verklaarde, dat hij nog kwader was geworden, toen zijn vader hem met twee vingers in een oog had gestoken. De zienswijze van het slachtoffer was, dat hij zijn zoon in het oog had geslagen om hem van zich af te houden. Hij vluchtte in zijn auto naar een politiemans. De verdachte, die zich eerst nog aan twee ruitjes vergreep, volgde dat voorbeeld. Op het erf van de niet aanwezige politiefunctaris sloeg hij twee ruiten van de auto met een fles stuk, waarna hij zijn vader, die hem naar zijn zeggen opnieuw had uitgelachen, uit de auto sleurde. Vervolgens deelde hij rake klappen en trappen uit. Het slachtoffer liep een rib- en een kaakfractuur, een lichte hersenschudding, kneuzingen en schaafwonden op.

Rotshuizen bepleitte bij de zware mishandeling ontslag van rechtsvervolging. Zijns inziens was er bij de gedaagde, die “dol van emotionele drift” had gehandeld, sprake van een bewustzijnsvernauwing, zodat hij niet toerekeningsvatbaar was. Als de rechter zover niet wilde gaan, verzocht de pleiter om de zaak aan te houden om een psychiater te laten onderzoeken, of de man toerekeningsvatbaar was. Verdenius zag het nut van zo’n onderzoek echter niet in. Hij wees erop, dat de verdachte bewust naar Minnertsga was gekomen. Bij de strafmaat hield hij wel rekening met de voorgeschiedenis. De verdediging deelde mee in hoger beroep te gaan.

10 mei 1988 - Sint Jacobiparochie – Gerrit Terpstra uit Minnertsga vindt de veilingprijs voor Hollandse uien dit seizoen zo laag dat hij heeft besloten tachtig ton uien, die hij en Durk Terpstra hebben, op het land uit te strooien en onder te ploegen. De vier tot vijf cent, die hem per kilo geboden waren, maken het volgens hem niet de moeite waard ze te verkopen. Vorig jaar kreeg hij nog negen cent per kilo. “It giet no sa mâl: yn de winkel moatte jo foar in kilo f 1,10 betelje. It ferskil is no wol hiel grut”, zei Terpstra. Hij schat zijn verlies op f 11.000. Ook anderen boeren, die nog met grote partijen uien zitten denken er over om de uien maar op braakliggend land te verspreiden. “Jo kin ek nearne mei dat spul hinne. Yn it ferline smiten wy it yn de sleat, mar dat mei net mear”. Terpstra heeft nog zes hectare braakliggend land. “Der haw ik dan noch gelok mei”. Hij vindt dat hem nog nooit een goede prijs is geboden. De Sintjabuurster uienexporteur Minne Meijer heeft een andere mening over het feit dat boeren met grote partijen uien zijn blijven zitten. Meijer zegt dat boeren in november en december voldoende geld is geboden. “Maar se wouwen ’t niet kwyt”. Vervolgens wachtte men te lang op een betere prijs. Een prijs, die uiteindelijk niet zou komen. “It wurde allinich slimmert”, erkent Terpstra.

De uien worden met een mestverspeider over het land uitgestrooid.

Vorig jaar ging de prijs na februari snel omhoog, omdat de vraag door een tegenvallend aanbod plotseling toenam. “ ’n Prot dochten dat ’t nou weer soa gaan sou, maar dat gebeurde niet”. De milde winter is hier debet aan. Inmiddels is de nieuwe oogst uit Australië en Nieuw Zeeland op de markt, terwijl nieuwe Spaanse uien onderweg zijn. De Hollandse uien zijn nu te oud. Terpstra houdt het er op dat de tussenhandel, die nog aan de uienhandel moet verdienen, de markt voor de boeren bederft.

Mgea – 12 september 1988 - De gemeente Het Bildt is van plan een instandhoudingsbesluit te nemen voor de openbare basisschool ‘De Lytse Terp’ in Minnertsga. Een besluit tot het openhouden of sluiten van de school is nodig omdat De Lytse Terp gedurende twee jaar onder de minimumgrens van vijftig leerlingen zit met 43 en 38 leerlingen. Volgens het college is de school niettemin ‘levenskrachtig’. De eerstkomende jaren wordt een aantal van 36 (1989), 41 (1990) en 39 (1991) leerlingen verwacht. Op grond van deze prognoses stellen burgemeester en wethouders de raad voor om te besluiten de school in stand te houden. De Lytse Terp is bovendien de enige openbare basisschool in het dorp. Een ander argument is dat de afstand tussen de dichtbijzijnde openbare school meer dan 1500 meter bedraagt. Voor de school in Minnertsga is dit de openbare school in Sint Jacobiparochie, die op een afstand ligt van bijna 2,5 kilometer. De school is sinds 1982 gevestigd in een nieuw schoolgebouw.

8 december 1988 - Sexbierum – Europa’s grootste witlofteler Sombroek uit het Noordhollandse Ursem gaat zich ook vestigen in Sexbierum. Het bedrijf heeft 25 hectare grond op het Lyts Bedriuwenterrein bij het windmolenpark aangekocht voor witloftrekkerij. In eerste instantie komen er 25 mensen te werken. Ook witloftrekker Bloembergen uit Minnertsga gaat naar Franekeradeel. Hij heeft van de gemeente een terrein in Klooster Lidlum gekocht.

Mgea – 2 januari 1989 - In Minnertsga deelden diakenen van de Hervormde kerk op oudejaarsdag traditiegetrouw een suikerbrood, een witbrood, twee pakjes roomboter en een gulden uit aan de weduwwomen in het dorp. Dit gebeurt al jaren lang in Minnertsga conform de wil van de heer Brouwer. Deze schonk na zijn overlijden een stuk land aan de kerk, maar bepaalde in zijn testament dat de weduwwomen in het dorp op oudejaarsavond een ‘extraatje moeten krijgen’.

Mgea – 21 januari 1989 - “We hebben hier eigenlijk niet zoveel te klagen”, zegt hoofdleder Jan van der Laan van het gezinsvervangend tehuis Hermanahiem te Minnertsga. Het tehuis met ruime erf aan de rand van het dorp is pas nog opnieuw ingericht met meubeltjes voor de 24 vaste bewoners. Waarom dan toch een beroep gedaan op de puzzelpot van de Leeuwarder Courant? “Ach het tuinmeubilair is beschadigd en bijna vergaan. We kunnen dat niet op onze begroting zetten. Met een bijdrage van ongeveer f 2500 zijn wij uit de problemen”, aldus Van der Laan.

Hermanahiem is een gezinsvervangend tehuis voor verstandelijk gehandicapte mensen. Er zijn 23 vaste bewoners en een plaats is er beschikbaar voor ‘noodgevallen’. Hoewel beschikbaar, ook de 24ste plaats is meestal bezet. De meeste bewoners van Hermanahiem wonen er al langer dan tien jaar en Geertje Visser en Tine Engbringhof wonen er zelfs al vanaf 1966 toen het tehuis in Minnertsga werd geopend. De bewoners van Hermanahiem zijn inwoners van Minnertsga, daarover bestaat geen twijfel: “Ik ken weinig plaatsen, waar bewoners van een tehuis zo in de gemeenschap zijn opgenomen als hier”, aldus Van der Laan. De mensen van Hermanahiem hebben hun adresjes in het dorp en als er iets te doen is zijn ze er bij. Een aantal is lid van verenigingen in het dorp.

Op 4 februari aanstaande organiseert Hermanahiem een bazar in De Boppeslach in het dorp. Dat doet men samen met de schooljeugd, die er dan spullen kan verkopen. De opbrengst van de bazar is voor de inrichting van de zolder van het nieuwbouwgedeelte achter Hermanahiem. De bewoners hebben daar zelf een gezellige gemeenschapsruimte gemaakt, waar zelfs wel feesten met andere gezinsvervangende tehuizen worden gehouden. Vorig jaar werd achete het gebouw een leefkuil gemaakt in de tuin. Een paar akkers groentetuin veranderden in een grasveldje. Daar wil men in het voorjaar een volleybalnet hangen. Geertje Visser laat weten dat ze nu al uitziert naar het voorjaar, als de kieviten langs Hermanahiem vliegen en als ze samen met haar medebewoners buiten in de leefkuil kan zitten.

Enkele bewoners in het gezinsvervangend tehuis Hermanahiem te Minnertsga.

22 april 1989 - Leeuwarden – Rienk Sijbesma uit Minnertsga is gisteravond winnaar geworden van het Fries kampioenschap schaken. In de eindrangschikking bleef de nummer twee J. Lootsma met 6,5 punt weliswaar op gelijke hoogte met de winnaar, maar door het onderlinge resultaat ging de titel naar Sijbesma. Derde en vierde werden respectievelijk J. Wiersma en C. Kamstra. Gisteravond werd tevens de bekerfinale voor clubteams beslist. Daarin ging de zege naar het Gorredijkster 9 Ply, dat Sneek met 3-1 versloeg.

Rienk Sijbesma

Mgea – 30 mei 1989 - Voor het eerst sinds 1 maart 1984 heeft Minnertsga weer een postagentschap. Het agentschap, dat is ondergebracht in de rijwielhandel van Zwaantje en Lieuwe van der Schaaf, vervangt het rijdende postkantoor. Keerzijde van de opening is echter dat Nij Altoena zijn postale voorzieningen zal verliezen. De opening van het beveiligde loket werd gisterochtend verricht door loco-burgemeester Joke Kaper-Hoogstra van het Bildt. Ze deed dit door van postbesteller Sije Smidts een kennisgeving van de aankomst van een postpakket in ontvangst te nemen. Vervolgens kreeg ze van lokettiste Zwaantje van der Schaaf de jaarcollectie postzegels van 1988 van de PTT. Voor Minnertsga is het vraagstuk van het postkantoor in ieder geval opgelost. Het agentschap moest vijf jaar geleden gesloten worden omdat de toenmalige beheerder er mee ophield. Het dorp kende tot 1969 een poststation, dat toen werd omgezet in een postagentschap in de VEGÉ-winkel aan de Meinardswei. Sinds 1984 is lange tijd gezocht naar een nieuw onderkomen en beheerder. In de tussentijd verzorgde de PTT er de post door zitting te houden en sinds 1987 door een halte van een rijdend postkantoor. Het nieuwe agentschap in de winkel van Van der Schaaf is beveiligd en voorzien van een machine voor postbehandeling.

De eerste lokethandeling sinds 1984 in Minnertsga: beheerster Zwaantje van der Schaaf overhandigt loco-burgemeester Joke Kaper-Hoogstra een postbericht.

Mgea – 12 september 1989 - Een opvallende plant trekt de aandacht in de voortuin van Jelle Wieringa aan de Rispinge in Minnertsga. “Een yucca”, weet iedere leek. Die veronderstelling behoeft evenwel enige nuancering, tekent Wieringa, stucadoor en in zijn vrije tijd een enthousiast vetplantenhouder, daar bij aan. De ene yucca is namelijk de andere niet. De ene is de *Yucca filamentosa*, een plant die in geval van bloei wel eens de krant haalt omdat zijn eigenaar of eigenares meent dat dat heel iets bijzonders is. “Unsin, dy bloeit yn ús lân by tûzenden”, meent Wieringa. De andere yucca is de *Yucca aloifolia* en dat is de plant, die in Minnertsga op dit moment met zijn bloemkroon staat te pronken. “In bysûnderheid”, meent Wieringa.

De bloeiende yucca is niet de enige plant in Wieringa’s tuin, die er een beetje uitspringt. In de voortuin prijken nog enkele ‘mânske’ cactussen en in de tuin achter het huis kan de Minnertsgaaster zelfs een hele haag van de manshoge stekelplanten aanwijzen. Toch beschouwt Wieringa zich niet als een fervent cactuskweker. In de kas vij zijn huis staan nog een paar honderd exemplaren, maar Wieringa geeft toe dat hij de boel wat verwaarloosd heeft. “Ik ha der wolris mear hân”, herinnert hij zich. Hij gebruikt zijn kas nu in de eerste plaats als winterberging voor zijn tuincactussen.

Mgea - 8 december 1989 - Toen Jappie Zoodtsma 35 jaar geleden aan het bestuur van de Christelijke Muziekvereniging Oranje in Minnertsga voorstelde om naast het fanfarekorps ook een tamboerkorps op te richten, ontmoette hij weinig enthousiasme. “Jo moatte earst mar ris mei wat nammen op’e lappen komme”, hielden de oudere, niet van conservatisme gespeende bestuursleden de boot af. Later haalde het tamboer- en trompetterkorps van Oranje goud op het Wereldmuziekconcours in Kerkrade en behaalde het de eerste plaats op het kampioenschap van de Nederlandse Federatie van Christelijke Muziekverenigingen. Dertien jaar lang had Zoodtsma de leiding van vijf verschillende korpsen. Zaterdag neemt Zoodtsma met een laatste concert in de Hervormde kerk te Minnertsga afscheid van zijn korps. De afgelopen drie jaar deelde hij het instructeurschap met zoon Jan, aan wie hij de leiding straks in vol vertrouwen overdraagt. Twee kapiteins op een schip is voor een tijdje geen bezwaar, vindt Zoodtsma, maar op de lange duur werkt het niet. “Dus moat ien fan ús beiden ophâlde en om’t ik op 14 desimber 65 jier wurd leit it yn’e reden, dat ik dat bin”.

Al op tienjarige leeftijd sloeg hij de trom bij het fanfarekorps van Oranje. Zijn vader was er onderdirecteur en hoe gaat het dan? Toen er te weinig trompettisten waren schakelde Jappie over op de trompet. Later legde hij zich nog enige tijd toe op het trombonespel en weer later werd hij achter de grote trom gezet. Dat laatste niet tot zijn ongenoegen, want hij heeft zich ondanks zijn uitstapjes naar de trompet en de trombone altijd een tamboer in hart en nieren gevoeld.

“Doe’t de Amearikanen en de Kanadezen nei de oarloch foarby kamen mei har tamboerkorpsen wist ik daliks: dat wol ik ek. Hjir en dêr waarden tamboerkorpsen oprjochte yn dy tiid, mar it gie earst noch net sa hurd. Se waarden tolereard, mar dat wie allinne om’t it wol maklik wie foar de fanfarekorpsen. Dy hoegden yn’e buorren net mear it hiele ein te blazen, se koene it sa no en dan eefkes kalm oan dwaan”. “Doe’t ik by it bestjoer fan Oranje kaam mei it plan foar in tamboer- en trompetterkrops fielden se dêr earst net folle foar. Ik moeast earst mar ris mei wat nammen op’e lappen komme. Doe’t ik fuort dêrnei in list mei acht trommelspilars sjen liet, moasten se wol. Ik hie op dat stuit mar ien stribjen: ik sil jim hearre litte, dat ik in echt tamboerskorps meitsje kin. En dat soks mear is as samar wat op trommen slaan. De earste tiid oefenden wy by ús thúshús. Stiene wy mei ús achten yn’e keamer op trommen te slaan, wylst ús Jan – dy wie doe trije of fjouwer jier – yn it alkoof lei te sliepen. Hy hat nooit ien kik jûn. Wy ha it der al jong by him ynslein”.

Er is in de loop der jaren heel wat ten goed veranderd. Momenteel beschikt het korps over acht eerste trompetten, tien tweede trompetten, zeven tuba’s, twee sousafoons, twee xylofoons en bijna twintig stuks slagwerk in verschillende soorten en maten. Het repertoire kon dan ook aanzienlijk worden uitgebreid. In het korps spelen vier kinderen en drie kleinkinderen van Zoodma. Dochter Siemy heeft bovendien de leiding van het twintig leden tellende majorettekorps. De groei van het ledental is niet alleen te danken aan de toestroom van de jeugdleden, maar evenzeer aan de gewoonte van de laatste jaren om langer lid te blijven. Vroeger leidde een huwelijk automatisch tot het opzeggen van het lidmaatschap. De gemiddelde leeftijd lag dan ook rond de twintig jaar. Tegenwoordig is zelfs het krijgen van kinderen geen reden meer om voor het korps te bedanken. Als er zo nu en dan op zondagochtend gerepeteerd moet worden, rennen de peuters en kleuters stevast tussen de trommelaars en toeteraars door.

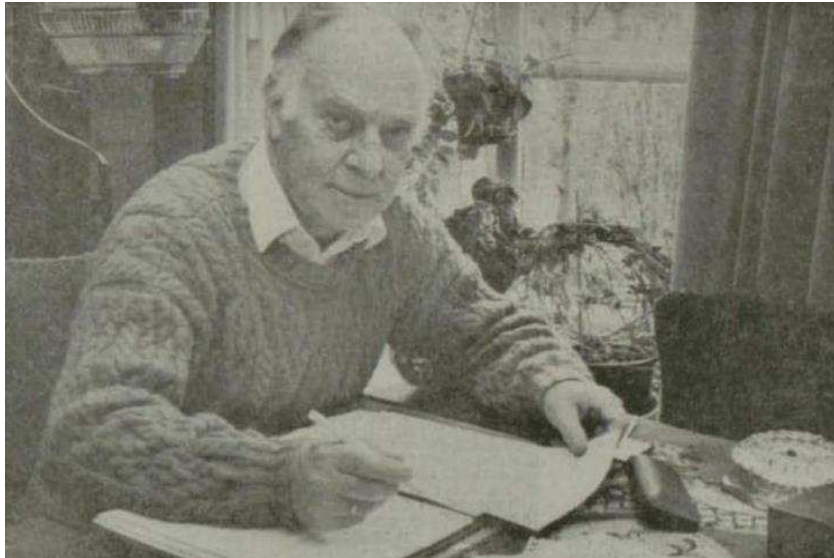
Het succes van het trommel- en trompetterkorps in Minnertsga bleef ook op andere dorpen niet onopgemerkt. Zoodma werd van alle kanten gevraagd om instructeur te worden. Hij heeft de leiding gehad van de korpsen in Oudwoude, Sexbierum, Berlikum, Sint Annaparochie, Joure, Zwaagwesteinde en Menaldum. Alleen het laatste korps heeft hij momenteel nog onder zijn hoede. Dertien jaar lang leidde hij vijf korpsen tegelijk. Dat hield in dat hij vijf avonden in de week weg was, ’s zomers bijna ieder zaterdag ook nog een concours had – soms namen al zijn korpsen aan een en hetzelfde concours deel – en op zondag partituren bestudeerde en stukken arrangeerde.

“Ik jou earlik ta, dat it bedriuw fan’e muzyk te lijen hân hat. Ik blêde moarns wolris in fakblêd troch en dan seach ik, dat der wer nije soarten snijbieten en oar moai guod wie, mar ik hie it nooit oan tiid om my dêr fierder yn te ferdjipjen. As myn frou der net sa achter stien hie, hie’k dit nooit dwaan kinnen. As ik fuort moast molk sy de kij. Se hat sels it hea wol binnen helle as ik der net wie. En se makket al jierren alle unifoarmen foar de korpsleden en de majorettes”.

Echtgenote Wally heeft zelf tot haar spijt nooit de gelegenheid gehad zich muzikaal te ontplooiën – ze moest vijf kinderen opvoeden en had dus een bijzonder uithuizige man – maar ze heeft het boerenwerk altijd met veel plezier gedaan. “Op die iene kear nei dan. Dat wie op in hjerstige dei en it hagele ferskriklik. Wat ik ek besocht, ik krige de kij net yn’e hagel op by de karre. Doe ha’k wol eefkes tocht.... Mar oars mocht ik it graach dwaan”.

Zoodma is altijd een groot voorstander van het spelen van koraalmuziek geweest. “Dêr sitte fan dy moaie lange noaten yn. Dêr krijt in korps in suvere toan fan. ‘Gewijde’ muzyk is een hiele goede

oefening om fyn blazen te learen. In trompetterkorps kin hiel rau klinke, mar dat moat net. Sûnder in moaie toan en in goede klankbalâns is in trompetterkorps it oanhearren net wurdich. Fierder haw ik altyd in soad omtinken oan 'e fertolking jûn. Dat wie gelokkich meastal ek werom te finen yn 'e juryrapporten. Ik haw altyd sein: de stipkes blaze kin elkenien, mar der moat muzyk fan makke wurde. In ynstrukteur moat ek net allinne mar sizze: sa wol ik it ha. Nee, der moat in ferhaaltsje by, de minsken moatte witte wêrom 't in stik sa spile wurde moat en net oars".

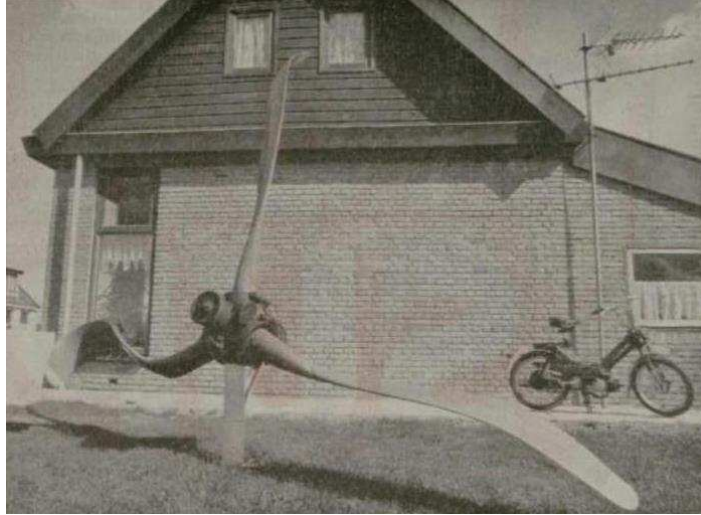
Jappie Zoodma: "De stipkes blaze kin elkenien, mar der moat muzyk fan makke wurde".

Muziek is alles voor Zoodma. Toen hij nog vijf korpsen onder zijn hoede had, was hij er dag en nacht mee bezig. Hij repeteerde niet alleen vijf keer per week, hij bereidde elke repetitie ook nog eens nauwgezet voor. Over de vraag of hij, als hij in zijn jeugd de kans had gekregen, niet liever beroepsmusicus was geworden, hoeft hij dan ook niet lang na te denken. "Tsjintwurdich wurdt de bern frege wat se wurde wolle, mar dat wie der yn myn tiid net by. Us heit hie in bedriuw, dat ik moast de modder yn. Oan it konservatoarium waard net iens tocht. Dat ik ha de mooglikheid om yn it korps oan muzyk te dwaan mei beide hannen oangrypt. Ik ha yn al die jierren noait ien kear tocht: koe 'k jûn mar thús bliuwe. En earlik sein ha 'k myn nocht noch lang net. It is, dat ik wit dat it korps by Jan yn fertrouwde hannen is, mar oars wie 'k noch moai in pear jier trochgien".

Mgea – 8 december 1989 - In Minnertsgea wordt hard gewerkt aan het herstel van de muur rondom het kerkhof. Op de foto is Reinder Triemstra bezig met het metselwerk, dat de vervallen muur weer een beter aanzien moet geven.

Mgea - 9 mei 1990 - Wie uit de richting Tzummarum komend Minnertsga binnenrijdt, ziet aan de rand van het dorp een propeller staan. Bart en Tania Kramer hebben het 'privé-monument' vorige zomer bij hun huis aan de Ferniawei geplaatst. Ze hebben het voorwerp gekocht van een visser, die vertelde dat hij het boven Terschelling in de netten had gekregen. De geschonden propeller is waarschijnlijk afkomstig van een Amerikaanse bommenwerper uit de Tweede Wereldoorlog, mogelijk een zogenaamd Vliegend Fort.

Mgea – 13 november 1990 - De steigers rond de toren van de Hervormde kerk in Minnertsga geven de indruk dat de restauratie in volle gang is, maar zover is het nog niet. De gemeente Het Bildt wacht nog steeds op een aanvullende subsidie om de operatie van zo'n f 450.000 te kunnen bekostigen. De restauratie was aanvankelijk geraamd op f 200.000, maar nadere inspectie bracht aan het licht dat al het voegwerk moet worden vernieuwd. Eerst zou alleen kapot voegwerk worden vervangen, tegelijk met de vernieuwing van een betonvloer boven in de toren, een deel van de betonnen omloop – die kapot gevoren was – en houtwerk. De steigers zijn alvast geplaatst om passanten tegen vallend gesteente te beschermen. De gemeente hoopt het werk nog dit jaar aan te besteden.

Mgea – 19 november 1991

De doorgaande weg in Minnertsga bestaat tegenwoordig meer uit blubber en modder dan uit plaveisel. Van de klinkerweg is nog een rijstrook beschikbaar, de rest verdween door graafwerkzaamheden. De reconstructie van de weg is in volle gang. Voor bijna f 1,8 miljoen krijgen de Minnertsgaasters asfalt voor de klinkers terug. Ze kozen daar zelf voor, al is het voor de gemeente iets duurder. De provincie betaalt er ruim f 525.000 aan mee.